

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KENTSEL KİMLİK ALGISININ KULLANICILAR ÜZERİNDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ: DİYARBAKIR SURİÇİ VE ESKİ
MARDİN KENTİ MERKEZİ KARŞILAŞTIRMASI**

Senem Dilem GÜNEL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

DİYARBAKIR

Temmuz-2019

T.C
DİCLE UNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
DİYARBAKIR

Senem Dilem GÜNEL tarafından yapılan “Kentsel Kimlik Algısının Kullanıcılar Üzerinden Değerlendirilmesi: Diyarbakır Suriçi ve Eski Mardin Kent Merkezi Karşılaştırması” konulu bu çalışma, jürimiz tarafından Mimarlık Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir

Jüri Üyesinin

Ünvanı

Adı Soyadı

Başkan: Doç. Dr. D. Türkan KEJANLI

Üye : Doç. Dr. Sonay AYYILDIZ

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Berivan ÖZBUDAK AKÇA

Tez Savunma Sınavı Tarihi: 04/07/2019

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu onaylarım.

.../...../20

Prof. Dr. Sevtap SÜMER EKER

ENSTİTÜ MÜDÜR V.

(MÜHÜR)

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans çalışmama başlamama vesile olan, araştırmamın konusunun belirlenmesinden bitiş sürecine kadar tüm aşamalarında beni destekleyen, tecrübeleri ve bilgisi ile her zaman örnek olan çok değerli danışman hocam Doç.Dr.D.Türkan KEJANLI'ya ve tezimin ilerlemesi için yardımlarını esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Berivan ÖZBUDAK AKÇA'ya saygı ve teşekkürlerimi iletirim.

Ayrıca tüm eğitim hayatım boyunca yanımda olan, hiçbir zaman beni tek bırakmayan, maddi ve manevi yardımlarını esirgemeyen anneme, babama, kardeşime ve ihtiyacım olduğunda bana yardımcı olan Sosyolog Gülay Güçlü'ye, anket çalışmalarının uygulanmasında yardımcı olan Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde görevli öğretim elemanlarına ve öğrencilerine, Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde görevli öğretim elemanlarına ve öğrencilerine çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEŞEKKÜR.....	I
İÇİNDEKİLER.....	II
ÖZET.....	IV
ABSTRACT.....	VI
ÇİZELGE LİSTESİ.....	VIII
ŞEKİL LİSTESİ.....	XI
EK LİSTESİ.....	XX
KISALTMA VE SİMGELER.....	XXI
1. GİRİŞ.....	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	7
3. MATERYAL ve METOT.....	11
3.1. Algı ve Algılama Kavramlar	11
3.2. Algı Kuramı Türleri	12
3.1.1.1. Duyuma Dayalı Algılama Kuramlar.....	14
3.1.1.2. Bilgiye Dayalı Algılama Kuramları	18
3.2. Kentsel Kimlik ve Çevresel Algılama.....	18
3.2.1. Kentsel Kimlik Bileşenleri	19
3.2.1.1. Doğal Unsurlar	20
3.2.1.2. Yapay Unsurlar	21
4. BULGULAR VE TARTIŞMA.....	29
4.1. Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesi.....	29
4.1.1. Konum	29
4.1.2. Tarih	30
4.1.3. Topoğrafya.....	31
4.1.4. Jeolojisi.....	31
4.1.5. İklim.....	32
4.1.6. Kültürel Yapı.....	32

4.1.7.	Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesinin Kimliğinin Çevresel Algısının İncelenmesi.....	33
4.1.8.	Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesinin Çevresel Algısının Değerlendirilmesi	85
4.2.	Eski Mardin Bölgesi	87
4.2.1.	Konum.....	87
4.2.2.	Tarih.....	87
4.2.3.	Topoğrafya.....	88
4.2.4.	Jeolojisi.....	90
4.2.5.	İklim.....	90
4.2.6.	Kültürel Yapı.....	90
4.2.7.	Eski Mardin Bölgesinin Kimliğinin Çevresel Algısının İncelenmesi.....	91
4.2.8.	Eski Mardin Bölgesinin Çevresel Algısının Değerlendirilmesi	135
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	137
6.	KAYNAKLAR.....	141
	EKLER.....	147
	ÖZGEÇMİŞ.....	165

ÖZET

KENTSEL KİMLİK ALGISININ KULLANICILAR ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ: DİYARBAKIR SURİÇİ VE ESKİ MARDİN KENT MERKEZİ KARŞILAŞTIRMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SENEM DİLEM GÜNEL

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

2019

Kent mekanlarının şekillenmesinde, mekan kullanıcılarının fiziksel çevre ile ilişkileri, mekanı algılamaları, anlamlandırmaları fiziksel çevre içinde önemli rol oynamaktadır. İnsan mekan ilişkileri temelde bireyin çevresini algılamasıyla başlar. Çevresini algılayan bireyin zihninde o çevreye ait bir görüntü oluşur. Bu durum kent ölçeğinde değerlendirildiğinde ise kenti oluşturan fiziki, sosyal ya da doğal objelerin kollektif olarak algılanması ve benimsenmesiyle kent kimliği oluşur.

Çalışmada Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesinde, kentsel kimliğin oluşumunda etkili doğal ve yapay unsurlar belirlenmiş ve kenti oluşturan bu unsurlar üzerinden çevresel algı değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışmanın amacı; Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesinin kentsel kimlik algısını ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın Giriş bölümünde, çalışmanın amacı, kapsamı, problemi ve yöntemi verilmiş, çalışmanın izleyeceği yol belirtilmiştir. Kaynak Özetleri bölümünde, kent kimliğini, çevre algısını gestalt ilkelerine göre ele alan çalışmalar literatür taraması yapılarak verilmiştir.

Materyal ve Metot bölümünde, kent kimliğini oluşturan öğeler doğrultusunda gestalt ilkeleri değerlendirilmiş ve bu ilkeler genel hatlarıyla birlikte özetlenmiş, bu konudaki kavramsal çerçeve ile birlikte ele alınmıştır. Kavramsal çerçevede algı ve algı kuramı türleri, kent kimliğine etki eden doğal ve yapay unsurlar incelenmiştir.

Bulgular ve Tartışma bölümünde, Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesi ile ilgili literatürdeki bilgiler ve veriler incelenmiştir. Bölgedeki kimlik öğelerinin oluşumunda etkili olan doğal ve yapay unsurlar incelenmiştir. İncelenen Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesi oluşumunda etkili olan doğal ve yapay unsurlara göre kentsel kimlik öğeleri belirlenmiştir. Bu doğrultuda belirlenen kimlik öğelerine göre çevresel algı ile ilgili gestalt ilkelerinin çevre betimleyici sıfat öğelerinin neler olduğu belirlenmiş, mimarlık bölümü öğrencilerine bu doğrultuda anketler yapılmıştır.

Sonuç bölümünde, Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesinin gestalt ilkelerinin çevre betimleyici öğelerine göre her iki tarihi bölgenin çevre algısı ortaya çıkarılarak karşılaştırılması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gestalt Kuramı, Kentsel Kimlik, Çevre Algılama, Eski Mardin Bölgesi, Diyarbakır Suriçi Bölgesi

ABSTRACT

EVALUATION OF URBAN IDENTITY PERCEPTION ON USERS: COMPARISON OF DIYARBAKIR SURİÇİ AND OLD MARDIN CITY CENTER

MASTER THESIS

SENEM DİLEM GÜNEL

**DICLE UNIVERSITY
SCIENCES INSTITUTE
DEPARTMENT OF ARCHITECTURE**

2019

In the shaping of urban spaces, the relations of space users with the physical environment, their perception of the space and their meanings play an important role in the physical environment. Human space relations basically start with the perception of the environment of the individual. An image of that environment occurs in the mind of the individual who perceives his environment. When this situation is evaluated at the scale of the city, the identity of the city is formed by the perception and adoption of the physical, social or natural objects forming the city as collective.

In this study, natural and artificial factors that are effective in the formation of urban identity in Diyarbakır Suriçi Region and Old Mardin Region have been determined and environmental perception has been evaluated through these factors. The aim of this study is to reveal the urban identity perception of Diyarbakır Suriçi Region and Old Mardin Region. In the introductory part of the study, the aim, scope, problem and method of the study are given and the path to be followed has been determined. In the Resource Summary section, the studies that deal with urban identity and environmental perception according to gestalt principles have been given by literature review.

In the Materials and Methods section, gestalt principles have been evaluated in line with the elements constituting the urban identity and these principles have been summarized in general terms and discussed together with the conceptual framework on this subject. Within the conceptual framework, perception and types of perception theory, natural and artificial elements affecting urban identity have been examined.

In the Findings and Discussion section, information and data in the literature related to Diyarbakır Suriçi Region and Old Mardin Region have been examined. Natural and artificial elements that are effective in the formation of identity elements in the region have been examined. The urban identity elements have been determined according to the natural and artificial elements which were effective in the formation of Diyarbakır Suriçi Region and Old Mardin Region. According to the identity elements determined in this direction, the environmental descriptive elements of environmental perception related to the gestalt principles were determined and the students of the architecture department were surveyed accordingly.

In the conclusion part, the environmental perception of both historical regions of Diyarbakır Suriçi Region and Old Mardin Region has been compared according to the environmental descriptive elements.

Key Words: Gestalt Theory, Urban Identity, Environmental Perception,
Old Mardin Region, Diyarbakır Suriçi Region

ÇİZELGE LİSTESİ

<u>Çizelge No</u>		<u>Sayfa</u>
Çizelge 1.1.	Betimleyici Sıfat Öğeleri	5
Çizelge 1.2.	Ankette İncelenen Yapı Türleri ve Sayısı	6
Çizelge 3.1.	Algı Kuram Tablosu	13
Çizelge 4.1.	Diyarbakır Sur içi bölgesi(Kaleler-Burçlar-Surlar)	34
Çizelge 4.2.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Kiliseler)	34
Çizelge 4.3.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Medreseler)	35
Çizelge 4.4.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Camiler)	37
Çizelge 4.5.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Hamamlar)	37
Çizelge 4.6.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Hanlar)	38
Çizelge 4.7.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Meydanlar)	38
Çizelge 4.8.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Tarihi evler)	39
Çizelge 4.9.	Diyarbakır Sur içi bölgesi (Tarihi Caddeler- Kabaaltı)	39
Çizelge 4.10.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Surlar)	41
Çizelge 4.11.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Ev 1)	42
Çizelge 4.12.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Ev -2)	46
Çizelge 4.13.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Ev -3)	51
Çizelge 4.14.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Nebi Cami -Plan/Genel Fotoğraf)	55
Çizelge 4.15.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Ulu Cami-Plan / Genel Fotoğraf)	68
Çizelge 4.16.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Meryem Ana Kilisesi-Plan/Genel Fotoğraf)	60
Çizelge 4.17.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Surp Gragos Kilisesi -Plan/Genel Fotoğraf)	63
Çizelge 4.18.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Vahap Ağa Hamamı –Plan/Genel Fotoğraf)	65
Çizelge 4.19.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Deva Hamamı –Plan/Genel Fotoğraf)	68
Çizelge 4.20.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Zinciriye Medrese –Plan/Genel Fotoğraf)	70
Çizelge 4.21.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Hasan Paşa Hanı –	72

	Plan/Genel Fotoğraf)	
Çizelge 4.22.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Meydanlar –Genel Fotoğraf)	75
Çizelge 4.23.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Ulu Cami Meydanı–Genel Fotoğraf)	76
Çizelge 4.24.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Gazi Caddesi–Genel Fotoğraf)	78
Çizelge 4.25.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Melikahmet Caddesi–Genel Fotoğraf)	79
Çizelge 4.26.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Sokak Dokusu–Genel Fotoğraf)	81
Çizelge 4.27.	Diyarbakır Sur içi Anket Değerlendirilmesi (Kabaltı–Genel Fotoğraf)	83
Çizelge 4.28.	Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesi Değerlendirme Tablosu	86
Çizelge 4.29.	Eski Mardin Bölgesi Kale	92
Çizelge 4.30.	Eski Mardin Bölgesi Kiliseler	93
Çizelge 4.31.	Eski Mardin Bölgesi Camiler	94
Çizelge 4.32.	Eski Mardin Bölgesi Hamamlar	95
Çizelge 4.33.	Eski Mardin Bölgesi Medreseler	96
Çizelge 4.34.	Eski Mardin Bölgesi Meydanlar	97
Çizelge 4.35.	Eski Mardin Bölgesi Tarihi Evler	97
Çizelge 4.36.	Eski Mardin Bölgesi Tarihi Sokak Dokusu – Abbara	98
Çizelge 4.37.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Bölge)	99
Çizelge 4.38.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Ev-1)	101
Çizelge 4.39.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Ev-2)	105
Çizelge 4.40.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Ev-3)	109
Çizelge 4.41.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Ulu Cami-Plan/Genel Fotoğraf)	113
Çizelge 4.42.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Abdüllatif Cami-Plan/Genel Fotoğraf)	116
Çizelge 4.43.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Surp Kevork Kilisesi –Plan/Genel Fotoğraf)	118
Çizelge 4.44.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Protestan Kilisesi–	121

	Plan/Genel Fotoğraf)	
Çizelge 4.45.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Emir Hamam–Plan /Genel Fotoğraf)	123
Çizelge 4.46.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Zinciriye Medrese – Plan/Genel Fotoğraf)	126
Çizelge 4.47.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Meydan – Genel Fotoğraf)	128
Çizelge 4.48.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Sokak Dokusu – Genel Fotoğraf)	130
Çizelge 4.49.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Ana Aksta Cadde – Genel Fotoğraf)	131
Çizelge 4.50.	Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Abbara – Genel Fotoğraf)	133
Çizelge 4.51.	Tarihi Eski Bölgesi Değerlendirme Tablosu	136
Çizelge 5.1.	Diyarbakır Suriçi Bölgesinin Çevresel Algının Değerlendirilmesi	138
Çizelge 5.2.	Eski Mardin Bölgesinin Çevresel Algının Değerlendirilmesi	140

ŞEKİL LİSTESİ

<u>Şekil No</u>		<u>Sayfa</u>
Şekil 1.1.	İş Akış Şeması	4
Şekil 3.1.	Algı kuramları	12
Şekil 3.2.	Şekil-Zemin ilkeleri	15
Şekil 3.3.	Kapalılık ilkeleri	15
Şekil 3.4.	Devamlılık (Süreklilik) ilkeleri	15
Şekil 3.5.	Yakınlık ilkeleri	16
Şekil 3.6.	Tamamlama ilkeleri	16
Şekil 3.7.	Benzerlik ilkeleri	16
Şekil 3.8.	Basitlik ilkeleri	17
Şekil 3.9.	Pragnaz (Denge) Yasası	18
Şekil 3.10.	Antalya	19
Şekil 3.11.	Kent Yerleşimleri	20
Şekil 3.12.	Turizm Kentleri	22
Şekil 3.13.	Tarım Kentleri	23
Şekil 3.14.	Maden Kentleri	24
Şekil 3.15.	Bilim Kentleri	25
Şekil 3.16.	Tarihi Kentler	25
Şekil 4.1.	Türkiye Haritasında Diyarbakır ili	29
Şekil 4.2.	Diyarbakır Sur içi Fotoğraf	30
Şekil 4.3.	Diyarbakır Jeolojisi	32
Şekil 4.4.	Surlara Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	31
Şekil 4.5.	Surlara Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	41
Şekil 4.6.	Surlara Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	42

Şekil 4.7.	Tarihi Ev-1'in Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	43
Şekil 4.8.	Tarihi Ev-1'in Avluya Ait Fotoğrafı	43
Şekil 4.9.	Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	43
Şekil 4.10.	Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	44
Şekil 4.11.	Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	44
Şekil 4.12.	Yapı'ya ait Sokaktan Fotoğraf	45
Şekil 4.13.	Tarihi Ev-1'in Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	45
Şekil 4.14.	Tarihi Ev-1'in Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	45
Şekil 4.15.	Tarihi Ev-1'in Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	46
Şekil 4.16.	Tarihi Ev-2'nin Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	47
Şekil 4.17.	Tarihi Ev-2'nin Avluya Ait Fotoğrafları	47
Şekil 4.18.	Tarihi Ev-2'nin Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	47
Şekil 4.19.	Tarihi Ev-2'nin Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	48
Şekil 4.20.	Tarihi Ev-2'nin Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	48
Şekil 4.21.	Yapı'ya ait Sokaktan Fotoğraf	49
Şekil 4.22.	Tarihi Ev-2'nin Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	49
Şekil 4.23.	Tarihi Ev-2'nin Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	50
Şekil 4.24.	Tarihi Ev-2'nin Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	50
Şekil 4.25.	Tarihi Ev-3'ün Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	51
Şekil 4.26.	Yapı'ya Ait Avludan Fotoğraf	51
Şekil 4.27.	Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	52
Şekil 4.28.	Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	52
Şekil 4.29.	Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	53
Şekil 4.30.	Yapı'ya Ait Sokak'tan Fotoğraf	53
Şekil 4.31.	Tarihi Ev-3'ün Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	54
Şekil 4.32.	Tarihi Ev-3'ün Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	54
Şekil 4.33.	Tarihi Ev-3'ün Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	55
Şekil 4.34.	Nebi Cami Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	55

Şekil 4.35.	Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf	57
Şekil 4.36.	Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	57
Şekil 4.37.	Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	57
Şekil 4.38.	Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	57
Şekil 4.39.	Ulu Cami Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	58
Şekil 4.40.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf	58
Şekil 4.41.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	59
Şekil 4.42.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	59
Şekil 4.43.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	60
Şekil 4.44.	Meryem Ana Kilisesi Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	61
Şekil 4.45.	Meryem Ana Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf	61
Şekil 4.46.	M.A.K.'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	61
Şekil 4.47.	M.A.K.'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	62
Şekil 4.48.	M.A.K.'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	62
Şekil 4.49.	Surp Gragos Kilisesi Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	63
Şekil 4.50.	Surp Gragos Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf	
Şekil 4.51.	S.G.K.'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	64
Şekil 4.52.	S.G.K.'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	64
Şekil 4.53.	S.G.K.'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	65
Şekil 4.54.	Vahap Ağa Hamamı Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	66
Şekil 4.55.	Vahap Ağa Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf	66

Şekil 4.56.	Vahap Ağa Hamamı Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	66
Şekil 4.57.	Vahap Ağa Hamamı Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilme	68
Şekil 4.58.	Vahap Ağa Hamamı Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilme	67
Şekil 4.59.	Deva Hamamı Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	68
Şekil 4.60.	Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf	68
Şekil 4.61.	Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	69
Şekil 4.62.	Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	69
Şekil 4.63.	Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	69
Şekil 4.64.	Zinciriye Medresesi'nin Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	70
Şekil 4.65.	Zinciriye Medresesi'ne Ait Genel Fotoğraf	71
Şekil 4.66.	Zinciriye Medresesi'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	71
Şekil 4.67.	Zinciriye Medresesi'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	71
Şekil 4.68.	Zinciriye Medresesi'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	72
Şekil 4.69.	Hasanpaşa Han'ın Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	73
Şekil 4.70.	Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf	
Şekil 4.71.	Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	73
Şekil 4.72.	Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	74
Şekil 4.73.	Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	74
Şekil 4.74.	Dağkapı Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	75
Şekil 4.75.	Dağkapı Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	75

Şekil 4.76.	Dağkapı Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	76
Şekil 4.77.	Ulu Cami Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	76
Şekil 4.78.	Ulu Cami Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilme	77
Şekil 4.79.	Ulu Cami Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	77
Şekil 4.80.	Gazi Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	78
Şekil 4.81.	Gazi Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	78
Şekil 4.82.	Gazi Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	79
Şekil 4.83.	Melikahmet Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	80
Şekil 4.84.	Melikahmet Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilme	80
Şekil 4.85.	Melikahmet Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilme	80
Şekil 4.86.	Tarihi Sokak Dokusu Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	81
Şekil 4.87.	Tarihi Sokak Dokusu Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	81
Şekil 4.88.	Tarihi Sokak Dokusu Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	82
Şekil 4.89.	Kabaltına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	83
Şekil 4.90.	Kabaltına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	84
Şekil 4.91.	Kabaltına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	84
Şekil 4.92.	Türkiye Haritasında Mardin ili	87
Şekil 4.93.	Mardin Bölgesi Topoğrafya Sınırları	89
Şekil 4.94.	Eski Mardin Bölgesi	89
Şekil 4.95.	Eski Mardin'e Ait Genel Fotoğraf ve Algı Düzeyi	99
Şekil 4.96.	Eski Mardin Bölgesi'ne Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi	100
Şekil 4.97.	Eski Mardin Bölgesi'ne Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi	100

Şekil 4.98.	Tarihi Ev-1'in Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi	101
Şekil 4.99.	Yapı'ya ait Avludan Fotoğraf	101
Şekil 4.100.	Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	102
Şekil 4.101.	Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	102
Şekil 4.102.	Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	102
Şekil 4.103.	Yapı'ya Ait Sokaktan Fotoğraf	103
Şekil 4.104.	Tarihi Ev-1'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	103
Şekil 4.105.	Tarihi Ev-1'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilme	104
Şekil 4.106.	Tarihi Ev-1'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	104
Şekil 4.107.	Tarihi Ev-2'in Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	105
Şekil 4.108.	Yapı'ya Ait Avludan Fotoğraf	105
Şekil 4.109.	Tarihi Ev-2'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	106
Şekil 4.110.	Tarihi Ev-2'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	106
Şekil 4.111.	Tarihi Ev-2'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	107
Şekil 4.112.	Yapı'ya Ait Sokaktan Fotoğraf	107
Şekil 4.113.	Tarihi Ev-2'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	107
Şekil 4.114.	Tarihi Ev-2'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	108
Şekil 4.115.	Tarihi Ev-2'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	108
Şekil 4.116.	Tarihi Ev-3'ün Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	109
Şekil 4.117.	Yapı'ya Ait Avluya Fotoğraf	109
Şekil 4.118.	Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	110

Şekil 4.119.	Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	110
Şekil 4.120.	Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	111
Şekil 4.121.	Yapı'ya Ait Sokak'tan Fotoğraf	111
Şekil 4.122.	Tarihi Ev-3'ün Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	112
Şekil 4.123.	Tarihi Ev-3'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	112
Şekil 4.124.	Tarihi Ev-3'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilme	113
Şekil 4.125.	Ulu Cami Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	113
Şekil 4.126.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf	114
Şekil 4.127.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	114
Şekil 4.128.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	115
Şekil 4.129.	Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	115
Şekil 4.130.	Abdüllatif Cami'nin Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	116
Şekil 4.131.	Abdüllatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf	116
Şekil 4.132.	Abdüllatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	117
Şekil 4.133.	Abdüllatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	117
Şekil 4.134.	Abdüllatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmes	118
Şekil 4.135.	Surp Kevork Kilisesi Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	119
Şekil 4.136.	Surp Kevork Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf	119
Şekil 4.137.	S.K.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	119
Şekil 4.138.	S.K.K'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	120

Şekil 4.139.	S.K.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	120
Şekil 4.140.	Protestan Kilisesi Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilme	121
Şekil 4.141.	Protestan Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf	121
Şekil 4.142.	P.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	122
Şekil 4.143.	P.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	122
Şekil 4.144.	P.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	123
Şekil 4.145.	Emir Hamamı Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	124
Şekil 4.146.	Emir Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf	124
Şekil 4.147.	Emir Hamam'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	124
Şekil 4.148.	Emir Hamam'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	125
Şekil 4.149.	Emir Hamam'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	125
Şekil 4.150.	Z.M'ye Ait Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	126
Şekil 4.151.	Zinciriye Medresesi'ne Ait Genel Fotoğraf	126

Şekil 4.152.	Z.M.'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	127
Şekil 4.153.	Z.M.'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	127
Şekil 4.154.	Z.M.'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	127
Şekil 4.155.	C.M'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	128
Şekil 4.156.	C.M'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	129
Şekil 4.157.	C.M'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi	129
Şekil 4.158.	Tarihi Sokak Dokusunun Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	130
Şekil 4.159.	Tarihi Sokak Dokusunun Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	130
Şekil 4.160.	Tarihi Sokak Dokusunun Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	131
Şekil 4.161.	Ana Akstaki Caddenin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	132
Şekil 4.162.	Ana Akstaki Caddenin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	132
Şekil 4.163.	Ana Akstaki Caddenin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	132
Şekil 4.164.	Abbaralara Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	133
Şekil 4.165.	Abbaralara Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	134
Şekil 4.166.	Abbaralara Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi	134

EKLER

Ekler

Sayfa

- Ek 1.** Diyarbakır Suriçi Bölgesi Anketi
Ek 2. Eski Mardin Bölgesi Anketi

147
157

KISALTMALAR VE SİMGELER

C.M. : Cumhuriyet Meydanı

S.S.K. : Surp Kevork Kilisesi

SPSS : Statistical Package for the Social Sciences

T.S.D. : Tarihi Sokak Dokusu

Z.M. : Zinciriye Medresesi

% : Yüzde oranı

1.GİRİŞ

Değişen sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik gelişmeler kentlerde yıpranmalara ve kent parçalarının farklı şekillerde biçimlenmesine neden olmuştur. Kent dokuları geçmişten günümüze genellikle doğal çevreyle gelişmektedir. Bu bağlamda kent ve kent kimliği, insan ve insan ilişkilerini merkeze alan sorgulamalarla gündeme gelmeye başlamıştır.

Kent kimliği kültürel olarak insanların duyularının çevreden algıladıklarıyla şekillenir. Çevre dediğimiz kavram, kenti oluşturan bir bütündür. Çevre, tarihi süreç içinde toplum bilincini yaratan bir kültür kavramı olarak ele alındığında, insan-doğa ilişkisi değişen ve yeniden oluşan ve bunu gerçekleştiren ve orada yaşayanlara özgü doğal-yapay her türlü öge ve etmenlerin bir bütünü (Livtopuz, 1988, Aktaran; Bildiş, 2006: 3) olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kentin çevre algısının belirlenmesi o kentin bir bütün olarak incelenmesi ile mümkündür. Çevre algılama konusunda gestalt ilkesi önemli bir yöntemdir. Kentsel çevrenin parçadan bütüne doğru algılanması bu yöntemle elde edilebilmektedir. Gestalt ilkeleri; şekil-zemin, kapalılık, devamlılık (süreklilik), tamamlama, yakınlık, benzerlik, basitlik ve bu ilkelerin genelini kapsayan prägnanz (denge) yasası ilkeleri şeklinde kullanılmaktadır. Genel olarak basitlik, devamlılık (süreklilik), yakınlık ilkeleri kentin sokak cephelerinde, diğer ilkeler ise yapıları çevredeki sivil ve anıtsal yapıların kentsel algısını belirlemede kullanılmaktadır.

Bu çalışmada Diyarbakır Suriçi bölgesinin ve eski Mardin bölgesinin kentsel kimliğinin oluşumuna ait unsurlar belirlenerek, bu bölgelerdeki çevresel algı gestalt ilkelerine göre ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın Giriş bölümünde, çalışmanın amacı, kapsamı, problemi ve yöntemi verilmiş, çalışmanın izleyeceği yol belirtilmiştir. Kaynak Özetleri bölümünde, kent kimliğini, çevre algısını gestalt ilkelerine göre ele alan çalışmalar literatür taraması yapılarak incelenmiştir.

Materyal ve metod bölümünde; çalışmanın kavramsal çerçevesini oluşturan, tarihi çevre algılanması ve kentsel kimlik öğelerini oluşturan terimler üzerinde durulmuş, konu ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Tarihi kent, tarihi çevre, kentsel kimlik ve çevre

algılama kavramsal açıdan incelenmiş, tarihi çevrenin, tarihi kent kimliği ve gestalt ilkesinin çevresel algısıyla etkileşimi ele alınmıştır.

Bulgular ve tartışma bölümünde; alan çalışması olarak seçilen Diyarbakır tarihi Suriçi bölgesi - Eski Mardin bölgesinin kimlik öğelerinin oluşumunda etkili olan doğal ve yapay unsurlar belirlenmiş ve bu unsurlara göre iki örnek alanın çevre algısının nasıl olduğu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu değerlendirmelerde gestalt ilkeleri doğrultusunda çevre betimleyici öğeler kullanılmıştır. Bu betimlemeler yapılırken Kasmir (1970), Craik'in (1972), Hersberger'in (1972) Küller'in (1973, 1975), Sanoff'un (1974), Sorte'un (1982) görüşlerinden yararlanılarak belirledikleri ölçütlere göre sıfatlar seçilerek anket çalışması hazırlanmıştır. Hazırlanan bu anket; her iki alan çalışmasında da uygulanmıştır.

Bu tez çalışmasının sonuç kısmında ise incelenen Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesinin oluşumunda etkili olan doğal ve yapay unsurlara göre kentsel kimlik öğeleri belirlenmiştir. Belirlenen kimlik öğelerine göre kullanılan gestalt ilkelerinin çevre betimleyici sıfatları doğrultusunda bir anket uygulanmış ve anket sonucuna göre her iki tarihi bölgenin çevre algısı mimarlık bölümü öğrencileri üzerinden ortaya çıkarılmıştır.

-Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Kent formları değişik toplumsal süreçlerin karşılıklı etkileşmesi sonucu belirlenmektedir. Kentler, kimlikleri ve ruhları olan mekânlardır. Büyüklü küçüklü her kent, kendine özgü bir kimliğe sahip olmuş ve o kimlikleriyle yaşamaktadırlar.

Kentsel çevrenin anlaşılması ve değerlendirilmesinde çevresel algı; yol ve yön bulmaya yardımcı olma ve kimlik oluşturmada etkindir. Kente kimlik kazandıran alanlar her ne kadar tek tek değil, toplu - bir bütün olarak- ele alınmaktaysa da kimlikteki bütünlüğün kente kimlik kazandıran tek tek alanlardan meydana geldiği de unutulmamalıdır (İlgar, 2008). Bütün bu kavramlar çevresel algıyı etkileyen bileşenlerdir. Bu bileşenler kenti biçimlendirip kendine özgü kimliklerini belirtmektedir. Bu bağlamda ülkemizin önemli tarihi dokularından olan Diyarbakır Suriçi bölgesi ve Eski Mardin bölgesi geçmişten günümüze tarihi bir öneme ve kültürel değere sahip olması nedeniyle örnek alan olarak seçilmiştir.

Çalışmanın amacı; Diyarbakır Suriçi Bölgesi ve Eski Mardin Bölgesinin kentsel kimlik üzerinden çevre algısını gestalt ilkelerinden faydalanılarak ortaya çıkarmaktır. Bunun için kültürel çevrenin farkında olduğu düşünülen Mimarlık bölümü öğrencilerine konuyla ilgili anket uygulanmıştır. Anket; Diyarbakır Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mimarlık bölümü 4. Sınıfında okuyan 25 öğrenciye ve Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mimarlık bölümü 4. Sınıfında okuyan 20 öğrenciye uygulanmıştır. Ankette seçilen tarihi bölgelerin değerlendirilmesinde belirlenen çevre betimleyici sıfat öğelerine göre mimarlık öğrencilerinin mesleki yeterliliğinden önce bulundukları kenti nasıl algıladıklarının incelemesi yapılmış, görsel algıda hafızalarına yazılan izlerin ortaya çıkarılmasına çalışılmıştır. Tarihi dokuda yeni tasarımlarda bu izlerin yansıtılması konusunda farkındalık yaratmak ve aynı zamanda kültürel sürdürülebilirliğe katkı sunmak çalışmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır.

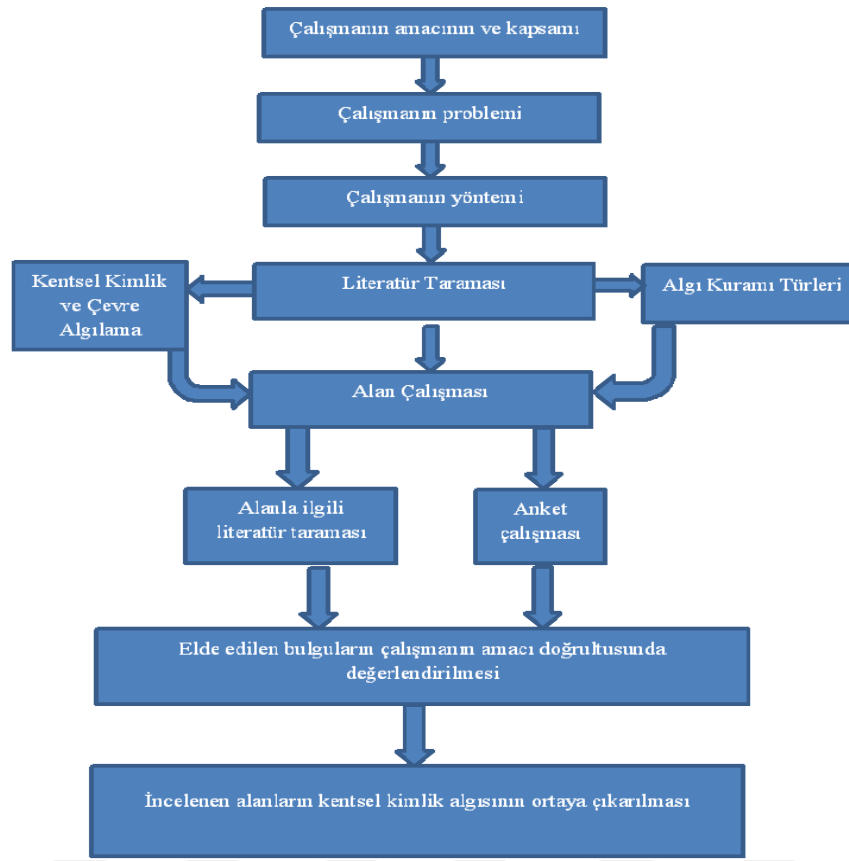
-Çalışmanın Problemi

Tarihi dokular genellikle kentin çekirdeğini ve kimliğini oluşturmaktadırlar. Kimlik algısı ya da kentsel alanların var olan imajlarının algılanması kişilerin yaş, eğitim, meslek vb. niteliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

Çalışma boyunca Diyarbakır tarihi suriçi bölgesi ile eski mardin bölgesinin kentsel kimliğinin gestalt ilkelerine göre çevresel algısının nasıl olduğu sorusuna cevap aranacaktır.

- Çalışmanın Yöntemi

Tez çalışması sırasında öncelikle, çalışma konusu ve çalışma alanı seçilmiştir. Bunu takiben kavramsal çerçeve oluşturulmuş; çalışmanın amacı ve konusu doğrultusunda detaylı bir literatür çalışması yapılmış ve kaynaklar taranmıştır. Aynı zamanda seçilen alanlarla ilgili yayınlar, araştırmalar, tezler incelenmiştir. Çalışma doğrultusunda inceleme alanı seçilmiş ve Şekil 1.1’de gösterilen iş akış şeması hazırlanmıştır.

Şekil 1.1. İş Akış Şeması

Konu ile ilgili algı, algı kuram türleri, kentsel kimlik, kentsel kimlik bileşenleri, gestalt ilkeleri ile ilgili kavramsal çerçeve literatür taraması ile elde edilmiştir. Alan araştırması yapılırken Diyarbakır Suriçi bölgesi ve Eski Mardin bölgesinden sivil-anıtsal yapılar ile sokak dokusunun fotoğrafları çekilmiş ve üzerine notlar alınmıştır. İncelenen alanların tarihsel süreç içerisinde fiziksel ve kültürel yapıdaki değişimleri göz önüne alınarak bölgelerin kent kimlik öğelerine göre analizleri yapılmıştır.

Tezin amaçları doğrultusunda seçilen bu alanlarla ilgili literatür taraması yapılmış, doğal yapı, topoğrafik yapı, jeolojik yapı, iklimi incelenmiş ve her iki tarihi kent merkezinin kimlik bileşenleri ortaya çıkarılmıştır. Diyarbakır Suriçi ve Eski Mardin bölgesinin, tarihi kentsel kimlik bileşenleri üzerinden çevresel algısının ne olduğunun ortaya çıkarılması için anket yapılmıştır. Anket soruları; algı kuram türlerinden biri olan Gestalt teorisinin şekil-zemin, kapalılık, devamlılık (süreklilik), tamamlama, yakınlık, benzerlik, basitlik ve bu ilkelerin genelini kapsayan prägnanz (denge) yasası ilkeleri baz alınarak hazırlanmıştır. Gestalt kuramının ilkeleri çevre ve yapı algılama açısından

betimleyici öğeler içermektedir. Bu betimlemeler, Kasmar (1970), Craik (1972), Hersberger (1972), Küller (1973, 1975), Sanoff (1974), Sorte (1982)'un görüşlerine göre birçok çevre ve yapı algılamalarını kapsayan sıfat öğelerini içermektedir. Bu çalışmada çevre algılama üzerinden değerlendirme yapılması amaçlandığı için yapılan anket çalışmasında çevresel algılama ölçütleri olarak Çizelge 1.1.'de verilen betimleyici sıfat öğeleri kullanılmıştır.

Çizelge 1.1. Betimleyici Sıfat Öğeleri (Minez, 2013)

Çevre Tanımlayıcıları (Kasmar, 1970)						
1	boş	dolu			uygun	
Çevresel betimleyicilerine ilişkin faktör yapıları (Craik, 1972)						
1	uzatılmış					
Çevresel betimleyicilerine ilişkin faktör yapıları (Hershberger, 1972)						
1	özel	eski	yeni	basit	süslü	sade
Çevresel Tanımlama Boyutları Ve Değişkenler (Küller, 1973)						
1	Tek bir stil		tutarlılık	İyi korunmuş	basit	
2	kapalı		açık	havadar	sınırları belirlenmiş	
3	eski		yeni	özel	sıradan	
Görsel Çevreye Yaklaşımları (Sanoff, 1974)						
1	basit	karmaşık		yüksek	alçak	farklı
Çevre Algılaması (Küller, 1975)						
1	sade	uygun			bütün	
Çevresel Elemanların Tanımlayıcı Boyutları (Sorte, 1975)						
1	pürüzlü	yüksek			alçak	

Anket; Diyarbakır Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mimarlık bölümü 4. Sınıfında okuyan 25 öğrenciye ve Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mimarlık bölümü 4. Sınıfında okuyan 20 öğrenciye uygulanmıştır. Diyarbakır ve Mardin’de okuyan öğrencilere alana ait çevre betimleyicilerinin plan ve fotoğraflarının görsellerinin bulunduğu anket ile bölgenin çevresel, fiziksel özelliklerini nasıl gözlemleyip, algıladıklarını ortaya çıkaracak ölçümler yapılmıştır.

Diyarbakır Suriçi bölgesinde kentin kimliğini yansıtan başlıca sivil ve anıtsal yapılardan olan kenti çevreleyen surların yanı sıra geleneksel konutlar, kiliseler, camiler, hanlar, hamamlar ile ana akstaki cadde, sokak ve meydanlar; Eski Mardin bölgesinde kentin kimliğini yansıtan kale ve geleneksel konutlar, kiliseler, camiler, hamamlar, medreseler ile ana akstaki cadde, sokak ve meydanlar seçilmiş, sur ve kale dışında ankette kullanılan sivil ve anıtsal yapı sayısı ile cadde, sokak ve meydanlar Çizelge 1.2.’de verilmiştir. Anket sonucunda değerlendirmeler belirlenen sıfat öğelerine göre yapılmıştır.

Çizelge 1.2. Ankette İncelenen Yapı Türleri ve Sayısı

İNCELENEN YAPILAR	DİYARBAKIR SU İÇİ BÖLGESİ	ESKİ MARDİN BÖLGESİ
YAPI ADI	SAYISI	SAYISI
KONUT	3 ADET	3 ADET
CAMI	2 ADET	2 ADET
KİLİSELER	2 ADET	2 ADET
HAMAM	2 ADET	2 ADET
HAN	1 ADET	-
MEDRESE	1 ADET	1 ADET
MEYDAN	2 ADET	1 ADET
ANA AKS ÜZERİNDEKİ CADDELER	GAZİ CADDESİ MELİKAHMET CADDESİ	CUMHURİYET CADDESİ HÜKÜMET CADDESİ
TARİHİ SOKAK DOKUSU	KABALTI-TARİHİ SOKAKLAR	ABBARA- TARİHİ SOKAKLAR

Hazırlanan sorular bu betimlemeler kullanılarak her iki üniversitenin Mimarlık bölümü 4.sınıfında okuyan öğrencilerin % 5’ine uygulanmış, tarihi kent alanlarının gestalt kuramı üzerinden çevresel algısı değerlendirilmiştir. Anketler hipotezin amacını desteklemek amacıyla yapılmıştır. Anket ölçüm ve değerlendirilmesinde 5’li likert ölçeği kullanılmıştır. Ankete katılan katılımcılar bu tablolara 5 ile 1 arasında puanlar vermiş bu puanlar toplanarak her bir tablonun sıfat çiftleri üzerinden hesaplamaları yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 18.00 programında değerlendirilmiştir.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Minez (2013); çalışmada kuramsal alt yapı ışığında seçilen yöntemler ile mimarlık eğitimi sürecinde bireyin algı değişimi ölçülmüş ve elde edilen bulguların mimarlık eğitimi için strateji önerilerine katkıda bulunulmuştur. Tezin amacına en uygun teknik seçilmiş ve anket çalışması uygulanmıştır. Bölüm sonunda anket sonuçlarının analizleri ve değerlendirmeleri yapılmıştır.

Senemoğlu (2004); çalışmada Gestalt kuramını ve algılama konusunu ele almış ve gelişim ve öğrenme ile olan ilişkisini ortaya koymuştur.

Uçar (2004); çalışmada grafik tasarımda görsel algılamanın gestalt kuramı ile olan ilişkisine değinerek konuyla ilgili görselleri bu kuram doğrultusunda ve grafik tasarım alanları açısından örnekleme yaparak aktarmıştır.

Özdemir (2010); çalışmada açık kamusal mekan kullanımını çevresel psikoloji boyutu ile irdelemiştir. Açık kamusal mekan ve kullanıcı etkileşiminde, kullanıcı ihtiyaçlarının sadece fiziksel değil psikolojik boyutta da cevap verilmesinin mekan kullanım sıklığı ve mekan kalite düzeyine etkilerini saptamıştır.

İnceoğlu (2007); çalışmada Türkiye’de verimli kullanım amacıyla yeniden tasarlanacak olan kentsel yaşam mekanlarından olan meydanlar ve sokaklardaki kalitenin ölçülmesi için yeni bir model üzerinde durulmaktadır.

Kejanlı, Dinçer (2011), çalışmada Diyarbakır suriçi bölgesi bütüncül planlamanın alt ölçeği olan bir planlama içerisinde ele alınmıştır. Bu sayede, hazırlanacak kentsel strateji planları ile ticari faaliyetlerin yükü ve fonksiyonu kaydırılabilecek, üzerinde cazibe noktası oluşturulmuş yeni gelişme aksları yaratılmıştır.

Yılmaz (2005); çalışmada kentsel sit alanlarının değişim süreçlerinin, kent merkezlerinde yer alan kentsel sit alanlarını nasıl etkilediği ve bu etkilerin hangi koşullara bağlı olduğunu Kayseri ve Talas örnekleri üzerinden tespit etmiştir.

Topçu (2011), çalışmada Konya kentinde gelecekte yapılması muhtemel plan ve projelere altlık oluşturabilecek yapay çevre açısından kentsel kimlik adına öneriler geliştirilmiştir. Önerilen bu yapay çevre kimlik bileşenleri kent kimliğini geliştirmenin ve kent imgesini yaşatmanın önemi vurgulanmıştır.

Kürkçüoğlu, Ocakçı (2015); çalışmada mekânsal algıya bağlı davranışların bireye özgü olası farklılıklarını irdelemek adına, Kadıköy çarşı bölgesinde daha önce alanda bulunmamış denekler ile bir algı-hareket pilot çalışması yapmış, kentsel mekân içinde gerçekleşen yaya hareketlerinin birey temelli nasıl farklılaşabildiği konusundaki ipuçlarını gelecek araştırmalara atıfta bulunmak amacıyla ortaya çıkarmıştır.

Ustaömeroğlu (1998); çalışmada elde edilen bulgular, yöntemin uygulanmasıyla herhangi bir çevrede yoğun olarak kullanılan biçim, ölçü-oran, renk, ton vb. niteliklerin elde edilebileceği ve çevre içindeki yapılaşma bütününde uyum, zıtlık, egemenlik vb. organizasyon ilkelerinin hangisinin etkili olduğu saptanmıştır.

Kancıoğlu (2001); çalışmada Turizm binası ve bulunduğu yörenin etkin değerlerine ilişkin olarak, kullanıcıların tercih, beğeni ve değerlendirmelerini ortaya çıkarmış; bina ve çevresinde oluşturulan imaj-kimlik-anlam hakkındaki kullanıcı görüşlerini belirlemiş; ayrıca yapısal çevrenin tasarımcıları ile kullanıcıları arasındaki iletişimi irdelemiştir.

Özbilen (2007); çalışmada Trabzon kent merkezi örneği üzerinden kentsel açık ve yeşil alanları kentsel tasarım teorisine göre incelemiştir. Şekil-zemin teorisi ile kitle-boşluk arasındaki ilişki, mekânsal bağlantılık teorisi ile açık yeşil alanların birbiriyle arasındaki ilişki tanımlanmıştır.

Satır (2015); çalışmada bir çevresel grafik tasarımcısının ve iletişim tasarımcısının projelerini hayata geçirirken karşılaştıkları kentsel kimlik sorunsalına ve gelişen teknoloji kullanımının yarattığı dijital görsel kirliliğe karşı duyması gereken sorumluluğa dikkat çekmeye çalışmıştır.

Ayyıldız, Ertürk (2017); çalışmada özgün dokusunu koruyabilmiş olan ve kentin yerel kimliğini büyük ölçüde yansıtan Kapanca Sokağı ve konutlarının kentsel kimlik bileşenleri ile yerel kimliğinin belirlenmiştir.

Elinç (2011); çalışmada Alanya ilçesinde seçilen iki kent parkının görsel kalitelerinin değerlendirilerek bölgesel ve yöresel kapsamda kent parklarının planlama, tasarım, alan kullanımı ve yönetimi konularına temel sağlayacak bilgilerin elde edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca çalışma kullanıcılar yönünden algı ve tercihler üzerine ortak bilgilere erişilmesini sağlamıştır. Bu çalışma ile kentsel açık ve yeşil alanların en önemli unsuru kent parklarının görsel kalitesinin yükseltilmesinin sağlayacağı faydaları ortaya koymuştur.

Önem (2004); çalışmada tarihsel bir kent parçasının alt kimlik öğelerine göre tanımlama ve sınırlarını belirlemede kullanabilecek kriterlerin saptamak amacıyla bir yöntem geliştirilmiş, Haliç bölgesinin fiziksel, kültürel ve sosyal açılardan kimliğini oluşturan öğelerin tanımlanmış ve sınırları belirlenmiştir.

Kutlu ve ark. (2011); çalışmada bir kıyı kenti olan İstanbul üst kimliği içerisinde, kendisine özgün, doğal ve beşeri çevresi ve onlara bağlı oluşmuş çevre verileri ile farklılaşmış kıyı mimarlığı, Gestalt yaklaşımının yakınlık ve benzerlik kurallarına ve temel tasarı ilkelerine göre görsel matris aracılığıyla incelenmiştir.

Pekşen (2015); çalışma kapsamında kamusal bir alan olarak İstanbul bağdat caddesinin kentsel yaşantıdaki rolü, mekansal karakteri ve kullanıcısı arasındaki ilişki belirlenmiş, sosyalleşme ile yürüme arasındaki bağ ortaya çıkarılmıştır. Bu amaçla; Bağdat Caddesi'nin tarihi, konumu, gelişimi ve kentle ilişkisi incelenmiş, yapılan anket çalışması ile kullanıcı beklentileri, kullanım yoğunluğu, sıklığı, kullanıcıların sosyo demografik özellikleri saptanmıştır.

Bayramoğlu (2010); çalışmada geçmişten günümüze İstanbul için önemli bir ulaşım aksı olan ve günümüzde İstanbul'un merkezi iş alanı (MİA) üzerinde yer alan Barbaros Bulvarı – Büyükdere Caddesi'nin nasıl algılandığı, kentsel kimliği sorgulanmıştır.

Silajlar katkısız ve katkılı (%1 tuz+%5 arpa kırması) olarak da incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda silajların kuru madde, ham protein, acid deterjan fiber (ADF) ve nötr

Ünlü (2017); çalışmada kentsel bellek ile kent kimliği arasındaki ilişki, kentin mekânsal gelişimi ve kent kimliğinde belirleyici olan mekânsal bileşenlerin, kentlilerin belleğinde yer alıp almadığı sorusundan hareketle ele alınmıştır. Bu soruya yanıt arayışında, mekânın görünen, somut bilgisinin ötesinde, toplamda kent belleğini oluşturan, her bir kentlinin belleğinde yer etmiş söz konusu mekânsal bileşenlere ilişkin bilgilere ulaşılmıştır. Kent kimliğinin oluşumunda, kentsel mekân ve kentsel bellek arasındaki ilişkinin önemi tartışılmıştır.

Solak (2017); çalışmada mekân ve kimlik arasındaki ilişkiyi irdelerken, hangi kavram ve kuramlarla bu ilişkinin ele alınmakta olup, kavramsal ve kuramsal çerçeve sunulmuştur. Literatür taraması tekniği ile oluşturulan bu çalışma, daha sonra yapılacak olan mekân-kimlik etkileşimi ile ilgili çalışmalara temel olacak şekilde kurgulanmıştır.

Özbayraktar (2015); çalışmada özgün silueti bozan yapılar yüzünden sokak sınırlılıklarının kaybolduğu değerlendirilerek, yerel yönetim tarafından bilgilendirilmesi ve bu alanların korunması gerektiği vurgulanmıştır.

İncelenen tez ve makaleler doğrultusunda Diyarbakır Tarihi Suriçi bölgesi ve eski Mardin bölgesi çevresel algısının ortaya çıkarılmadığı ve her iki alanın karşılaştırılmasının yapılmadığı görülmektedir. Genel olarak bu çalışmalarda kentsel kimlik algısı veya gestalt kuramı tek bir boyutla beraber ele alınmıştır. Bu amaçla alan çalışması olarak Diyarbakır Tarihi Suriçi bölgesi ve eski Mardin merkezi seçilmiş ve alan ile ilgili kapsamlı literatür taraması ve alan çalışması yapılmıştır. Çalışmada seçilen bu iki tarihi alanın kentsel kimlik bileşenlerini oluşturan doğal ve yapay unsurlar belirlenmiş, bu unsurlara bağlı olarak kentlerin kimlik öğelerini yansıtan yapı ve sokakların çevresel algısı belirlenmiştir. Bu çalışmanın tarihi kent merkezlerinin algısının belirlenmesinde önemli bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

3. MATERYAL VE METOT

Bu bölümde; alan çalışmasının destekleyecek kavramsal çerçeve belirlenerek, algı kavramı üzerinde durulmuş ve algı kuramı türlerinden gestalt ilkeleri açıklanmıştır. Aynı zamanda kentsel kimlik faktörlerine etkisi olan doğal ve yapay unsurlarla da inceleme yapılmıştır.

3.1.Algı ve Algılama

Algı, her bireyde ‘farklılık’ gösteren ve ‘sürekli’ değişen bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğal veya yapay çevreler, bilgilenme ve algılama arasındaki dönüşüm sayesinde anlaşılabilir. Algı, çevreden gelen uyarıların duyu organları ile alınması ve zihinde anlamlı bir bilgiye/deneyime çevrilme süreci ve çevrede olan olumlu/olumsuz gerçekleşen her şeyin, psikolojik ve sosyolojik olarak yorumlanmasıdır. Aynı zamanda algı, insanın çevresiyle dolayısıyla doğal çevre içerisinde oluşturulan yapay çevreler/mimari mekânlar ile olan iletişiminin temelidir (Zülkadiroğlu, 2011).

Algı’nın birçok tanımı mevcuttur. Bu tanımlara göre;

Algı çevreden elde edilen bilgileri ve belirli amaçları içeren bir süreçtir (Lang, J. 1994, 26).

Algı; çevredeki uyaran görüntüleri ile birlikte çevrenin bir bütün olarak yorumlanması süreci olup, duyu verilerin bütünsel bir örüntü halinde bir araya getirilmesi ile belirmektedir” (Atkinson, Atkinson ve Hilgard, 1995, s. 192).

Algı; güdülerimizin, isteklerimizin, ihtiyaçlarımızın rehberidir ve ortamı keşfetmek için çeşitli algılama sistemlerimizi kullanırız. (Gibson and Gibson, 1955; Gibson, 1966-1979).

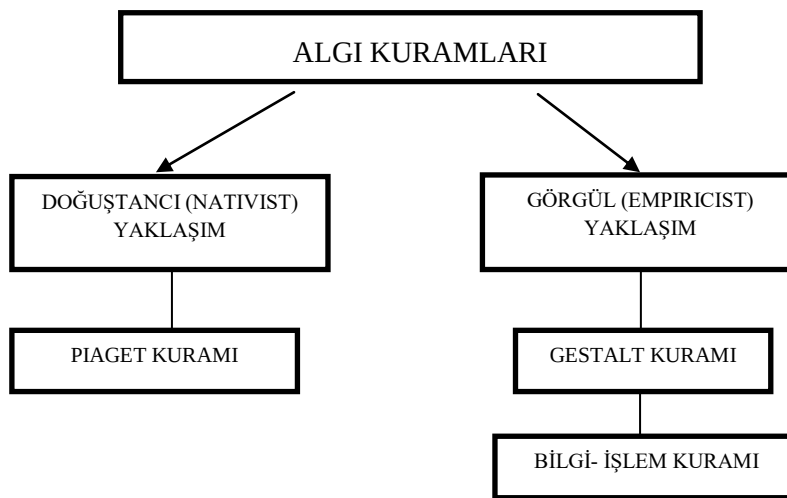
Algılama, "çevreden gelen uyarıcı etkilerin duyu organları yardımıyla hissedilmesi ve kavranmasına ilişkin zihinsel bir olgu" olarak tanımlanmaktadır. Çevreden gelen uyarıcılar, ilk olarak görsel algı ile fark edilmekte, daha sonra ise bilgi haline gelerek görsel hafızaya kaydedilmektedir (Aydınlı, 1999; Zülkadiroğlu, 2011).

Algılamanın biyolojik boyutunda bütün insanların mekân algılaması aynı olmakla beraber, kesin olarak belirtilen her toplumun mekânını hem teknolojik hem de sanatsal olarak değişik şekillerde kullandığı ve bu kullanım çeşitlerinin farklılaşabildiğidir (Bolter, David, J. 1986, 80).Birden fazla odaklanma düzeltmeyi, düzenlemeyi ve denge durumunu sağlar. Bunun sebebi normal şartların değişmesi ile nesnenin ilk etkisinin de değişmesidir (Aydınlı, 1986).

Gestalt teoremine göre; algılama olayının gerçekleşmesi için, hem bireyin iç düzeni ve organizasyonu, hem de çevrenin dış düzeni ve organizasyonu deneyimin temel niteliği olarak kabul edilmektedir (Doruk, 1973; Zülkadiroğlu, 2011). Algı, duyuusal verilerin bir araya getirilmesi ile ortaya çıkmakta ve en basitten en karmaşığa kadar birçok çeşit ve boyutta olabilmektedir.İnsan-çevre-yapı ilişkisini algı ile birlikte ele almak gerekmektedir. Bu da algı kavramının farklı kuramlarla açıklanmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, algı kuram türlerinin neler olduğu önem kazanmaktadır.

3.1.1.Algı Kuramı Türleri

Çakır'a (1997) göre algı kuramları için temel bölünme; doğuştancı (nativist) ve görgül (empricism) yaklaşımlardan kaynaklanmakta; Doğuştancılar algının doğuştan geldiğine inanmakla birlikte içsel düşünceler, duyumsamalardan kaynaklanan zihinsel oluşumlar üzerine yoğunlaşmakla birlikte; görgül yaklaşımıcılar algısal duyumsamada “deneyimin” rolünü vurgulamaktadırlar (Şekil 3.1.).

Şekil 3.1. Algı kuramları (Minez, 2013)

Doğuştancı yaklaşımdaki kavramların temelinde Piaget vardır. Piaget, psikolojinin temel kavramlarından olan Gestalt ilkelerinin “yaşantı öğelere bölünemez” ifadesine karşı gelmiştir. Gestalt ilkelerini reddeden bir yaklaşım algı kavramını zihinsel süreçler içinde inceleyip, algı sürecini açıklayıcı kavramlar sunmuştur (Anıktar, 2008). Piaget’e (1995) göre; Algı ile zekâ birbirinden bağımsız gelişme gösterir; zeka devamlı gelişir, oysa ki algının gelişimi sürekli değildir. Algı, zekânın yapısı, çatkısı ile zenginleşir. Algı, tanımlanmış çevrenin mesajlarını iletir, zekâ ise onları çözümler. Piaget, “Algı bilginin kaynağı değildir, çünkü bilgi bir bütün olarak davranışın etkin şemasından ortaya çıkar” vurgusu yapmaktadır. Piaget, Gestalt’ın algısal değişmezlik kanunları ve görüşlerinin aksine bunların duyuusal-motor deneyimleri ile kazanıldığını savunmaktadır (Sugarman, 1989). Lang (1987), algı kavramlarını duyuya dayalı ve bilgi-işlem’ dayalı olarak ikiye ayırır (Çizelge 3.1.).

Çizelge 3.1. Algı Kuram Tablosu (Lang 1987; Aktaran Asar 2013)

ALGI KURAMLARI		
<u>Duyuya Dayalı Algı Kuramları</u>		
Kuramlar	Açıklama	Temsilcileri
Rasyonalist Teoriler	Akıl Öğretisi	Parmanides, Kant...
Amprist Teoriler	Deneyim Öğretisi	Berkeley, Empedocles...
Nativist Teoriler	Doğuştan Gelen Bilgiler Öğretisi	Platon, Descartes...
Gestalt Teorileri	Biçim Psikolojisi Öğretisi	Koffka, Wöhler...
<u>Bilgiye Dayalı Kuram</u>		
	Açıklama	Temsilcileri
	Nesnenin Niteliksel Özellikleri	James Gibson, Elena Gibson

Lang’ın sınıflamasındaki bilgi-işlem kuramı ile gestalt kuramı birbirine karşıt kuramlardır. Bilgi işlem kuramı görgül (empiric) bir yaklaşımdır. 1930’lu yıllarda Almanya’da geliştirilen gestalt psikolojisinin özünü öğeler arası ilişkilerin vurgulanması oluşturur. Gestalt psikologlarına göre yaşantı öğelerine bölünemez; yaşantıyı incelerken öğelerin ilişkileri ve etkileşimleri birlikte bir bütün olarak dikkate alınmalıdır. Bazı

gestalt psikologlarının deyimiyle: “Bütün, parçalarının toplamından fazladır” (Morgan, 1977). Gestalt kuramına göre çevreyi oluşturan öğeler belli bir düzen içinde bir araya gelirler.

Ertürk’e (1984) göre; Lang, çeşitli kişilerce geliştirilmiş olan algılama kuramlarını duyuma dayalı ve bilgiye dayalı olarak başlıca iki başlık altında toplanabileceğini belirtmektedir.

3.1.1.1. Duyuma Dayalı Algılama Kuramları

Çevreyi algılamamızı etkileyen hislerimizi içerir ve aynı şekilde çevrenin algılanışı hislerimizi etkiler. Duyuma dayalı algı kuramları 3’e ayrılmaktadır. Bunlar;

1. Ampirizm
2. Rasyonalizm ve Nativizm
3. Gestalt Kuramı

1-Ampirizm (Empiricism): Ampirizm, bilginin kaynağında, yalnızca deneyin bulunduğunu söyleyen akımdır. Ampirizme göre insan aklında doğuştan gelen hiçbir bilgi yoktur. Başka bir deyişle mantık ilkeleri ya da düşünmenin yasaları da denilen; özdeşlik, çelişmezlik, yeter neden, üçüncü halin olanaksızlığı ilkeleri; matematikteki kavramlar; Tanrı fikri vb. aklımızda doğuştan hiçbir bilgi yoktur. İnsan zihni doğuştan boş bir levha gibidir. Yine ampirizme göre sahip olduğumuz tüm bilgilerimizi deney ve gözlemlerle, duyular aracılığı ile elde ederiz (www.felsefe.gen.tr).

2-Rasyonalizm ve Nativizm (Rationalism, Nativism): Rasyonalizm olarak da adlandırılan, bilginin doğruluğunun duyum ve deneyimde değil düşüncede ve zihinde temellendirilebileceğini öne süren öğretilerdir. Nativistlerde her türlü ruhsal etkinliklerin varlıkla birlikte var olduğu ve dışarıdan gelmediğini ileri süren öğretilerdir (www.felsefe.gen.tr).

3-Gestalt Kuramı (Gestalt Theory): Gestalt ilkesi duyularımızın özellikle görme duyumuzun şekillendirme eğilimini, parçaları bütünleştirerek algılamasını sağlar. 20.yy’ın ilk yarısında Almanya’da ortaya çıkmıştır. Wertheimer, Koffka ve Köhler

Gestalt kuramının öncülerindendir. Almanca ‘biçim’ anlamına gelen ‘Gestalt’ sözcüğü algı psikolojisinde aralarında dinamik bağlar olan parçaların oluşturduğu bir bütünü tanımlamaktadır (Levi,1974; Tüfekçioğlu, 2008).

Biçimsel yaklaşımda, çevreden bilgi almanın, öğrenmenin kavrama yoluyla kabul edilmesi ve amaç-araçlar arasındaki mantıklı bağların anlaşılması olarak tanımlanmaktadır. Gestalt kuramı parça halinde değil, bütünsel biçim halinde algıladığımızı savunmaktadır. Gestalt kuramı çevrenin algılaması ile ilgili birimlerin neler olduğunu belirlemektedir. İnsanların çevrelerinde cisimleri nasıl algılayıp organize ettikleri bir takım ilkeler doğrultusunda kurallaştırılmaktadır. Gestalt ilkeleri; Şekil-zemin, kapalılık, devamlılık (süreklilik), tamamlama, yakınlık, benzerlik, basitlik, pragnanz (denge) yasası olarak ele alınmaktadır.

Şekil- Zemin: Nöronal algı şebekelerine göre, normal şartlar altında, bireyin dikkati şekil üstünde odaklanır; zemin ise şeklin gerisinde, algı alanına girmez. Ancak bazı durumlarda, şekil ve zeminin birbirleriyle yer değiştirdiği, hangisinin şekil, hangisinin zemin olduğuna karar verilemediği durumlar ortaya çıkabilir (Şekil 3.2.).

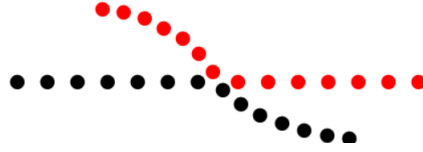
Şekil 3.2. Şekil-Zemin İlkesi (www.researchgate.net)

Kapalılık: Bir desen oluşturan öğeler grup oluştururlar (Şekil 3.3.).

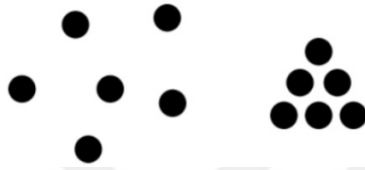
Şekil 3.3. Kapalılık İlkesi (www.researchgate.net)

Devamlılık (Süreklilik): Aynı yönde giden birimlerin birbiriyle ilişkili, birlikte gruplanarak algılanmasıdır. Aynı yöndeki çizgilerin hareketi, birlikte, bir bütün olarak çabuk algılanmaktadır (Şekil 3.4.).

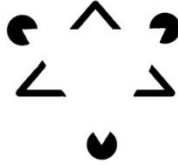
Şekil 3.4. Devamlılık (Süreklilik) İlkesi(www.medium.com)

Yakınlık: Parçaların birlikte gruplanması birbirlerine yakınlıklarına bağlıdır. Organizma bir alan içinde bulunan nesnelerin birbirine yakınlıklarına göre gruplayarak algılama eğilimindedir. Buna yakınlık yasası denilmektedir. Yakınlık, zamanda ve mekanda yakınlık olarak iki grupta ele alınabilir (Şekil 3.5.).

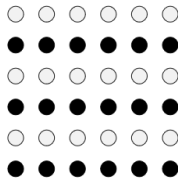
Şekil 3.5. Yakınlık İlkesi (www.duygubuga.blogspot.com)

Tamamlama: Organizma, tamamlanmamış etkinlikleri, şekilleri, sesleri tamamlayarak algılama eğilimindedir (Şekil 3.6.).

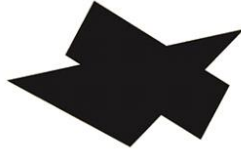
Şekil 3.6. Tamamlama İlkesi (www.duygubuga.blogspot.com)

Benzerlik: Kısmen duyumlanan nesnelerin zihinde eksikleri tamamlanıp bütün olarak algılanmasıdır. Gestaltçıların benzerlik yasasına göre; biçim, renk, doku, hareket gibi ortak görsel özelliği olan nesne veya olaylar beyin tarafından gruplandırılmaktadır (Şekil 3.7.).

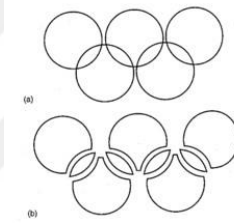
Şekil 3.7. Benzerlik İlkesi (www.duygubuga.blogspot.com)

Basitlik: Diğer unsurlar eşit olduğu takdirde birey, daha düzenli ve basit olan nesne ve şekilleri algılama eğilimindedir. İnsanlar basit ve düzenli bir biçimde organize edilmiş figürleri algılama eğilimindedir. Algılamalar düzenli, simetrik, düzgün olan iyi bir biçime doğrudur (Şekil 3.8.).

Şekil 3.8. Basitlik İlkeleri (www.tasarimcantasi.com)

Pragnanz (Denge) Yasası: Her psikolojik örgütlenme “iyi biçim, iyi şekil, iyi bütün” olma eğilimidir. Bir başka deyişle; Her psikolojik olay basit, anlamlı ve tam olma eğilimini ifade etmektedir. Pragnanz yasası bir denge yasasıdır (Şekil 3.9.).

Şekil 3.9. Pragnanz (Denge) Yasası (www.tasarimcantasi.com)

Gestalt psikolojisi yani biçim psikolojisi de tamamen algılama ile ilgili olarak biçimlenmektedir. Gestalt psikolojisiyle uğraşan uzmanlar sadece tekil biçimlerle değil çevre verileriyle de ilgilenmişler, çevre-insan-algılama üzerine araştırmalar yapmışlar ve bunu Gestalt psikolojisiyle desteklemişlerdir.. Buna göre çevrenin resmi de tek tek objelerin toplamından daha fazladır. Çünkü, objeler birbirlerinin ilişkileriyle birlikte algılanıp, biçimi (form-renk-strüktür) oluşturlar (Müller, 1983; Ustaömeroğlu, 1998). Gestaltçılara göre bir bütüne anlam veren, onu oluşturan parçalar değil, parçaların ne biçimde bir araya geldikleridir. Gestalt yaklaşımı, çevreden bilgi almanın kavrama yoluyla olduğunu kabul etmekte ve kavramayı “amaç ve araçlar arasındaki mantıklı bağların anlaşılması olarak” belirlemektedir (Schroeder, 2007).

Bu kuralların tamamı mimarlıkta, şehircilikte, görsel sanatlarda kullanım alanı bulmaktadır.

3.1.1.2. Bilgiye Dayalı Algılama Kuramları

Ertürk'e göre (1984) Bilgiye dayalı algılama kuramının öncüleri J.J. Gibson ve E. J. Gibson'dır. Gibson'un (1966) tanımına göre çevre, insanı saran her şey içinde olmaktadır ve insanlar çevreyi etkilerken, çevre de insanları etkileyerek sürekli etkileşim içindedir. İnsanlar yaşamsal ihtiyaçları doğrultusunda kendi yollarını ararken sadece çevreyi değil, aynı zamanda çevreden edindikleri bilgilerle kendilerini de yeniden biçimlendirmektedir.

Bilgiye dayalı kuramı, uyarıcı ile çevreye ilişkin bir bilgi kaynağı olarak ilgilenmiştir ve kavramları nasıl algıladığımız konusundaki duyuma dayalı algılama kuramından farklılaşmıştır. Gibson, bu iki algı düzeyini “Literal” ve “Şematik” algı şeklinde ayırmakta; Şematik algıyı anlayabilmek için literal algıyı anlamak gerektiğini, literal algının her türlü deneyim için gerekli temel izlenimler repertuarını verdiğini belirtmektedir (Ertürk,1979).

Bilgiye dayalı algılama kuramının ileri sürdüğü iki algılama düzeyi mimarlık ürünlerinin algılanmasında, değişen ve değişmeyen yanları belirlemekte etkilidir.

Literal algı düzeyi, çevrenin fiziksel özelliklerinden kaynaklanır; çevrenin doğrudan deneyimi renk, doku, yüzey, biçim gibi temel algısal boyutlara dayanır. Bu düzey, ikinci algılama düzeyi için gerekli bir ön koşul, değişmeyen bir arka plandır (Ertürk,1979).

Literal algı öğeleri olarak belirlediğimiz yüzey, dış çizgi, ölçü, biçim, renk, doku, vb. temel algısal boyutlar, çevreye kullanım ve değerlendirmenin ilk basamaklarında alışılmış çevreyi bu özellikler açısından soyutlanmış olarak göstermesi açısından önemlidir. Çünkü mimari algılar değişmeden kalırken, insan algısı değişecek doğrultudadır.

3.2. Kentsel Kimlik ve Çevresel Algılama

Bir kentin kimliği o kadar karmaşık denklemlerden oluşmaktadır ki, kent kimliğini salt tarihi mekânlar ve yapılarla sınırlı görenler, tarihi mekânların dışında yeni kent merkezlerini sıradanlığa terk etmişlerdir. İnsanlar, yaşadığı mekâna barınmak için ev, yürümek için yol, kamu binaları, parklar, bahçeler, meydanlar, çeşmeler vb. yaparak bir kimlik inşa etmiş ve kentin ruhuyla birlikte yaşamaya başlamışlardır (Özer, 1998). Bu

durumda bazı kentler coğrafi özellikleri ile kimlik kazanmaktadır. Şekil 3.10' da görüldüğü gibidir.

Şekil 3.10. Antalya (www.altinotu.blogspot.com)

Yani kentler, sosyal, ekonomik ve fiziksel boyutlu karmaşık özellikler taşıdığından, kentlerin kimliğini belirleyen unsurlar farklı şekillerde olmaktadır. Bir kentin sahip olduğu fiziksel özellikler o kentin diğerlerinden farklılaşmasına sebep olabilmektedir.

Kentsel kimlik, en geniş anlamı ile bir kenti tanımlayan ve diğerlerinden ayıran, belirleyici nitelikteki bileşenler bütünü olarak açıklanabilir. Kent kimliğini, şehirdeki değişimler ve değişkenler olduğu kadar, sabit değişmezler de belirlemektedir. Birey ve çevresi arasındaki ilişkinin karşılıklı olması ile bireyin çevresi üzerindeki, çevrenin birey üzerindeki etkinliği, karşılıklı ve sürekli beslenen bir etkileşim sistemini oluşturmaktadır (Ocakçı, 1993). Kentsel ve çevresel kimlik bir varlığa bağlı olarak gelişmemektedir. Açılımdan da görüldüğü üzere kentsel kimlik çoklu etkileşim içerisinde. Pek çok kriter hem etken hem etkilenen durumundadır.

3.2.1.Kentsel Kimlik Bileşenleri

Bir kentin diğerlerinden farklı olmasını, özgün olmasını ve ayırt edilebilir olmasını sağlayan birtakım bileşenler kentsel kimliğin oluşumunda etkilidirler. Her çevrede mekansal düzeni veren bileşenler arası ilişkiler o yere özgüdür. Bu veriler de o kentin kimliğinin oluşmasında önemli olan, kimlik oluşumuna katkıda bulunan özelliklerdir. Bir kentin kimliği;

- Doğal çevreden kaynaklanan kimlik elemanları,
- Yapay çevreden kaynaklanan kimlik elemanları ve bu elemanların

mekânsal öğeleri ile bir bütün olarak değerlendirilmesinden oluşur.

Kentsel mekânın biçimlenmesinde ve farklılaşmasında kentin konumlandığı doğal çevrenin, kent karakterini etkileyen doğal niteliklerinin, kentsel dokuyu oluşturan yapay çevre niteliklerinin etkili olduğunu ve bu özelliklerin bir yerin kimliğinin oluşmasında etken olan faktörler görülmektedir.

3.2.1.1. Doğal Unsurlar

Bir kentin sahip olduğu doğal özelliklerinin kent kimliği üzerindeki etkisi fazladır. Doğal çevreyi oluşturan faktörler topografya, iklim ve jeolojik yapıdır.

- **Topoğrafik Özelliklerin Kent Kimliğine Etkisi:** Bir kentin sahip olduğu arazi parçası ve onun özellikleri, kent kimliğinin oluşmasında en önemli etkindir. Kent ve topoğrafik özellikler arasındaki uyum ne kadar iyi olursa, kent kimlikleri de o kadar kalıcı olmaktadır. Topoğrafya'ya göre kentler biçimlenebilmektedir. Konya, Diyarbakır gibi kentler ovada; Amasya, Tokat gibi bazı kentler vadilerde; Mardin, Trabzon gibi kentler ise kaleden aşağı doğru tepe yamaç ve eteklerinde; Göynük gibi bir kısmı Semerler adı verilen iki tepe arasında; İzmir, Antalya, İstanbul gibi bir kısım kentler ise deniz kenarında kurulmuştur (Özer, 1998) (Şekil 3.11.).

Konya

Mardin

(www.emlakkulisi.com)

Şekil 3.11. Kent Yerleşimleri

- **Jeolojik Yapının Kent Kimliğine Etkisi:** Bir kentin jeolojik yapısı uygun olan yerlere kurulan kentlerin de kendine özgü kimliği bulunmaktadır. Bu kentler jeolojik yapıya bağlı olarak gelişme göstermektedir.

- **İklim Koşullarının Kent Kimliğine Etkisi:** Bölgelere göre değişen iklimsel farklılıklar her bölgeye göre farklı kent dokusunu ortaya çıkarmıştır. Yerleşmeler iklimsel özelliklerine göre kentsel mekan düzenlemelerini, yapı biçimlerini, yapı elemanlarını ve bina malzemelerini belirgin bir şekilde ayırıştırır (Özer, 1998).

3.2.1.2. Yapay Unsurlar

Kente etki eden ve kentten etkilenen bir diğer faktör ise insan eliyle yapılmış olan yapay unsurların kentsel kimliğe etkisidir.

-**Mimarinin Kent Kimliğine Etkisi:** Antik Çağdan günümüze çeşitli kültürler tarafından yapılmış, geliştirilmiş mimari stillerle yapılan yapıların kentle bütünleşmesi sonucu, kentlerin kent kimliğini kazanmaları söz konusu olmaktadır. Kentin içerisinde yer alan yapılar bazı durumlarda kentin o yapıyla anılmasına sebep olabilmektedir. Yapılar, içinde yaşayan, onları kullanan insanların dünya görüşünü, estetik tercihlerini, yaşam biçimlerini, kısaca kültürel kimliklerini ifade edebilir. Her insan veya toplum yaşadığı mekânları ve çevreyi kendi kültürüne göre düzenlemektedir. Bir yerleşmedeki kültürel farklılıklar yapıların ve çevrelerin farklılaşmasına yol açabilmektedir.

Bu çevrelerdeki mimari eserler, pratik fonksiyonlarının yanı sıra kent içinde psikolojik fonksiyonları da yerine getirerek önemli yapıların simgesel kimliklerini belirlerler (Aslanoğlu,1995). Bu durumda kentsel mekânların, yeni-eski, tarihî-modern vb. gibi ayrımlara tabi tutulduğu görülmektedir. Ayrıca kentler; sanayi kenti, kültür kenti, eğitim kenti, ticaret kenti, hizmet kenti gibi farklı ama temel niteliğe vurgu yapan yönleri ile de değerlendirilebilmektedir (Oğurlu, 2014). Dolayısıyla bu temel niteliğe göre de kent kimlikleri oluşabilmektedir. Böylelikle çevresel algı; tarihî-bilimsel-kültürel vb. gibi ayrımlara da tabi tutulabilmektedir. Ayrıca, çevreler; bilimsel çevre, tarımsal çevre gibi farklı ama temel niteliğe vurgu yapan yönleri ile de değerlendirilebilmektedir. Bölgesel-kentsel içerikli yapılan alan çalışmalarında, çevre tanımlanma algısı – kentsel kimlikle beraber daha geniş açılımları ile birlikte incelenebilmektedir.

Turizm Kent Kimliği ve Çevresel Algı

Turizm kimliği ile anılan bir yerleşim doğal, sosyal, kültürel gibi çeşitli nitelikleri tek tek ya da bir arada bulundurması ile elde ettiği çekiciliğe bağlı gelişim göstermektedir. Turizm kentine olan ilginin artmasının nedeni, kentleri insanların yemek yediği, alışveriş yaptığı ve vakit geçirdiği kültür ve rahatlama merkezleri haline getiren davranışsal değişikliklerdir (European Commission, 2000).

Turizm yönü öne çıkan kentlerin çevresel algısı bu önde olmaktadır. Bunlara sahilleriyle ünlü Antalya, sular altında kalan şehriyle Hasankeyf örnek verilebilmektedir (Şekil 3.12.)

Şekil 3.12. Turizm Kentleri

Tarım Kenti Kimliği ve Çevresel Algılama

Tarım kenti; Kent içinde ve çevresinde yoğun bitki ekimi ve hayvancılık faaliyetleriyle birlikte yetiştirilmesi ve işlenmesi alanlara sahip yerler olarak tanımlanmaktadır. Kentsel tarım; “Kent içinde ve kent çeperlerinde yapılan tarımsal faaliyetleri, metropollerin merkezi alanlarında gıda ve diğer ilgili ürünlerin üretim, dağıtım ve pazarlamasını kapsamaktadır. Geniş çaplı bir bakış ise, söz konusu çalışmaların toplumsal gıda güvenliğini, mahalle ve komşuluk gelişimini, çevresel sürdürülebilirliği, arazi kullanımı planlamasını, tarım ticaret ağları ve gıda ağlarını, tarımsal arazilerin korunmasını ve diğer ilgili konuları içermektedir” (Community Food Security Coalition, 2007). Kentlerin bu kültürel ve ekonomik çevre algısının şekillenmesi ve çeşitlilik kazanmasında, kentin yerleştiği alanın ve çevresinin doğal çevre bileşenlerinin etkisi görülmektedir. Kent alanı ve çevresindeki toprak kaynakları ve uygun iklim

koşullarının insan yaşam ve etkinliklerine olumlu yansımaları, yörede ekonomik faaliyetlerin çeşitlenmesini, özellikle tarım ve tarıma dayalı sektörlerin gelişmesini sağlamıştır.

Bu gelişmeler; kentlerin bir yandan ekonomik yaşamını hareketlendirmiş, diğer yandan da kentin ekonomik yapısında ve mekân organizasyonunda algılanmasının tarımsal çevre olarak tanımlanmasını sağlamıştır. Bunlara geniş tarım arazileriyle ünlü Çukurova ve Şanlıurfa örnek olarak verilebilmektedir (Şekil 3.13.).

Şekil 3.13. Tarım Kentleri

Maden Kenti Kimliği ve Çevresel Algılama

Madenler dünya var olduğundan beri bulunmakta ve kalkınmanın temel unsurları içinde yer almaktadır. Tarihsel dönemlerden başlayarak insanlığın gelişimine katkıda bulunan madenler yerleşimlerin de yerini belirleyen en önemli etkenlerden biri olmuştur. Bir çok madencilik faaliyetlerinin sürdürüldüğü bu kentler ve yerleşkelerde nerede ise ekonomilerin tamamı maden işletmeciliğine dayalı olup, halkın büyük bir kesimi geçimlerini madencilik ve yan sanayi dalları ile sağlamaktadır. Kentler ve yerleşmeler bu nitelikleriyle birlikte anılmaktadır. Bu kentler insanlar tarafından sadece maden kentleri olarak değil, çevresiyle birlikte bir bütün olarak algılanmaktadır. Bazen maden kentlerinde madencilik müzeleri oluşturulmaktadır. Böylelikle sadece maden için gidilmemekte turizm de canlanmaktadır. Bunlara Zonguldak ve Maden kenti verilebilir (Şekil 3.14.).

Şekil 3.14. Maden Kentleri

Bilim Kenti Kimliği ve Çevresel Algılama

Bilim kenti kavramı son zamanlarda gelişen dünya koşullarının birlikte gelişen teknolojik değişimler sonucunda ortaya çıkan bir kavramdır. Öz'e göre (2009) 'Bilim kenti tek başına değerlendirildiği zaman sosyal hayattan kopuk yalnızca bilim adamlarının içine alan ve amacı sadece üretim olduğu sürece elde edilemeyebilir' demektir. Bunun için bilim kentini çok yönlü tanımlamak gerekmektedir. Bilim kentinde yer alan bilgiyi kentsel yaşamda doğru kullanarak kentin kimliğini ve algısını belirlemek gerekir. Bu bakımdan bilim kentini çok yönlü olarak tanımlamak gerekir. "Bilgi toplumunun mekâna bir yansıması olarak bilgiyi kentsel yaşamdaki her türlü iş ve işlemde kullanan ekonomik, sosyal ve kültürel temelli kent" diye ifade etmiştir (Kaypak, 2011). Bunun sebepleri bilim kentin kurulma amaçlarında saklıdır.

Buradan yola çıkarak dünyada bulunan bilim kentlerinden de söz etmek gerekir. Bunlara; İsviçre'deki Cern kenti ve Japon biliminin başkenti olarak adlandırılan Tsukuba örnek olarak verilebilir (Şekil 3.15.).

Şekil 3.15. Bilim Kentleri

Böylelikle bilim kenti, çevresiyle birlikte bir bütün olarak algılanmaktadır.

Tarihi Kent Kimliği ve Çevresel Algılama

Tarihi Kent; tarihsel, mimari, arkeolojik ve anıtsal değerleri ile bütünlük gösteren dokuların oluşturduğu kentlerdir. Safranbolu, Mardin, Bologna, Sevilla gibi kentler örnek olarak gösterilebilir (Şekil 3.16.).

Şekil 3.16. Tarihi Kentler

Tarihi kentlerde geleneksel evler, tarihi anıtsal özelliği olan yapılar ve yerleşmenin karakteri kente kimlik kazandırmaktadır. Tarihi kent; çevresindeki kültürel mirasa konu olan değerler ile kültürel turizm yönelimli mekânsal ve işlevsel gelişmelere açık bir kentsel alan niteliğindedir. Bu kentsel alanlardaki yapılar antik çağlardan bu zamana kadar inşa edilmiş, büyük ölçekli yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Genellikle bu tür kentsel alanlarda yer alan sivil mimarlık ürünlerinin yanı sıra kente kimlik kazandıran anıtsal yapıların varlığı da önemlidir. Bu yapılara örnek olarak hamamlar, hanlar, camiler, bedestenler, kiliseler verilebilir.

Tarihi çevreler bulundukları kentlerde, çoğunlukla vurgu noktaları ve düğümleri oluştururlar. Tarihi çevreler, aynı zamanda geçmiş dönemlerin sosyal, kültürel ve ekonomik yapısını, yaşam biçimi ve doğa-bina ve bina-insan ilişkileri açısından büyük bir birikimin ifadesidir. Tarihi çevreler, çevresel kullanım ve sosyal denge yönünden, insan ölçeğindeki mekânlarla ve süreklilik etkisiyle o yörede yaşayan halkın birbirleriyle sosyal bağlantısını sağlamlaştıran, insan ve çevresiyle olan sosyal bağlantısını sağlayan ve devam ettiren değerler olarak da oldukça önemlidir (Zeren, 1981).

Tarihi çevreler, hayranlık uyandıran genel görünümleri, çeşitli üslup ve biçimleri barındıran dar sokakları ve kendine ait tarzlarıyla toplumların yaratıcılığının bir göstergesidir. Geçmiş uygarlıkların sosyal ve ekonomik yapısı, yaşam felsefesi, estetik duyarlılığı ile ilgili ayrıntılar bu çevrelerde saklıdır. Hızla değişen dünya koşulları ve yapım tekniklerine göre hala geleneksel yapıların var olduğu tarihi kent mekanları açık hava müzesi olabilmektedir.

Tarih boyunca kentsel kimliği oluşturan başlıca etmen doğal çevre olmuştur. Bu bakımdan, doğal çevre bileşenleri kentsel tasarımda kimlik oluşturmaları açısından önemlidir. Bu bileşenler doğru kullanılırsa kentler için farklı algılamalar ve farklı kimlikler oluşabilir. (Turgut vd, 2012). Bu sebepten dolayı tarih boyunca insan-çevre etkileşimiyle birlikte kentler çevresiyle birlikte bir bütün olarak algılanmaktadır.

Ayrıca kent kimliğini oluşturan öğelerin belirlenebilmesi için, öncelikle çevrenin doğru bir şekilde algılanması ve tanımlanması gerekir (Önem ve Kılınçaslan, 2005). Doğal çevre, toplumsal yapı, sosyo-kültürel yapı ve yapma çevrenin karşılıklı ilişkileri sonucu

oluşan kent kimliği belirlenirken; bir bütün olarak ele alınmalı ve değerlendirilmelidir (Önem ve Kılınçarslan, 2005 aktaran Güremen, 2010).

Doğal çevre bileşenleri kentlerin kuruluşlarından itibaren kentsel kimlik üzerinde etkili olur. Doğal çevre bileşenleri olan jeomorfoloji, topografya, bitki örtüsü, iklim, su varlığı kentin biçimlenmesinde ve dolayısıyla kimliğinin oluşumunda önemli rol oynamaktadırlar.

Doğal çevrenin insan tarafından nasıl algılandığı ve bu algıların insanın çevresel davranışlarını nasıl etkilediği gibi konular temel oluşturur.

Çevresel algı şüphesiz bu bakış açılarından biridir. Özetle insanların farklı özelliklere sahip çevre birimlerini nasıl algıladıklarını, hangi sembollerle tanımladıklarını, bu tanımları ne tür şekillerle ifade ettiklerini ve bu çevrelere verdikleri tepkileri ele alan bir yaklaşımdır (Özgüç, Tümertekin, 2000).

İnsanların çevresel algılarının oluşumunda kentlerin ve yerleştikleri çevrenin doğal ve beşeri çevreye ilişkin tüm bileşenlerinin etkili olduğunu vurgulayan Lynch (1960)'ın kentsel çevre algısı konusundaki çalışması bu alandaki ilklere aittir. Kentsel çevrenin anlaşılması ve değerlendirilmesinde çevresel algı önemli olmaktadır.

4.BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1.Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesi

4.1.1. Konum

Diyarbakır ili Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinin yer almaktadır (Şekil 4.1.).

Şekil 4.1. Türkiye Haritasında Diyarbakır ili (www.wikiwand.com, 2019)

Kuzeyinde Bingöl, kuzeydoğusunda Muş, doğusunda Batman, güneyinde Mardin, güneybatısında Şanlıurfa, batısında Adıyaman ve Malatya ve kuzeybatısında Elazığ illeriyle komşudur. Bölge etrafı az-çok yüksek dağlarla çevrili, ortası çukurca bir görünümündedir. Diyarbakır'ın yüzölçümü 15.168 km², denizden yüksekliği 674 m'dir (www.tmo.gov.tr).

Diyarbakır'a bağlı 13 adet ilçe bulunmaktadır. Kent; Karacadağ'dan Dicle'ye kadar uzanan geniş bazalt platosunun doğu kenarında, Dicle vadisinden yüz metre kadar yükseklikte bulunan düzlükte kurulmuştur. Dicle nehrinin şekli kenti çevreleyen surların şeklini belirlemiştir (Şekil 4.2.).

Şekil 4.2. Diyarbakır Suriçi Fotoğraf (ww.arkitera.com, 2019)

4.1.2. Tarih

İlin kuzeyden, verimli hilal (anti-Torosların güneye bakan etekleri) kuşağı ile çevrilmiş bulunması, karasal iklim ile tropikal iklim özelliklerinin, üstün bir ekolojik özellik sunması, yerüstü ve yeraltı kaynakları açısından zengin olması, Orta-Doğunun ve Kafkasların tek geçit bölgesi olması, tarihsel işlevinin ve konumunun temel kaynaklarını oluşturmasına zemin hazırlamıştır (Kejanlı, T. , Dinçer, 2011). Diyarbakır, tarih boyunca pek çok medeniyetin sahip olmak istediği önemli bir kent konumuna gelmiştir. Bilinen tarihi ile Diyarbakır ilk olarak, M.Ö. 3000-1800 yıllarında Subarrular'ın egemenliğine girmiş ve kentin ilk nüvesi olan savunmalı alan da bu dönemde yapılmıştır. Kent, M.Ö. 30-MS. 330 yılları arasında Romalılar idaresinde kalmıştır. Diyarbakır Romalılar döneminde, bugünkü sınırlarına Roma döneminde ulaşmaya başlamıştır. Kentte Bizans egemenliğini sırasıyla; Bekr Bin Vail'e bağlı Arap kabilesi, Emeviler, Abbasiler, Şeyh Oğulları, Hamdaniler, Büveyhoğulları, Mervaniler, Büyük Selçuklular, Suriye Selçukluları, İnaloğulları, Nisanoğulları, Artuklular, Eyyubiler, Anadolu Selçukluları, Mardin Artukluları, Akkoyunlular ve Safevilerin egemenliği takip etmiştir. Bunları, M.S. 1515-1920 yılları arasında Osmanlı egemenliği izlemiştir. Subarular dönemiyle başlayan Diyarbakır kentinin nüvesi, Hititler, Helenler, Romalılar ve Osmanlılar Döneminde aşamalı olarak büyüyerek genişlemiş ve kentin sınırlarının şekillenmesinde bu dönemler etkili olmuştur. Şekil 4.3'de Diyarbakır Suriçi bölgesini saran surların dönemlere göre gelişimi verilmiştir.

Diyarbakır'ın ilk yerleşim yeri olan Amida Höyük, Anadolu, İran ve Mezopotamya'dan gelen tarihi ticaret yollarının kavşak noktasında yer almaktadır.

Diyarbakır, 19. yüzyılın sonlarına kadar surların çevrelediği Suriçi ile sınırlı kalmış, 1869-75 arasında sur dışına açılma hareketleri ile birlikte sur dışına doğru esas gelişme 1930'lu yıllarda başlamıştır (Arslan, 1999).

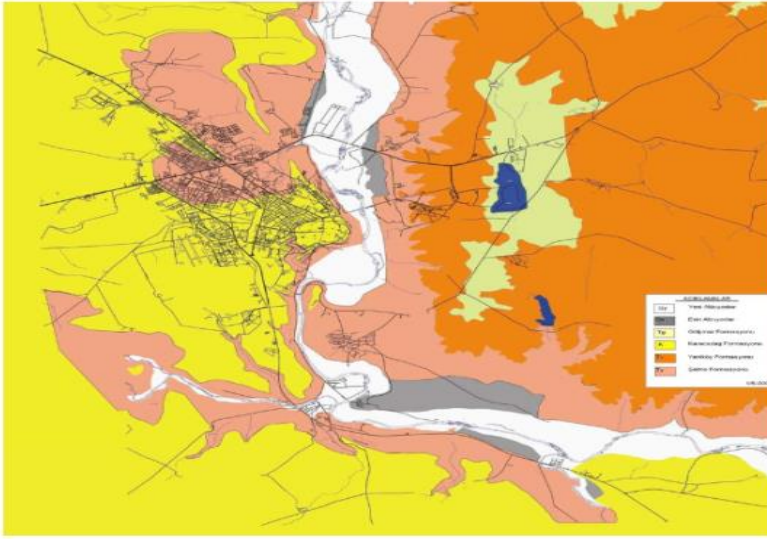
4.1.3.Topoğrafya

Diyarbakır, kuzeyindeki dağlık bölge ile güneyindeki çöl karakterli ovalar arasında, yerleşmeye elverişli bir alanda kurulmuştur. Sade bir yüzey şekline sahip olan bölge, etrafı yüksek dağlarla çevrili, ortası hafif çukurlaşmış bir çanak şeklindedir. Kentin fiziksel yapısının oluşumunda, Dicle Vadisi'nden 100 m yükseklikteki bir bazalt platosu üzerinde kurulmuş olmasının ve doğusundan geçen Dicle nehrinin etkisi büyüktür (Beysanoğlu, 2003).

İlin güney kesiminde Mardin eşiği-basamağının kuzey etekleri yer almaktadır. Bu yöre vadilerle yarılmış olmakla birlikte düz alanların geniş yer tuttuğu hafif dalgalı, tepelik bir kesimdir. Böylece Diyarbakır ilinin ana yer şekil özellikleri ortaya çıkmakta, çevrede dağların ve tepelik alanların yer tuttuğu ortası çukur bir tekne özelliği göstermektedir (www.diyarbakir.com).

4.1.4. Jeolojisi

Şehrin kurulduğu alanın denizden yüksekliği ortalama 650 metredir. Diyarbakır, Karacadağ'dan Dicle'ye kadar uzanan geniş bazalt platosunun doğu kenarının üzerinde kurulmuştur. Diyarbakır'da yapılan yapılar ve onu çevreleyen surlarda bazalt taşı yoğun olarak kullanılmıştır. Dicle vadisinden yüz metre kadar yükseklikte ve açıkça belli olan şehir kavisinin tepesinde, yarım çanağı andıran bir zemin üzerinde kurulmuştur. Güneyde ise tatlı bir meyille alçalır. Batı ve Kuzeyde ise bazaltlı arazide hafif bir meyil vardır. Bu genel şartlar Doğu ve Güneydoğuda kayalık kenarında kurulmuş olan ve şehri kuşatan surun şeklini belirler (Şekil 4.4.).

Şekil 4.3. Diyarbakir Jeolojisi (TMMOB Diyarbakir Kent Sempozyumu bildiriler kitabı

TMMOB Diyarbakir il koordinasyon kurulu, 2009)

4.1.5. İklim

Diyarbakir'da sert bir kara iklimi egemendir. Yazları çok sıcak geçer ama kış soğukları Doğu Anadolu'nda olduğu kadar şiddetli değildir. İl merkezindeki meteoroloji istasyonunun gözlemlerine göre, en sıcak ay ortalaması 31 derece, en soğuk ay ortalaması ise 1,8 derecedir. Bugüne değin ölçülen en yüksek sıcaklık 46,2 derece ile 21 Temmuz 1937 gününde, en düşük sıcaklık ise -24,2 derece ile 11 Ocak 1933 günü olmuştur. Son yıllarda yapılan barajların oluşturduğu yapay göller (Karakaya, Atatürk, Batman, Silvan Barajları) geniş buharlaşma yüzeyleri oluşturmaktadır. Bu nedenle de Diyarbakir Havzası'nın kuru havasının nisbi neminde bir artış olmuştur. Ortalama nispi nem, en çok Aralık ve Ocak aylarında ölçülmüştür (www.diyarbakir.mgm.gov.tr/).

4.1.6.Kültürel Yapı

Mezopotamya ve Anadolu uygarlıklarının kültürleri bağlamında geleneksel bir kent kimliğine sahip olan Diyarbakir, birçok kültür ve farklı inançların içinde yaşadığı kentlerden biridir. Birçok medeniyetin izleri bulunan Diyarbakir arkeoloji ve kültürel dokusuyla birlikte var olan geçmişini hala korumaktadır. Diyarbakir tarihi kentsel yerleşim (Suriçi) dokusunun kentsel kimliğini sağlayan sivil yapılar ve anıtsal yapılar (camiler, kiliseler, hamamlar gibi), farklı kültürlerin özelliklerini yansıtarak temsil etmektedir. Bölgede tarihsel olarak asırlardır devam eden uygarlıkların izlerini

koruyabilmiş olan Diyarbakır; mimari mekânsal alanlar üzerinden kentsel bir kimliğin var olmasını sağlamaktadır. Geçmiş uygarlıklardan bu yana mekânların biçimsel alanı; doğa-insan-kültür-çevre ilişkisinde Diyarbakır-Suriçi yerleşiminin var olmasını sağlayan dini, anıtsal ve sivil yapıların ortaya çıkmasıyla birlikte tarihsel sürecin biçim verdiği değerlerin, kültürel dokuya yansımalarıdır. Diyarbakır'ın içinde bulunduğu coğrafi bölge, tarihi alanın kentsel, kültürel, mimari değerlerinin günümüze kadar gelebilmesini sağlamıştır.

4.1.7. Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesinin Kimliğinin Çevresel Algısının İncelenmesi

Bireyler çevrelerini algılayarak çevrenin sahip olduğu kimliği belirlemeye çalışırlar. Çevrelerini algılayarak kentsel kimliği oluşturan topoğrafya, jeoloji, iklim, fiziksel çevre kimlik oluşumunda belirleyici olup, buna göre algılanırlar. Bir bölgenin sınırları belirlenirken fiziksel, kültürel sınırlar baz alınır. Fiziksel sınır; bir kentin jeolojisi, topoğrafyası, iklimi gibi doğal unsur olarak tanımlanır. Kültürel sınırı ise yapay unsur bağlı öğeler belirler. Doğal çevrenin ve yapma çevreye ait öğeler kent kimliğini oluştururken çevresel algıyı belirler. Kimlik öğeleri belirlenirken de topoğrafik duruma göre sınırlar temel oluşturmaktadır. Diyarbakır doğal unsurları ve yapay unsurları ile kentsel kimliğe sahip olmuştur. Suriçi bölgesinin topoğrafyası, iklimi, jeolojisi, kültürel yapısı fiziksel çevrenin oluşumunda belirleyici olmuştur. Suriçi bölgesinin şekillenmesinde etkili olan topoğrafya yerleşimin sınırlarını belirlemiştir.

Yerleşimi topoğrafya doğrultusunda şekillenen surlar üzerinde sınırlayan giriş-çıkışı sağlayan 4 adet ana kapısı bulunmaktadır. Bu kapılar; Dağkapı, Mardinkapı, Urfakapı, Yenikapı'dır. Sivil ve anıtsal yapılar ve tarihi sokak dokusu Suriçi bölgesinin kentsel kimliğini yansıtmaktadır. Diyarbakır Suriçi bölgesinin topoğrafya, jeolojik yapısı ve iklimi sivil mimarlık ürünü olan avlulu ve bazalt yapılmış alan özgü tarihî yapıların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bölgede birçok konut bulunmaktadır. Diyarbakır Suriçi dokusunda topoğrafya, jeoloji ve iklimin şekillendirdiği kale, cami, kilise, hamam, han, medrese gibi anıtsal yapılarda bulunmaktadır. Ayrıca alanın dokusunda cadde, sokak, meydan ve üstü örtülü (kabaltı) geçitler buna göre şekillenmektedir. Bu anıtsal yapılardan bazıları; Çizelge 4.1., Çizelge 4.2., Çizelge 4.3., Çizelge 4.4., Çizelge 4.5., Çizelge 4.6., Çizelge 4.7., Çizelge 4.8., Çizelge 4.9. verilmektedir.

Çizelge 4.1. Diyarbakır Suriçi bölgesi(Kaleler-Burçlar-Surlar)

SURLAR-KALE-BURÇLAR		
Surlar		
	İlk yerleşmenin nüvesi MÖ.3000-4000 yıllarında Hurriler tarafından bugünkü İç Kale'nin olduğu yerdir.	Diyarbakır kalesi ve surlarının, Diyarbakır turizmine katkısı oldukça büyüktür. Diyarbakır kalesi ve surlarının UNESCO dünya kültür mirası listesine aday olması yönünde çalışmalar devam etmektedir. Diyarbakır surlarının uzunluğu 5.700 m, yüksekliği 10–13 m, kalınlıkları ise 3–5 m arasında değişmektedir.
Burçlar		
	Selçuklu ve Artuklu dönemlerine aittir.	Yedi Kardeş, Evli Beden, Nur, Keçi, Kral Kızı ve Akrep burçları en ünlü kale burçlarıdır. Toplamda 82 burçtan oluşmaktadır. Bu burçların üzerinde çeşitli kabartmalar, hayvan figürleri ve kitabeler başta olmak üzere çeşitli bezemeler bulunmaktadır.

Çizelge 4. 2. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Kiliseler)

KİLİSELER		
Sarp Giragos Kilisesi		
		15.yy da Hurriler tarafından inşa edilmiştir. Yapı, Sur ilçesinin Fatih mahallesinde Özdemir Sk. No:5'te bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Meryem Ana Süryani Kadim Kilisesi		
		3. Yüzyılda inşa edilmiş, kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Ali Paşa Mahallesi'nde Ana Sokak'ta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mar Petyum Keldani Katolik Kilisesi		
		17.Yüzyılda inşa edilmiş, kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Savaş Mahallesi, Şerefali Sokakta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.3. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Medreseler)

MEDRESELER		
Zinciriye Medresesi		
		Artuklu Sultanı Melik Necmettin İsa bin Muzaffer Davud bin El Melik Salih tarafından 1385 yılında inşa edilmiştir. Yapı, Cami Kebir Mahallesi, Müze Sk. No:2'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Kafe olarak kullanılmaktadır.
Mesudiye Medresesi		
		Artuklu Emiri Ebu Muzaffer Sökmen tarafından 1198 yılında inşa edilmiştir. Yapı, Cami Kebir Mahallesi, Pirinçler Sk. 10A'da bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Ulu cami içinde bulunmaktadır. Medrese olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.4. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Camiler)

CAMİLER		
Ulu Cami		
		M.S. 639 yılında yapılmıştır. Evliya Çelebi'ye göre Hazret-i Musa (A.S.) devrinde yapılmıştır. Yapı, Cami Kebir Mahallesi, Pirinçler Sk. 10'da bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
Nebi Cami		
		XV. Yüzyılda Akkoyunlular tarafından yapılmıştır. Yapı, Cami Nebi Mahallesi, Gazi Cd. No:10 sokakta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da bir sıra bazalt taş bir sıra kalker taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
Behram Paşa Cami		
		1564-1572 tarihlerinde Diyarbakır valisi Behram Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapı, Abdaldede Mahallesi, Bayrampaşa Sk. No:33'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da bir sıra bazalt taş bir sıra kalker taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.

Fatih Paşa Cami		
		1516-1520 tarihlerinde Osmanlı valisi Bıyıklı Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapı, Fatihpaşa Mahallesi, Fatih Sk. No:2'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş ve kalker taşı kullanılmıştır. Revak kısımlarında bir sıra bazalt taşı ve bir sıra kalker taşı kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
Melik Ahmet Paşa Cami		
		1587 – 1591 m. (995-999 h.) yılları arasında Melek Ahmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapı, Merkez, Suriçi'nde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da bir sıra bazalt taş bir sıra kalker taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
İskender Paşa Cami		
		1551 m. (958 h.) yılında İskender Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapı, İskenderpaşa Mahallesi, 1. Çk. No:2'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da bir sıra bazalt taş bir sıra kalker taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
Ali Paşa Cami		
		1534-1537 m. (941-944 h.) yılları arasında Hadım Ali Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapı, Ali Paşa Mahallesi, Kuzu Sk. No:8'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
Kale Cami		
		1155-1169 yılları arasında Nisanoğlu Ebul Kasım tarafından yaptırılmıştır. Yapı, Cevat Paşa Mahallesi, Hz. Süleyman caddesinde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.
Safa Cami		
		XV. Y.y.'da Uzun Hasan tarafından yaptırılmıştır. Yapı, Melikahmet Mahallesi, Palu sokağında bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da bir sıra bazalt taş bir sıra kalker taş kullanılmıştır. Cami (ibadet yeri) olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.5. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Hamamlar)

HAMAMLAR		
Çardaklı Hamamı		
		1520-1540 tarihleri arasında inşa edilmiş ve Hüsrev Paşa Vakfı'na aittir. Yapı, İbrahim Bey Mahallesi, Bıyıklı Mehmet Paşa Sokağı'nda bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Aktif olarak kullanılmamaktadır.
Deva Hamamı		
		Hamamın 1540 yılında yapılmış, kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Ziya Gökalp Mahallesi, Lale Sk. No:19'da bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Kafe olarak kullanılmaktadır.
Paşa Hamamı		
		1564-1567 tarihinde yapılmış, kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Fatihpaşa Mahallesi, Paşa Hama Sokağı'nda bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Aktif olarak kullanılmamaktadır.
Melik Ahmet Paşa Hamamı		
		1567 -1591 tarihinde yapılmış, Melik Ahmet Paşa tarafından inşa edilmiştir. Yapı, Ziya Gökalp Mahallesi, Melik Ahmet Caddesinde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Aktif olarak kullanılmamaktadır.
Kadı Hamamı		
		1543-1544 tarihlerinde yapılmış, kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Ziya Gökalp Mahallesi, Yalçın Sk. No:11'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Aktif olarak kullanılmamaktadır.
Vahap Ağa Hamamı		
		XVI-XVII yüzyılları arasında yapılmış, kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Ziya Gökalp Mahallesi, Lale sokakta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Restoran olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.6. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Hanlar)

HANLAR		
Deliller Hanı		
		Diyarbakır Valisi Hüsrev Paşa tarafından 1527 yılında yaptırılmıştır. Yapı, Cemal Yılmaz Mahallesinde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da revak kısımlarında kalker ve bazalt taşı kullanılmıştır. Otel olarak kullanılmaktadır.
Hasanpaşa Hanı		
		Osmanlılar dönemi 3. valilerinden vezirzade hasan paşa tarafından 1572-1573 yıllarında yaptırılmıştır. Yapı, Dabanoğlu Mahallesi, Marangoz Sk. No:5. sokakta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Yapı da bir sıra kalker ve bir sıra bazalt taşı kullanılmıştır. Kafe – alışveriş yeri olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.7. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Meydanlar)

MEYDANLAR		
Dağkapı Meydanı		
		Ne zaman inşa edildiği ve kim tarafından yapıldığı bilinmiyor. Dikdörtgen bir formdadır. Dağkapı yönünden Suriçine giderken aradaki geçiş güzergahındadır. Şehrin özelliğın yansıtan bazalt taş kaplama kullanılmıştır. Aktif olarak kullanılmaktadır. Bodrum katında yeraltı çarşısı bulunmaktadır.
Ulu Cami Meydanı		
		Yapı, Cami Kebir Mahallesi, Pirinçler sokakta bulunmaktadır. Ulu Cami önünde bulunan meydan dikdörtgen formdadır. Şehrin dokusunu yansıtan bazalt taş kullanılmıştır. Aktif olarak kullanılmaktadır. Bodrum katında yeraltı çarşısı bulunmaktadır.

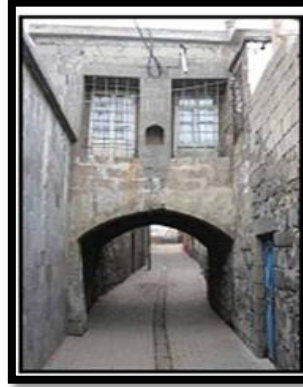
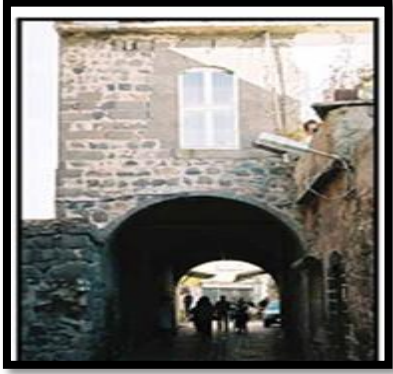
Çizelge 4.8. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Tarihi evler)

TARİHİ EVLER		
Tarihi Ev (Cahit Sıtkı Tarancı Evi)		
		1733 yılında yapılmıştır. Özgün bir mimari anlayış sergileyen geleneksel Diyarbakır evleri zerafet ve güzellikleriyle farklı bir kategoride yer alıyorlar. Yapı, Cami Kebir Mahallesi, Telgrafhane Sk. No:19'da bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taşı ve kalker taşı kullanılmıştır. Müze olarak kullanılmaktadır.
Tarihi Ev (Saraykapı Kahvaltı Evi)		
		Ara sokaklara gizlenmiş, 300 yıllık tarihi vardır. Yapı, Kozlu sokakta yer almaktadır. 9 numaralı kapı konuta bir aralıktan girilerek avluya açılmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş ve kalker taşı kullanılmıştır. Kafe olarak kullanılmaktadır.
Tarihi Ev (Diktumder Kafe)		
		Yaklaşık 100 yıllık bir Diyarbakır evidir. Evin iki geniş odası ve büyük avlusu bulunmaktadır. Yapı, Ziya Gökalp Mahallesi, Kılıcı sokağında bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak bazalt taş kullanılmıştır. Kafe olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.9. Diyarbakır Suriçi bölgesi (Tarihi Caddeler- Kabaltı)

TARİHİ SOKAK - CADDE - KABAALTI		
Tarihi sokak dokusu-caddesi		
		

Kabaaltı

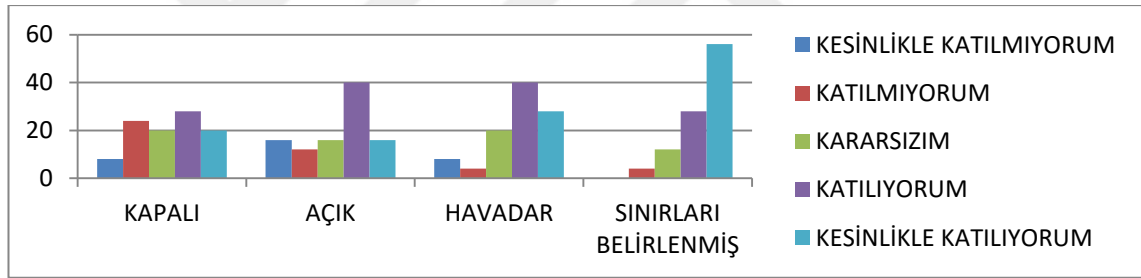
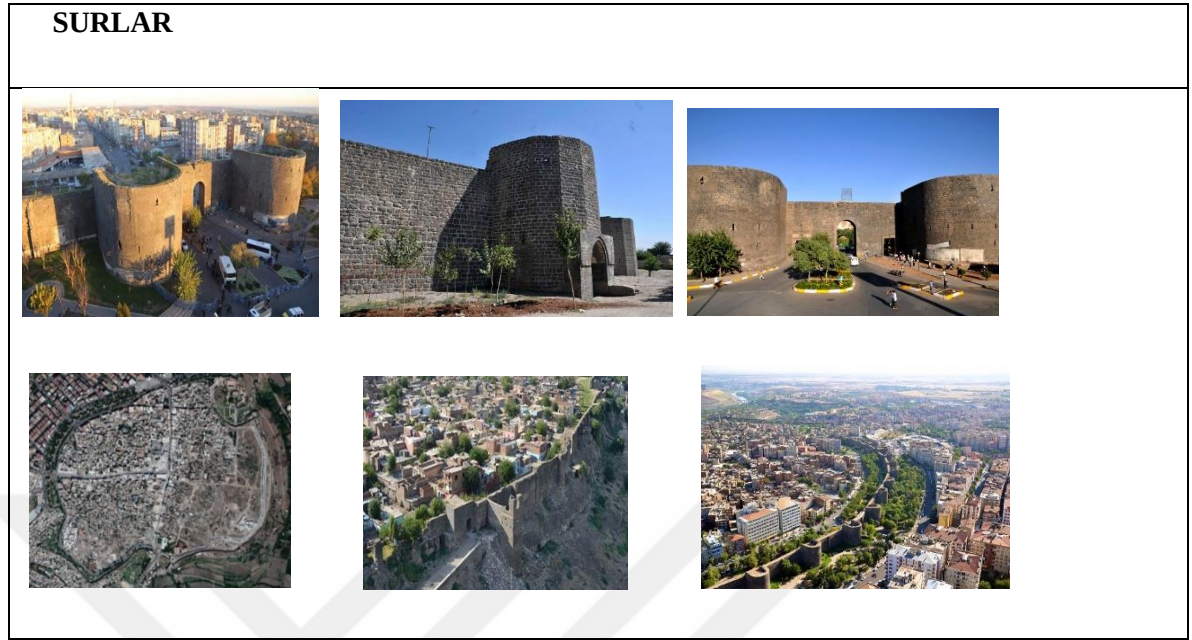
Suriçi bölgesinde doğal ve yapay unsurlara bağlı olarak oluşan kentsel doku ve kültürel yapı benzerlik göstermiş ve kentin kendine özgü kimliğini oluşturmuştur.

- Anket Çalışması

Anket çalışması, Dicle üniversitesinde okuyan ve tarihi doku hakkında bilgi sahibi olan mimarlık öğrencilerinin Diyarbakır Suriçi bölgesi ile ilgili kentsel algılarını ölçmek amacıyla yapılmıştır. Diyarbakır Suriçi Bölgesi ile ilgili yapılan ankete katılan öğrencilerin % 60'ı kadın ,% 40'ı erkek öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin % 60'ı 16-24 yaş arasında, % 40'ı 24-30 yaş arasında yer almakta, % 72'si Diyarbakır'da yaşarken, % 18'i Diyarbakır dışında yaşamaktadır. Yapılan bu anketle Diyarbakır suriçi bölgesinin doğal ve yapay unsurlarına bağlı olarak şekillenen kültürel yapısının çevresel algısı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

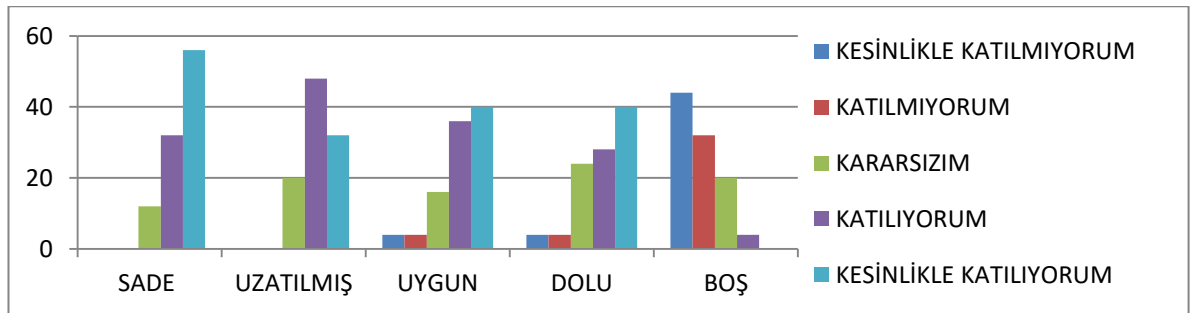
Anket çalışmasında Spss 18.00 kullanılmıştır. Öğrencilerin verdiği cevaplara göre çıkan yüzdelikler tabloda gösterilmektedir. Bu yüzdelikler üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

Çizelge 4.10. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Surlar)

Şekil 4.4. Surlara Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi

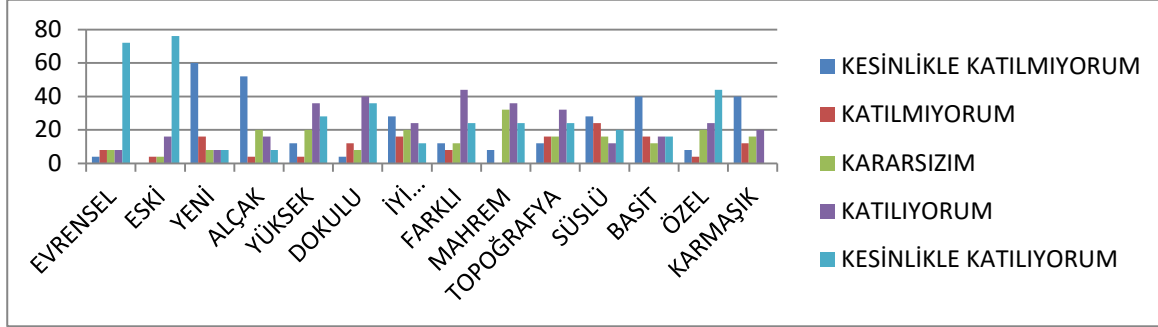
Surların fotoğrafları üzerinden yapılan değerlendirmelerde öğrenciler; Diyarbakır Suriçini çevreleyen surların kapalılık hissini verdiğini, Suriçi'nin sınırlarının surlar ile belirlendiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla suriçini çevreleyen surlar alanda kapalılık algısı yaratmaktadır (Çizelge 4.10-Şekil 4.4.).

Şekil 4.5. Surlara Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi

4.BULGULAR VE TARTIŞMA

Surların fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Bazalt taşıyla yapılan surların sade, uzatılmış sıfatını olumlu yönde seçerek surların devamlılık özelliğini algılamış, Surların sadeliği ve dolu bir şekilde seçeneğini çoğunlukla seçmesiyle basitlik ilkesi özelliğini algılamıştır (Şekil 4.5.).

Şekil 4.6. Surlara Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi

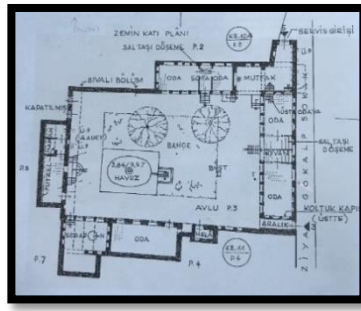
Surlar evrensel, özel, farklı algılanmaktadır. Bu durum surların Dünyada bir örneğinin daha olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı surların geçmişten gelen durumunu ortaya çıkarmıştır. Surlar şehrin ilk kuruluşuyla var olarak günümüze ulaşması eskilik algısını oluşturmıştır. Topoğrafya'nın surların şekillenmesinde etkili olduğu görülmektedir. Surların yüksek olarak algılanması güçlü bir savunma sistemine de sahip olduğu algısını vermektedir. Bazalt taş ile inşa edilen sur duvarlarının yüzeyi dokulu, basit ve sade olarak algılanmıştır. Ayrıca surlar benzer algılanmıştır (Şekil 4.6.).

Çizelge 4.11. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Evler 1)

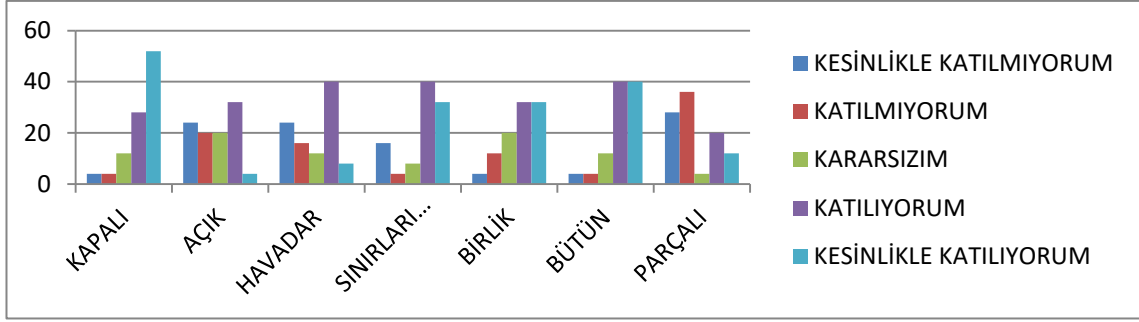
TARİHİ EV – 1 (CAHİT SITKI TARANCI EVİ)

Suriçinde Evin Konumu

Plan

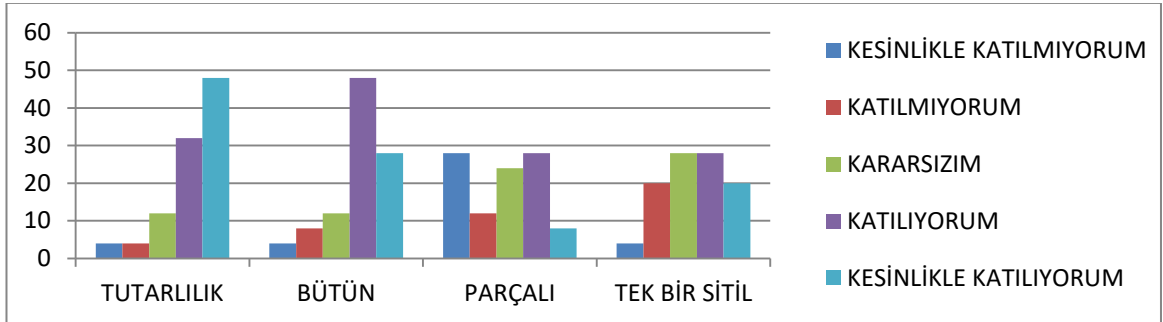

Şekil 4.7. Tarihi Ev-1'in Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Tarihi Diyarbakır evinin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.11.-Şekil 4.7.) .

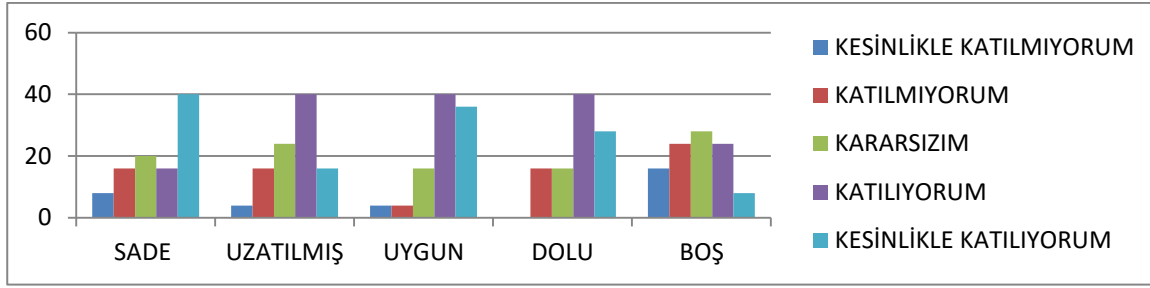

Şekil 4.8. Tarihi Ev-1'in Avluya Ait Fotoğrafı

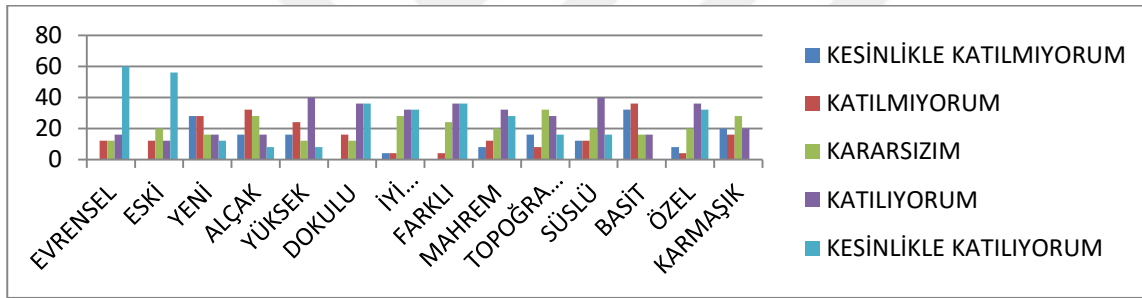
Şekil 4.9. Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır (Şekil 4.8.-Şekil 4.9.).

Şekil 4.10. Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini ortaya çıkarmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk algısı yaratmıştır (Şekil 4.10.).

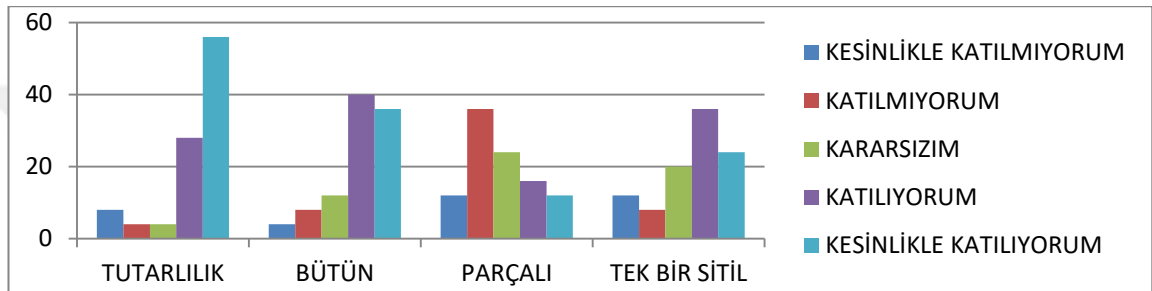

Şekil4.11. Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılamıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi evin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî evin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Yapı malzemesi olan bazaltın dokulu algısı yarattığı görülmektedir. Bu da yüzeyin pürüzlü olmasının nedenlerinden biridir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olması nedeniyle basitlik ilkesi görülmemiştir (Şekil 4.11.).

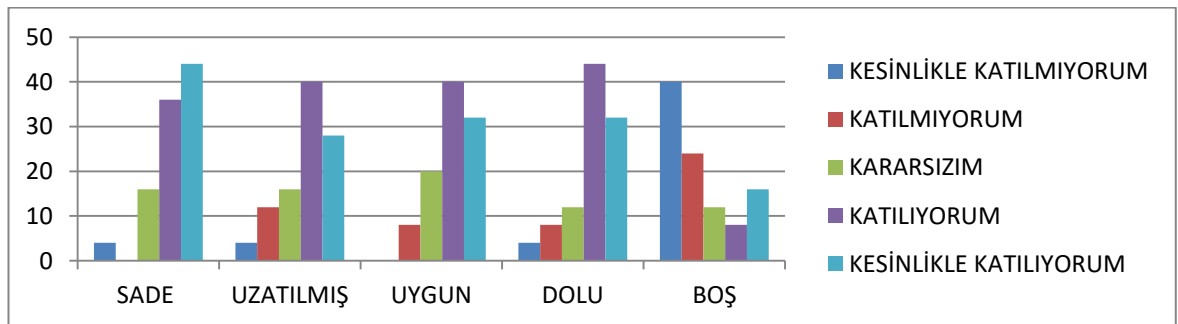

Şekil 4.12. Yapı'ya ait Sokaktan Fotoğraf

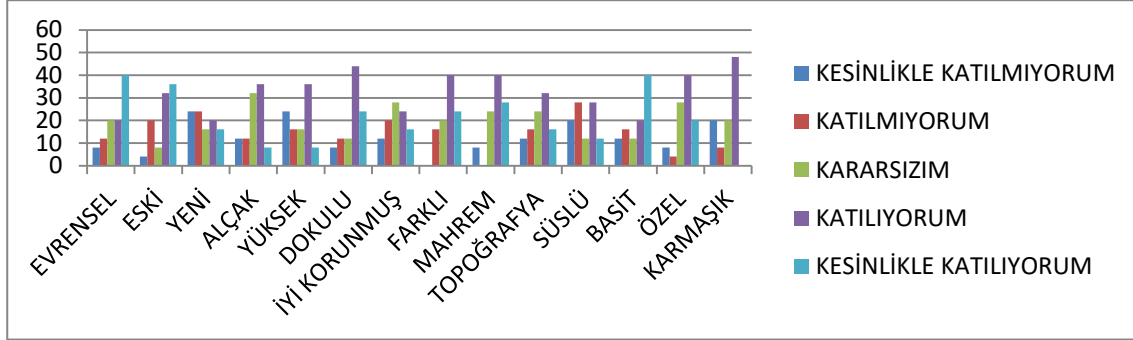
Şekil 4.13. Tarihi Ev-1'in Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Tutarlılık seçeneğini seçmiştir. Bunun nedeni; Yapının sağır cephe şeklinde devam etmesi ve diğer nedeni ise uyum içinde olmasıdır. Bütün seçeneğinin olumlu çıkma sebebi ise yapının sağır cephe şeklinde olması bir bütün şeklinde algılanmasını sağlamıştır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak açılan bir adet pencere ve kapının aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır evinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.12. - Şekil 4.13.).

Şekil 4.14. Tarihi Ev-1'in Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

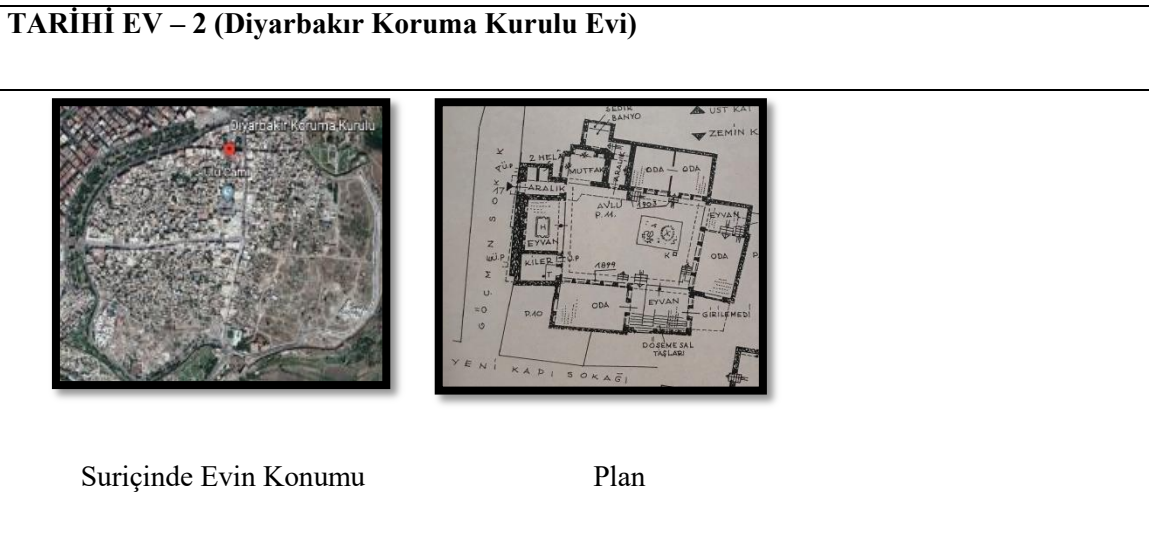
Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Bu cephesindeki süreklilik nedeniyle uzatılmış olarak algılamışlardır. Dış cephenin avluya bakan cepheye göre daha sade olması sade olarak algılanmasına yol açmıştır. Aynı zamanda kullanılan malzeme ve sadelik cephenin dolu algılanmasına ve devamında benzer konut cephelerinin olması ile de sokak cephesinin uygun algısına neden olmuştur (Şekil 4.14.).

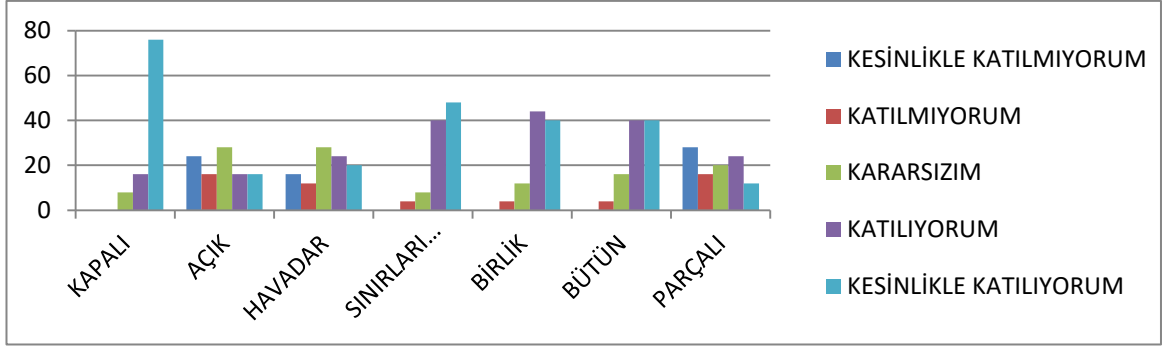

Şekil 4.15. Tarihi Ev-1'in Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; sokağa bakan cepheyi evrensel, özel ve farklı algılanmıştır. Bu durum tarihi evin alana özgü olmasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihi evin özelliğinden ve geçmişten gelen değerinden dolayı seçilmiştir. Sokak cephesi yüksek algılanmıştır. Aynı zamanda mahremiyet algısı da fazladır. Sokak cephesi dokulu, basit, ve karmaşık algılanmıştır (Şekil 4.15.).

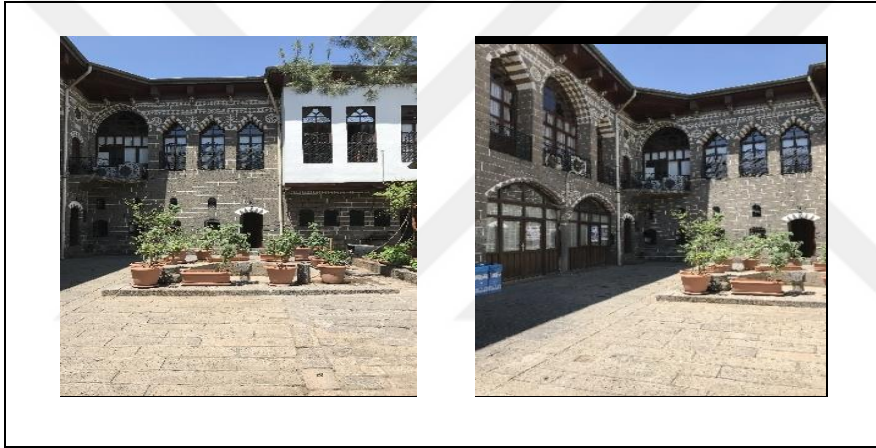
Çizelge 4.12. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Ev - 2)

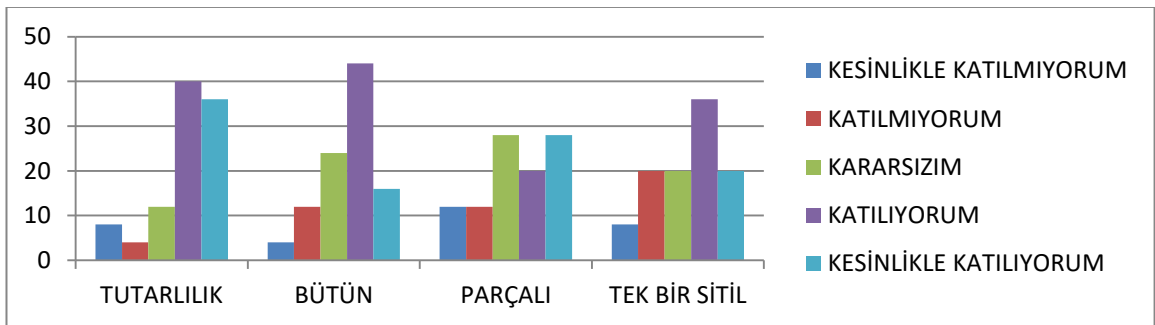

Şekil 4.16. Tarihi Ev-2 'nin Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Diyarbakır evinin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.12.-Şekil 4.16.).

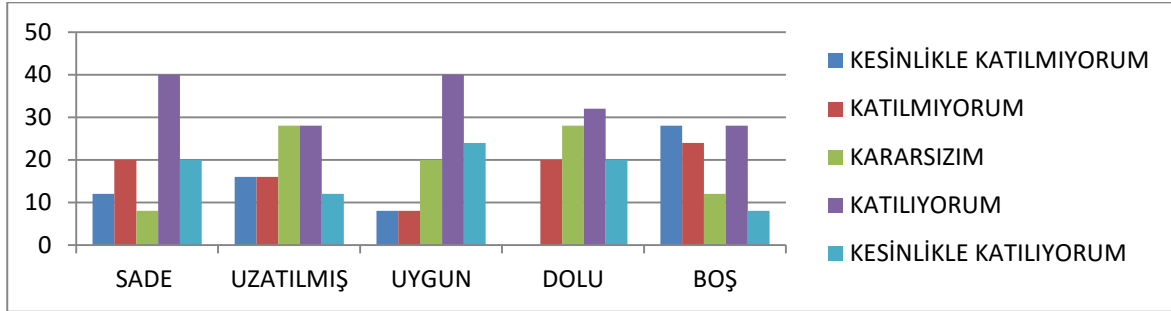
Şekil 4.17. Tarihi Ev-2'nin Avluya Ait Fotoğrafları

Şekil 4.18. Tarihi Ev-2'nin Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

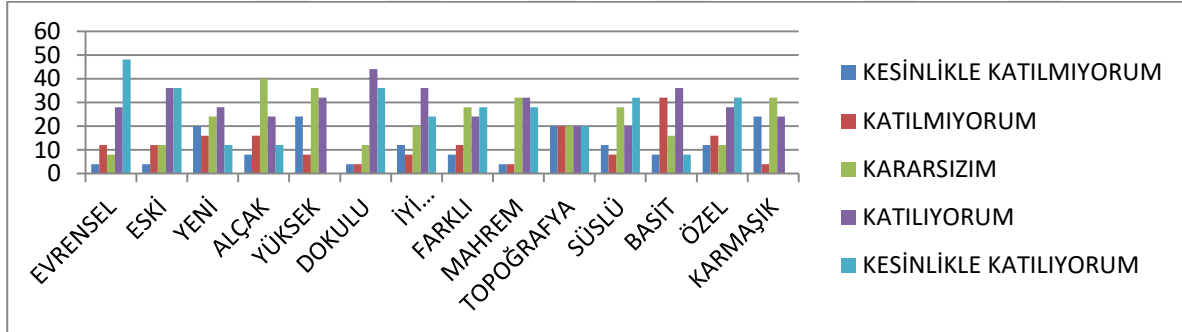
Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında

bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.17.–Şekil 4.18.)

Şekil 4.19. Tarihi Ev-2'nin Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.19.).

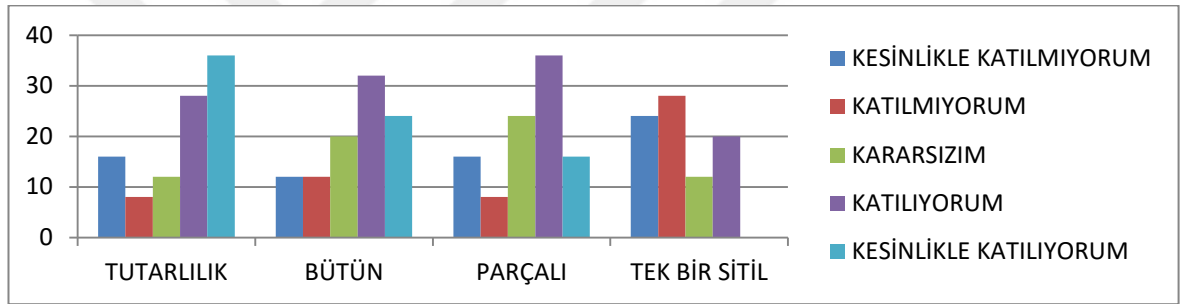
Şekil 4.20. Tarihi Ev-2'nin Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılamıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi evin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî evin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Yapı malzemesi olan bazaltın dokulu algısı yarattığı görülmektedir. Bu da yüzeyin pürüzlü olmasının nedenlerinden biridir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda

genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olması nedeniyle basitlik ilkesi görülmemiştir (Şekil 4.20.).

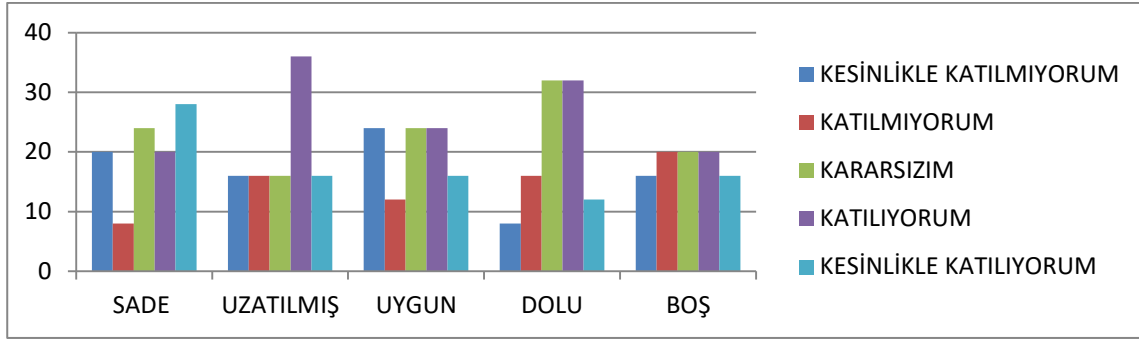

Şekil 4.21. Yapı'ya ait Sokaktan Fotoğraf

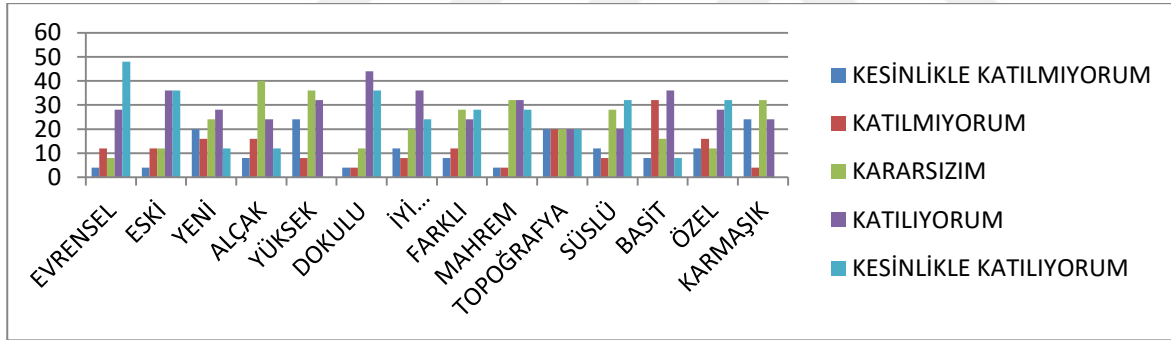
Şekil 4.22. Tarihi Ev-2'nin Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan duvarından çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Avlu fotoğraflarındaki algılanan etki tam tersi etki görülmektedir. Cephenin duvarları yarı bazalt taş kaplama yarı boya olduğundan parçalı ve tek bir stil seçeneğinin çoğunlukla olumsuz algılandığı görülmektedir. Tutarlılık seçeneğinin olumlu çıkmasının sebebi etrafındaki yapılarla bir uyum içinde olduğundan seçildiği görülmektedir. Aynı zamanda Diyarbakır evinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.21.-Şekil 4.22.).

Şekil 4.23. Tarihi Ev-2'nin Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

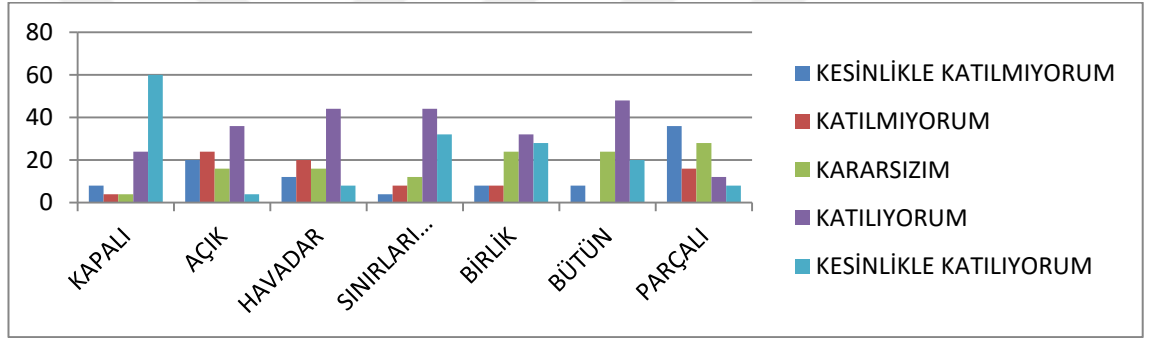
Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Yapının sokağa bakan cephesindeki süreklilik sebebiyle uzatılmış algısına sahip oldukları görülmektedir. Dış cephenin avluya bakan cepheye göre daha sade olması bu yönde algılanmasına yol açmıştır. Aynı zamanda kullanılan malzeme ve sadelik cephenin dolu algılanmasına ve benzer konut cephelerinin olması nedeni ile de sokak cephesinin uygun algısına neden olmuştur. Bu doğrultuda devamlılık ve tamamlama ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeleri yansıtmaktadır (Şekil 4.23.).

Şekil 4.24. Tarihi Ev-2'nin Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; sokağa bakan cepheyi evrensel, özel ve farklı algılanmıştır. Bu durum tarihi evin alan özgü olmasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihi evin özelliğinden ve geçmişten gelen değerinden dolayı seçilmiştir. Aynı zamanda mahremiyet algısı da fazladır. Sokak cephesi dokulu ve süslü algılanmıştır (Şekil 4.24.).

Çizelge 4.13. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Tarihi Ev-3)

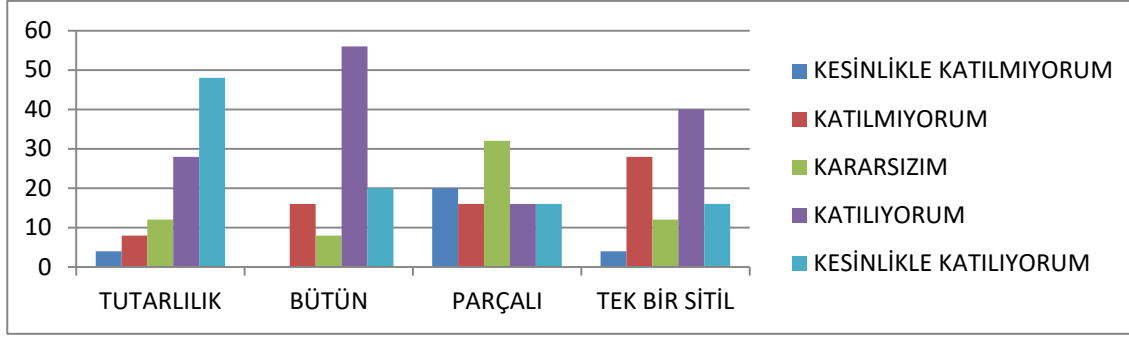

Şekil 4.25. Tarihi Ev-3'ün Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Diyarbakır evinin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.13.-Şekil 4.25.).

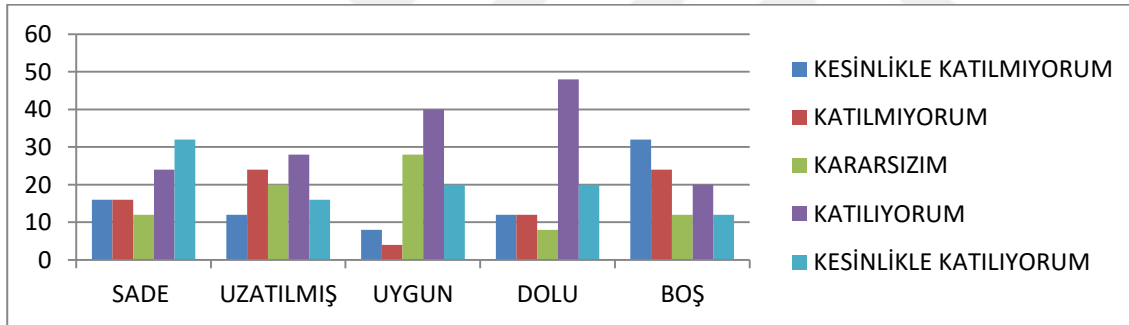

Şekil 4.26. Yapı'ya Ait Avludan Fotoğraf

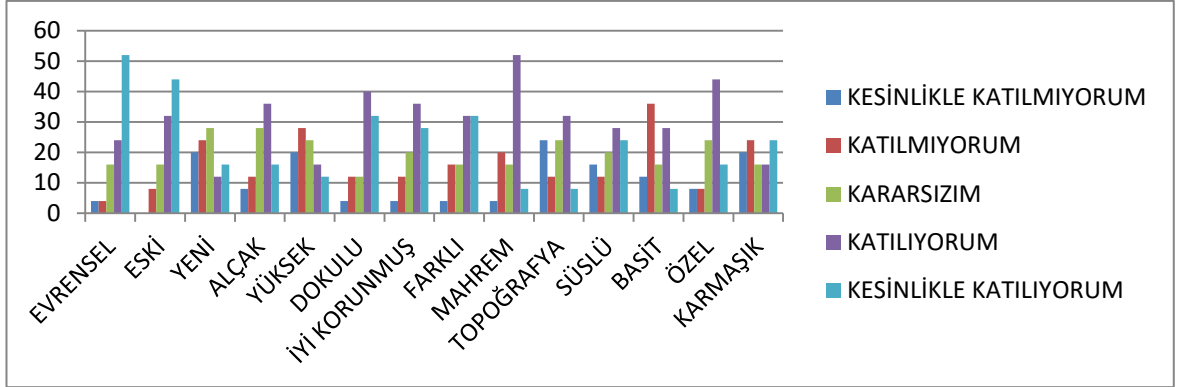
Şekil 4.27. Tarihi Ev-3'ün Avluya Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır evinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.26.-Şekil 4.27.).

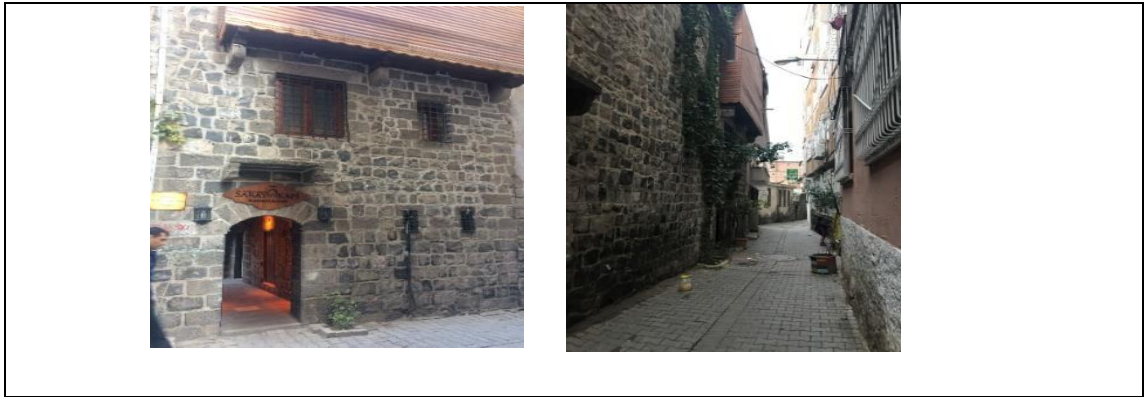
Şekil 4.28. Tarihi Ev-3'ün Avluya Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.28.).

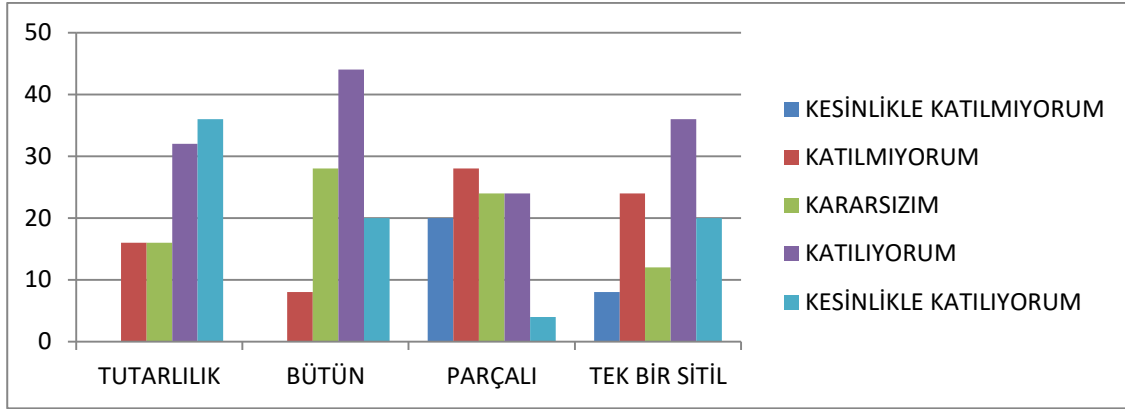

Şekil 4.29. Tarihi Ev-3'ün Avluya Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi evin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî evin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olması nedeniyle basitlik ilkesi görülmemiştir (Şekil 4.29.).

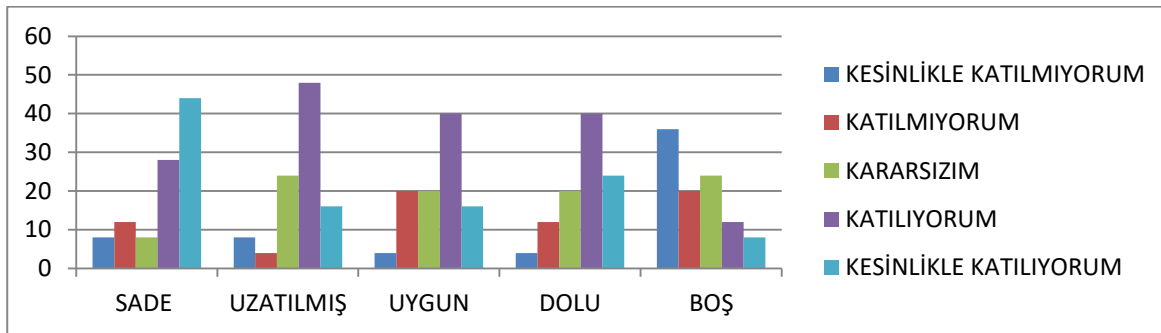

Şekil 4.30. Yapı'ya Ait Sokak'tan Fotoğraf

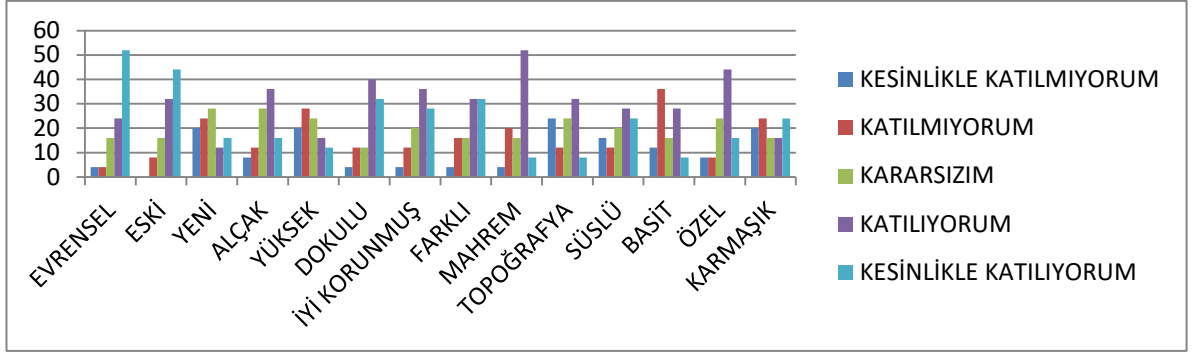
Şekil 4.31. Tarihi Ev-3'ün Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Tutarlılık seçeneğini seçilmiştir. Bunun nedeni; Yapının sağır cephe şeklinde devam etmesi ve diğer nedeni ise uyum içinde olmasıdır. Bütün seçeneğinin olumlu çıkma sebebi ise yapının sağır cephe şeklinde olması bir bütün şeklinde algılanmasını sağlamıştır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kaplama kullanılması ve yapım tekniği olarak açılan bir adet pencere ve kapının aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır evinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.30.–Şekil 4.31.).

Şekil 4.32. Tarihi Ev-3'ün Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

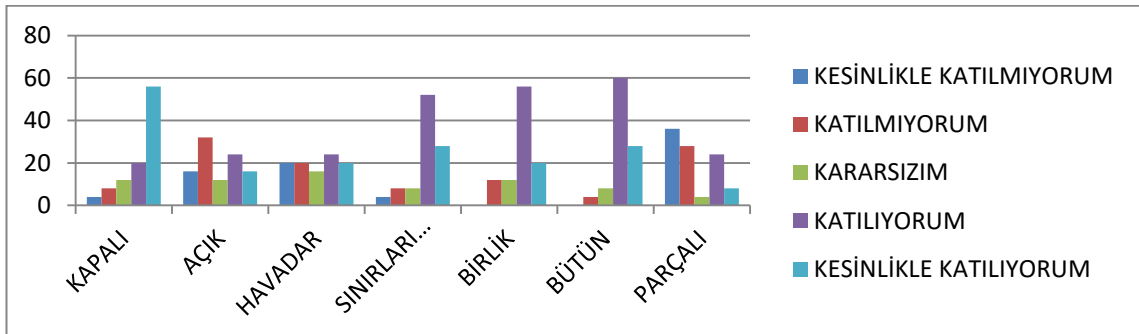
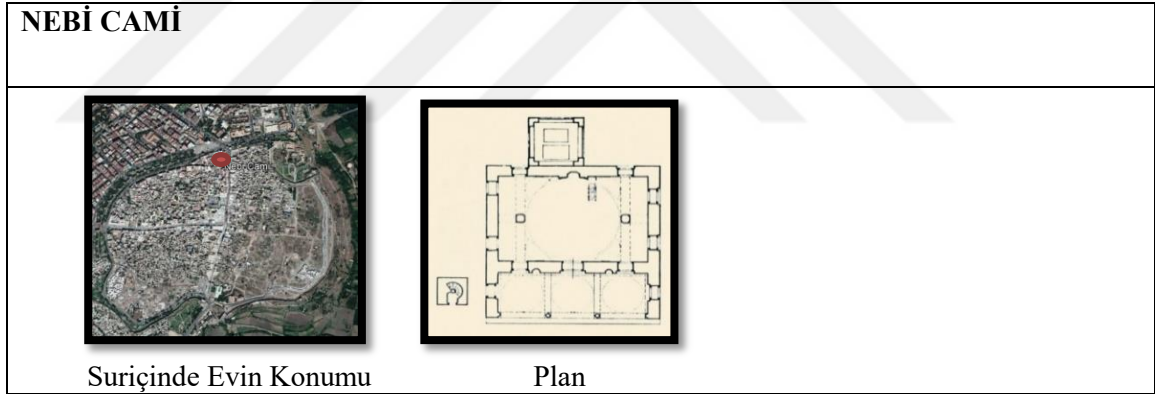
Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Yapının sokağa bakan cephesindeki süreklilik sebebiyle uzatılmış algısına sahip oldukları görülmektedir. Dış cephenin avluya bakan cepheye göre daha sade olması bu yönde algılanmasına yol açmıştır. Aynı zamanda kullanılan malzeme ve sadelik cephenin dolu algılanmasına ve benzer konut cephelerinin olması nedeni ile de sokak cephesinin uygun algısına neden olmuştur. Bu doğrultuda devamlılık ve tamamlama ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeleri yansıtmaktadır (Şekil 4.32.).

Şekil 4.33. Tarihi Ev-3'ün Sokak Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

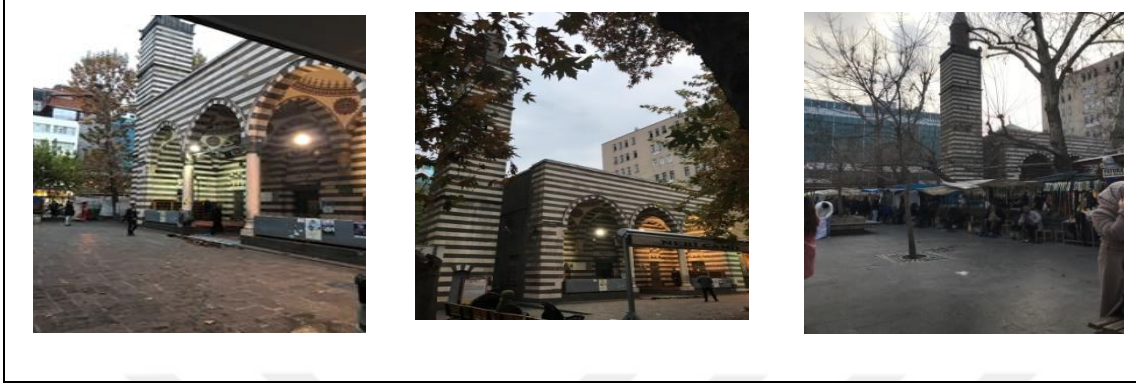
Yapının sokağa bakan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; sokağa bakan cepheyi evrensel, özel ve farklı algılanmıştır. Bu durum tarihi evin alan özgü olmasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihi evin özelliğinden ve geçmişten gelen değerinden dolayı seçilmiştir. Sokak cephesi alçak algılanmıştır. cephesi dokulu ve karmaşık algılanmıştır (Şekil 4.36.).

Çizelge 4.14. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Nebi Cami-Plan/Genel Fotoğraf)

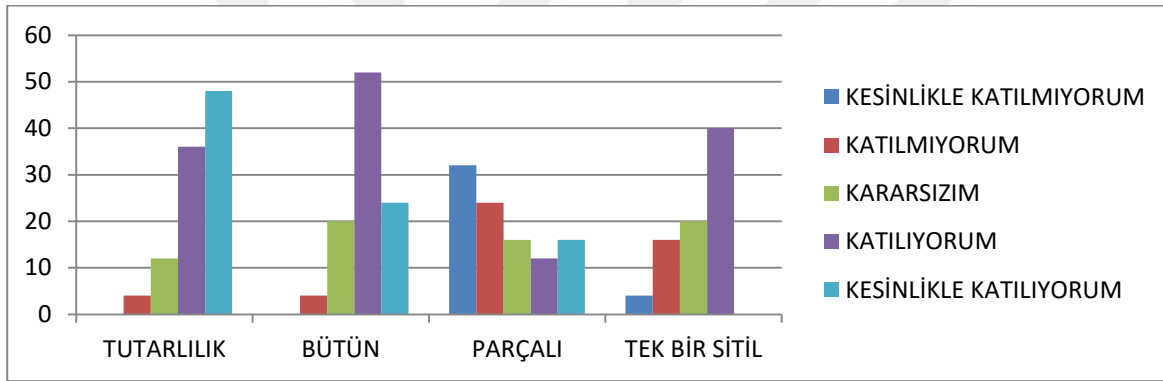

Şekil 4.34. Nebi Cami Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Cami'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; Cami'nin dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.14.–Şekil 4.34.).

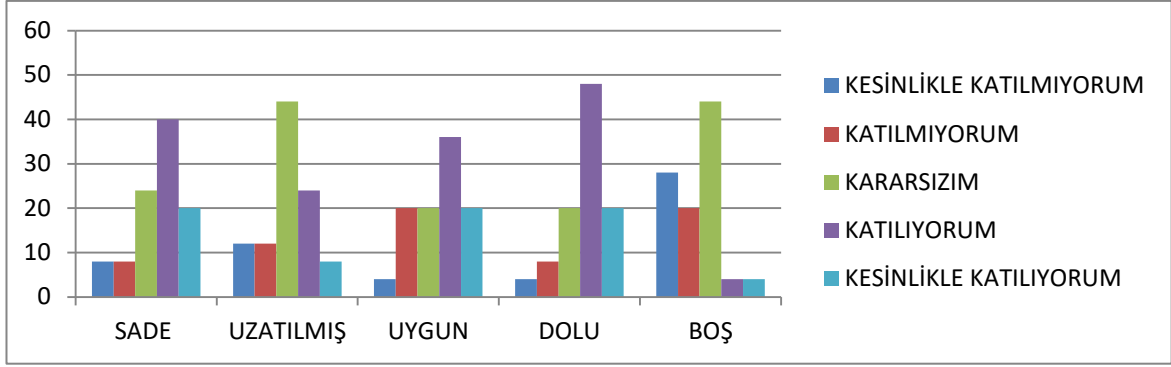

Şekil 4.35. Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf

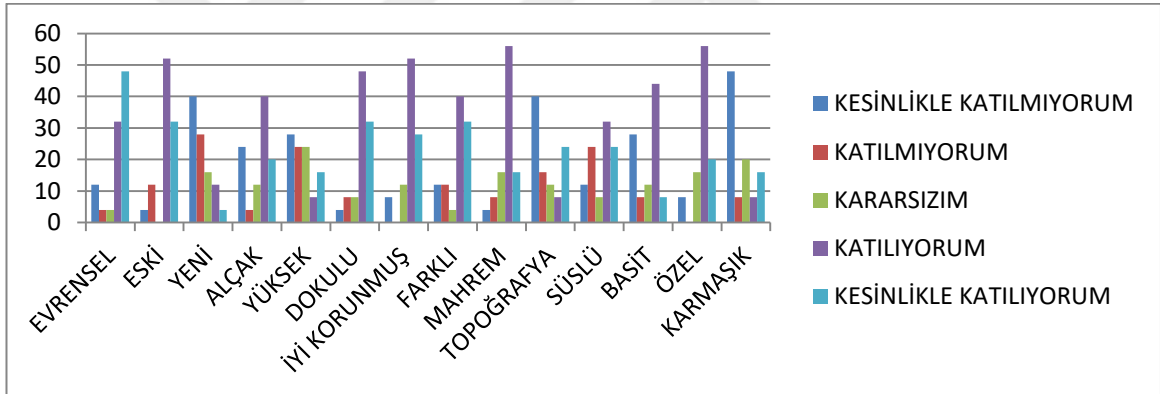
Şekil 4.36. Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır camisinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.35.-Şekil 4.36.).

Şekil 4.37. Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmemesinin uzatılmış seçeneğini kararsız seçmelerini sağlamıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.37.).

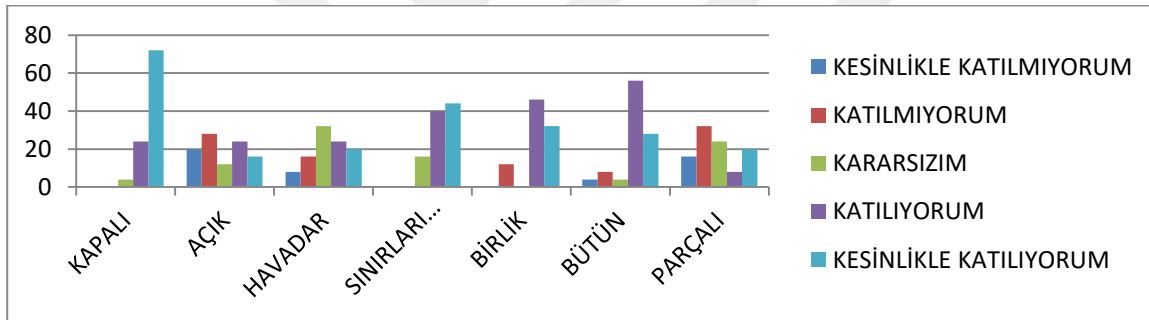
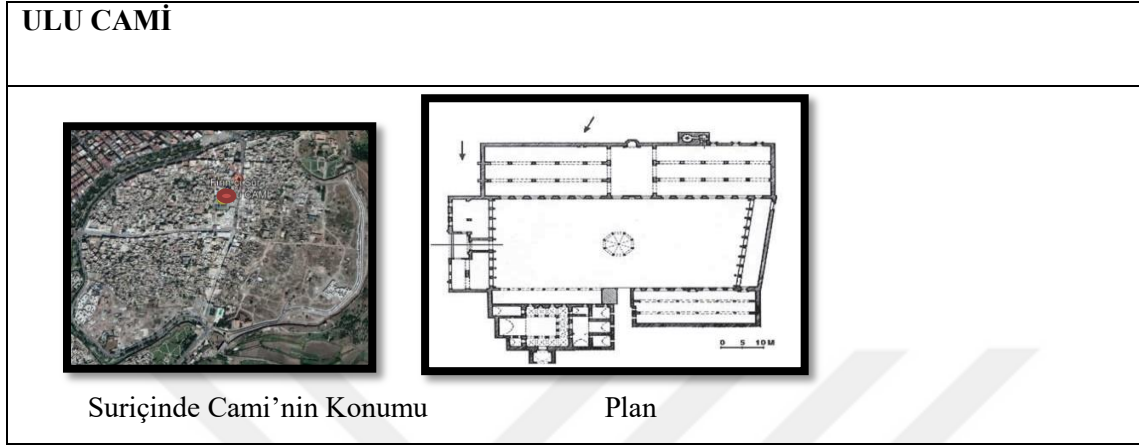

Şekil 4.38. Nebi Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi caminin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî caminin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının alçak olması nedeni kültüre bağlı olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş

olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olarak algılandığı görülmüştür (Şekil 4.38.).

Çizelge 4.15. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Ulu Cami- Plan / Genel Fotoğraf)

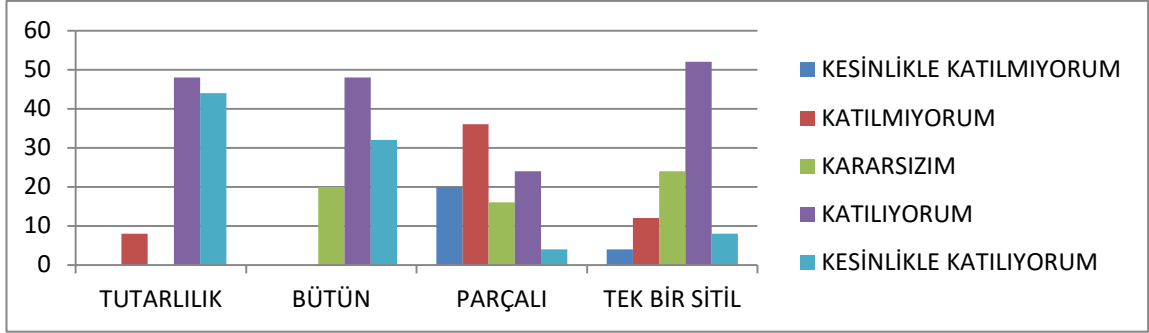

Şekil 4.39. Ulu Cami Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Cami'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; Cami'nin dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.15.–Şekil 4.39.).

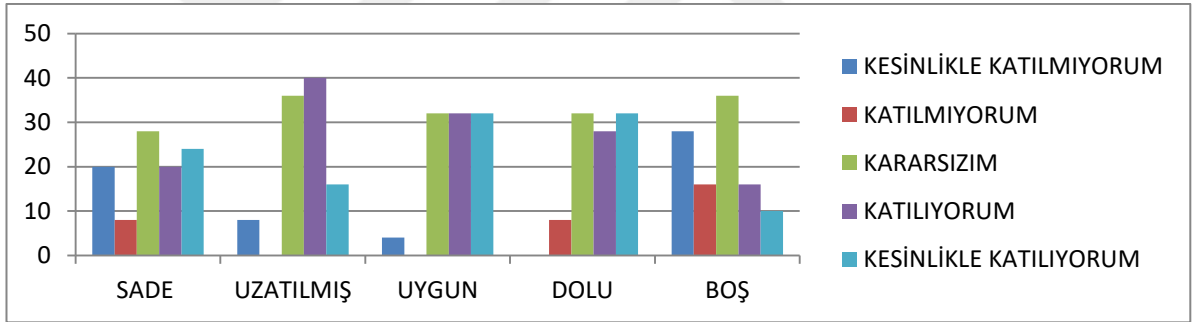

Şekil 4.40. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf

Şekil 4.41. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır camisinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.40.– Şekil 4.41.).

Şekil 4.42. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.42.).

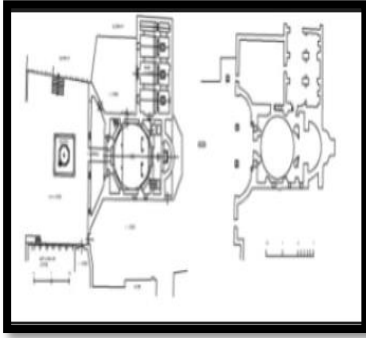

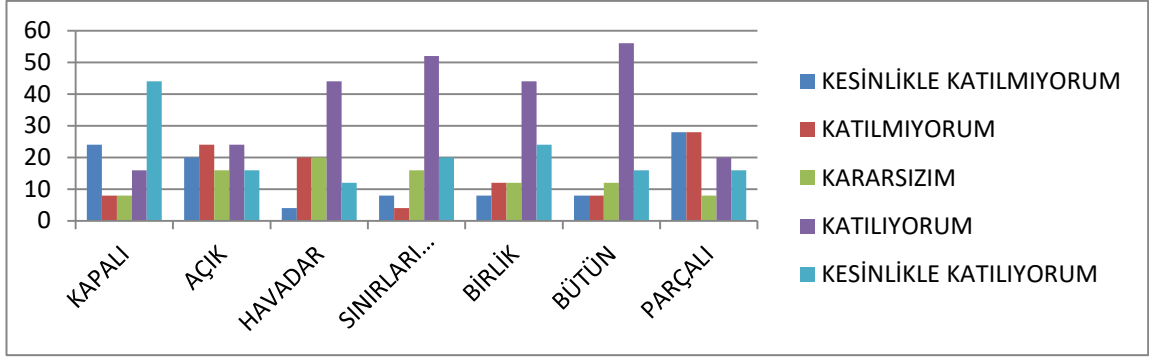
Şekil 4.43. Ulu Cami’ye Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi caminin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî caminin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının alçak olması nedeni kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.43.).

Çizelge 4.16. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Meryem Ana Kilisesi-Plan/Genel

Fotoğraf)

MERYEM ANA KİLİSESİ	
	
Suriçinde Kilise’nin Konumu	Plan

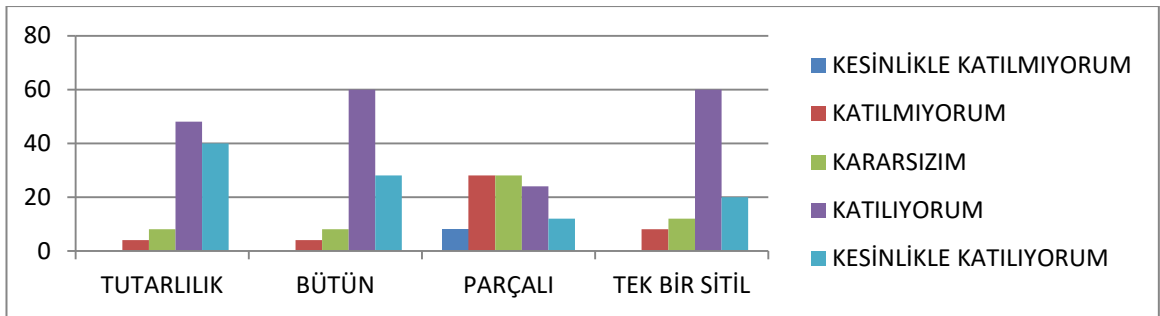

Şekil 4.44. Meryem Ana Kilisesi Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Kilise'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; yapının dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.16.–Şekil 4.44.).

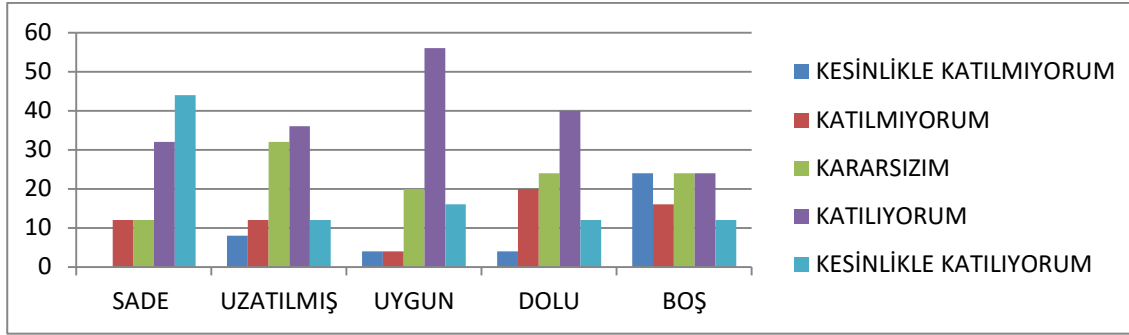

Şekil 4.45. Meryem Ana Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf

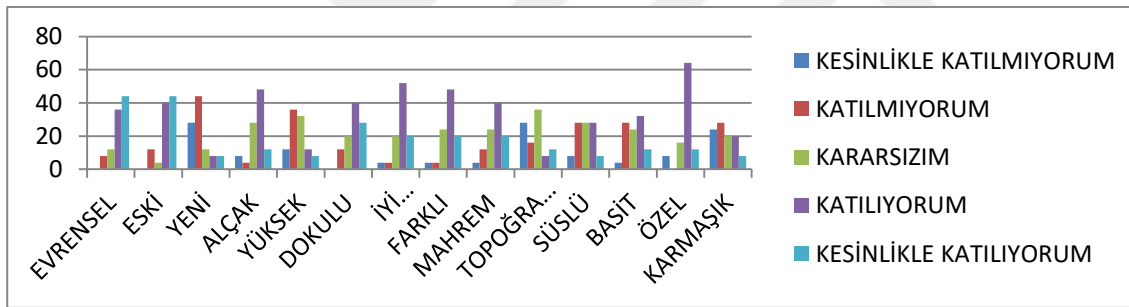
Şekil 4.46. M.A.K. Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.48.–Şekil 4.49.).

Şekil 4.47. M.A.K. Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avluya bakan cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.47.).

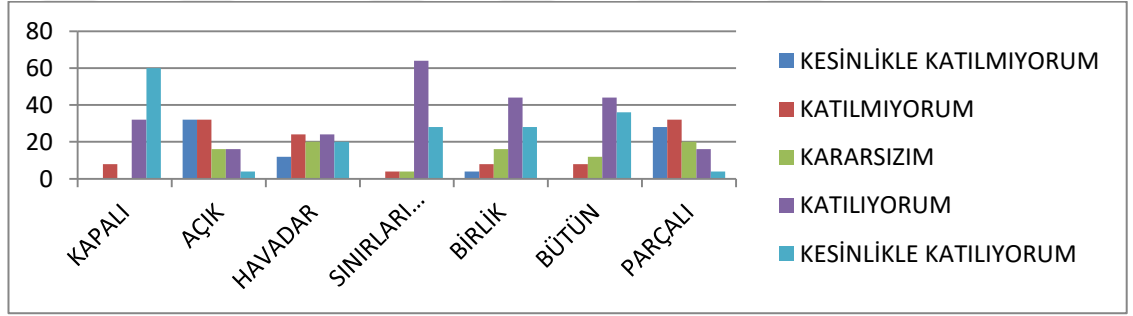
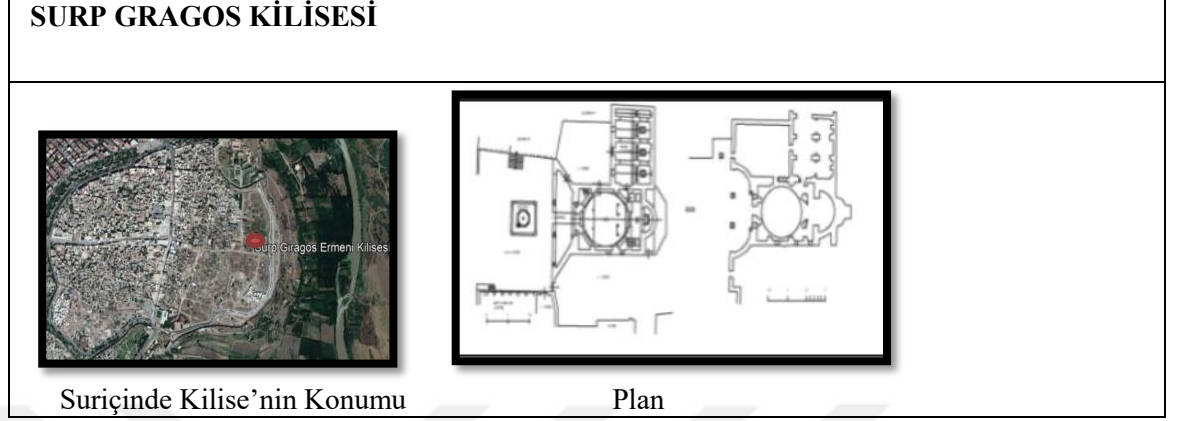

Şekil 4.48. M.A.K. Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendirme yapan öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi kilisenin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî kilisenin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının alçak olması nedeni kültüre bağlı olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.48.).

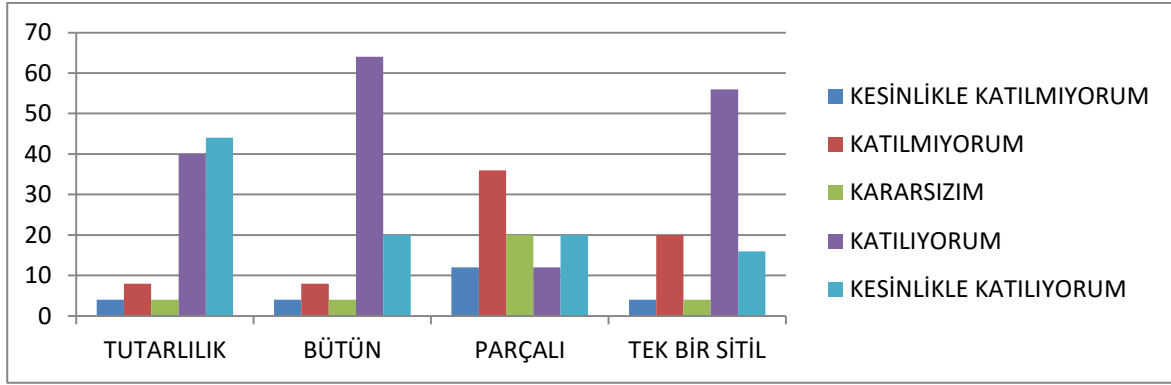
Çizelge 4.17. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Surp Gragos Kilisesi–Plan/Genel

Fotoğraf)

Şekil 4.49. Surp Gragos Kilisesi Planı Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

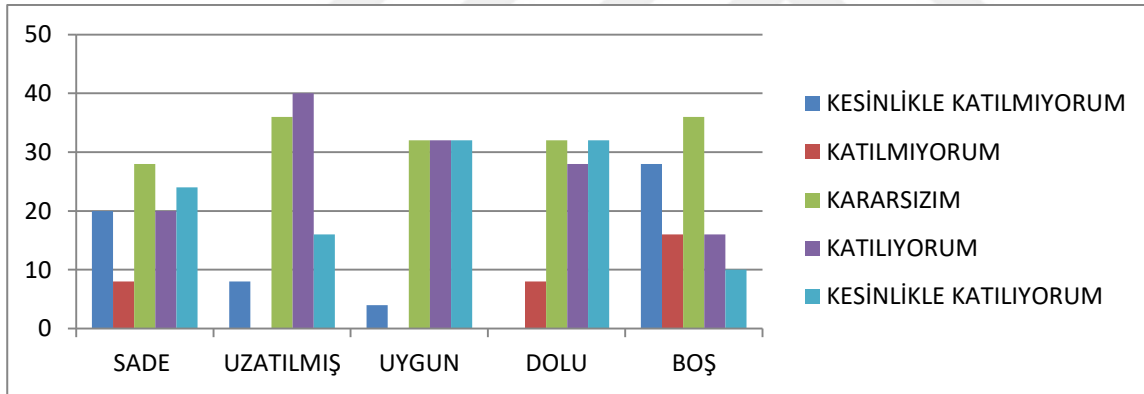
Tarihi Kilise'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; yapının dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.17. – Şekil 4.49.).

Şekil 4.50. Surp Gragos Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf

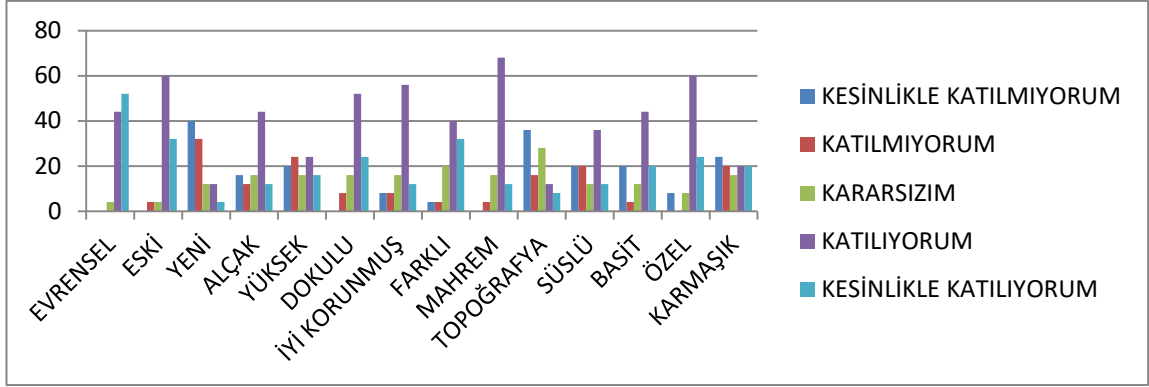
Şekil 4.51. S.G.K.'ne Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır kilisesinin benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.50.-Şekil 4.51.).

Şekil 4.52. S.G.K.'ne Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.52.).

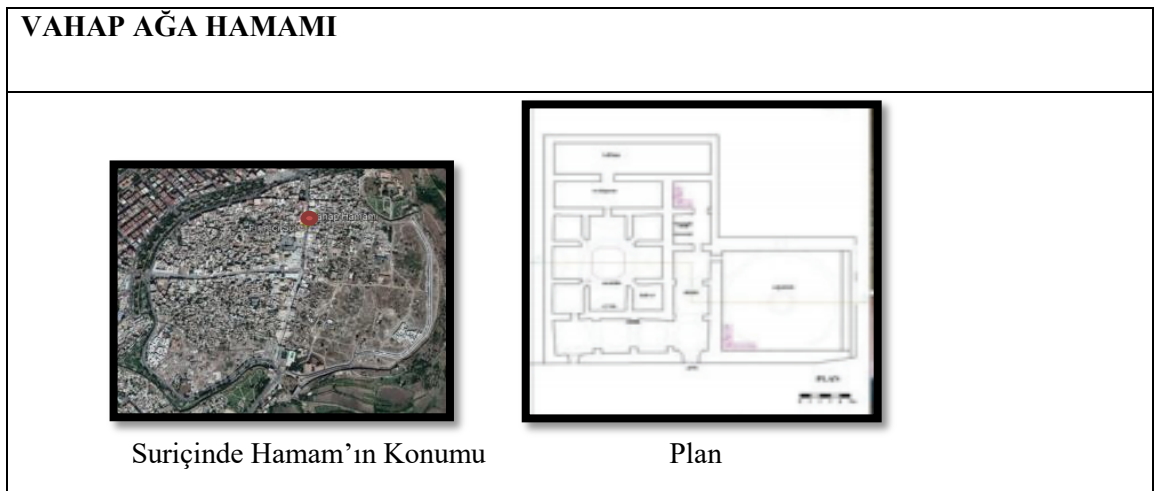

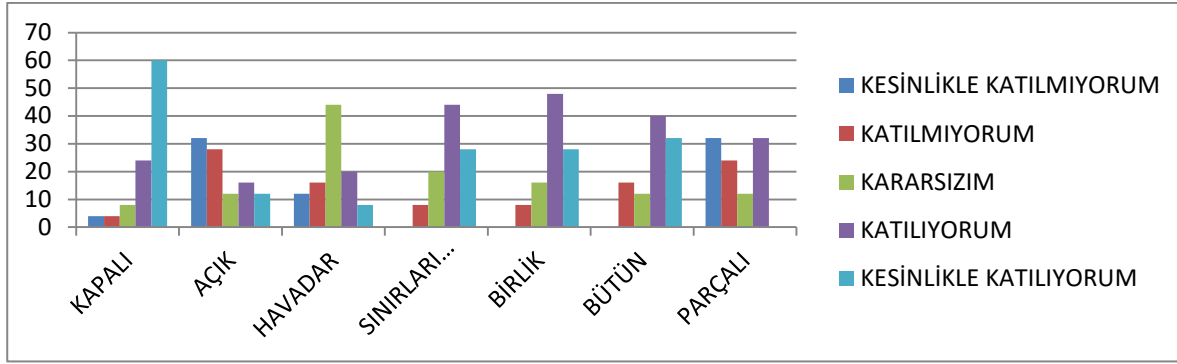
Şekil 4.53. S.G.K.'ne Ait Genel Fotoğraflar Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendirme yapan öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi kilisenin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî kilisenin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının alçak olması nedeni kültüre bağlı olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.53.)

Çizelge 4.18. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Vahap Ağa Hamamı–Plan/Genel

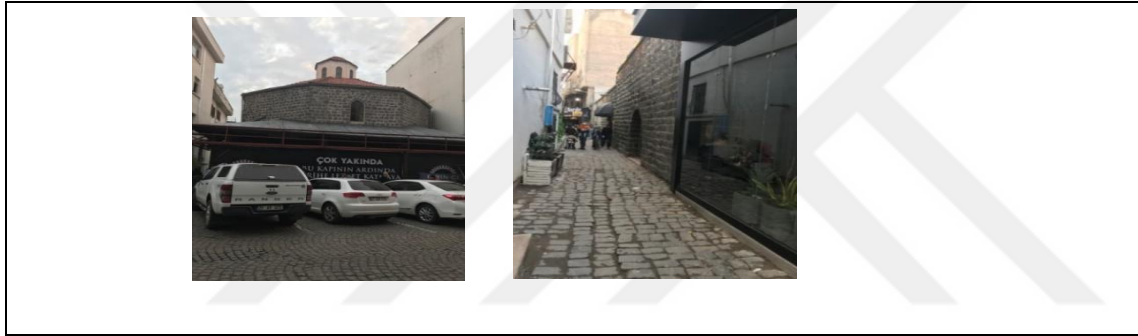
Fotoğraf)

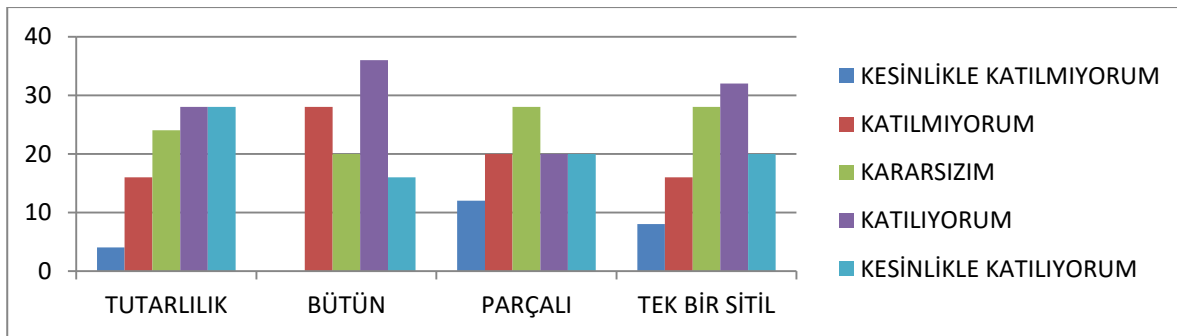

Şekil 4.54. Vahap Ağa Hamamı Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Hamam'ın planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; hamamın dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, sınırları belirlenmiş ve bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.18.–Şekil 4.54.).

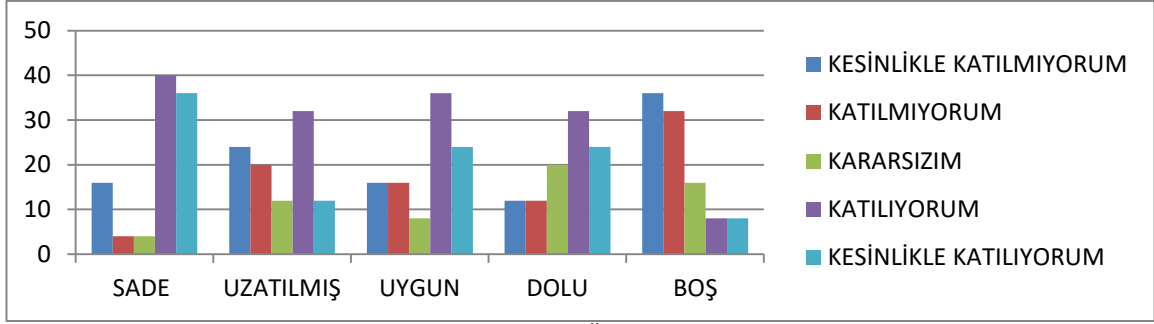

Şekil 4.55. Vahap Ağa Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf

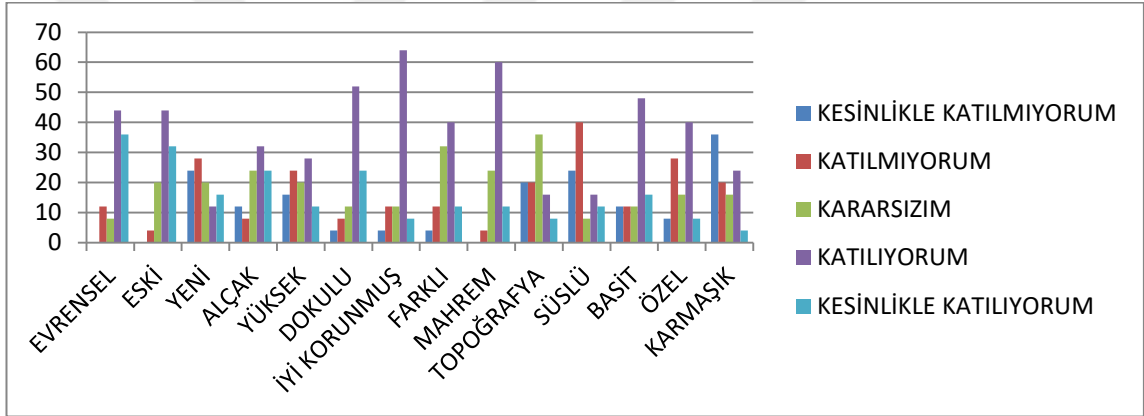
Şekil 4.56. Vahap Ağa Hamamı Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve cephesiyle birlikte beraber bir bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.55.–Şekil 4.56.).

Şekil 4.57. Vahap Ağa Hamamı Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

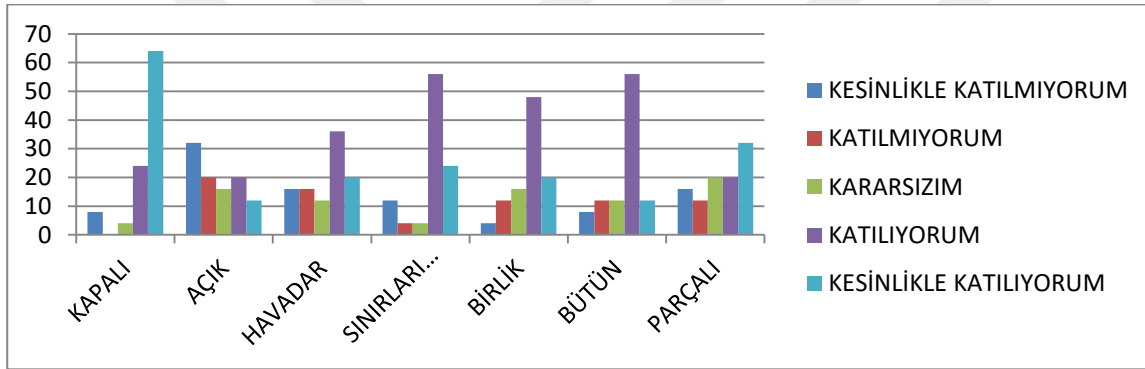
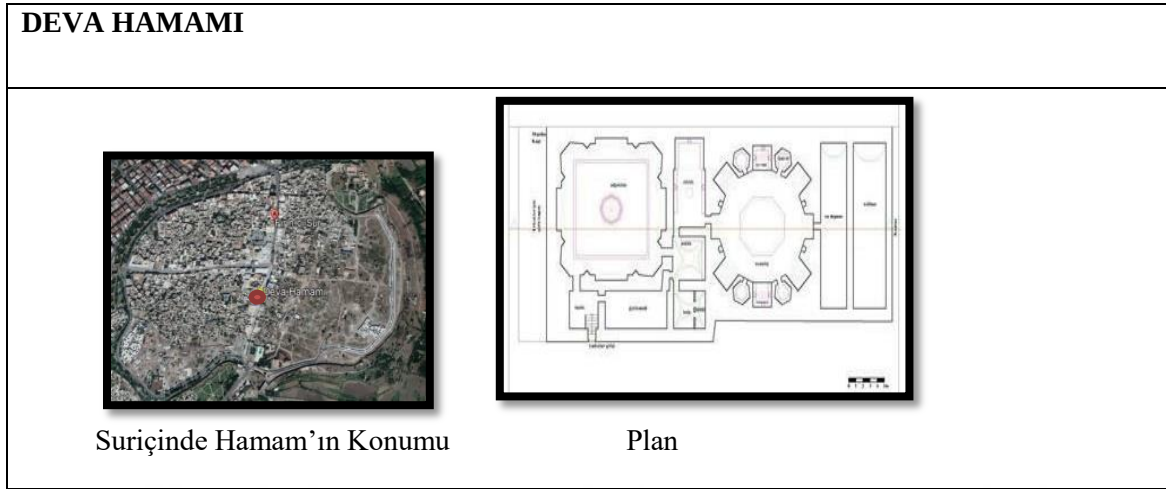
Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapı cephesini sade bulurken, yapının duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının oluşum şeklini kültürel etkiye uygun olarak algılamıştır (Şekil 4.57.).

Şekil 4.58. Vahap Ağa Hamamı Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi hamamın dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî hamamın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının alçak olması nedeni kültüre bağlı olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının sokağa bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasının özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.58.).

Çizelge 4.19. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Deva Hamamı–Plan/Genel Fotoğraf)

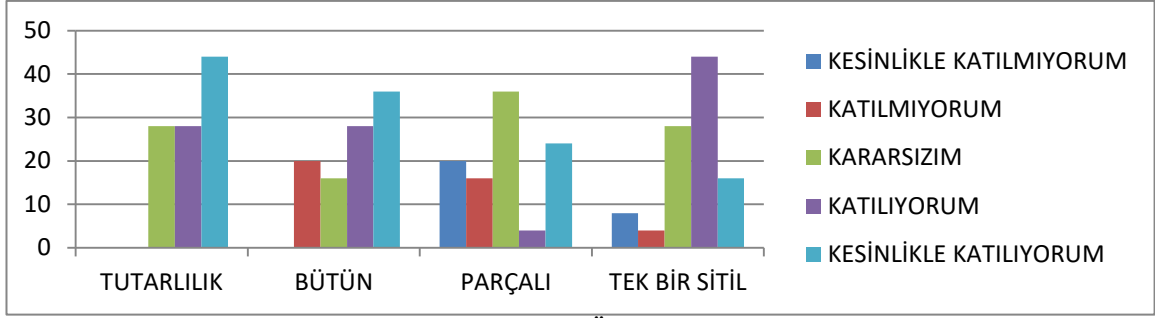

Şekil 4.59. Deva Hamamı Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Hamam'ın planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; hamamın dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, sınırları belirlenmiş, havadar ve bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.19.-Şekil 4.59.)

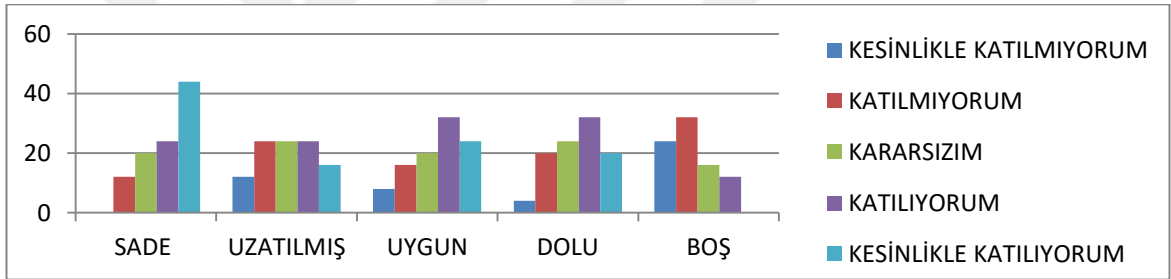

Şekil 4.60. Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf

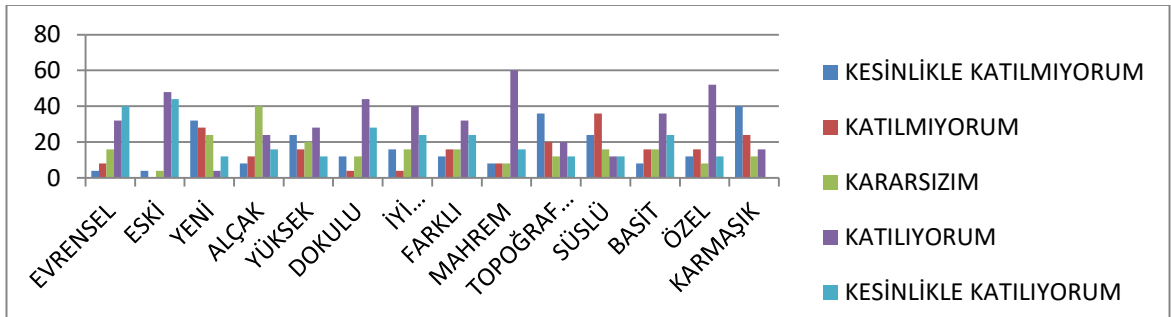
Şekil 4.61. Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve cephesiyle birlikte beraber bir bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.60.- Şekil 4.61.)

Şekil 4.62. Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapı cephesini sade bulurken, yapının duvarlarının birbirini yer yer takip etmemesinin uzatılmış seçeneğini kararsız seçmelerini sağlamıştır. Öğrenciler, yapının oluşum şeklini kültürel etkiye uygun olarak algılamıştır (Şekil 4.62.).

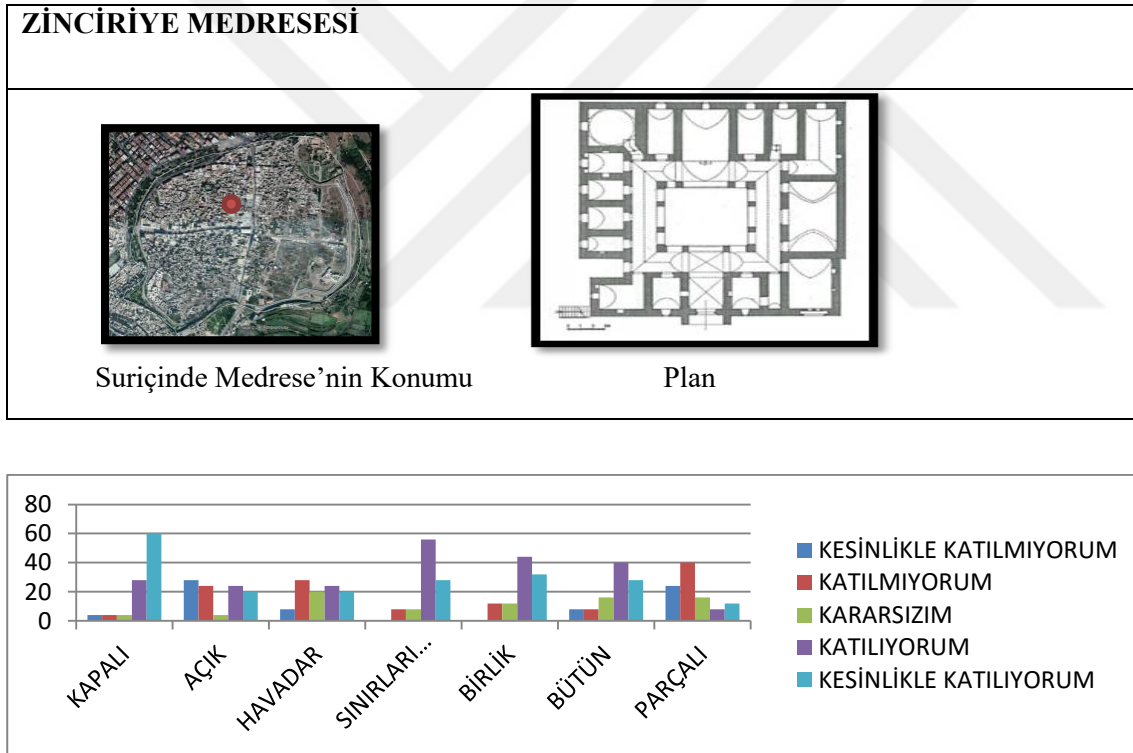

Şekil 4.63. Deva Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi hamamın dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî hamamın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının sokağa bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasının özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.63.)

Çizelge 4.20. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Zinciriye Medresesi–Plan/Genel

Fotoğraf)

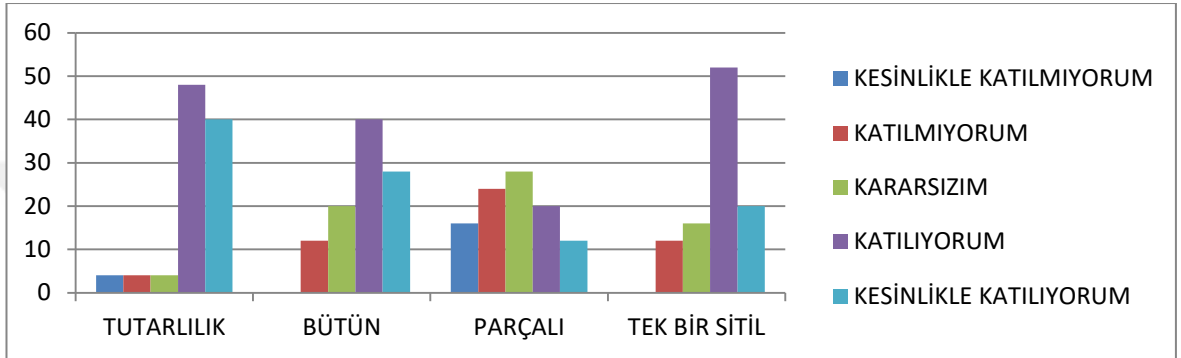

Şekil 4.64. Zinciriye Medresesi'nin Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Medresenin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.20.-Şekil 4.64.).

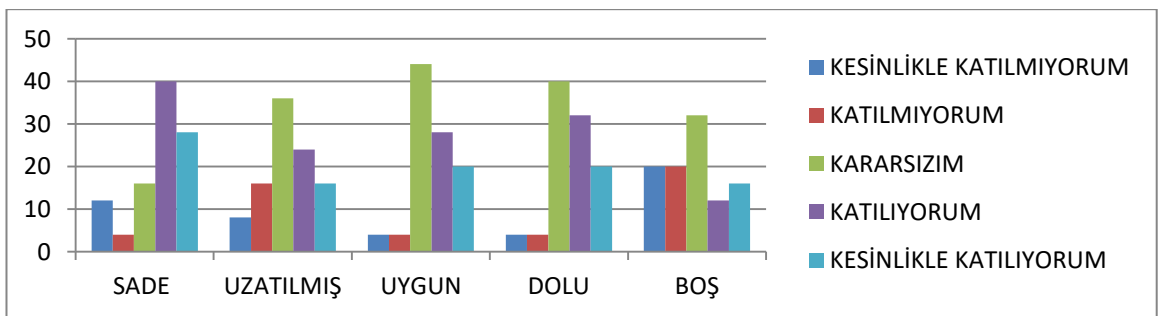

Şekil 4.65. Zinciriye Medresesi'ne Ait Genel Fotoğraf

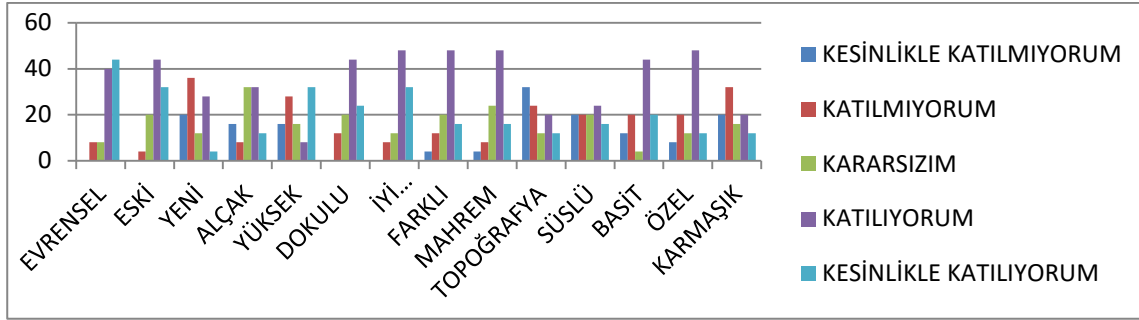
Şekil 4.66. Zinciriye Medresesi'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephelerde düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.65.-Şekil 4.66.).

Şekil 4.67. Zinciriye Medresesi'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının yer yer birbirini takip etmemesinin uzatılmış seçeneğini kararsız seçmelerini sağlamıştır (Şekil 4.67.).

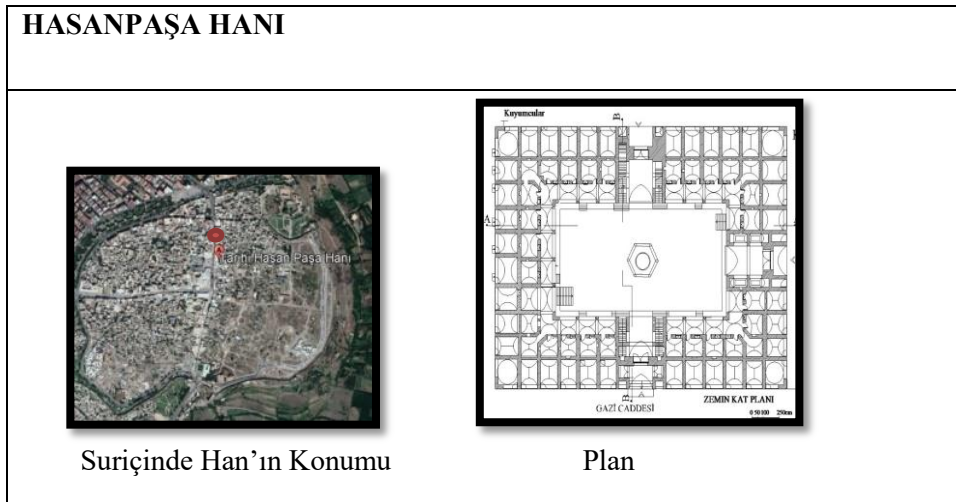

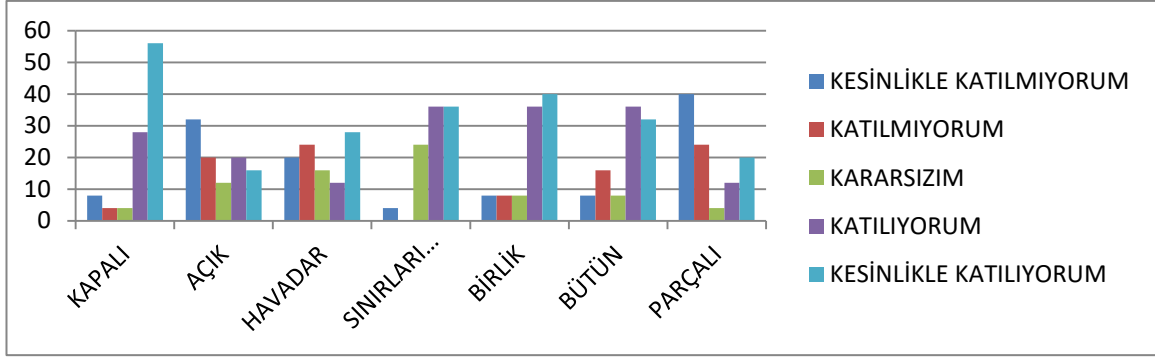
Şekil 4.68. Zincirli Medresesi'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi medresenin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî medresenin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olması nedeniyle basitlik ilkesi görülmemiştir (Şekil 4.68.).

Çizelge 4.21. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (HasanPaşa Hanı–Plan/Genel

Fotoğraf)

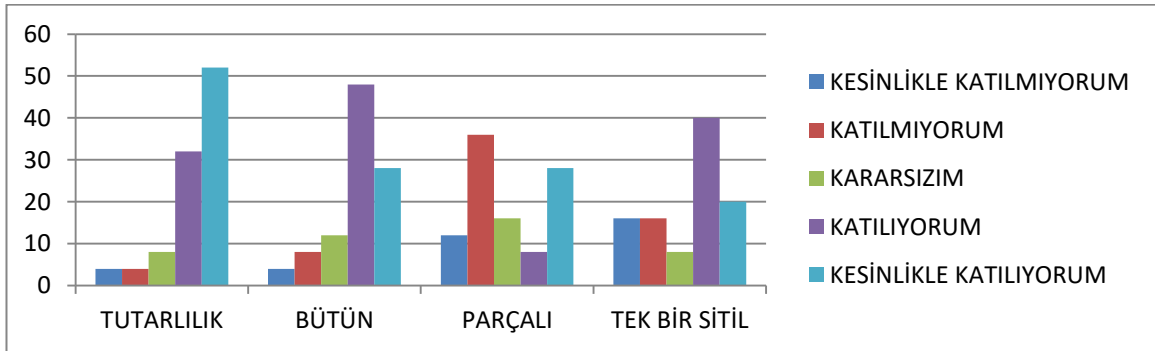

Şekil 4.69. Hasanpaşa Han'ın Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

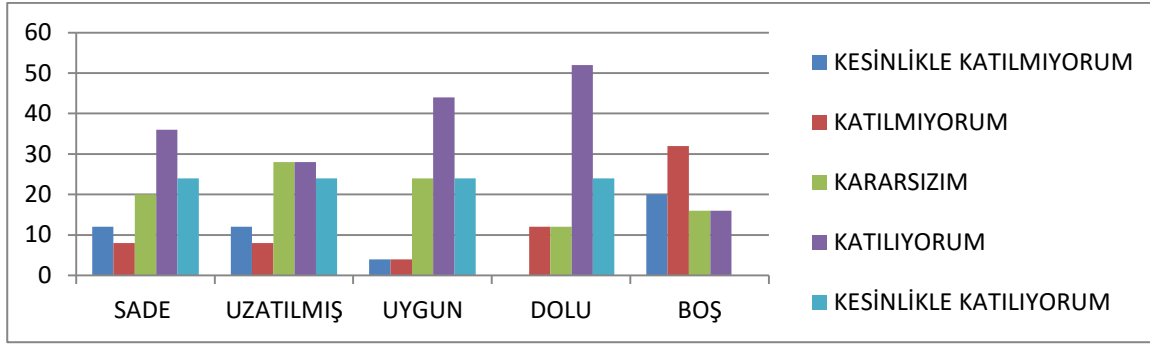
Tarihi Han'ın planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.21.–Şekil 4.69.).

Şekil 4.70. Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf

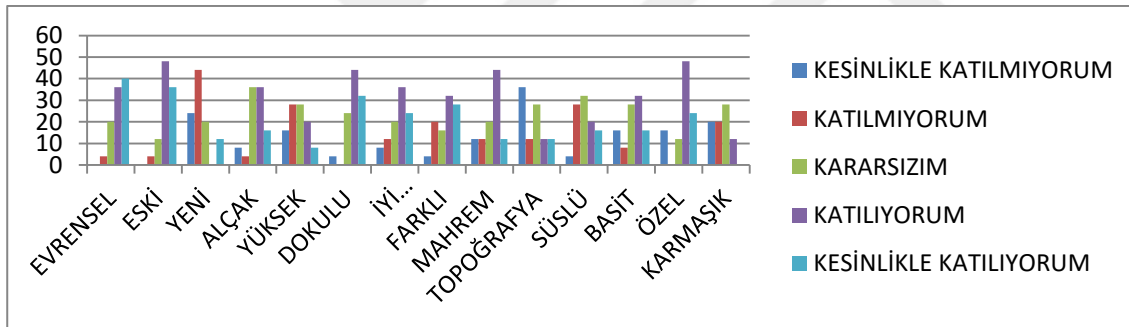

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avlu ve sokağa bakan cephede düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve yapının cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır. Aynı zamanda Diyarbakır hanının benzersiz olması da bu etkiyi yaratmıştır (Şekil 4.70.–Şekil 4.71.).

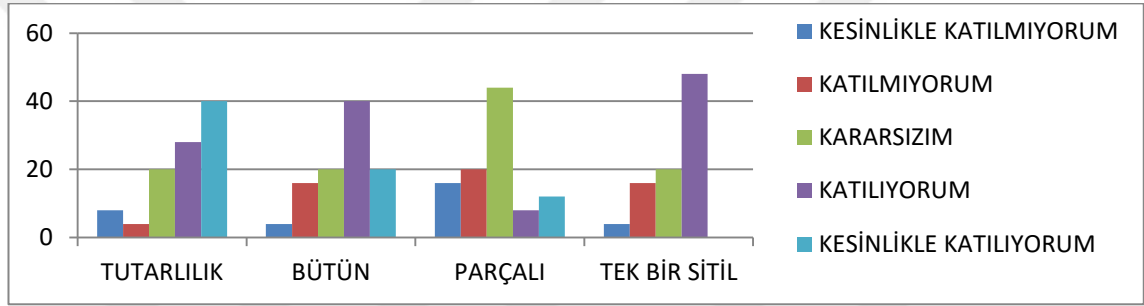
Şekil 4.72.Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapının cephesini sade bulurken, yapının etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının cephesinin ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.72.).

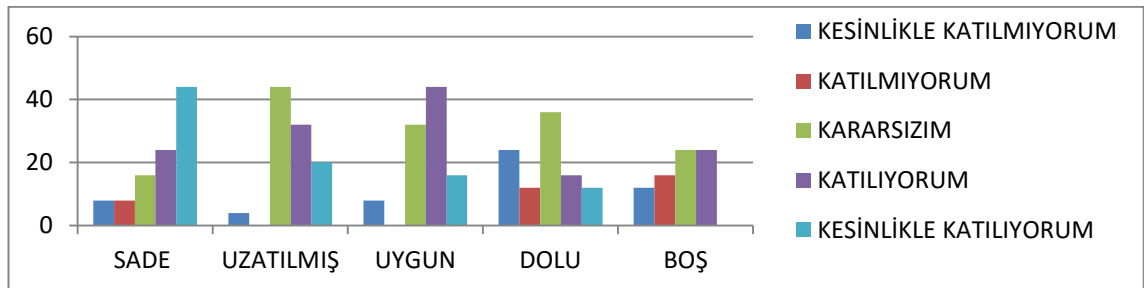

Şekil 4.73. Hasanpaşa Han'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

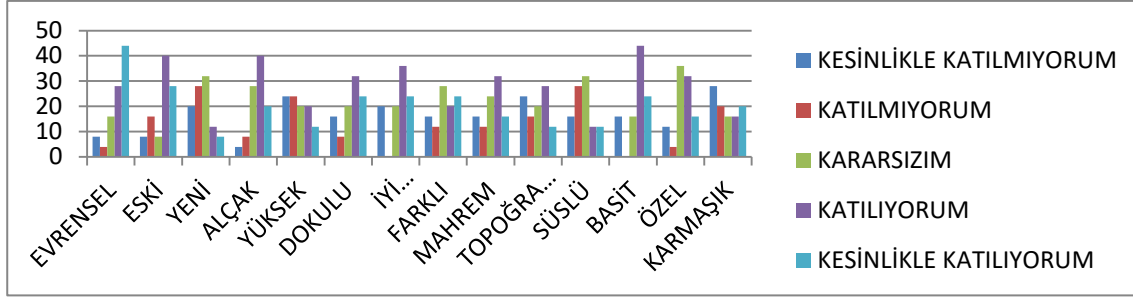
Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi hanın dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî hanın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklıklarında özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Yapı'nın cephesinde basitlik ilkesi görülmüştür (Şekil 4.73.).

Çizelge 4.22. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Meydanlar –Genel Fotoğraf)**Şekil 4.74.** Dağkapı Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Dağkapı Meydanını genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve bununla beraber bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının zemininde bazalt taş kullanılması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.22.–Şekil 4.74.).

Şekil 4.75. Dağkapı Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Dağkapı Meydanını genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Meydanın etrafında yapı olmaması sebebiyle sade seçmelerini sağlamıştır. Öğrenciler, meydanın çevresiyle birlikte ilişkisini uygun olarak algılamıştır (Şekil 4.75.).

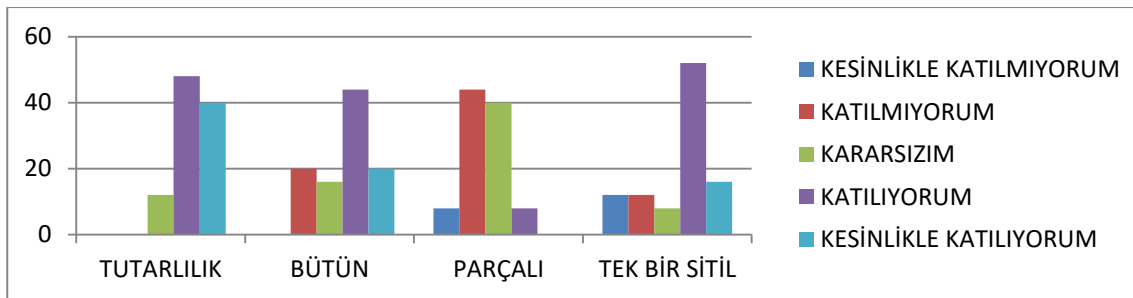

Şekil 4.76. Dağkapı Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Dağkapı Meydanını genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel olarak algılamıştır. Eski algısı meydanın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Meydanı basit olarak algılanmıştır. (Şekil 4.76.).

Çizelge 4.23. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Ulu Cami Meydanı–Genel Fotoğraf)

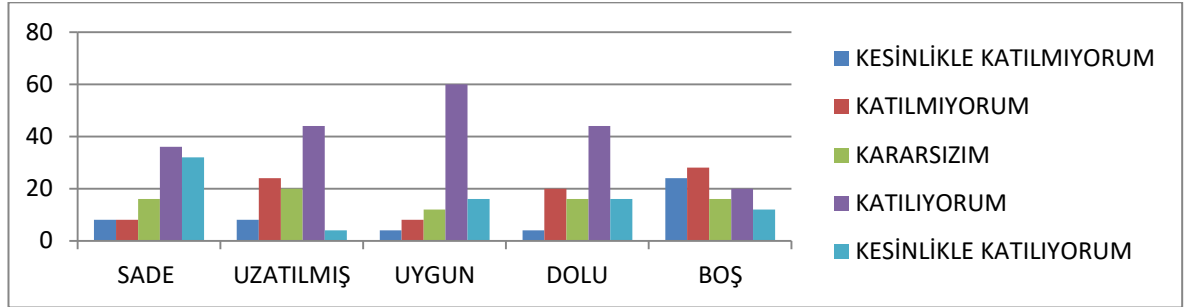
ULU CAMİ MEYDANI

Şekil 4.77. Ulu Cami Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

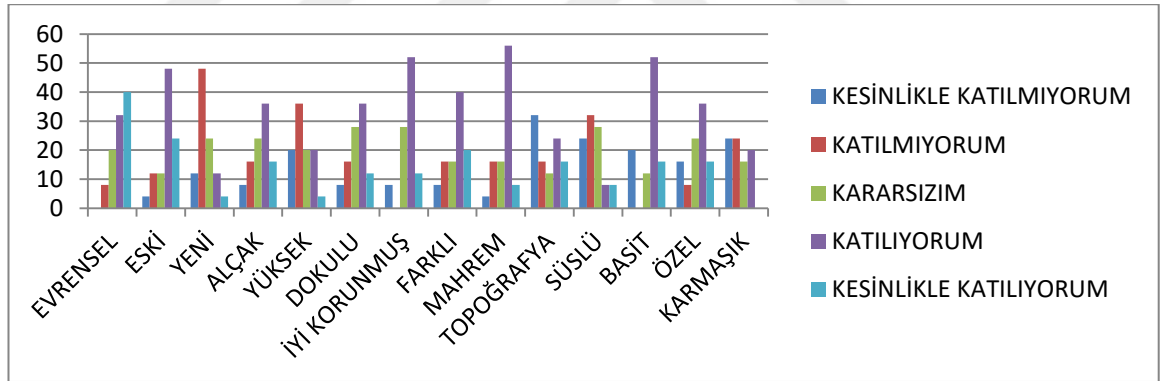
Ulu Cami meydanını genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; düzen açısından bir tutarlılık olduğuyla beraber bir bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil

olumlu çıkma sebebi ise meydanın her tarafında bazalt taş kullanılması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.23.–Şekil 4.77.).

Şekil 4.78. Ulu Cami Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

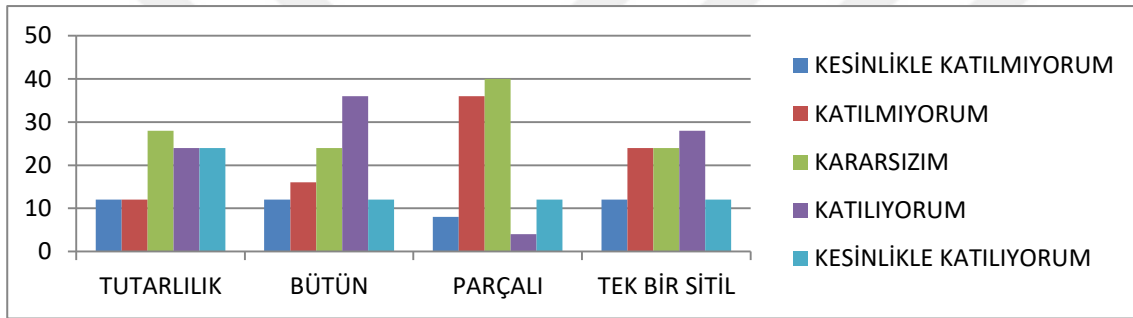
Ulu Cami meydanını genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Meydanın sade olarak algılamışlardır. Öğrenciler, meydanın çevresiyle birlikte ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Meydanın etrafında devam eden yollar sürekliliği sağladığında uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır (Şekil 4.78.).

Şekil 4.79. Ulu Cami Meydanı'nın Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

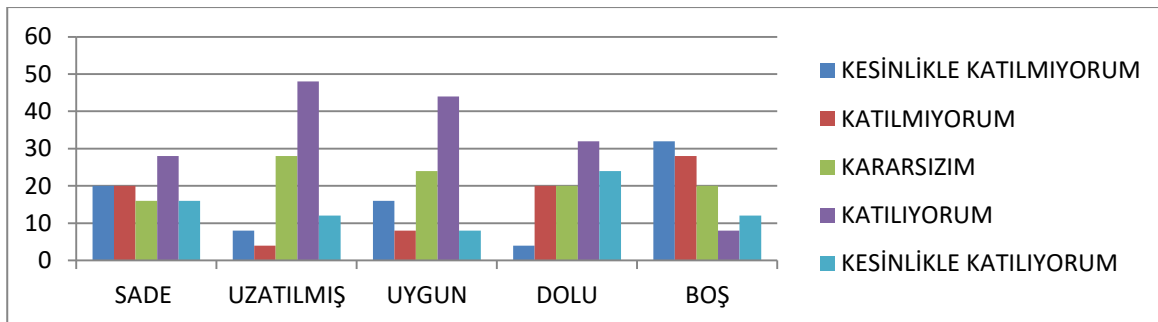
Ulu Cami meydanını genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı olarak algılanmıştır. Eski algısı meydanın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Meydan'da zeminde kullanılan malzemeye bakarak özel bir tarzı olduğu algılandığı görülmektedir. Basit olarak algılanmıştır (Şekil 4.79.).

Çizelge 4.24. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Ana Aksta Caddeler–Genel Fotoğraf)

Şekil 4.80. Gazi Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

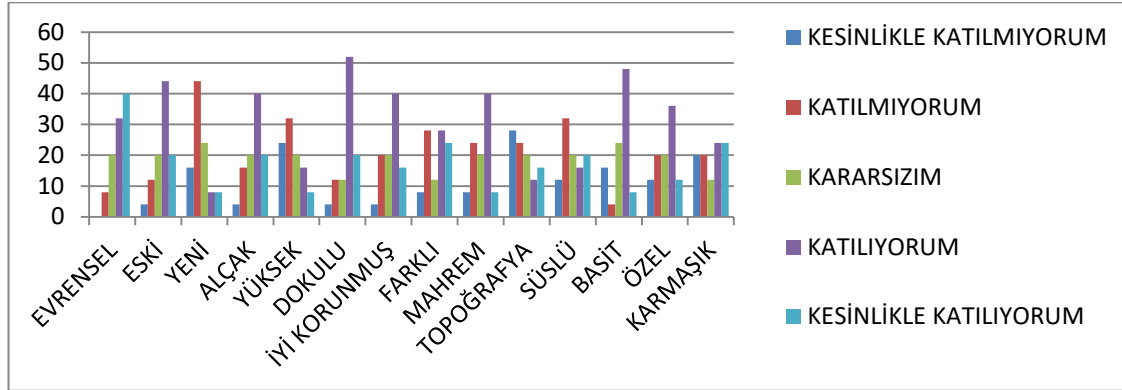
Gazi caddesini genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cadde üzerindeki yapı cephelerinin düzen açısından farklılıklardan dolayı bir tutarlılık olmadığı algılanmaktadır. Tek bir stil ve bütünün olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında bazalt taş kullanılması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.24.–Şekil 4.80.).

Şekil 4.81. Gazi Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Gazi caddesini genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapıların cadde üzerindeki cephelerini sade bulurken, Yapı cephelerinin birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini

uyandırmıştır. Yapı cephelerinin birbiriyle uyumu uygun olarak algılamıştır. Cephelerin zenginliği, kapı ve pencereleri doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.81.).

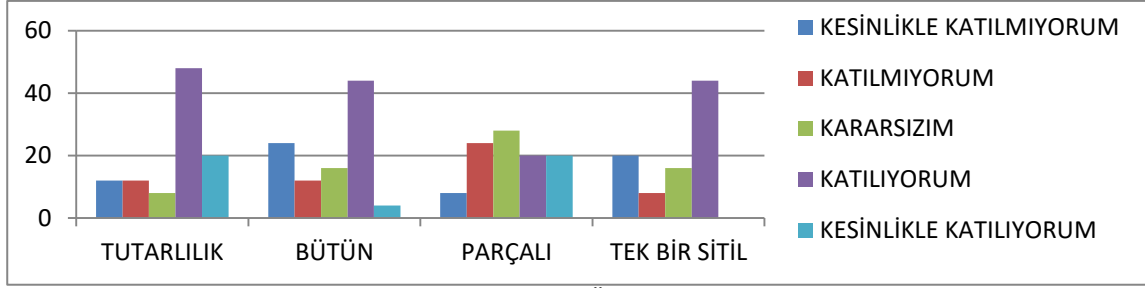

Şekil 4.82. Gazi Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Gazi caddesini genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel algılamıştır. Bu durum bölgeye özgü cadde üzerindeki yapı cephelerinin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı cadde üzerindeki yapı cephelerinin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Cadde üzerinde yapı cephelerindeki farklılıklardan dolayı farklı olarak algılanmıştır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.82.).

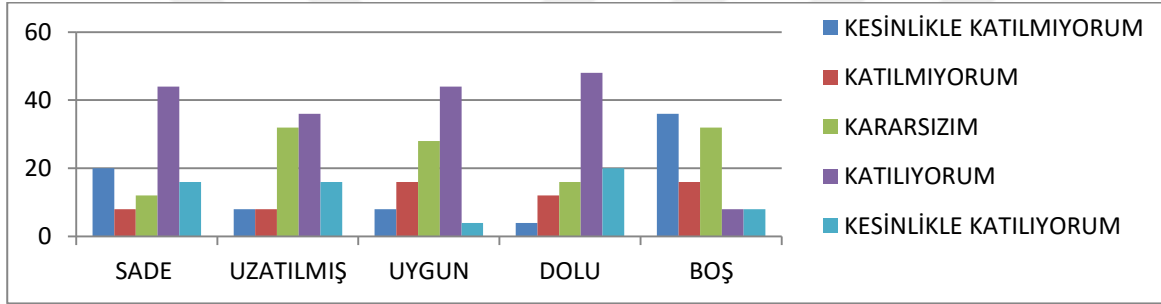
Çizelge 4.25. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Ana Aks Caddeler–Genel Fotoğraf)

ANA AKSTAKİ CADDELER (MELİKAHMET CADDESİ)	

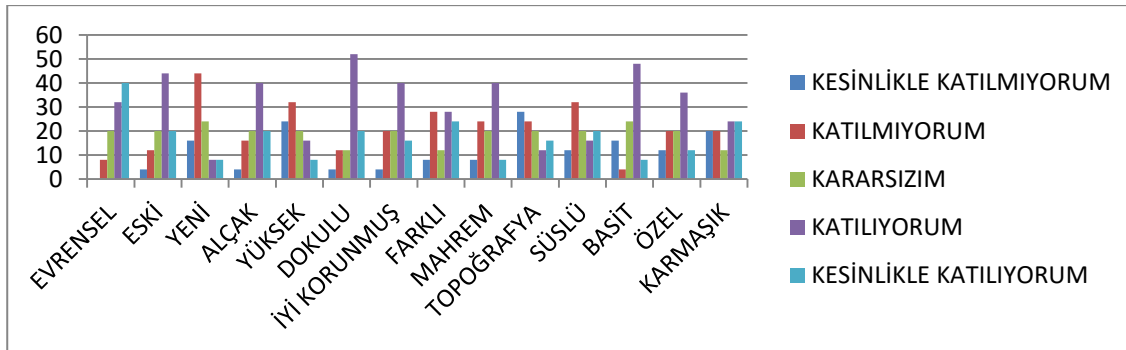
Şekil 4.83. Melikahmet Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Melikahmet Caddesini genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; cadde üzerindeki cepheleri düzen açısından dolayı bir tutarlılık olarak algılanmaktadır. Tek bir stil ve bütünün olumlu çıkma sebebi ise cadde üzerindeki cephelerin her tarafında bazalt taş kullanılması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.25.–Şekil 4.83.)

Şekil 4.84. Melikahmet Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Melikahmet Caddesini genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; cadde üzerindeki cepheleri sade bulurken, Yapı cephelerinin birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Cadde üzerindeki yapı cephelerinin uyumu uygun olarak algılamıştır. Cephelerin zenginliği, kapı ve pencereleri doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.84.).

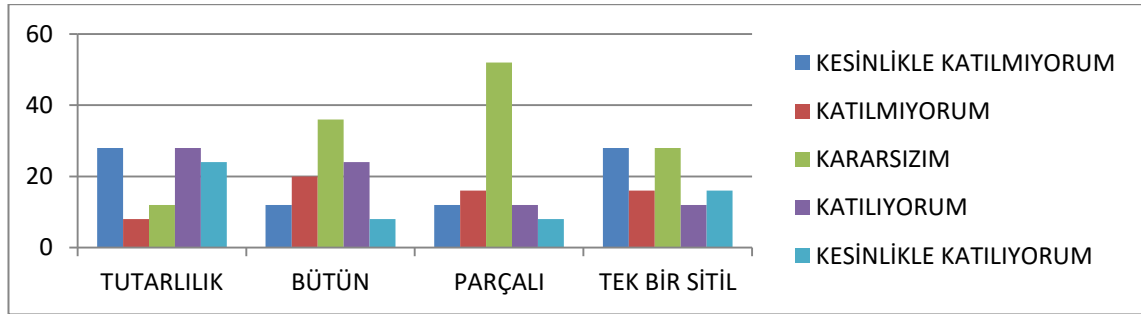

Şekil 4.85. Melikahmet Caddesi Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Melikahmet Caddesini genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü Melikahmet caddesi üzerindeki yapıların dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Tarihî cadde üzerindeki yapıları eski olarak algılanmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Melikahmet caddesi üzerindeki yapılar karmaşık olarak algılanmıştır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.85.).

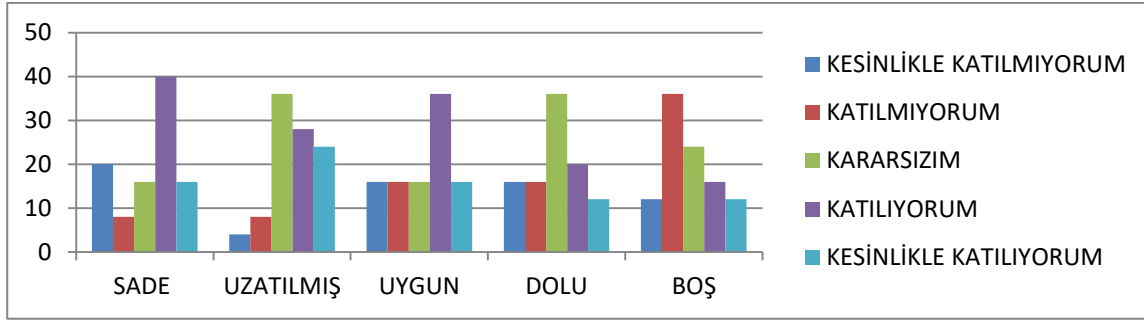
Çizelge 4.26. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (T.S.D. – Genel Fotoğraf)

TARİH SOKAK DOKUSU

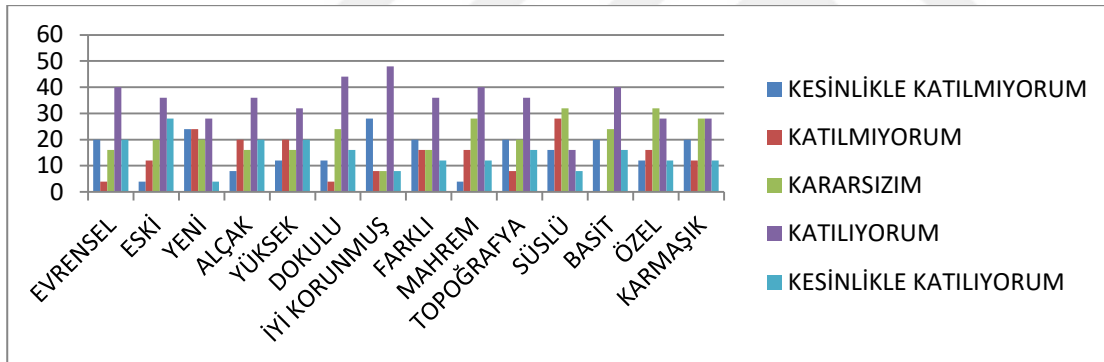
4.86. Tarihi Sokak Dokusu Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Tarihi sokak dokusunu genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Tarihi sokak üzerindeki yapı cephelerinde düzen açısından farklılıklardan dolayı bir tutarlılık olmadığı algılanmaktadır. Tek bir stil ve bütünün kararsız çıkma sebebi ise tarihi sokak üzerindeki yapı cephelerinin malzeme olarak sadece bazalt taş kullanılmaması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.26.-Şekil 4.86.).

Şekil 4.87. Tarihi Sokak Dokusu Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

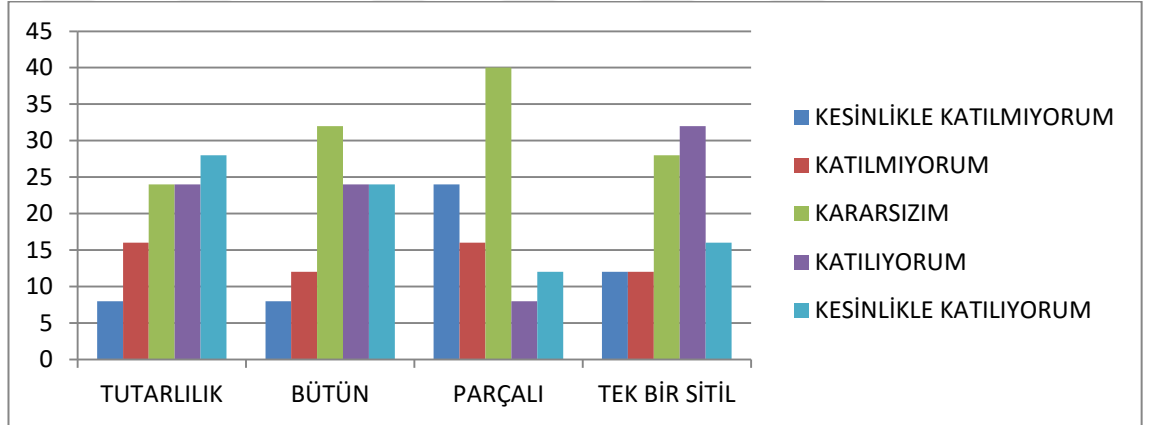
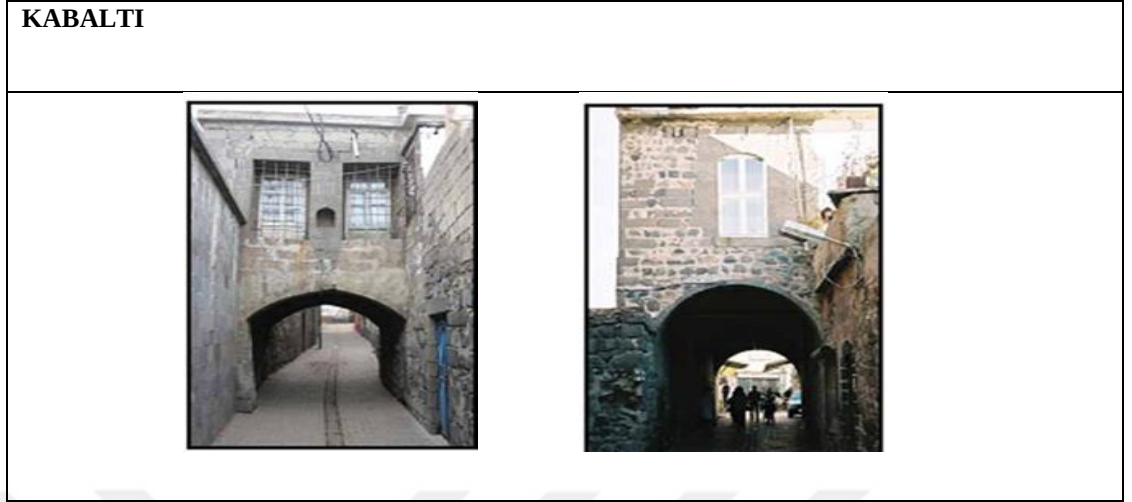
Tarihi sokak dokusunu genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Tarihi sokak üzerindeki yapı cephelerini sade bulurken, yapı cephelerinin birbirini takip etmesinin fakat kot farklılıklarında dolayı uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmemelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmamıştır. Yapı cephelerinin birbiriyle uyumu uygun olarak algılamıştır. Tarihi sokak üzerindeki yapı cephelerinde değişen kapı ve pencerelerin sayısı doluluk seçeneğinin kararsız olmasında neden olmuştur (Şekil 4.87.).

Şekil 4.88. Tarihi Sokak Dokusu Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

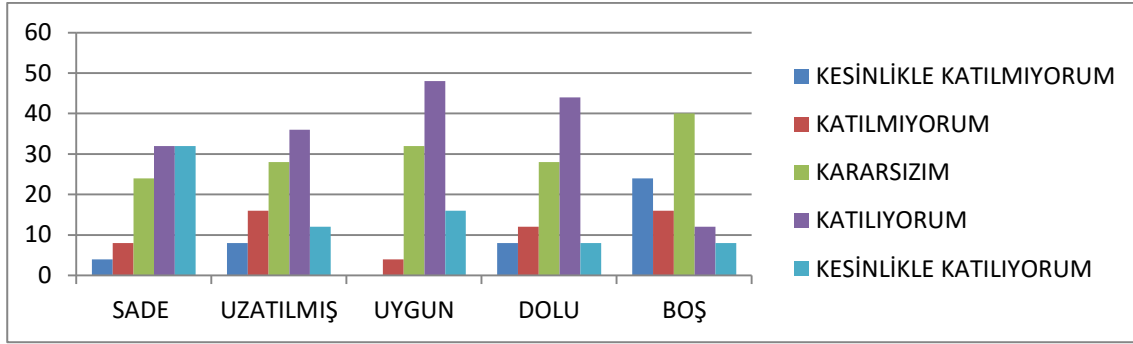
Tarihi sokak dokusunu genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel olarak algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi sokakların dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Sokaktaki yapı cephelerinde görülen kesme taş işlemlerinden dolayı özel olarak algılanmıştır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Sokağa bakan yapı cephelerinde süslü seçeneğinde kararsız kaldıkları görülmüştür (Şekil 4.88.).

Çizelge 4.27. Diyarbakır Suriçi Anket Değerlendirilmesi (Kabaltı–Genel Fotoğraf)

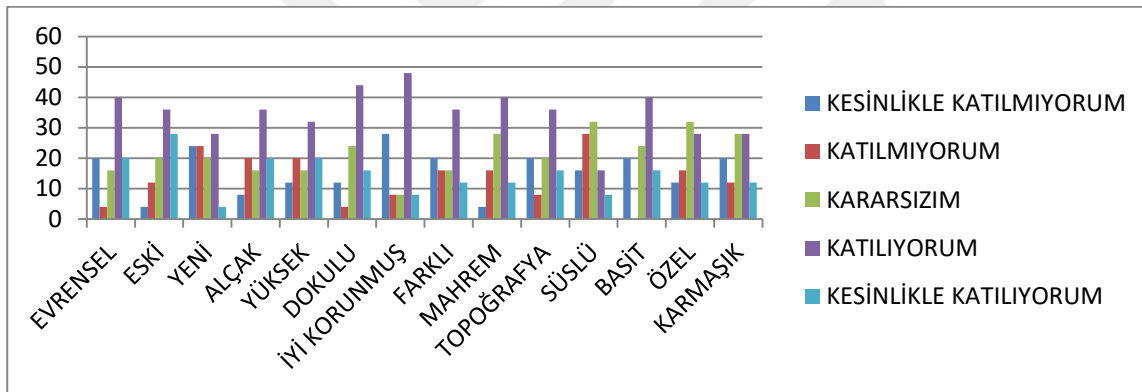
Şekil 4.89. Kabaltına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Kabaltıyı genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; geçitlerin, cephe üzerinden bakıldığında bir tutarlılık olduğu görülmektedir. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının malzeme olarak sadece bazalt taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.27.–Şekil 4.89.).

Şekil 4.90. Kabaltına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Kabaltıyı genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; geçitlerin üzerindeki yapı cephelerini sade bulurken, yapıları birbirine bağlamasından dolayı uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Yapıların cephelerinin birbiriyle uyumu uygun olarak algılamıştır. Cephelerin kapı ve pencerelerin azlığı doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.90.).

Şekil 4.91. Kabaltına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Kabaltıyı genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, farklı algılamıştır. Bu durum bölgeye özgü malzemeye de bağlı olarak kabaltının tarihi dünyada benzer örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî geçit üzerindeki yapıların geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi bazalt taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Kabaltının üzerinde yer alan yapının sokağa bakan cephesinin gösterişli ve süslü olmaması nedeniyle basitlik ilkesi görülmüştür (Şekil 4.91.).

4.1.8. Tarihi Suriçi Bölgesi Çevresel Algısının Değerlendirilmesi

Bireyler çevrelerini algıarken çevrenin sahip olduğu kimliği belirlemeye çalışırlar. Çevrelerini algıarken kentsel kimliği oluşturan topoğrafya, jeoloji, iklim, fiziksel çevre kimlik oluşumunda önemlidir. Bir bölgenin sınırları belirlenirken fiziksel, kültürel sınırlar baz alınır. Fiziksel sınırı; kentin jeolojisi, topoğrafyası, iklimi gibi doğal çevre ve yapma çevre kaynaklı öğeler belirler. Görsel sınır ise çevre algılamada kent kimliğini oluşturan öğelerle sınırlanır. Kent kimliğinin oluşumunda fiziksel çevrenin önemi büyüktür.

Anket yapılan Diyarbakır Suriçi Bölgesinin kentsel kimliğinin oluşumunda etkili olan doğal unsurlar topoğrafya, jeoloji, iklim iken; yapay unsur ise kültürel yapıdır. Dolayısıyla etkisinde oluşan anıtsal ve sivil mimari yapılarda bunun izlerini görmek mümkündür. Kimlik öğeleri belirlenirken de topoğrafik duruma göre sınırlar temel oluşturmaktadır.

Suriçi bölgesi topoğrafyasının doğrultusunda surların oluşturduğu sınır içerisinde kalarak şekillenmiş ve sınırları belirlenmiştir. Bölgenin kentsel kimliğini yansıtan başlıca sivil-anıtsal yapılardan olan; surlar, tarihi konutlar, camiler, kiliseler, hamamlar, medreseler, hanlar ile meydanlar, tarihi sokaklar ve kabaltılarına göre anket sonuçları değerlendirilmiştir. Diyarbakır Suriçi bölgesinin kentsel kimlik algısının gestalt ilkelerine göre değerlendirmesi Çizelge 4.28.' de verilmiştir.

4.BULGULAR VE TARTIŞMA

Çizelge 4.28. Tarihi Diyarbakır Suriçi Bölgesi Değerlendirme Tablosu

DİYARBAKIR SURIÇİ BÖLGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ								
İNCELENEN YAPI VE ALANLAR	ŞEKİL- ZEMİN	KAPALILIK	DEVAMLILIK	TAMAMLAMA	YAKINLIK	BENZERLİK	BASİTLİK	PRAG- NANZ
SUR	●	●	●	●		●	●	●
KONUTLAR								
PLAN		●		●				
AVLU FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
SOKAKTAN FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
CAMİLER								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
KİLİSELER								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
MEDRESE								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
HAN								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
HAMAM								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
MEYDAN								
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
ANA AKSTAKİ CADDELR	●		●		●	●	●	●
TARİHİ SOKAK DOKUSU	●		●			●	●	●
KABALTI	●		●		●	●	●	●

4.2.Eski Mardin Bölgesinin Kent Kimliğinin Çevresel Algı Bakımından İncelenmesi

4.2.1. Mardin Konumu

Mardin ili Türkiye'nin Güney Doğu Anadolu Bölgesinde yer almaktadır (Şekil 4.92.).

Şekil 4.92. Türkiye Haritasında Mardin ili (www.wikiwand.com, 2019)

Kuzeyinde Diyarbakır ve Batman, kuzeydoğusunda Siirt, doğusunda Şırnak ve batısında da Şanlıurfa güneyinde Suriye sınırı yer almaktadır. Mardin merkez rakımı 1068 metredir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Mezopotamya Havzası'nda tarihi "İpek Yolu" üzerinde yer alan Mardin, iklimi, topoğrafyası ve bünyesinde barındırdığı tarihi ve kültürel yapısı ile kendine özgü bir yerleşim örneğini oluşturmuştur.

Mardin, Diyarbakır havzasıyla Suriye çölü arasında bir eşik oluşturmaktadır. Mardin'e bağlı ilçeler; Midyat, Savur, Ömerli, Yeşilli, Mazıdağı, Nusaybin, Derik, Artuklu, Kızıltepe, Dargeçit ilçelerine sahiptir.

Mardin, Türkiye'nin büyükşehir statüsüne giren bir ili ve en kalabalık yirmi altıncı şehridir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Dicle Bölümü'nde yer alır.

4.2.2.Mardin Tarihi

Bugüne kadar yapılan kazılar Mardin bölgesinin Mezopotamya'da oluşmuş kültürlerin etkisi altında kaldığını ve bölge tarihinin M.Ö. 5000 yıllarına kadar geri gittiğini

göstermektedir. (Günel, 2006). Geçmiş döneme ait höyükler, daha çok Mardin- Midyat platosunun güney kesimindeki geniş düzlüklerde bulunmaktadır. Bu alanda, Gır Harrin (Merkez İlçe-Ortaköy) ve Zergan Çayı vadisinde bulunan Gire Alımışmış (Kızıltepe ilçesi-Erikli köyü) Höyüğü'nden elde edilen bulgular bu höyüklerin Yazılı Tarih Öncesi Halaf Kültürü (M.Ö. 5.000- 4.400)'nün evrelerini yansıttıkları belirtilmektedir (Ay, 1993). Mardin şehrinde özellikle Roma ve Bizans İmparatorluğundan günümüze ulaşabilen bir kültürel mirasa rastlanmamaktadır.

Türk-İslam kimliğini kazandıran milletler Artukoğulları, Akkoyunlular ve Karakoyunlular'dır. Mardin'in Osmanlı yönetimine girmesi XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde gerçekleşir. Ancak bunların yapısal faaliyetleri genellikle Mardin şehri ve yakın çevresi (Kızıltepe gibi) ile sınırlı kalmıştır (Alioğlu, 1996).

Yöredeki ilk Türk beyliği olan Artuklular döneminde siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmeyi sağlamak için daha çok medrese yapımına önem verilmiştir. Buna karşılık, Akkoyunlular cami ile birlikte, tekke ve zaviyeler de inşa etmişlerdir. Tekke ve zaviyelerin Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecinde oynadığı rol, bu gibi yapıların yoğunlaşmasını anlaşılır kılmaktadır. Artukoğulları ve Akkoyunlu dönemindeki sosyal içerikli yapı yapma eğilimine karşılık, Osmanlılar bölgede XVI. yüzyıldan itibaren dinsel yapı olan camilerin inşaatına önem vermişlerdir (Alioğlu, 2000). Mardin kentinde ilk modern uygulamalar 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

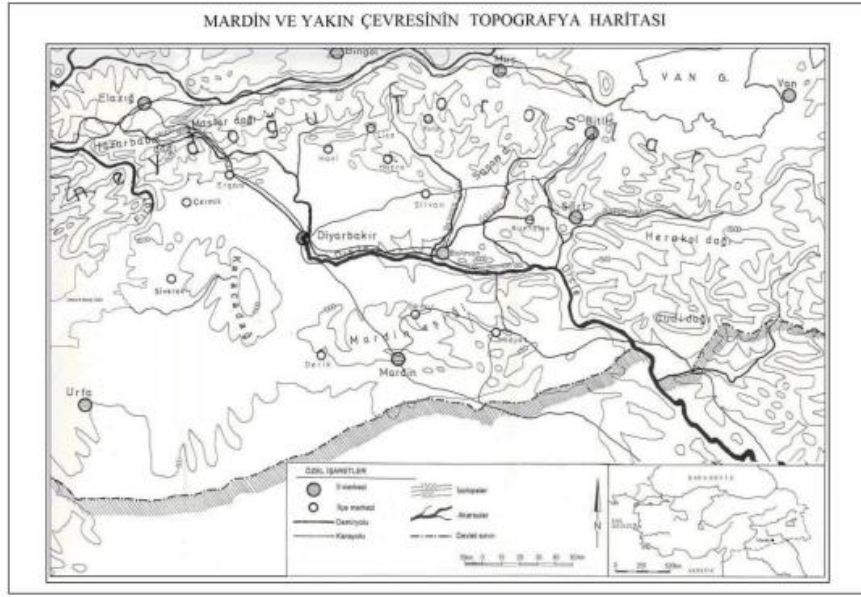
4.2.3. Topoğrafya

Mardin Diyarbakır-Nusaybin yolunu kontrol edebilen doğudan batıya doğru 2500 km uzunluğunda, Mazi (Masius) dağlarının güney yamaçlarında ve 500 metre genişliğinde bir alana kurulmuştur. Kale ise şehrin kuzeyinde, doğuda 1200 metre, batıda 1180 metre yüksekliklere sahip bir tepenin üzerindeki düzlükte kurulmuştur (Özbek, 2004).

Dağlık bir yapıya sahip olan Mardin, bölge sınırları içerisinde aniden yükselen bir eşik niteliğindedir. Bu sebeple çevresine hâkim bir konumdadır. Fakat gerek iklim özellikleri, gerekse arazi şartlarına bağlı olarak bu eserlerin birçoğu günümüze ulaşamamıştır. Çalışma alanında kalan Mardin, Diyarbakır'ın güneybatısındaki Karacadağ'dan başlamaktadır. Dicle nehri kenarındaki Cizre ilçesine kadar ana

hatlarıyla Batı – Doğu doğrultusuna kadar uzanmaktadır. Mardin eşiği 1000 – 1500 metre arasında değişen yüksekliğe sahip, kalker yapılı üzeri aşınmış, yüksek bir plato özelliğine sahiptir.

Mardin'in genelde dağlık bir sahaya karşılık gelmesi durumu, özellikle kaya mimarisi alanında doğuda Dicle ile kesilmektedir. Güney'de ovadan dik yamaçlarla yükselmekte, kuzeyde ise Dicle'ye kadar uzanmaktadır (Şekil 4.93.) - (Şekil 4.94.).

Şekil 4.93. Mardin Bölgesi Topoğrafya Sınırları (Meşelei, 2018)

Şekil 4.94. Eski Mardin Bölgesi (<http://www.arkitera.com>, 2019)

4.2.4.Jeolojisi

Mardin çevresinin bu günkü topoğrafyasını; şiddetli kıvrım ve kütlelerin birbiri üzerinden hareketlerinden sonra toptan yükselen, aşınmaya maruz kalan ve geniş alanlı bir toprak parçası olarak ifade edebiliriz. Ama kentin kuruluş yeri üzerinde etkisi olan en önemli faktör hiç şüphe yok ki savunma kaygısı ve buna imkan tanıyan çevresine göre oldukça yüksek ve görüş alanı geniş olan şahit tepe ile üzerindeki kale yerleşmesine uygun kalkerli arazi yapısıdır. Mardin’de yoğun bir taş işçiliği ön plandadır. Kullanılan taş Eosen yaşlı Kalker taşıdır ve Mardin kentinin tüm mimarisi hemen hemen bu taştan oluşmuştur (Arslan, Karadoğan, 1996). Genel olarak strüktürel kullanımda açık sarı ve sert kalker, bezemelerde ise ocaktan çıktığında işlenmesi kolay olan, sonradan sertleşen koyu sarı kalker taşı tercih edilmiştir (Alioğlu, 2000).

4.2.5.İklim

Mardin, kış aylarında soğuk ve yağmurlu, güneydeki çöl ikliminin etkisi ile yaz mevsiminde sıcak ve kuraktır. Kent tipik karasal iklim özelliği gösterir. Bu nedenle, 1000-1200 metre gibi bir yükseklikte bulunmasının da etkisiyle, Mardin merkezi oldukça sert geçen kışlar yaşamıştır. Ancak bu özelliği, aynı zamanda, aşağıda, düzlükte çok etkili geçen yaz aylarını daha dayanılır kılmıştır (Alioğlu, 1997).

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde iklim şartları, yarı karasal bir ikliminin özelliklerini taşımaktadır. Ancak bu özellikler, Türkiye'de İç ve Doğu Anadolu'da görülen step iklimine göre farklılıklar gösterir. Özellikle yağışın yıl içindeki dağılışının bu bölgelerden çok, Akdeniz iklimi yağış rejimine benzemesi ile dikkat çeker.

4.2.6. Kültürel Yapı

Doğudan batıya 800 m. kadar uzunluğu olan, genişliği 30-150 m. arasında değişen bir alana kuruludur. Kaleden 200 m. genişliğinde dik bir yamaçla ayrılmış olan şehir, birçok yapıyı içinde barındırmıştır. Yerleşmenin sivil dokusu ilk kez 5. yüzyılda kale dışına taşmış, kentsel yapı M.S. 1000- 1100’lerde kale eteğinde oluşmaya başlamış, 1500’lerden 1890’a kadar olan dönemde ilk yerleşme fonksiyonları oluşmuştur (Arslan, Karadoğan, 1996). Mardin, MS. 12. yüzyıldan itibaren Artuklu Dönemi’nde başkent olmasının da etkisiyle kentsel anlamda gelişim göstermiş bir Artuklu kenti olarak anılmaktadır. Bu dönemde yoğun imar faaliyeti görmüş saray, cami, medrese, hamam,

zaviye, türbe gibi yapılar yapılmış, Akkoyunlu ve Osmanlı Dönemlerinde de dini yapılar ağırlıklı olmak üzere buna benzer yapılar yapılmıştır. Fiziki gelişimi Osmanlı Döneminde de pek fazla değişikliğe uğramamıştır. Mardin kale ve kalenin eteklerindeki asıl şehir olarak iki bölümden oluşmaktadır. XVI. yüzyıl klasik dönem ve XVIII. yüzyıldan itibaren batılılaşma hareketinin kent yapısında etkili olmadığı, XIX. Yüzyılın sonlarında ise kışla, okul, idare binaları gibi geleneksel mimari ile çelişmeyen çağın gerektirdiği farklı işlevli yapılar yapılmaya başlanmıştır (Alioğlu, 2000). Geçmişten günümüze Mardin bu kültürel zenginliği, içerisinde barındırmış olduğu birçok kültürel etkinlikle ortaya koymakta ve bu zenginliği nesilden nesile aktarmaktadır. Yerel malzeme, iklim ve topoğrafya, jeolojiyle birlikte mimari biçimlenişi etkileyen bir diğer önemli etmen halkın sahip olduğu kültürel özellikler (aile yapısı, dini yapı, ekonomik yapı, vs.)dir.

Geleneksel evlerin yapısında etkili olan unsur da arazinin topoğrafyası, iklimi, geleneksel yaşamıdır. Birçok İslam şehrinde olduğu gibi kentteki din unsuru, yapının, ailenin mahremiyetini sağlayacak şekilde tasarlanmasına neden olmuştur. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Mardin şehri örneğin eski kültür katmanlarından Sasani dönemi saraylarındaki kullanımında da su unsurunun önemli bir yer tuttuğu, Aynı şekilde Diyarbakır köşklerinin Mardin kasırları ile işlevsel benzerliği sadece yapı ve malzeme olarak farklılık göstermektedir. Sivil ve anıtsal yapıların oluşum süreçlerinde kültür 'ün etkisinin yansıdığı görülmektedir.

Mardin İli'nin turizmi üzerinde yer şekillerinin ve zemin yapısının önemli etkisi olmuştur. Özellikle “Midyat Taşı” diye anılan kalker, taş ocaklarından çıkarıldıktan sonra kolay işlenilebilir olması sebebiyle mimari alanda çok fazla kullanılmış ve yörede kendine özgü bir tarzla işlenerek ayrı bir doku oluşturmuştur.

4.2.7. Eski Mardin Bölgesi Kimliğinin Çevresel Algısının İncelenmesi

Bireyler çevrelerini algılayarak çevrenin sahip olduğu kimliği belirlemeye çalışırlar. Çevrelerini algılayarak kentsel kimliği oluşturan topoğrafya, jeolojisi, iklim, fiziksel çevre kimlik oluşumunda önemli olup, buna göre belirler. Bir bölgenin sınırlarını belirlerken fiziksel, kültürel ve görsel sınır baz alınabilir. Fiziksel sınırı; kentin jeolojisi, topoğrafya iklim gibi doğal çevreden ve yapma çevre kaynaklı öğelere ve kültürel öğelere, görsel sınır ise çevre algılamada kent kimliğini oluşturan öğelerle

sınırlıdır. Kent kimliğinin oluşumunda fiziksel çevrenin önemi büyüktür. Kimlik öğeleri belirlenirken de topoğrafik duruma göre sınırları temel oluşturur. Eski Mardin bölgesinin topoğrafyası doğrultusunda bölgenin parçadan bütüne doğruya giderek oluşturduğu sınır içerisinde alan bölge olarak sınır çizgileri belirlenmiştir.

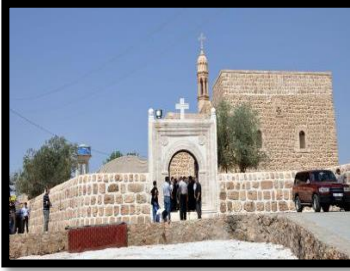
Topoğrafya sınırları içerisinde kalan doğal çevre ve insan eliyle yapılmış çevre etkileşimi sonucunda Eski Mardin bölgesi kimliği olarak tanınan doğal ve tarihsel bir kimlik oluşturmuştur. Eski Mardin bölgesinde kentin kimliğini yansıtan kale, hamamlar, kiliseler, medreseler, camiler, tarihi evleri ve sokak dokusuyla birlikte şehrin kimliğini oluşturmuşlardır.

Jeolojisinden kaynaklı sivil ve anıtsal yapılarda kullanılan malzemelerin aynı oluşu kent kimliğinin oluşumunda yapısal özelliklerin benzerliğini yansıtmaktadır. Bu sivil ve anıtsal yapılar ve tarihi sokak dokusuyla birlikte Eski Mardin bölgesinin kentsel kimliğini yansıtmaktadır. Kentin tepe kısmında bulunan topoğrafya doğrultusunda şekillenen yapısıyla birlikte kentti koruma amaçlı yapılan Mardin kalesi bulunmaktadır. Kent'e giriş-çıkış buradan sağlamaktadır. Eski Mardin bölgesinin topoğrafya, jeolojik yapısı ve iklimi sivil mimarlık ürünü olan avlulu ve kalkerden yapılmış alan özgü tarihî yapıların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bölgede birçok konut bulunmaktadır. Eski Mardin dokusunda topoğrafya, jeoloji ve iklimin şekillendirdiği kale, cami, kilise, hamam, han, medrese gibi anıtsal yapılarda bulunmaktadır. Ayrıca alanın dokusunda cadde, sokak, meydan ve üstü örtülü (abbara) geçitler buna göre şekillenmektedir. Bu anıtsal yapılardan bazıları Çizelge 4.29., Çizelge 4.30., Çizelge 4.30., Çizelge 4.31., Çizelge 4.21., Çizelge 4.33., Çizelge 4.34., Çizelge 4.35., Çizelge 4.36. verilmektedir.

Çizelge 4.29. Eski Mardin Bölgesi - Kale

KALELER		
Kaleler		
	10. yüzyılda Hamdaniler tarafından inşa edilmiştir.	1 km. uzunluğunda, 30-150 m. genişliğindedir. Çeşitli zamanlarda Mardin'e uğrayan gezginlerin verdikleri bilgilerden kalede çok sayıda yapı olduğu anlaşılmaktadır. Mardin'e hâkim bir manzaraya sahip kalenin bir başka özelliği de, doğal kaya üzerine çok az eklentilerle müstahkem bir hale getirilmiş olmasıdır.

Çizelge 4.30. Eski Mardin Bölgesi Kiliseler

KİLİSELER		
Meryemana Kilisesi ve Patrikhanesi		
		Patrik Antuan Semheri tarafından 1860 yılında yaptırılmıştır. Yapı, Şar Mahallesi 239. No:54 'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mor Behnam (Kırklar) Kilisesi		
		Kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. 5.-6.yüzyılda yapılmıştır. Yapı, Şar Mahallesi, 1. Caddedir. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mor Petrus ve Pavlus Kilisesi		
		1914'te Patrik II. Abdullah döneminde Papaz Abdulmesih'in gayretleriyle Petrus ve Pavlus adına yapılmıştır. Yapı, Gül Mahallesi'ndedir. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mor Yusuf Kilisesi (Surp Hovsep)		
		Patrik VIII. Grigoryus tarafından Mardin Metropolitliğine getirilen Melkun Nazaryan'ın görevi sırasında Mardin Surp Hovsep Kilisesinin inşaatına 1864'te başlanmış, 1894 yılında ibadete açılmıştır. Yapı, Şar Mahallesi, 239. Sk. No:76 'da bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mor Efram Kilisesi		
		Mardin'de bulunan bu manastırı Patrik Cercis Şelhet 1884 yılında yaptırmıştır. Çabuk mahallesinde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Günümüzde restorasyonu yapılmıştır.

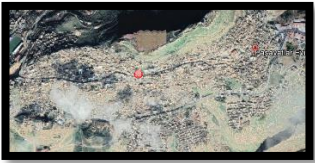
Kırmızı (Kevork) Kilisesi		
		Mardin Ermeni cemaatinin kullandığı bu kilise, kayıtlarından öğrenildiğine göre 420 yılında yapılmıştır. Ancak değişik zamanlarda yapılan onarımlar sonucunda özelliğinden büyük ölçüde uzaklaşmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mor Şmuni Kilisesi		
		Patrik 3.petros tarafından 6. yy da inşa edildiği düşünülmektedir. Yapı, Şehidiye mahallesinde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.
Mor Hürmüzd Keldani Kilisesi		
		4.yy da kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Şar Mahallesi, Cumhuriyet Cd. No:274'te bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Kilise olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.31. Eski Mardin Bölgesi Camiler

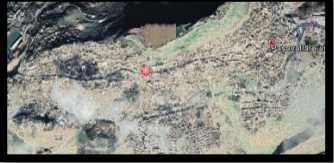
CAMİLER		
Ulu Camii (Cami-i Kebir)		
		İlk inşası kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. En erken Mardin Artukoğulları döneminde ve XII yy.ın son çeyreğinde almaya başladığı düşünülmektedir. Yapı, Teke mahallesi 100.sokakta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Cami olarak kullanılmaktadır.
Şehidiye Camii		
		Melik Mansur Nasreddin Aslan tarafından 1214 yılında medrese olarak inşa ettirilmiştir. Yapı, Şehidiye Mahallesi, Cumhuriyet Cd. No:147'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Cami olarak kullanılmaktadır.

Melik Mahmut Camii (Bab Es Sur)		
		Artuklu Hükümdarı Melik Salih tarafından 1312-1362 yılları arasında inşa ettirilmiştir. Yapı, Savurkapı Mah. Cumhuriyet İlköğretim Okulu Yakınındadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Cami olarak kullanılmaktadır.
Abdullatif (Latifiye) Camii		
		Artukoğullarından Melik Salih ve Melik Muzaffer'in adamlarından Abdullatif Bin Abdullah tarafından M.S. 1314'de inşa ettirilmiştir. Teker Mahallesi, 2. Caddesinde bulunmaktadır.. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Cami olarak kullanılmaktadır.
Reyhaniye Camii		
		Ahmet Paşa'nın kızı Adile Hanım tarafından 1756 yılında inşa ettirilmiştir. Yapı, Teker Mahallesi, Cumhuriyet Cd. No:189 sokakta bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Cami olarak kullanılmaktadır.
Şeyh Çabuk Camii		
		Hangi tarihte ve kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Latifiye Mahallesi, 1. Cadde No:445 'de bulunmaktadır.Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Cami olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.32. Eski Mardin Bölgesi Hamamlar

HAMAMLAR		
Savurkapı Hamamı		
		Hamamın medresenin inşa edildiği 1176/77 yılları civarında yapılmış olduğu tahmin edilmektedir. Yapı, Teker Mahallesi, 93. Sk. No:18'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Hamam aktif olarak kullanılmaktadır.
Emir Hamamı		
		Emir Necmeddin Ilgazi'nin kardeşi Emineddin tarafından 12. yüzyılın ilk yarısında yaptırılmıştır. Yapı, Teker Mahallesi, Cumhuriyet Cd. No:185'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Hamam aktif olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.33. Eski Mardin Bölgesi Medreseler

MEDRESE		
Sıttı Radaviye(Hatuniye)Medresesi		
		Kutbeddin İlgazi'nin annesi tarafından 1177 yılında inşa ettirilmiştir. Yapı, Savurkapı Mahallesi, Şahinler Sk. No:1' de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Medrese olarak kullanılmaktadır.
Şehidiye Medresesi		
		Melik Mansur Nasreddin Artuk Aslan tarafından 1214 tarihinde yaptırılmıştır. Yapı, Şehidiye Mahallesi, Cumhuriyet Cd. No:131'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Medrese olarak kullanılmaktadır.
Zinciriye(Sultan İsa) Medresesi		
		Melik Necmettin İsa Bin Müzaffer Davut Bin El Melik Salih tarafından 1385 yılında yaptırılmıştır. Yapı, Şar Mahallesi'nde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Medrese olarak kullanılmaktadır.
Şah Sultan Medresesi		
		Akkoyunlu İbrahim Bey'in eşi Şah Sultan tarafından XV.-XVI. yüzyıllar arasında inşa ettirilmiştir. Yapı, Teker Mahallesi, 91. Sk. No:26'da bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Medrese olarak kullanılmaktadır.
Savur Kapı Medresesi		
		Kim tarafından ve hangi tarihte inşa ettirildiği bilinmemektedir. Yapı, Savurkapı Mahallesi, Cumhuriyet Cd. No:44'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Medrese olarak kullanılmaktadır.
Melik Mansur Medresesi		
		Tahminlere göre; Artukoğullarından Melik Mansur döneminde yapılmıştır. Yapı, Gül Mahallesi, 275. Sk. No:25'de bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taşı kullanılmıştır. Medrese olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.34. Eski Mardin Bölgesi Meydanlar

Meydanlar		
Cumhuriyet Meydanı		
		Ne zaman inşa edildiği ve kim tarafından yapıldığı bilinmiyor. Dikdörtgen bir formadadır. Yapı, Şar Mahallesinde bulunmaktadır. Şehrin özelliğinin yansıtan kireç taş kullanılmıştır. Aktif olarak park yeri olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.35. Eski Mardin Bölgesi Tarihi Evler

TARİHİ EVLER		
Tarihi Ev		
		Ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Çabuk cami ve 1. caddeye uzak olmayan yerde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taş kullanılmıştır. Hane olarak kullanılmaktadır.
Tarihi Ev		
		Ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Şehidiye mahallesinde yer alan konut eski yol diye anılan 1. cadde ile yeni yol arasında kalan yerde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taş kullanılmıştır. Hane olarak kullanılmaktadır.
Tarihi Ev		
		Ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Yapı, Şehidiye medresesine yakın konumlu olan konut eski yol ile yeni yol arasında kalan yerde bulunmaktadır. Yapı malzemesi olarak kireç taş kullanılmıştır. Hane olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 4.36. Eski Mardin Bölgesi Tarihi Sokak Dokusu - Abbara

TARİHİ SOKAK - CADDE - ABBARA		
Tarihi sokak dokusu-caddesi		
		
Abbara		
		

Eski Mardin bölgesinde sivil yapılarda görülen mimari özellikleri bakımından ve jeolojisinden kaynaklı aynı malzeme kullanımı bir bütünlük oluşturmaktadır. Bölgedeki sivil ve anıtsal yapılarda parçadan bütüne doğru çevrenin algısı açısından kültürel değerleriyle birlikte sokakların, caddelerin ve binaları özellikleri bölgenin özgün kimliğini oluştururlar. Eski Mardin, kendisini meydana getiren bu parçalarla birlikte daha yüksek bir değere sahiptir ve varlığını sürdürmektedir. Bu doğrultuda belirlenen kentsel kimlik öğelerine göre anketler yapılmış ve kentin çevresel algısı ölçülmeye çalışılmıştır.

Eski Mardin bölgesinde sivil ve anıtsal yapılarda görülen mimari özellikler ve kalker taşına rahat erişiminden dolayı aynı malzemenin kullanımı tarihi bölgenin bir bütün olarak algılanmasını sağlamıştır. Eski Mardin bölgesi onu oluşturan kendisini meydana getiren bu parçalarla birlikte daha yüksek bir değere sahip olarak varlığını sürdürmektedir.

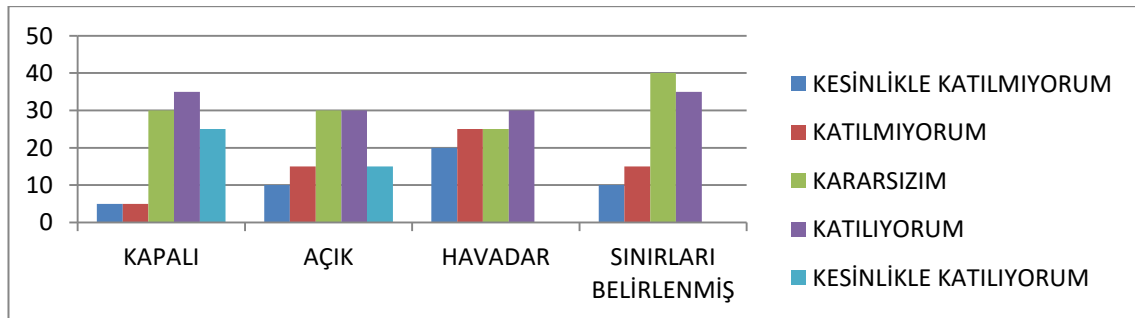
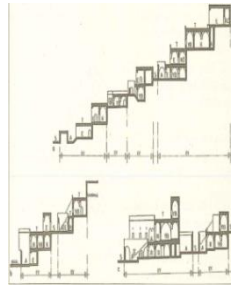
- Anket Çalışması

Anket çalışması mimarlık öğrencilerinin algısını ölçmeye yönelik yapılmıştır. Anket çalışması, Mardin Artuklu Üniversitesinde okuyan ve tarihi doku hakkında bilgi sahibi olan mimarlık öğrencilerinin Eski Mardin bölgesi ile ilgili kentsel algılarını ölçmek amacıyla yapılmıştır. Eski Mardin bölgesi ile ilgili yapılan ankete katılan öğrencilerin % 40'ı kadın, % 60'ını erkek öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin % 90 'ı 16-24 yaş arasında, % 10 'u 24-30 yaş arasında yer almakta, % 50'si Mardin'de yaşarken, % 50'si Mardin dışında yaşamaktadır. Yapılan bu anketle Eski Mardin bölgesinin doğal ve yapay unsurlarına bağlı olarak şekillenen kültürel yapısının çevresel algısı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Anket çalışmasında Spss 18.00 kullanılmıştır. Öğrencilerin verdiği cevaplara göre çıkan yüzdelikler tabloda gösterilmektedir. Bu yüzdelikler üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

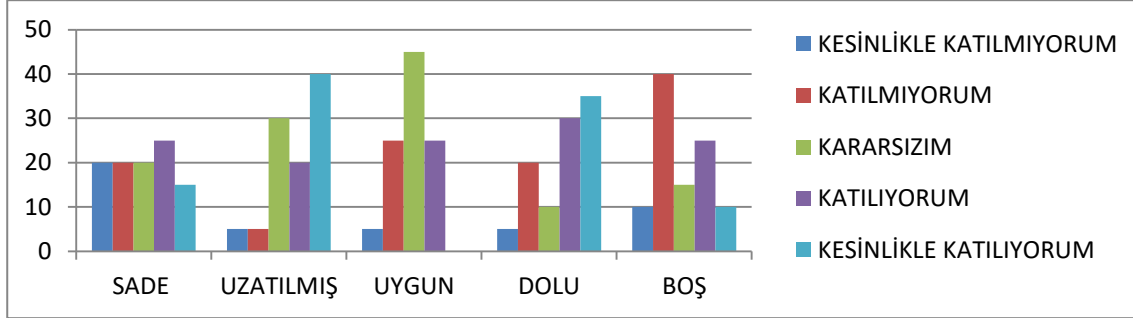
Çizelge 4.37. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Bölge)

ESKİ MARDİN BÖLGESİ

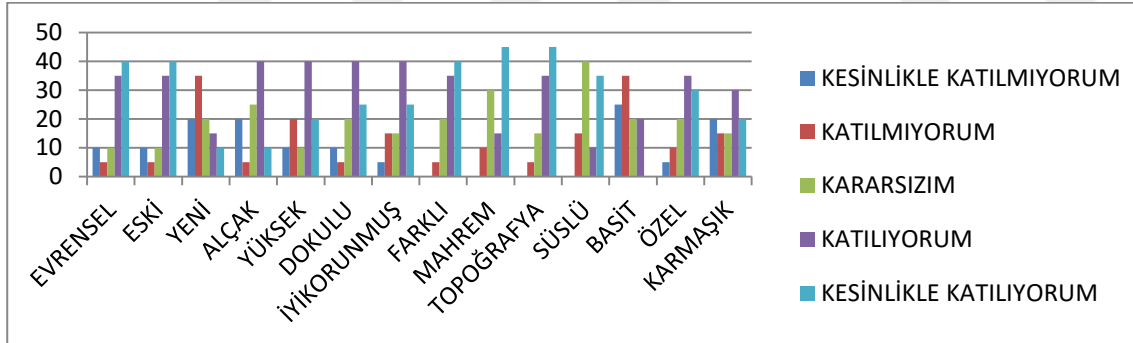
Şekil 4.95. Eski Mardin Bölgesi'ne Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi

Fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; kapalı ve havadar seçeneğini olumlu yönde seçmişlerdir. Şehrin topoğrafyası doğrultusunda oluşum şekliyle kapalılık özelliğini yansıttığı görülmektedir (Çizelge 4.37.) – (Şekil 4.95.).

Şekil 4.96. Eski Mardin Bölgesi'ne Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi

Fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Uzatılmış seçeneğini olumlu yönde seçerek sokaklardaki yapıların devamlılık ilkesinin özelliğini gösterdiğini, Sokaklardaki ve caddelerdeki yapıların sadeliği ve dolu bir şekilde seçeneğini olumlu yönde seçerek benzerlik ilkesini yansıtmaktadır (Şekil 4.96.).

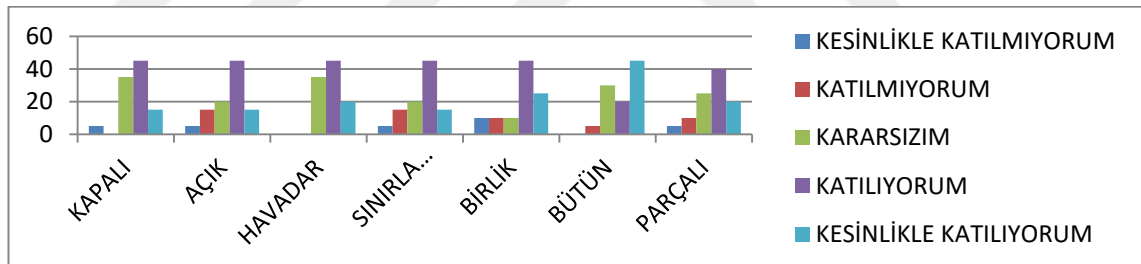
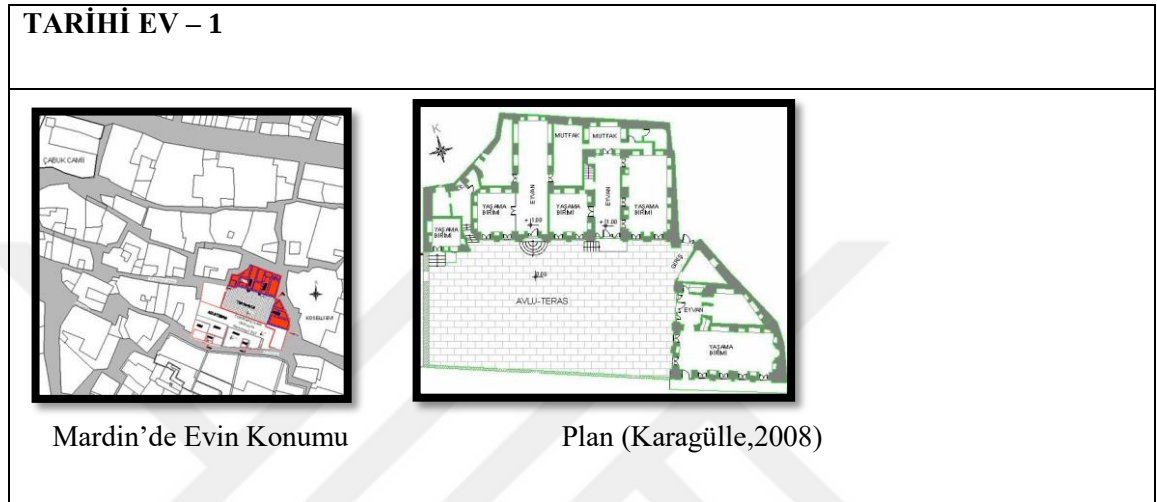

Şekil 4.97. Eski Mardin Bölgesi'ne Ait Fotoğraf ve Algı Düzeyi

Fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, Özel, Farklı seçeneğini çoğunlukla seçerek Dünya'da bir örneği daha olmadığı ve tüm dünya tanındığını, Eski seçeneğin seçerek ise yapıların ve tarihi Mardin kalesinin tarihinin şehrin ilk kuruluşuyla birlikte oluştuğunu algıladıkları görülmektedir. Topoğrafya olumlu yönde seçerek yapıların oluşunda şeklinde etkisi olduğu görülmektedir. Sokaklardaki ve caddelerdeki yapıların duvarlarının yüksek olması nedeni mahremiyet duygusunda bağlı olarak çoğunlukla seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini olumlu yönde seçerek ise yüzeyinin pürüzlü olduğunu, tarihi sokaklardaki labirent gibi birbiri

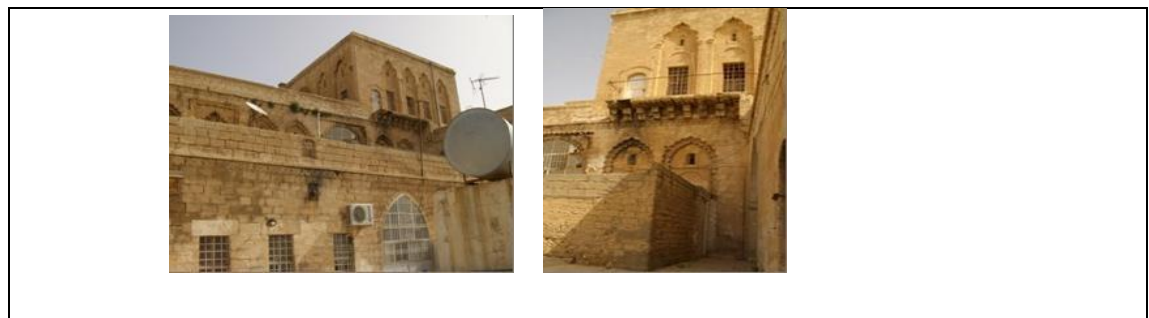
bağlanmasıyla Karmaşık seçeneğini olumlu yönde seçmişlerdir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak Eski tarihi Mardin kentinin basitlik ve benzerlik ilkesini yansıtan sıfat çiftleri seçilmiş olup, bu ilkeleri kapsayan denge yasasını yansıtmaktadır (Şekil 4.97.).

Çizelge 4.38. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Ev-1)

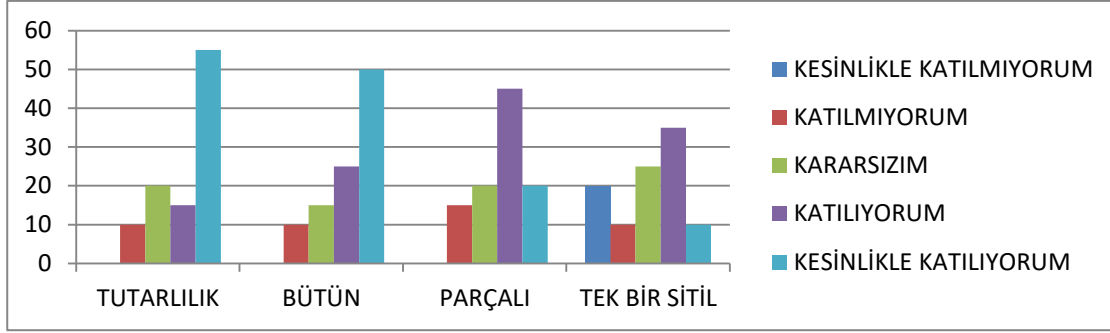

Şekil 4.98. Tarihi Ev-1’in Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Mardin evinin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.38.) – (Şekil 4.98.)

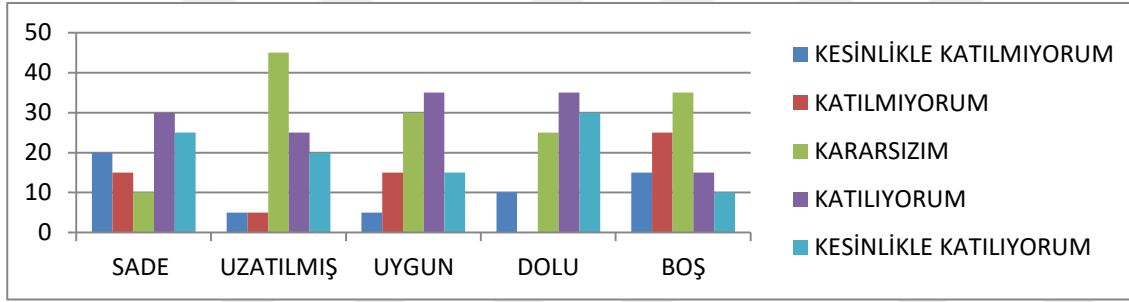

Şekil 4.99. Yapı’ya ait Avludan Fotoğraf (Karagülle,2008)

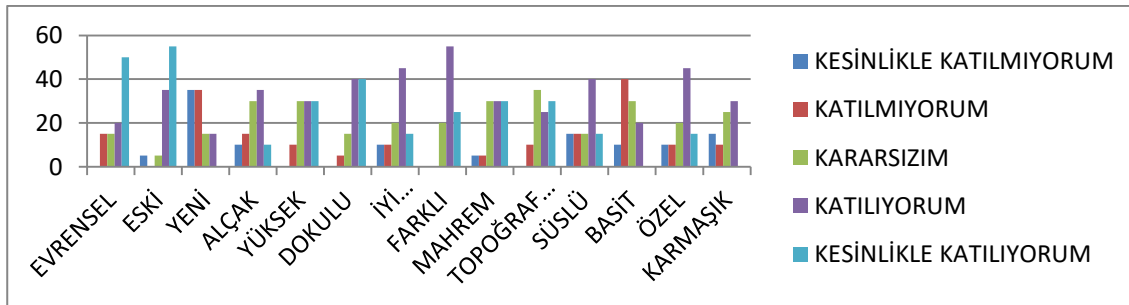
Şekil 4.100. Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır (Şekil 4.99.) – (Şekil 4.100.).

Şekil 4.101. Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.101.).

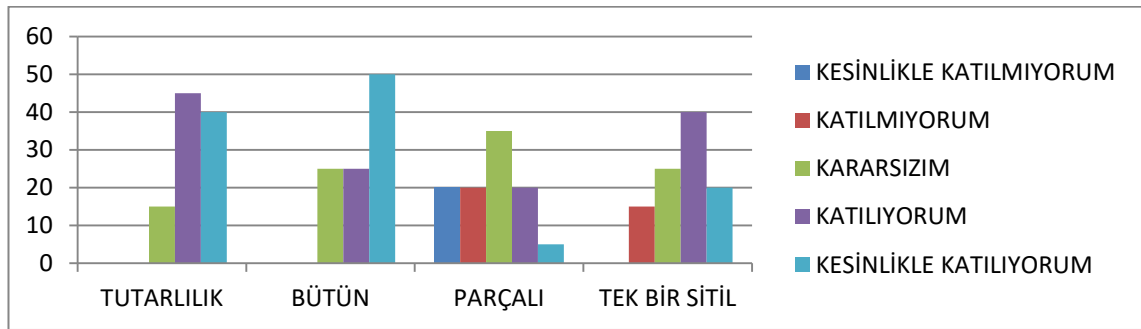

Şekil 4.102. Tarihi Ev-1'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi evin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî evin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre ve topoğrafya'ya bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklıklarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avlu'ya bakan cephenin gösterişli ve süslü olması nedeniyle basitlik ilkesi görülmemiştir (Şekil 4.102.).

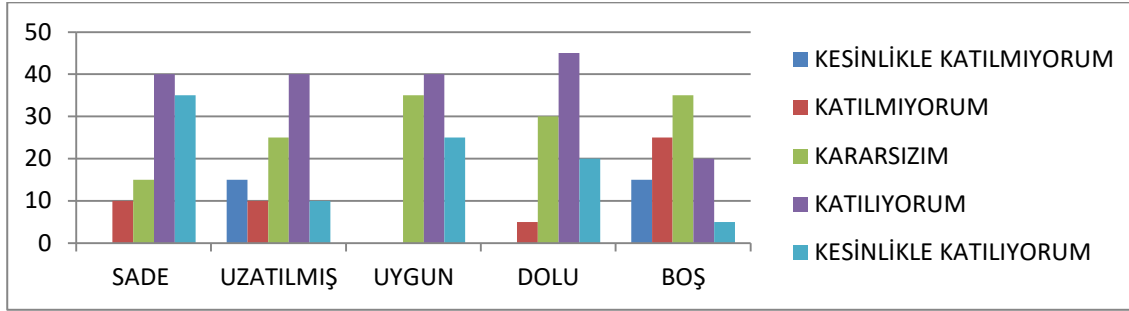
Şekil 4.103. Yapı'ya Ait Sokaktan Fotoğraf (Karagülle,2008)

Şekil 4.104. Tarihi Ev-1'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

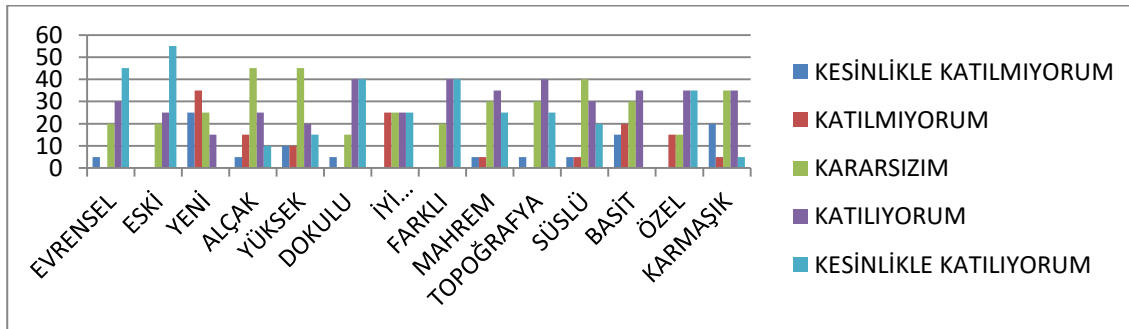
Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Tutarlılık seçeneğini seçilmiştir. Bunun nedeni; Yapının sağır cephe şeklinde devam etmesi ve diğer nedeni ise uyum içinde olmasıdır. Bütün seçeneğinin olumlu çıkma sebebi ise yapının sağır cephe şeklinde olması bir bütün şeklinde algılanmasını sağlamıştır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş

kullanılması ve yapım tekniği olarak açılan bir adet pencere ve kapının aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.103.) – (Şekil 4.104.).

Şekil 4.105. Tarihi Ev-1'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Yapının sokağa bakan cephesindeki süreklilik sebebiyle uzatılmış algısına sahip oldukları görülmektedir. Dış cephenin avlu'ya bakan cepheye göre daha sade olması bu yönde algılanmasına yol açmıştır. Aynı zamanda kullanılan malzeme ve sadelik cephenin dolu algılanmasına ve benzer konut cephelerinin olması nedeni ile de sokak cephesinin uygun algısına neden olmuştur. Bu doğrultuda devamlılık ve tamamlama ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeleri yansıtmaktadır (Şekil 4.105.).

Şekil 4.106. Tarihi Ev-1'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; sokağa bakan cepheyi evrensel, özel ve farklı algılanmıştır. Bu durum tarihi evin alan özgü olmasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihi evin özelliğinden ve geçmişten gelen değerinden dolayı seçilmiştir. Sokak cephesi topoğrafyadan kaynaklı yüksek algılanmıştır. Aynı zamanda mahremiyet algısı da fazladır. Sokak cephesi dokulu, basit, ve karmaşık algılanmıştır (Şekil 4.106.).

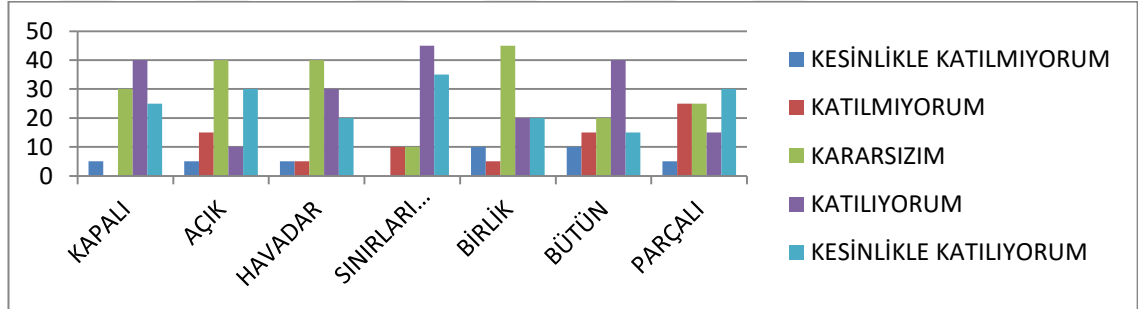
Çizelge 4.39. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Ev-2)

TARİHİ EV – 2

Mardin’de Evin Konumu

Plan (Karagülle,2008)

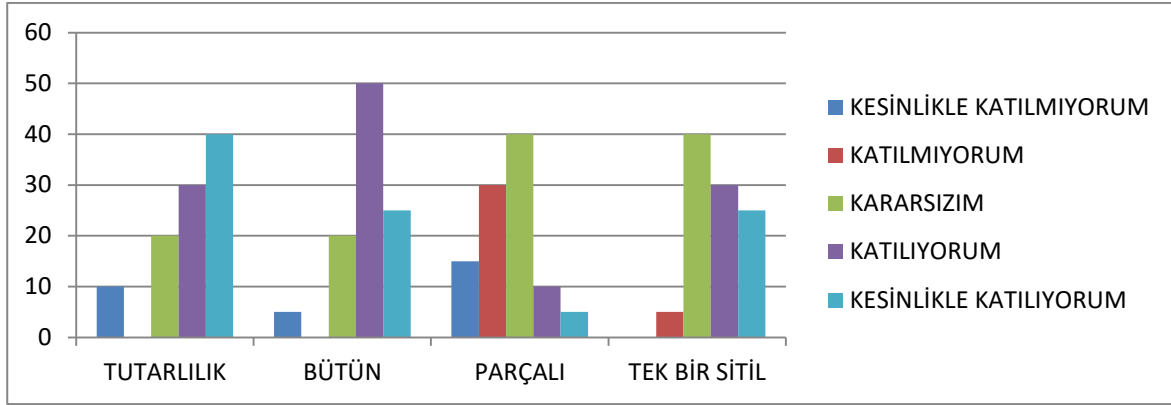

Şekil 4.107. Tarihi Ev-2’in Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Mardin evinin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılamıştır (Çizelge 4.39.) – (Şekil 4.107.).

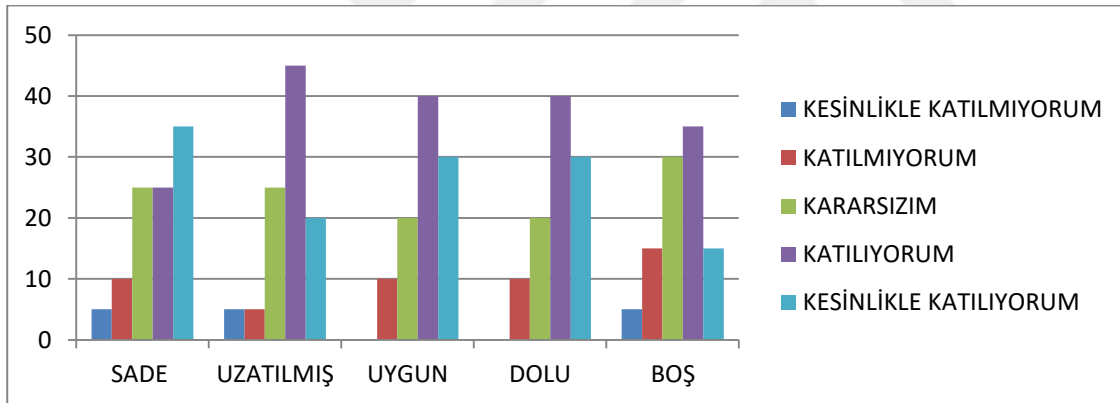

Şekil 4.108. Yapı’ya Ait Avludan Fotoğraf (Karagülle,2008)

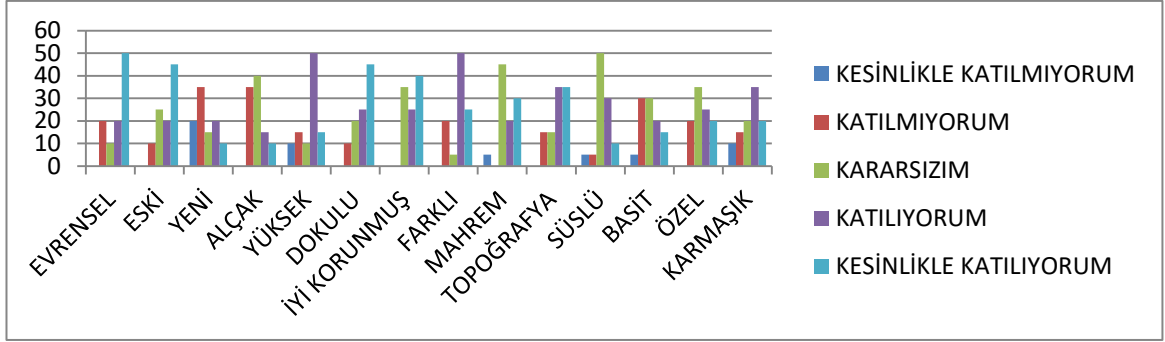
Şekil 4.109. Tarihi Ev-2'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.108.) – (Şekil 4.109.).

Şekil 4.110. Tarihi Ev-2'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.110.).

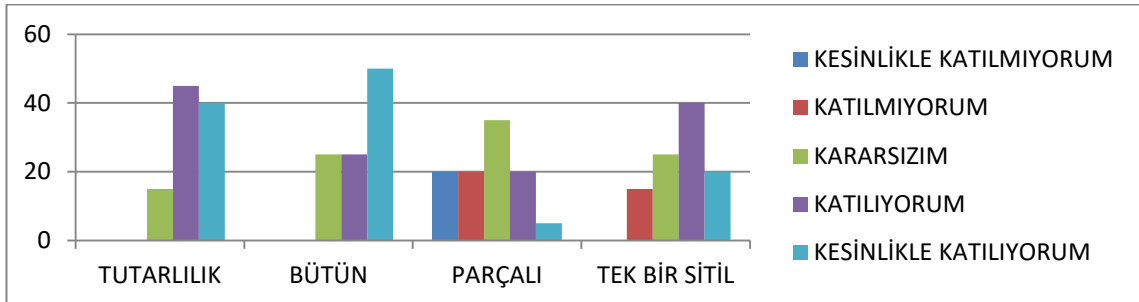

Şekil 4.111. Tarihi Ev-2'in Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi evin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî evin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.111.).

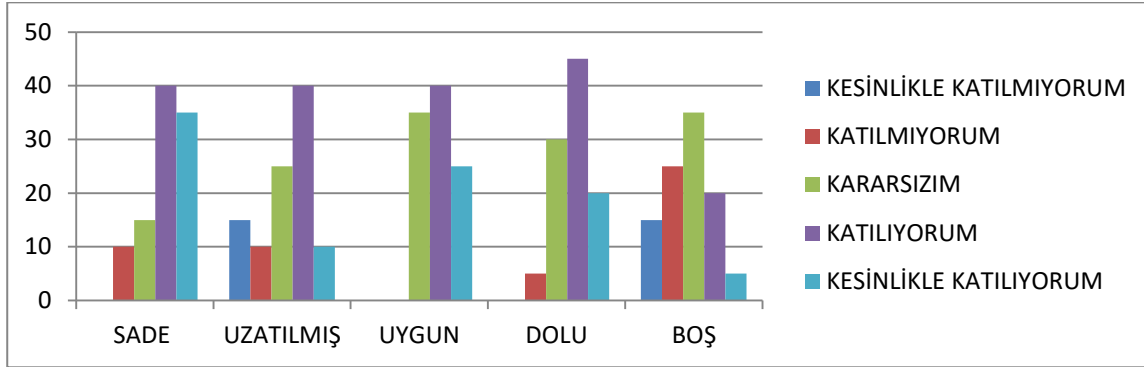

Şekil 4.112. Yapı'ya Ait Sokaktan Fotoğraf (Karagülle,2008)

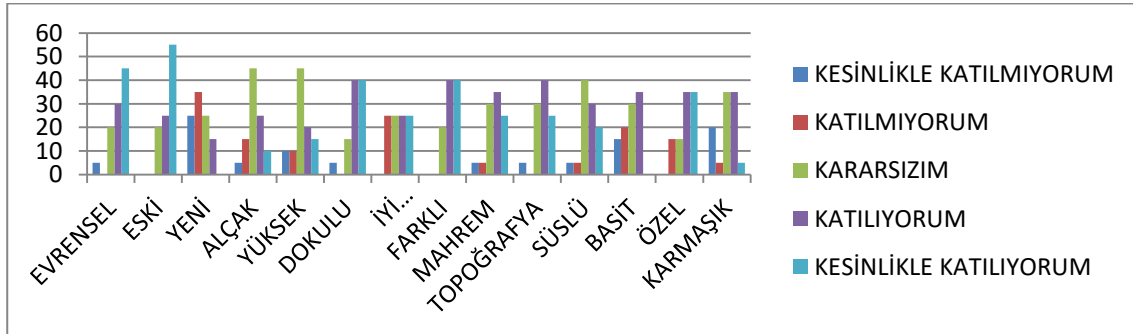
Şekil 4.113. Tarihi Ev-2'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan duvarından çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Avlu fotoğraflarındaki algılanan etkinin aynısı görülmektedir (Şekil 4.112.) – (Şekil 4.113.).

Şekil 4.114. Tarihi Ev-2'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algi Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Yapının sokağa bakan cephesindeki süreklilik sebebiyle uzatılmış algısına sahip oldukları görülmektedir. Dış cephenin avlu'ya bakan cepheye göre daha sade olması bu yönde algılanmasına yol açmıştır. Aynı zamanda kullanılan malzeme ve sadelik cephenin dolu algılanmasına ve benzer konut cephelerinin olması nedeni ile de sokak cephesinin uygun algısına neden olmuştur. Bu doğrultuda devamlılık ve tamamlama ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeleri yansıtmaktadır (Şekil 4.114.).

Şekil 4.115. Tarihi Ev-2'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algi Düzeyinin Değerlendirilmesi

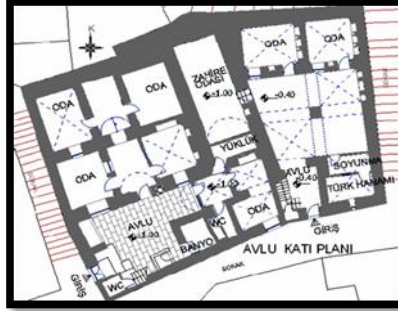
Yapının sokağa bakan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; sokağa bakan cepheyi evrensel, özel ve farklı algılanmıştır. Bu durum tarihi evin alan özgü olmasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihi evin özelliğinden ve geçmişten gelen değerinden dolayı seçilmiştir. Sokağa bakan cephedeki duvarların topoğrafyadan dolayı yükselti farklılığı kararsız kalınmasına neden olmuştur. Aynı zamanda mahremiyet algısı da fazladır. Sokak cephesi dokulu ve özel algılanmıştır (Şekil 4.115.).

Çizelge 4.40. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Tarihi Ev 3)

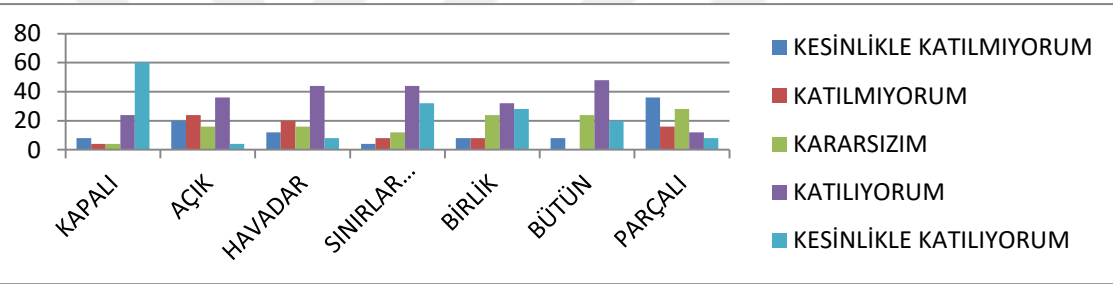
TARİHİ EV - 3

Mardin’de Evin Konumu

Plan (Karagülle,2008)

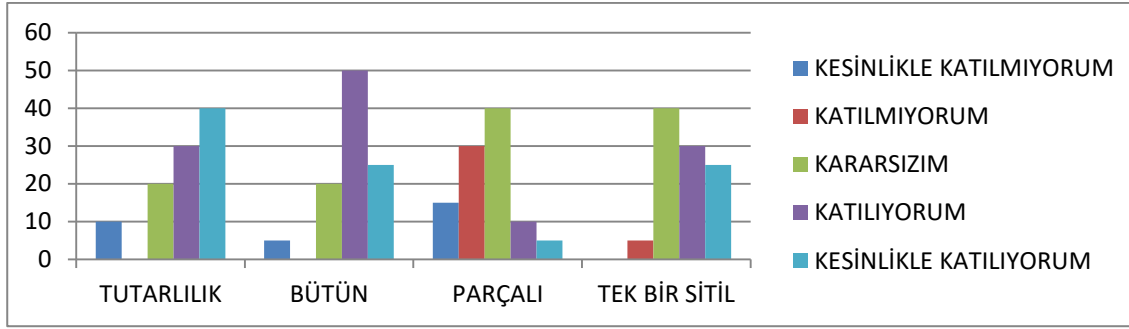

Şekil 4.116. Tarihi Ev-3’ün Plan Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

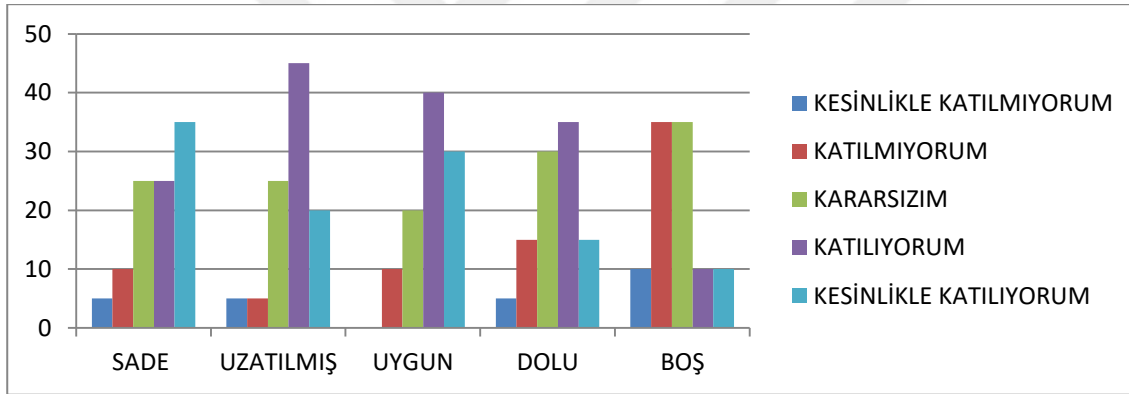
Tarihi Mardin evinin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.40.) – (Şekil 4.116.).

Şekil 4.117. Yapı’ya Ait Avluya Fotoğraf (Karagülle,2008)

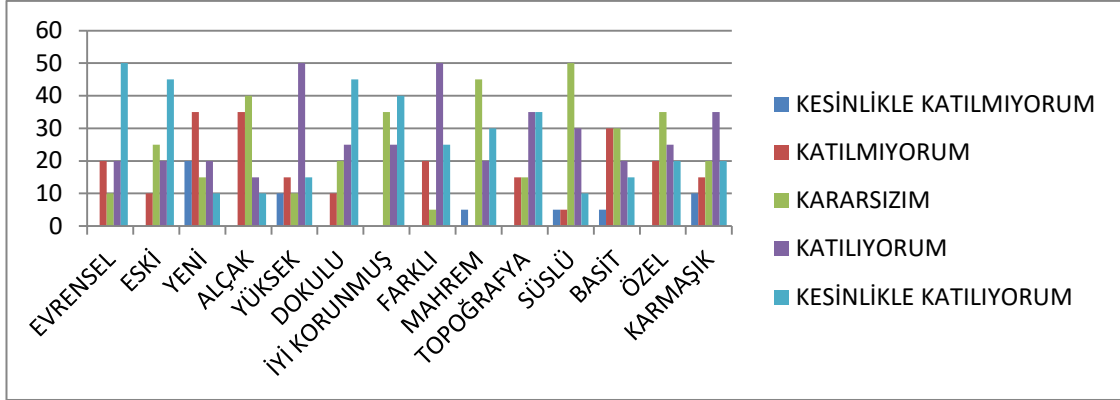

Şekil 4.118. Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi
Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş kullanılmasına karşın; yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olmaması kararsız kalınmasına neden olmuştur (Şekil 4.117.) - (Şekil 4.118.).

Şekil 4.119. Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere ve eyvan bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.119.).

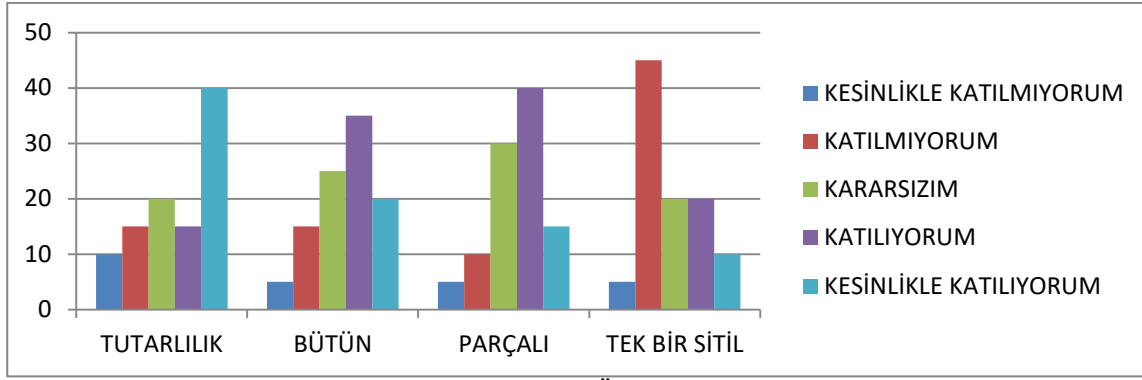

Şekil 4.120. Tarihi Ev-3'ün Avlu Cephesine Göre Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının avlusundan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Evrensel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi evin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî evin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre ve topoğrafyaya bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda özel bir tarzı olduğu kararsız kalındığı görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olmaması nedeniyle basitlik ilkesi görülmüştür (Şekil 4.120.).

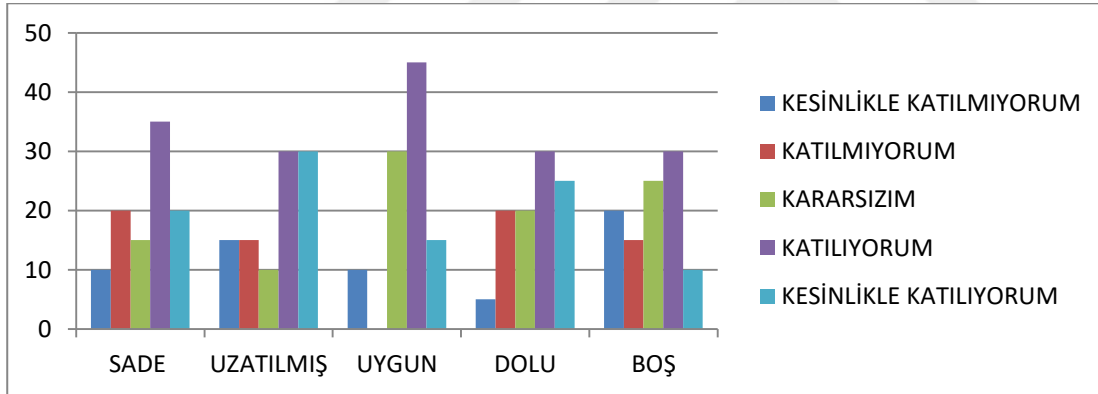

Şekil 4.121. Yapı'ya Ait Sokak'tan Fotoğraf (Karagülle,2008)

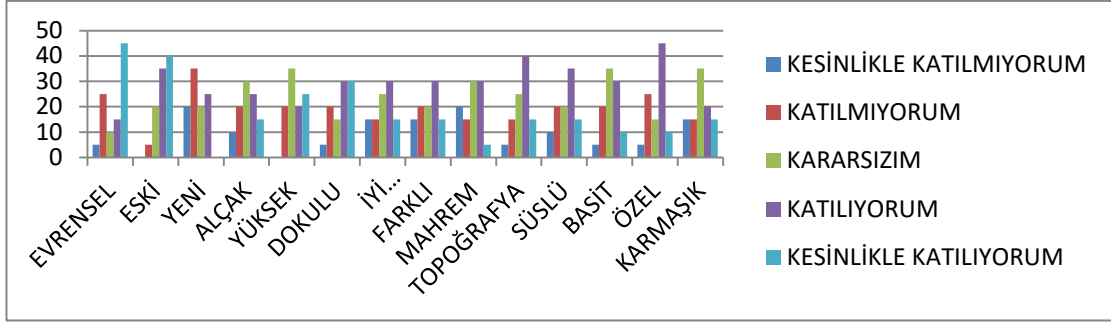
Şekil 4.122. Tarihi Ev-3'ün Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Tutarlılık seçeneğini seçilmiştir. Bunun nedeni; Yapının sağır cephe şeklinde devam etmesi bu algıyı yaratmıştır. Yapının sağır cephe şeklinde olması bir bütün şeklinde algılanmasını sağlamıştır. Tek bir stil olumsuz çıkma sebebi ise yapının yapım tekniği olarak açılan pencerelerin ve kapıların aynı olmaması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.121.) – (Şekil 4.122.).

Şekil 4.123. Tarihi Ev-3'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

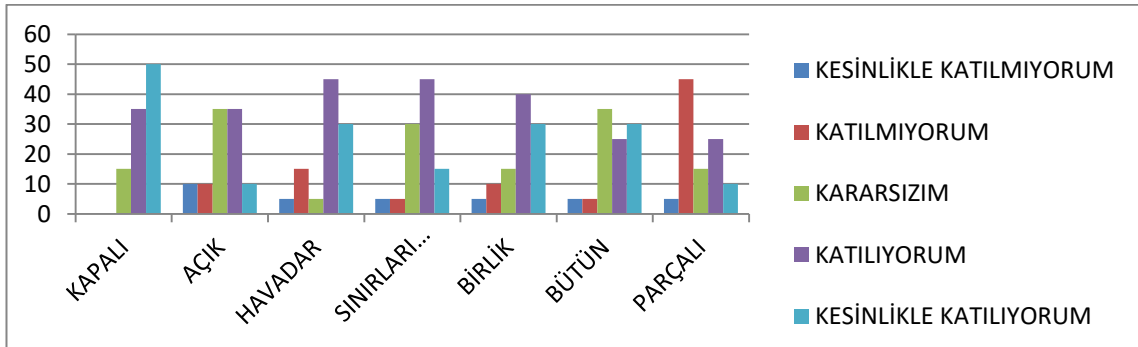
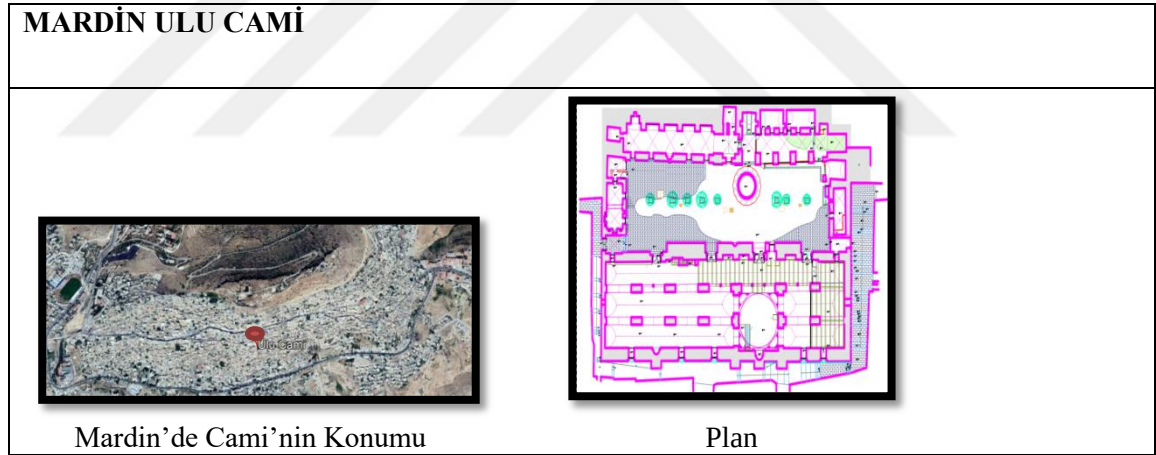
Yapının sokağa bakan cephesinden çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; Yapının sokağa bakan cephesindeki süreklilik sebebiyle uzatılmış algısına sahip oldukları görülmektedir. Dış cephenin avluya bakan cepheye göre daha sade olması bu yönde algılanmasına yol açmıştır. Sokaktaki diğer cephelerle uyumu uygun algılanmıştır. Bu doğrultuda devamlılık ve tamamlama ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeleri yansıtmaktadır (Şekil 4.123.).

Şekil 4.124. Tarihi Ev-3'in Sokağa Ait Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının sokağa bakan çekilen fotoğrafları değerlendiren öğrenciler; sokağa bakan cepheyi evrensel, özel ve farklı algılanmıştır. Bu durum tarihi evin alan özgü olmasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihi evin özelliğinden ve geçmişten gelen değerinden dolayı seçilmiştir. Sokak cephesi alçak algılanmıştır. Cephesi dokulu ve süslü olarak algılanmıştır (Şekil 4.124.).

Çizelge 4.41. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Ulu Cami–Plan/Genel Fotoğraf)

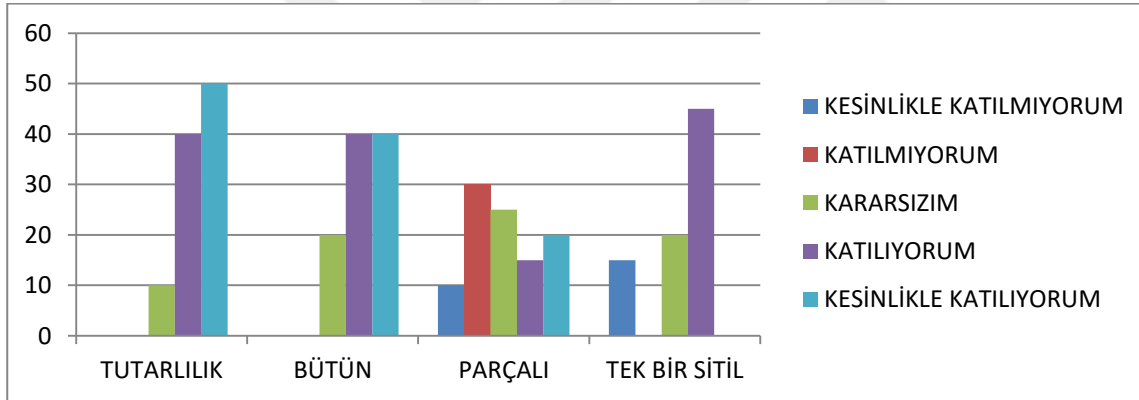

Şekil 4.125. Ulu Cami Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Cami'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; Cami'nin dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.41.) – (Şekil 4.125.).

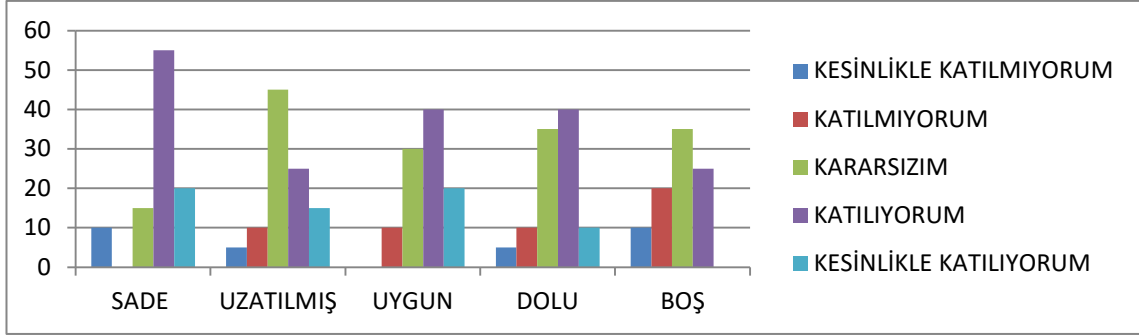

Şekil 4.126. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf

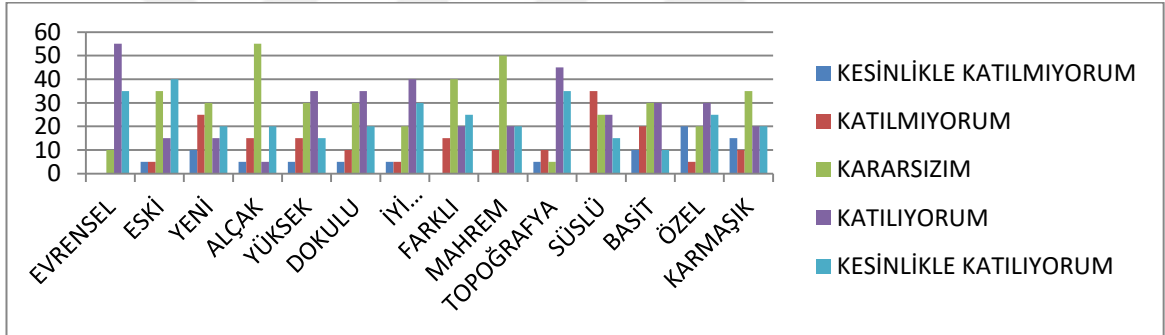
Şekil 4.127. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.126.) – (Şekil 4.127.).

Şekil 4.128. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının kot farklılıklarından dolayı birbirini takip etmemesi uzatılmış seçeneğinde kararsız kalmalarına neden olmuştur. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.128.).

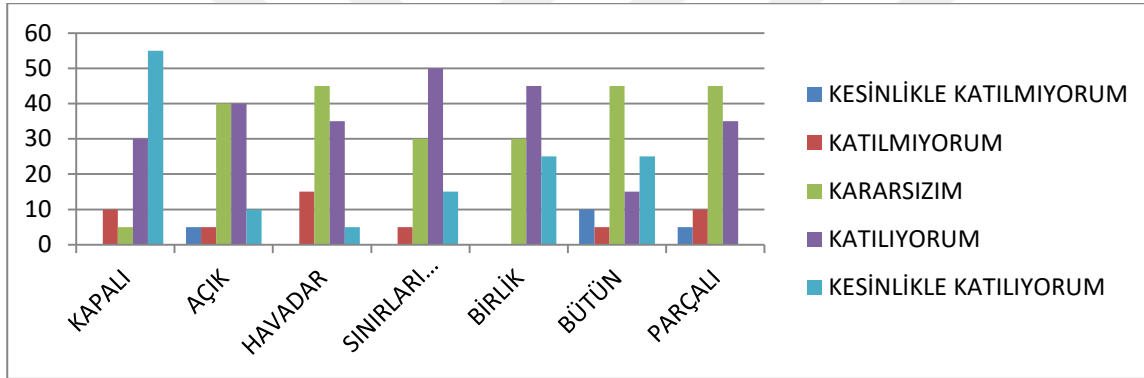
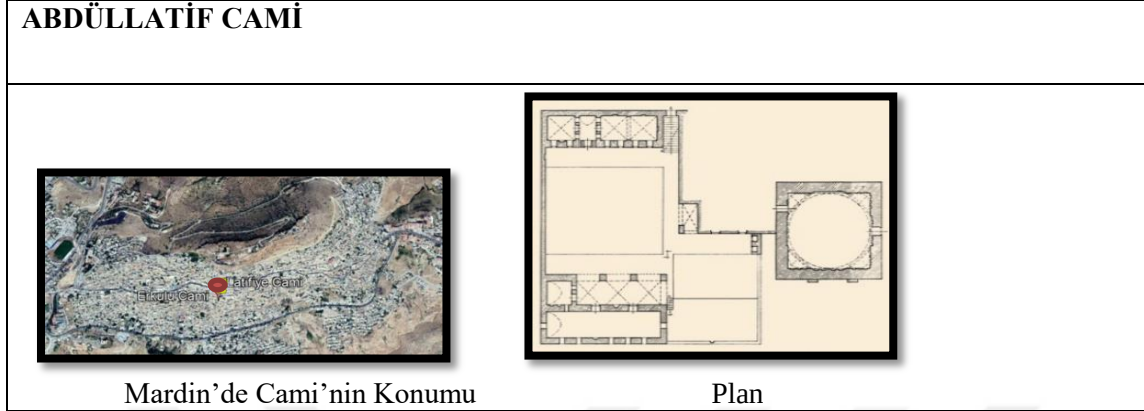

Şekil 4.129. Ulu Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi caminin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî caminin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının topoğrafyadan kaynaklı yükselti farklılıklarından dolayı çoğunlukla seçilmesini sağlamıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Avluya bakan cephenin gösterişli ve süslü olarak algılandığı görülmüştür (Şekil 4.129.).

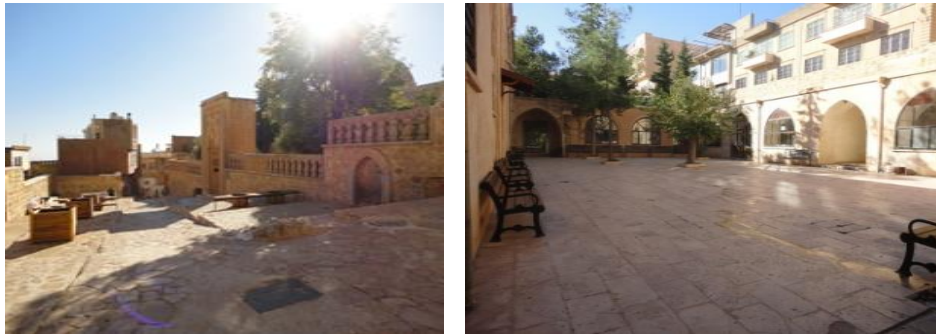
Çizelge 4.42. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Abdüllatif Cami-Plan/Genel

Fotoğraf)

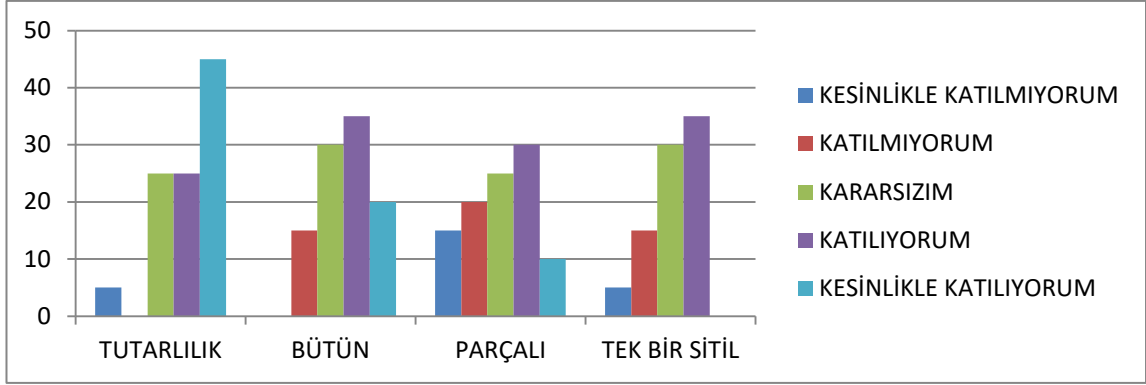

Şekil 4.130. Abdüllatif Cami’nin Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Cami’nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; Cami’nin dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle sınırları belirlenmiş ve birlik şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.42.) – (Şekil 4.130.)

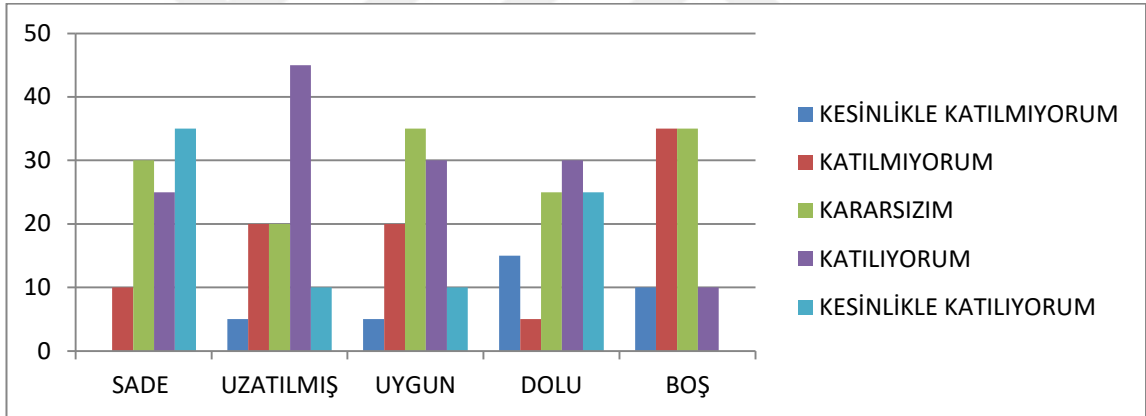

Şekil4.131. Abdüllatif Cami’ye Ait Genel Fotoğraf

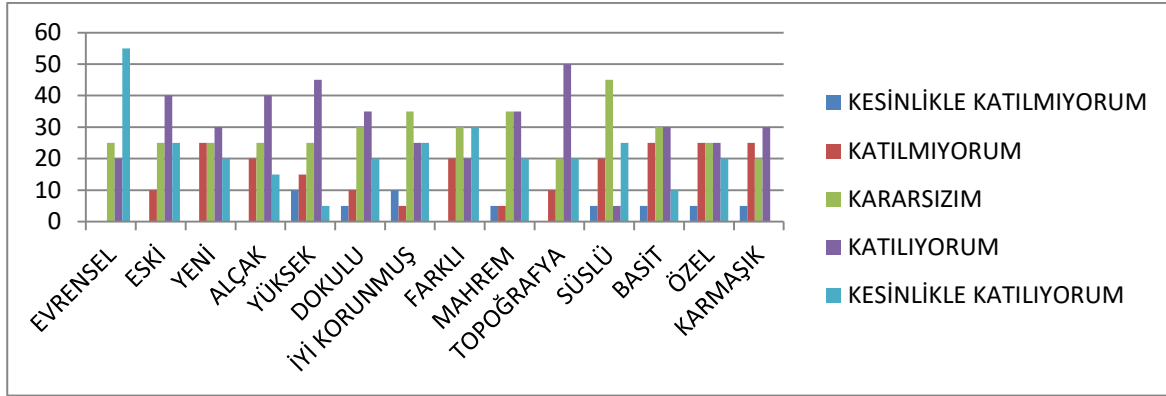
Şekil 4.132. Abdülatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.131.) – (Şekil 4.132.).

Şekil 4.133. Abdülatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve sokağa bakan cephesindeki farklılıklardan dolayı uygun seçeneğinde kararsız kalmışlardır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.133.).

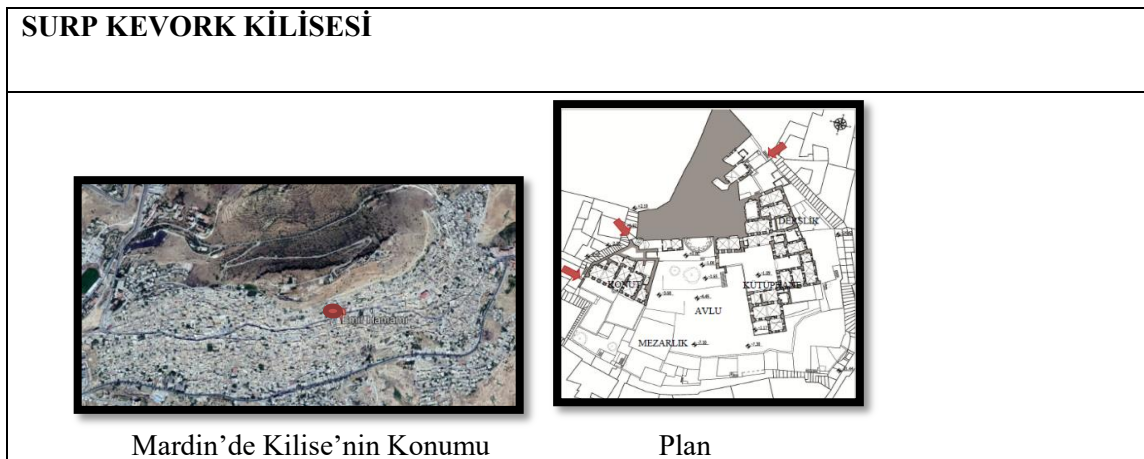

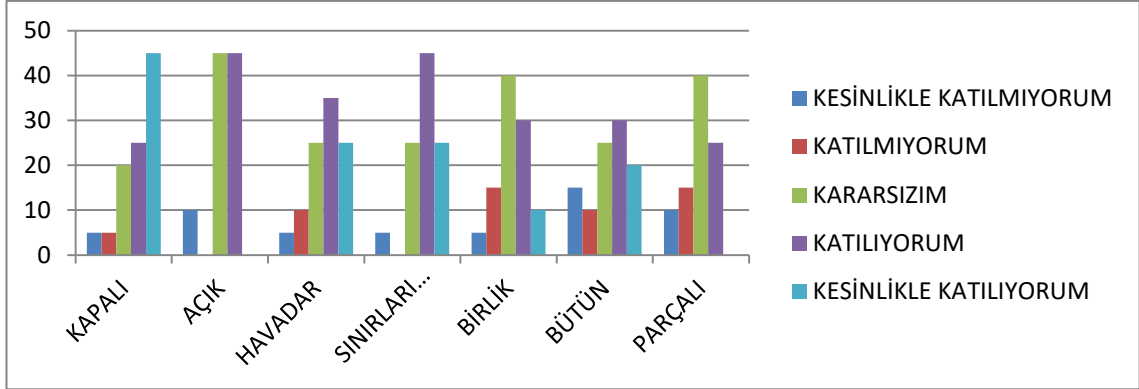
Şekil 4.134. Abdüllatif Cami'ye Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi caminin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî caminin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre bağlı mahremiyet seçeneğinin olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının sokağa bakan duvarlarında topoğrafyadan kaynaklı yüksek olarak algılanmıştır. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.134.).

Çizelge 4.43. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Surp Kevork Kilisesi–Plan/Genel

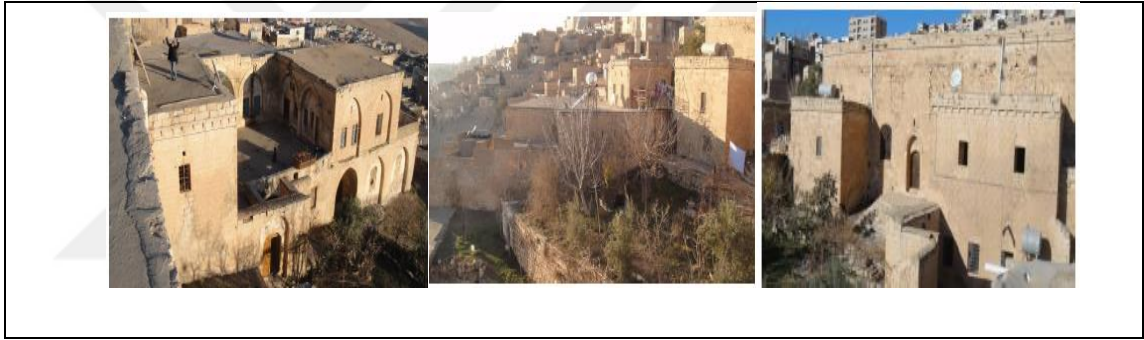
Fotoğraf)

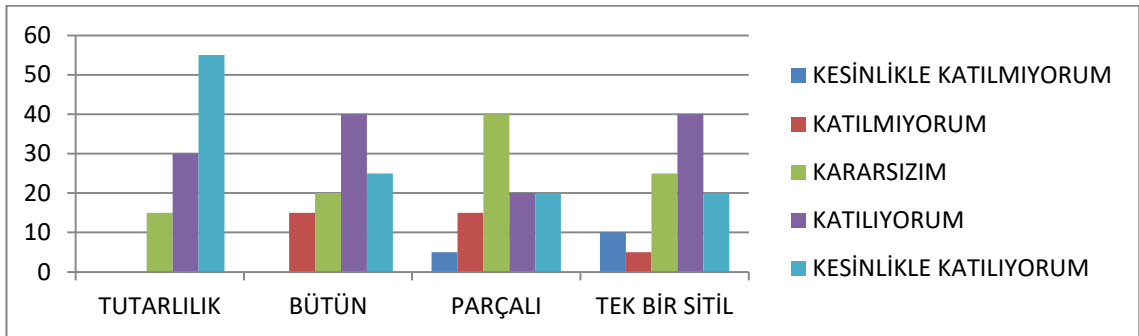

Şekil 4.135. Surp Kevork Kilisesi Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Kilise'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; evin dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.43.) – (Şekil 4.135.)

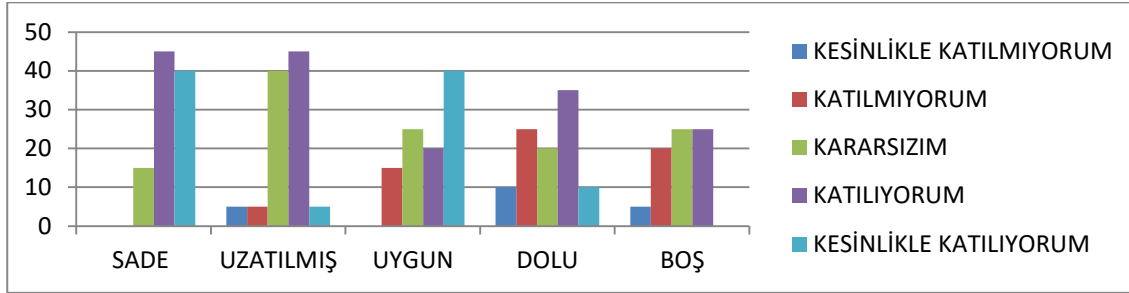
Şekil 4.136. Surp Kevork Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf

Şekil 4.137. S.K.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

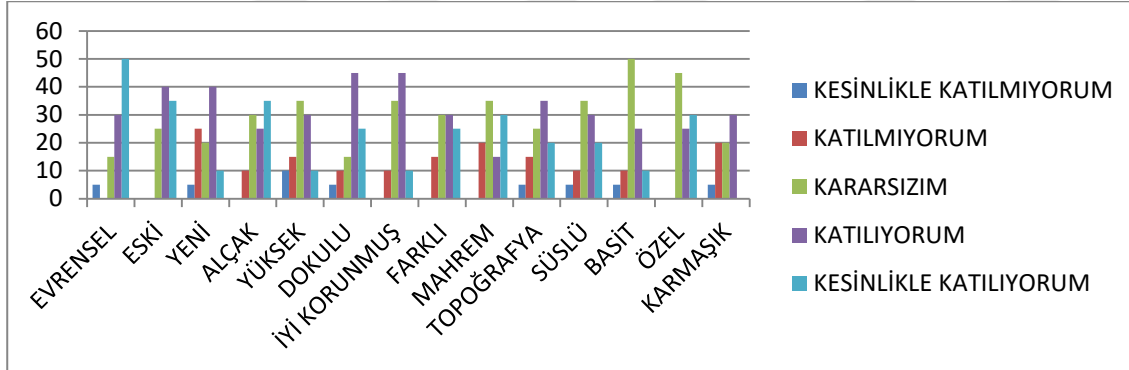
Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephe ve düzen açısından tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş kullanılması ve yapım

teknîği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.136.) – (Şekil 4.137.).

Şekil 4.138. S.K.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avlu cephesini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi yaratmıştır. Bu sebeple boş algılanmamaktadır (Şekil 4.138.).

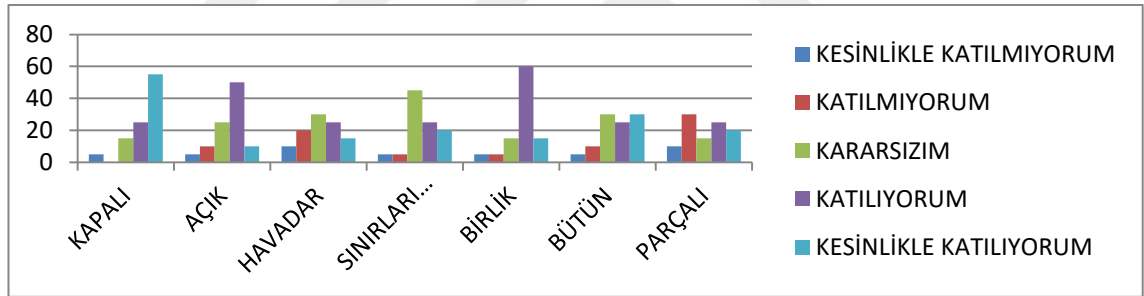
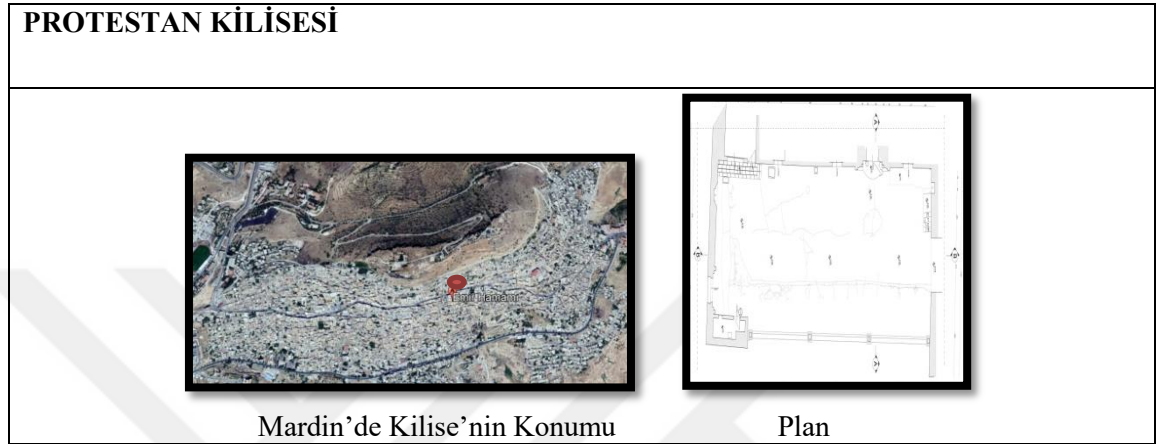
Şekil 4.139. S.K.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendirme yapan öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi kilisenin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî kilisenin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının topoğrafyadan dolayı yükselti farklılıkları olması kararsız kalınmasına neden olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü ve özel bir tarzı olduğu konusunda da

kararsız kalmışlardır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.139.).

Çizelge 4.44. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Protestan Kilisesi–Plan/Genel

Fotoğraf)

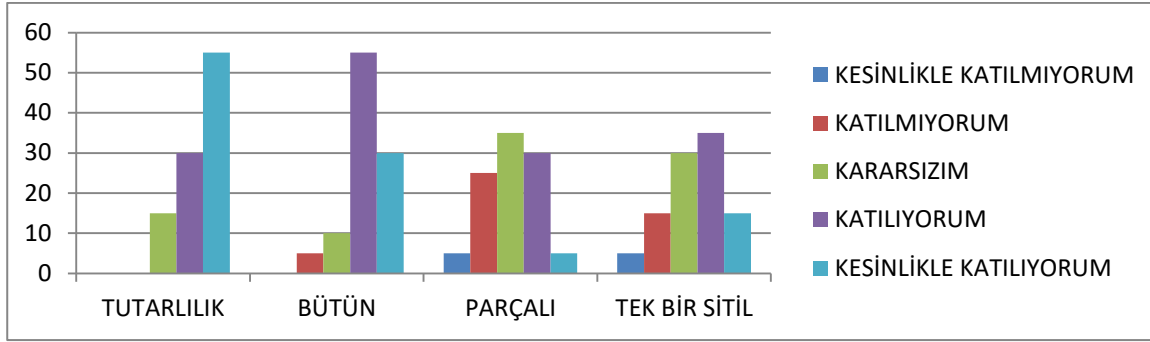

Şekil 4.140. Protestan Kilisesi Planı Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Kilise'nin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; kilisenin dışa kapalı olması nedeniyle kapalı ve bütün olarak algılanması sağlamıştır. Avululu olması nedeniyle havadar şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.44.) – (Şekil 4.140.).

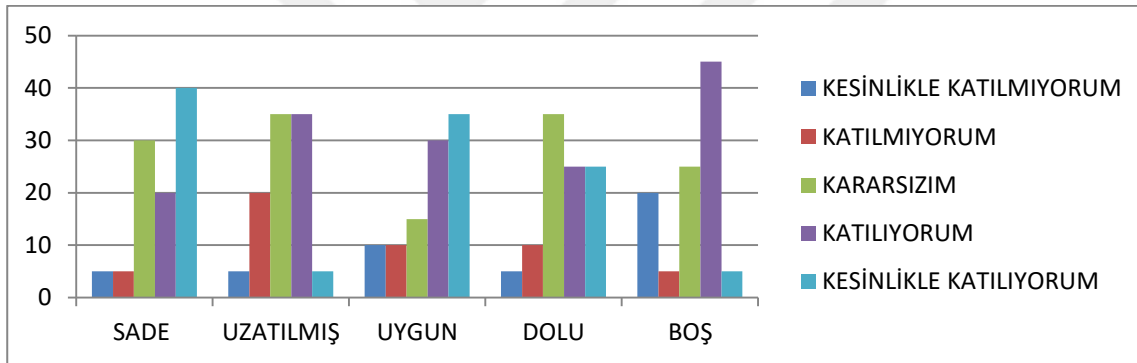

Şekil 4.141. Protestan Kilisesi'ne Ait Genel Fotoğraf

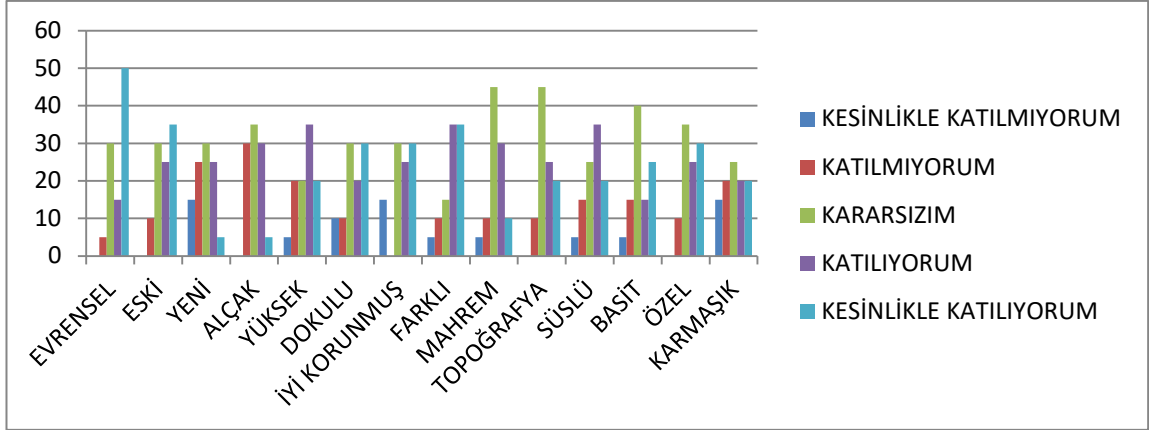
Şekil 4.142. P.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve avlunun cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.141.) – (Şekil 4.142.).

Şekil 4.143. P.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

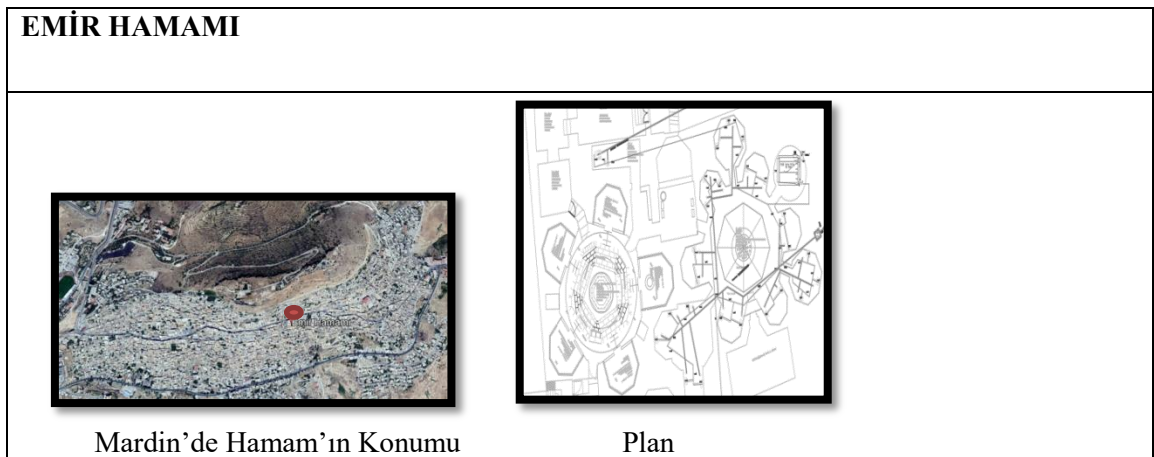
Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapının cephelerini sade bulurken, avlunun etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının avluya bakan cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır. Cephenin zenginliği, kapı, pencere, eyvan ve sütunlar bir doluluk hissi konusunda kararsız kaldıkları görülmüştür (Şekil 4.143.).

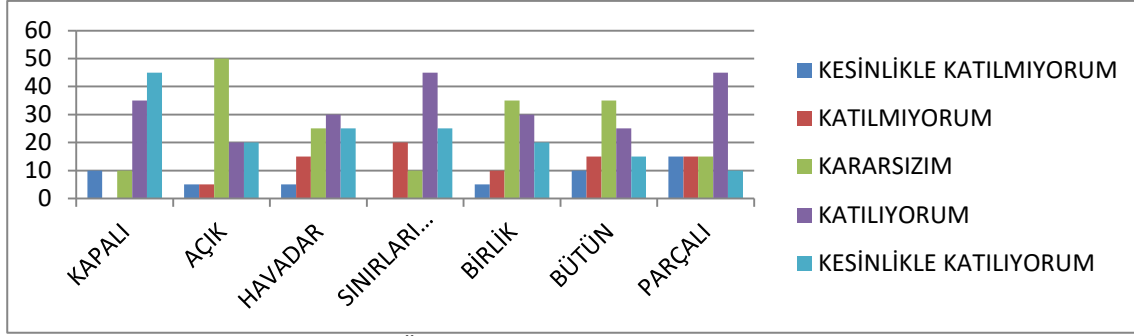

Şekil 4.144. P.K.'ne Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendirme yapan öğrenciler; Evrensel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi kilisenin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî kilisenin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Yapının duvarlarının yüksek olması nedeni kültüre ve topoğrafyaya bağlı olumlu yönde seçilmesine sebep olmuştur. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kesme taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda süslü olarak algıladıkları görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.144.).

Çizelge 4.45. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Emir Hamamı-Plan/Genel Fotoğraf)

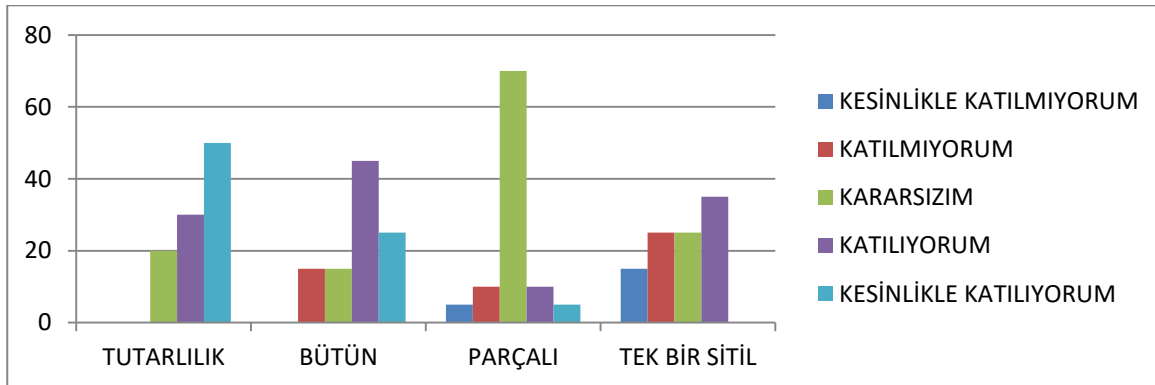

Şekil 4.145. Emir Hamamı Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi Hamam'ın planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; hamamın dışı kapalı olması nedeniyle kapalı, sınırları belirlenmiş şeklinde algılanmıştır. Planda yapı parçalı bir şekilde algılandığından birlik ve bütün seçeneğinde kararsız kalmışlardır. (Çizelge 4.45.) – (Şekil 4.145.).

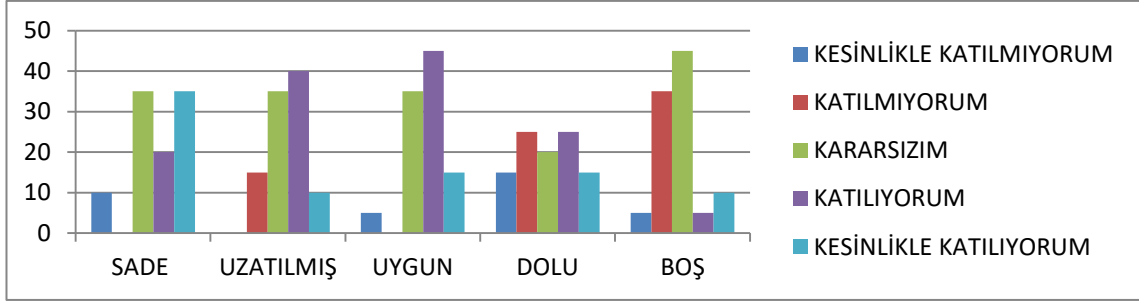

Şekil 4.146. Emir Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf

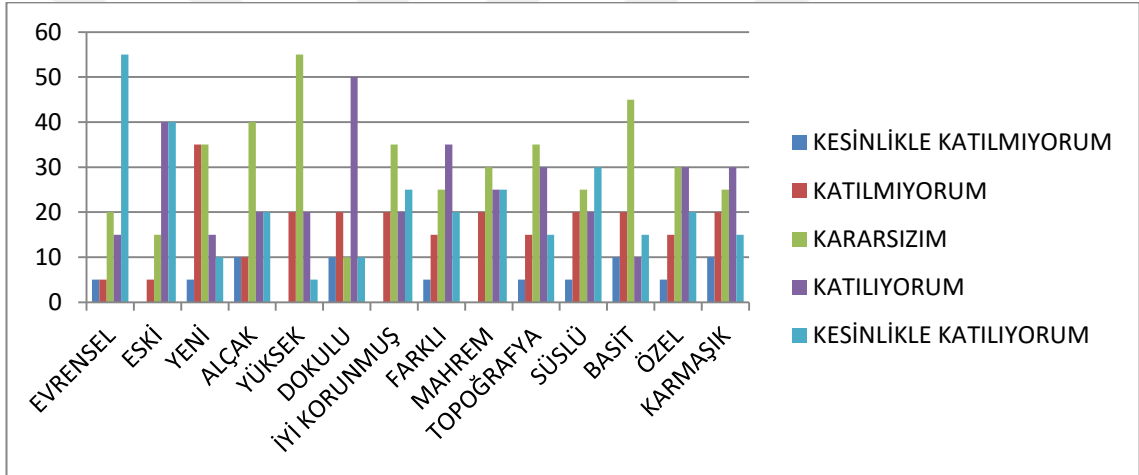
Şekil 4.147. Emir Hamamı'na Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapıda bir düzen olduğundan tutarlılık ve bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise yapının her tarafında kalker taş bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.146.) – (Şekil 4.147.).

Şekil 4.148. Emir Hamam'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapı cephesini sade bulurken, yapının duvarlarının birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Öğrenciler, yapının oluşum şekli kültürel etkiye uygun olarak algılamıştır (Şekil 4.148.).

Şekil 4.149. Emir Hamam'ına Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyi Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi hamamın dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî hamamın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının genel fotoğraflarına bakıldığında özel ve süslü olarak algılandığını sağlamıştır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.149.).

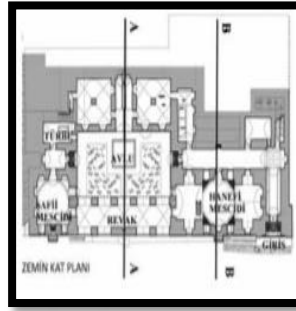
Çizelge 4.46. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Zinciriye Medresesi–Plan/Genel

Fotoğraf)

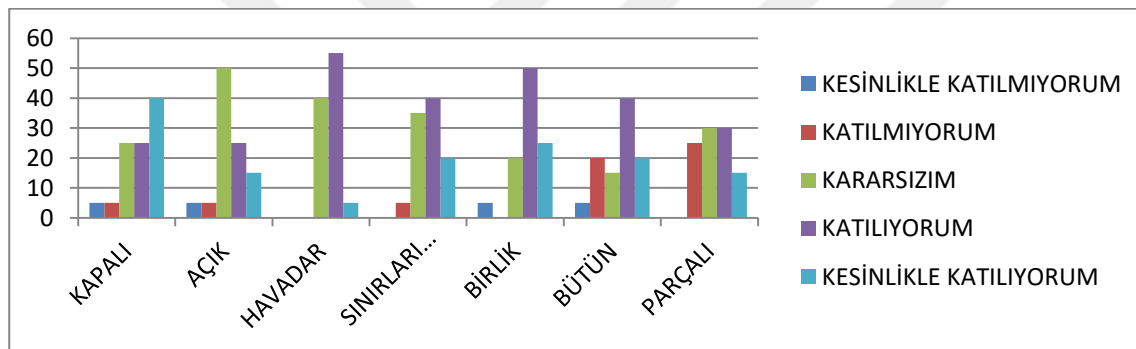
ZİNCİRİYE MEDRESESİ

Mardin’de Medrese’nin Konumu

Plan

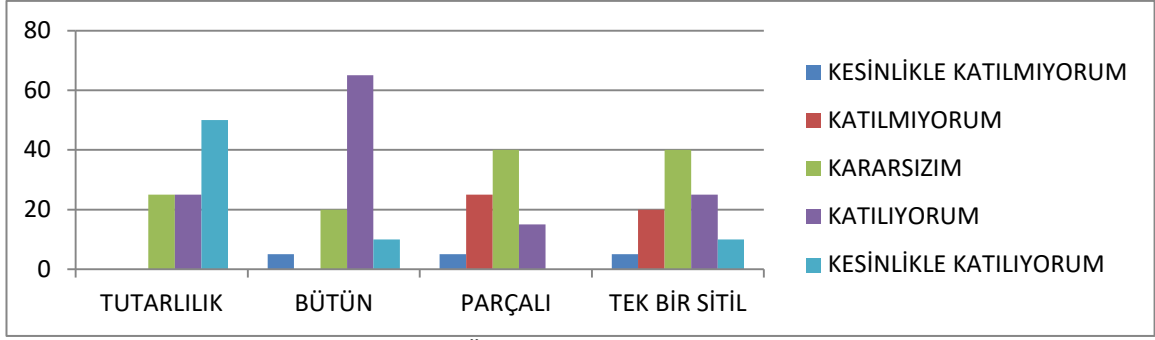

Şekil 4.150. Zinciriye Medresesinin Plan Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Tarihi medresenin planı üzerinden yapılan değerlendirmede öğrenciler; medresenin dışa kapalı olması nedeniyle kapalı, avululu olması nedeniyle havadar, sınırları belirlenmiş ve bir bütün şeklinde algılanmıştır (Çizelge 4.46.) – (Şekil 4.150.).

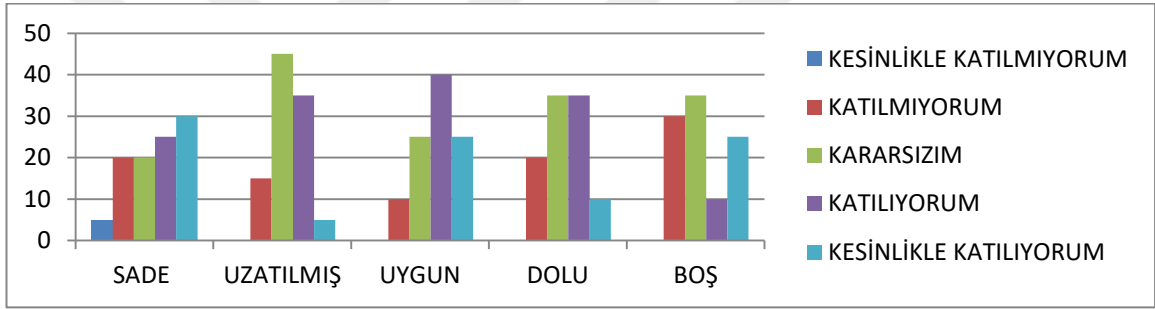

Şekil 4.151. Zinciriye Medresesi'ne Ait Genel Fotoğraf

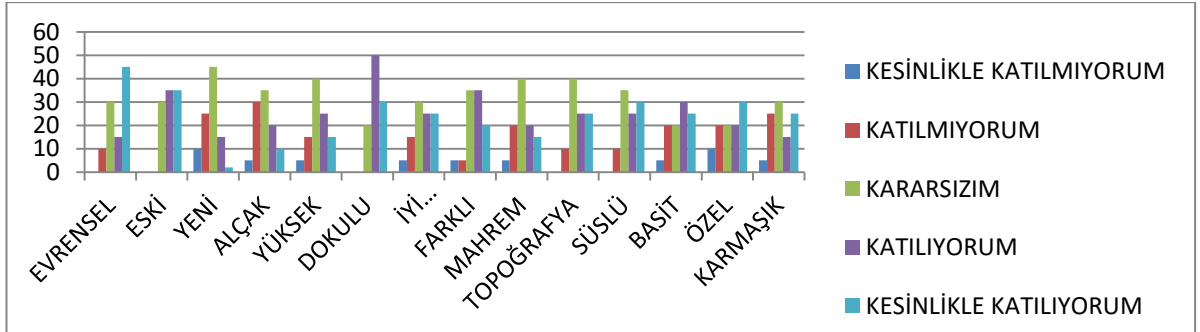
Şekil 4.152. Z.M.'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; avluda cephe ve düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve yapının cephesiyle beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil seçeneğinde kararsız çıkma sebebi ise yapının cephe farklılıkları olması bu algıyı sağlamıştır (Şekil 4.151.) – (Şekil 4.152.).

Şekil 4.153. Z.M.'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

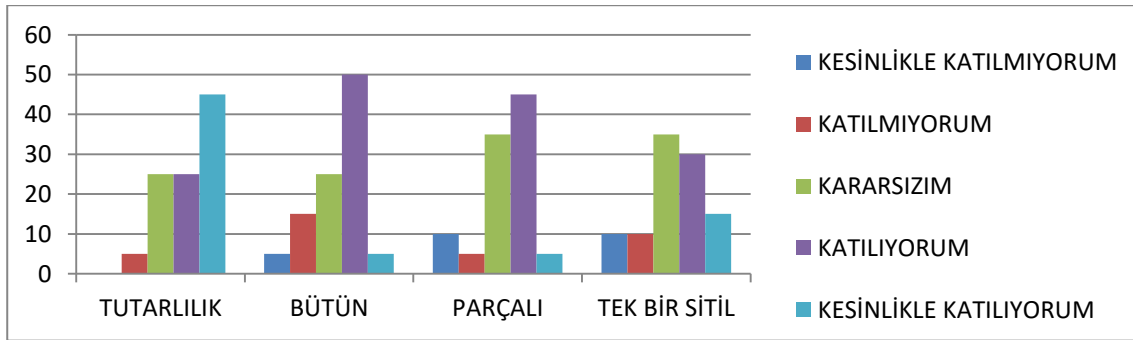
Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapının cephesini sade bulurken, yapının etrafında yer alan cephe duvarlarının birbirini takip etmemesinin uzatılmış seçeneğini kararsız seçmelerini sağlamıştır. Öğrenciler, yapının cephesi ve avlu ilişkisini uygun olarak algılamıştır (Şekil 4.153.).

Şekil 4.154. Z.M.'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

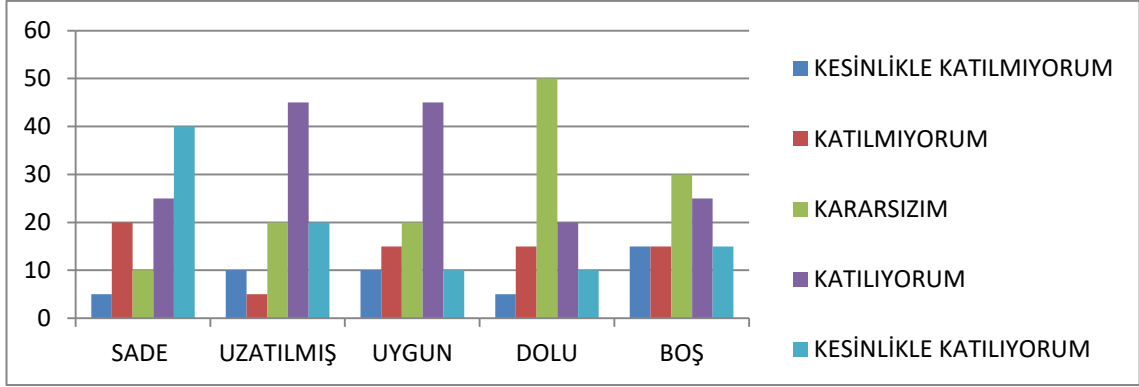
Yapının genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi medresenin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî medresenin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapının avluya bakan duvarlarında pencere ve kapı doğramasıyla birlikte kullanılan demir parmaklılarda özel bir tarzı olduğu görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Yapı cephesinin gösterişli ve süslü olmaması nedeniyle basitlik ilkesi görülmüştür (Şekil 4.154.).

Çizelge 4.47. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Cumhuriyet Meydanı–Genel Fotoğraf)

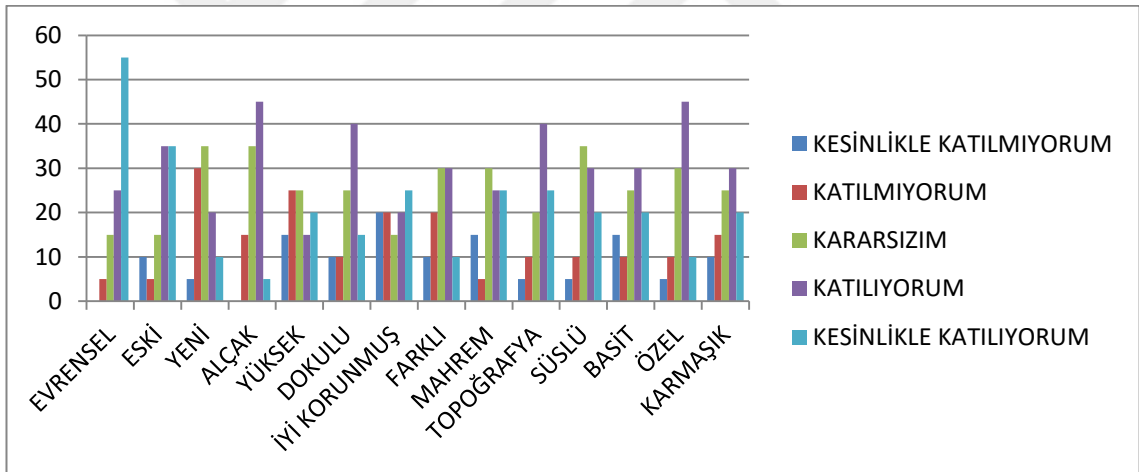
Şekil 4.155. C.M'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

Meydanın genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; meydanın etrafında bulunan sokakların bir düzen içinde devam etmesini tutarlılık ve bütün olarak algılamışlardır. Tek bir stilde kararsız kaldıkları görülmektedir. (Çizelge 4.47.) – (Şekil 4.155.).

Şekil 4.156. C.M'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

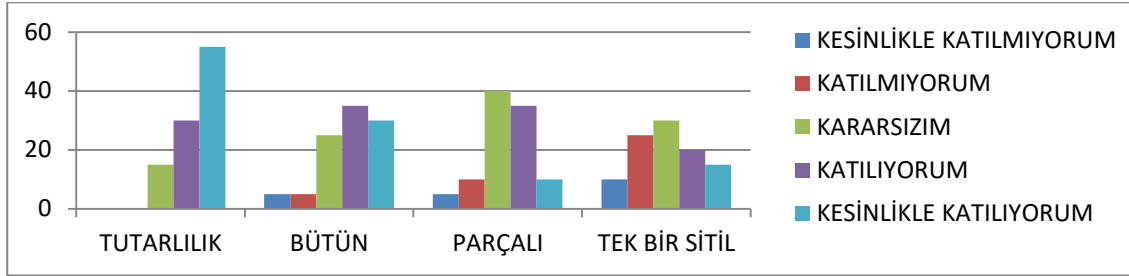
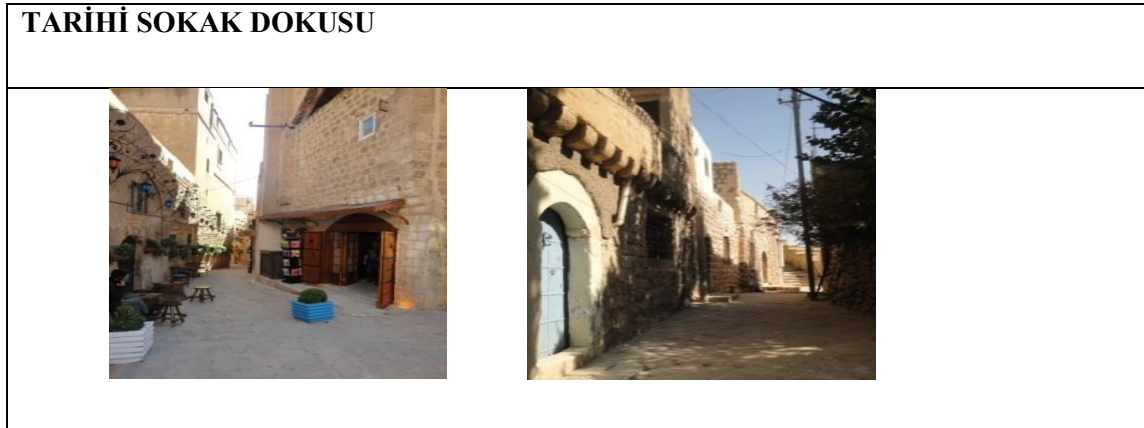
Meydanın genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Meydanın etrafında yapı olmaması sebebiyle sade seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Meydanın etrafındaki yolların sürekliliği sebebiyle uzatılmış olarak algılanmıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmamıştır. Öğrenciler, meydanın çevresiyle birlikte ilişkisini uygun olarak algılamıştır (Şekil 4.156.).

Şekil 4.157. C.M'nin Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Düzeyinin Değerlendirilmesi

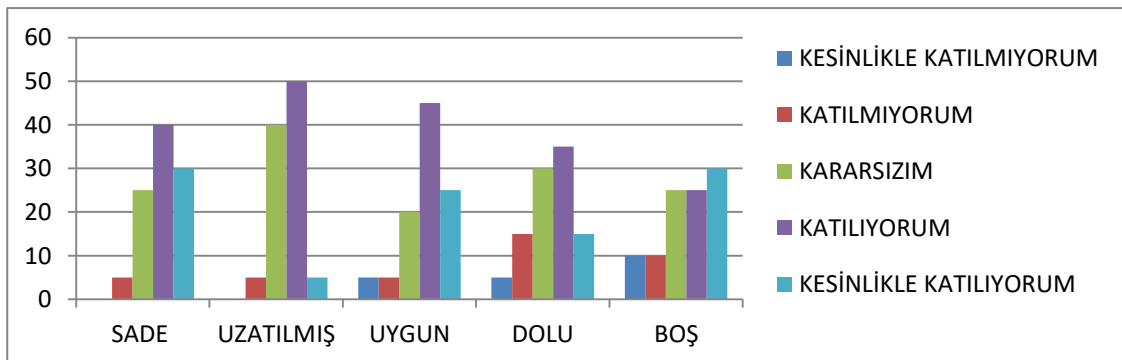
Meydanın genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Eski algısı tarihî meydanın geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesinin kalker taşı olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Meydan'da zeminde kullanılan malzemeye bakarak özel bir tarzı olduğu algılandığı görülmektedir (Şekil 4.157.).

Çizelge 4.48. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (T.S.D. – Genel Fotoğraf)

Şekil 4.158. Tarihi Sokak Dokusunun Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

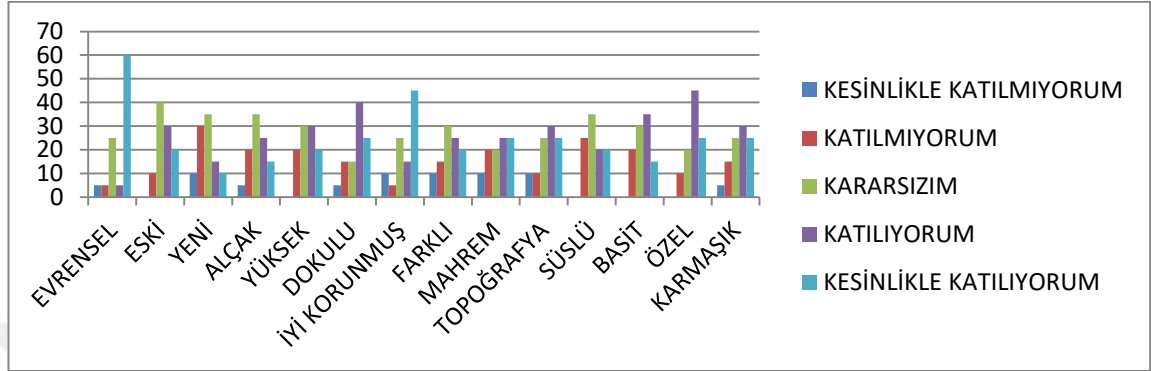
Tarihi sokak dokusunu genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; düzen açısından bir tutarlılık olduğunu ve beraber bir bütün olduğunu algılamışlardır. Tek bir stil kararsız kalma sebebi ise yapı cephelerinde kalker taşı kullanılmasına karşın yapıların cephelerinde görülen farklılıklardan dolayı bu şekilde algılanmıştır (Çizelge 4.48.) – (Şekil 4.158.).

Şekil 4.159. Tarihi Sokak Dokusunun Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Tarihi sokak dokusunu genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrencilerin; yapıların tarihi sokak üzerindeki cephelerini sade bulurken, yapı cephelerinin birbirini takip

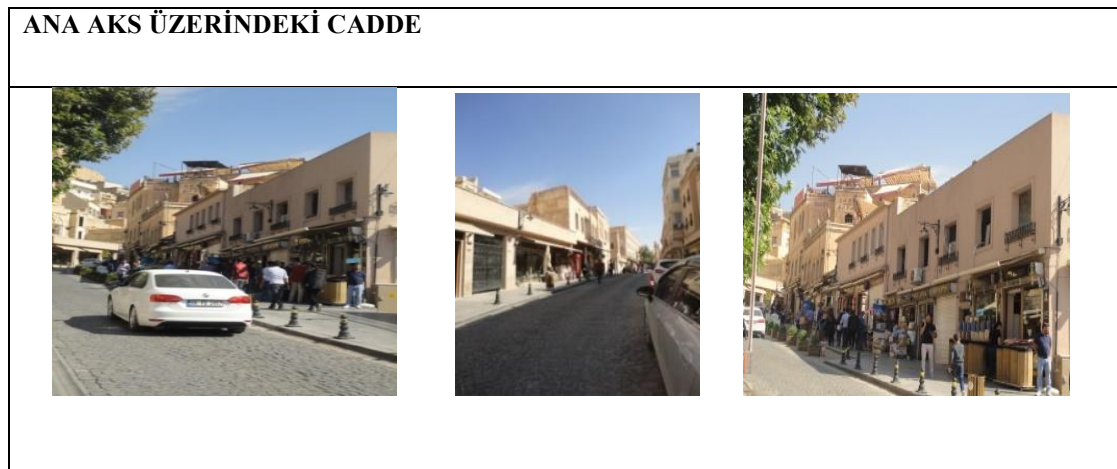
etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Yapı cephelerinin birbiriyle uyumu uygun olarak algılanmıştır. Yapıların sokağa bakan cephelerindeki kapı ve pencerelerin azlığı doluluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.159.).

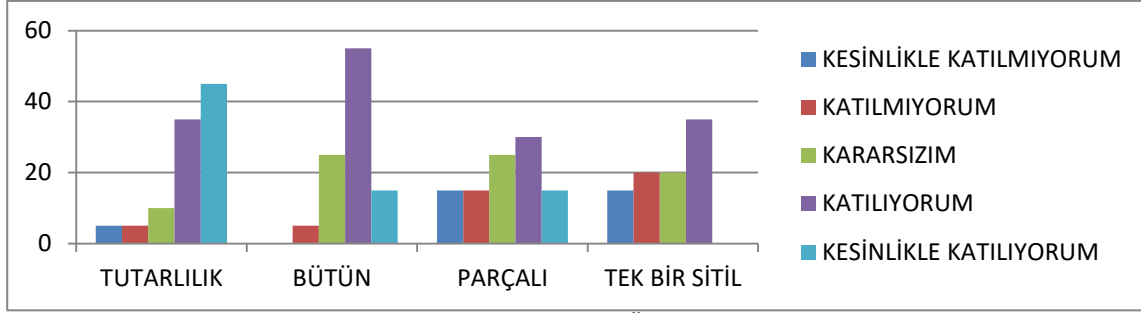

Şekil 4.160. Tarihi Sokak Dokusunun Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Tarihi sokak dokusunu genel fotoğraflar üzerinden değerlendiren öğrenciler; Evrensel olarak algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü tarihi sokakların dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taş olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Sokaktaki yapı cephelerinde görülen kesme taş işlemlerinden dolayı özel olarak algılanmıştır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır. Sokağa bakan yapı cephelerinde süslü seçeneğinde kararsız kaldıkları görülmüştür (Şekil 4.160.).

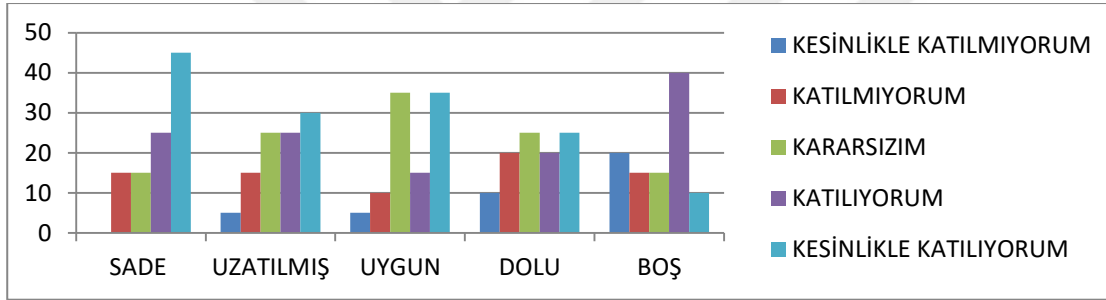
Çizelge 4.49. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Ana Aksta Cadde–Genel Fotoğraf)

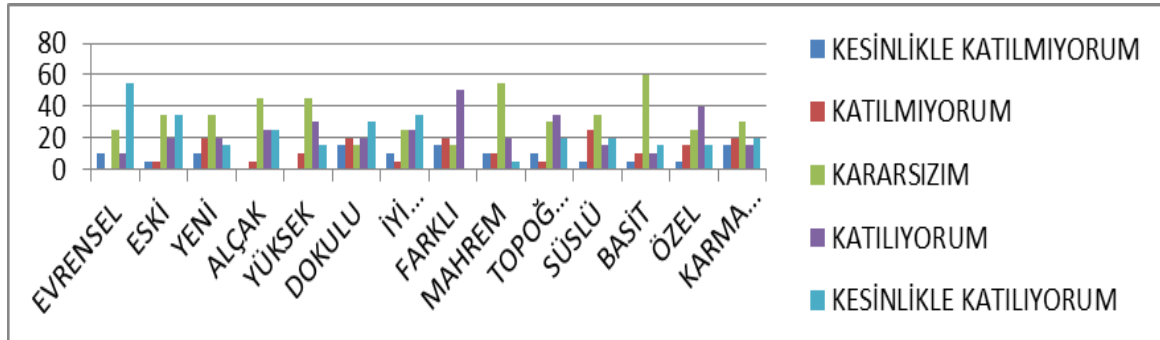
Şekil 4.161. Ana Akstaki Caddenin Genel Fotoğrafı Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Ana akstaki caddenin genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; ana cadde üzerindeki tarihi yapıların cephelerinde bir düzen olduğundan dolayı tutarlılık olarak algılanmıştır. Tek bir stil ve bütünün olumlu çıkma sebebi ise yapı cephelerinde kalker taşı kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.49.) – (Şekil 4.161.).

Şekil 4.162. Ana Akstaki Caddenin Genel Fotoğrafı Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

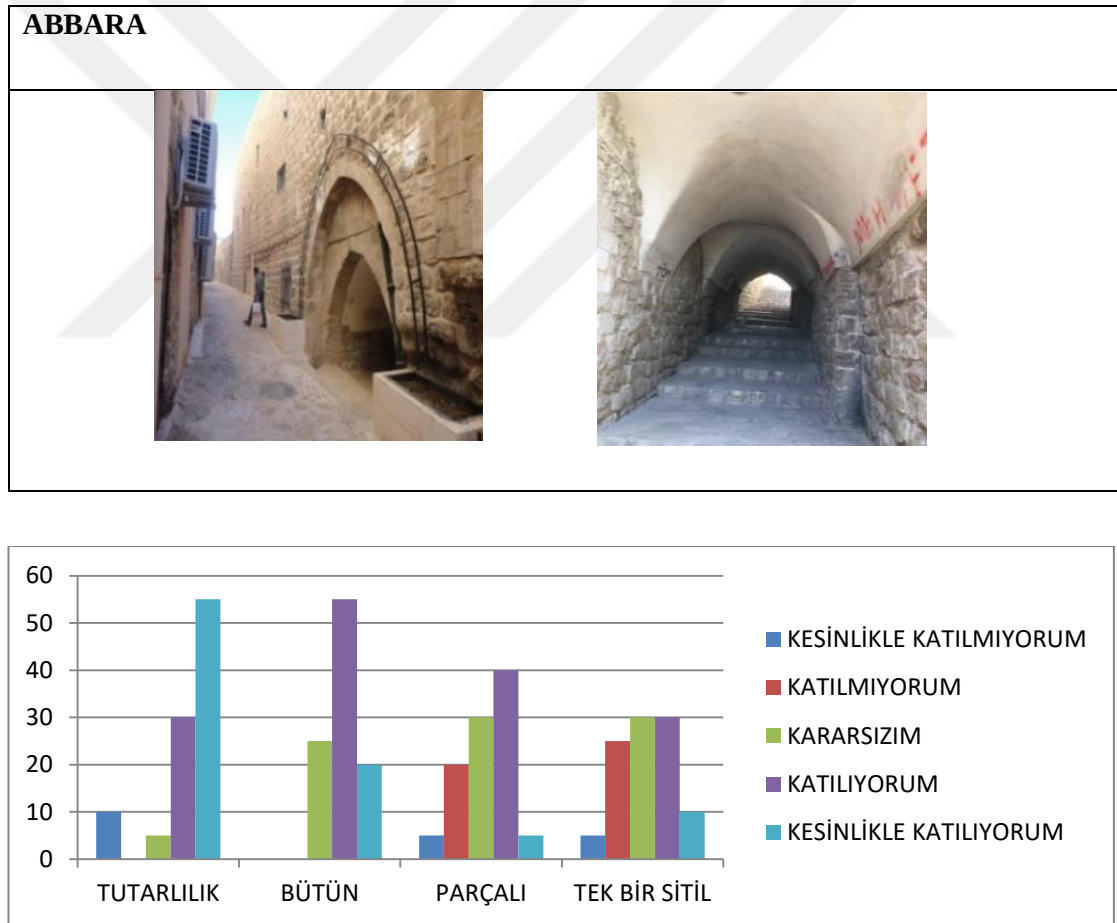
Ana akstaki caddenin genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrenciler; yapıların cadde üzerindeki cephelerini sade bulurken, Yapı cephelerinin birbirini takip etmesinin uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Yapıların cadde üzerindeki cepheleri boşluk hissi yaratmıştır (Şekil 4.162.).

Şekil 4.163. Ana Akstaki Caddenin Genel Fotoğrafı Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Ana akstaki caddenin genel fotoğrafları üzerinden değerlendiren öğrencilerin; Evrensel, özel, farklı algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü ana cadde üzerindeki tarihi yapıların dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı ana cadde üzerindeki tarihî yapıların geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Dokulu seçeneğini çoğunlukla seçerek yapı malzemesi kalker taşı olması sebebiyle yüzeyinin pürüzlü algılandığı görülmektedir. Yapıların cephelerinde pencere ve kapı doğramasından dolayı özel olarak algılanmıştır. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır (Şekil 4.163.).

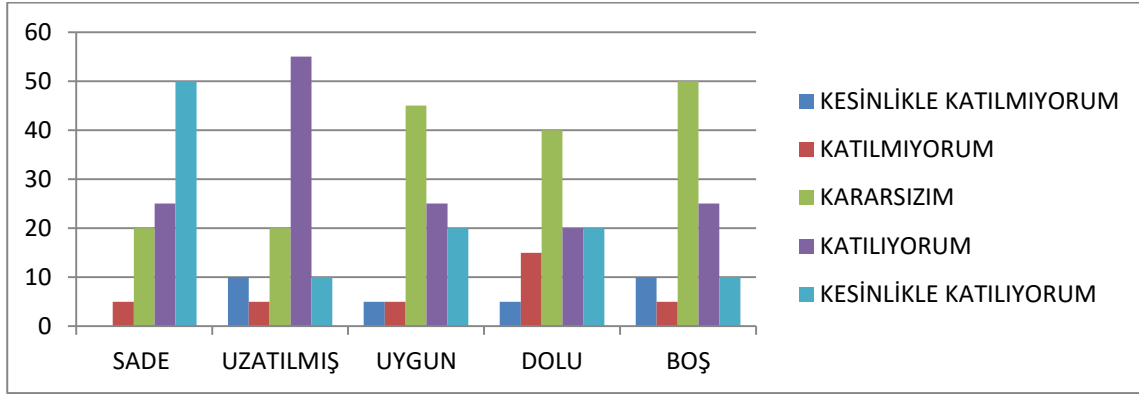
Çizelge 4.50. Eski Mardin Bölgesi Anket Değerlendirmesi (Abbara–Genel Fotoğraf)

Şekil 4.164. Abbaralara Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

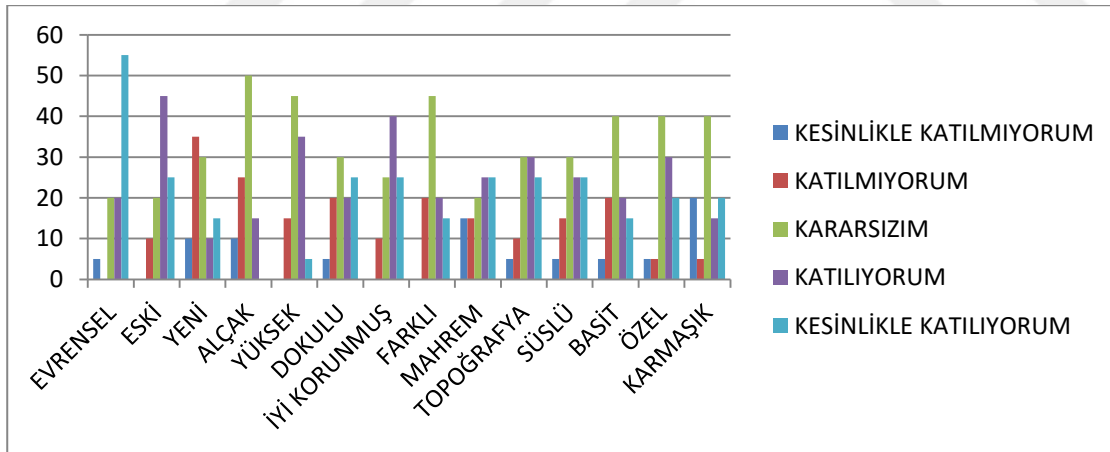
Abbaraları genel fotoğraf üzerinden değerlendiren öğrencilerin; Cephe üzerinden bakıldığında bir tutarlılık olduğu algılanmaktadır. Tek bir stil olumlu çıkma sebebi ise

yapının malzeme olarak sadece kalker taş kullanılması ve yapım tekniği olarak pencerelerin ve kapıların aynı olması bu algıyı sağlamıştır (Çizelge 4.50.) – (Şekil 4.164.).

Şekil 4.165. Abbaralara Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Abbaraları genel fotoğraf üzerinden değerlendiren öğrencilerin; abbaraları sade bulurken, yapıları birbirine bağlamasından dolayı uzatılmış seçeneğini çoğunlukla seçmelerini sağlamıştır. Bu da devamlılık hissini uyandırmıştır. Geçit şeklinde olduğundan doluluk hissinde kararsız kalmalarına neden olmuştur (Şekil 4.165.).

Şekil 4.166. Abbaralara Ait Genel Fotoğraf Üzerinden Algı Değerlendirilmesi

Abbaraları genel fotoğraf üzerinden değerlendiren öğrencilerin; Evrensel olarak algılanmıştır. Bu durum bölgeye özgü geçitlerin dünyada bir örneğinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Eski algısı tarihî geçitlerin geçmişten gelen özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Geçitlerin tarzından dolayı özel bir tarzı olup-olmadığı konusunda kararsız kalındığı görülmektedir. Bu seçenekler doğrultusunda genel algı olarak yapının benzerlik ilkesini yansıtan sıfat öğeleri seçilmiş olup, bu ilkeyi yansıtmaktadır.

Geçitlerin gösterişli ve süslü olduğu konusunda kararsız kalındığı görülmektedir (Şekil 4.166.).

4.2.8. Eski Mardin Bölgesinin Çevresel Algısının Değerlendirilmesi

Bireyler çevrelerini algılamak için çevrenin sahip olduğu kimliği belirlemeye çalışırlar. Çevrelerini algılamak için kentsel kimliği oluşturan topoğrafya, jeoloji, iklim, fiziksel çevre kimlik oluşumunda önemlidir. Bir bölgenin sınırları belirlenirken fiziksel, kültürel sınırlar baz alınır. Fiziksel sınırı; kentin jeolojisi, topoğrafyası, iklimi gibi doğal çevre ve yapma çevre kaynaklı öğeler belirler. Görsel sınır ise çevre algılamada kent kimliğini oluşturan öğelerle sınırlanır. Kent kimliğinin oluşumunda fiziksel çevrenin önemi büyüktür.

Anket uygulanan Eski Mardin Bölgesinin kentsel kimliğinin oluşumunda etkili olan doğal unsurlar topoğrafya, jeoloji, iklim iken; yapay unsur ise kültürel yapıdır. Dolayısıyla etkisinde oluşan anıtsal ve sivil mimari yapılarda bunun izlerini görmek mümkündür. Kimlik öğeleri belirlenirken de topoğrafik duruma göre sınırlar temel oluşturmaktadır.

Eski Mardin bölgesinde topoğrafyasına bağlı olarak kuzey- güney yönünde eğilimli bir arazide yayılım göstermiştir. Eski kent kuzeyindeki kalenin eteklerinde gelişmiş ve arazinin el verdiği ölçüde yapılaşmasını sürdürmüştür. Bölgenin kentsel kimliğini yansıtan başlıca sivil-anıtsal yapılardan olan; kale, tarihi konutlar, camiler, kiliseler, hamamlar, medreseler ile meydanlar, tarihi sokaklar ve abbaralara göre anket sonuçları değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda Eski Mardin bölgesinin kentsel kimlik algısının gestalt ilkelerine göre değerlendirilmesi Çizelge 4.51.' de verilmiştir.

Çizelge 4.51. Tarihi Eski Mardin Bölgesi Değerlendirme Tablosu

ESKİ MARDİN BÖLGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ								
İNCELENEN YAPI VE ALANLAR	ŞEKİL-ZEMİN	KAPALILIK	DEVAMLILIK	TAMAMLAMA	YAKINLIK	BENZERLİK	BASİTLİK	PRAG-NANZ
BÖLGE	●	●	●	●		●	●	●
KONUTLAR								
PLAN		●		●				
AVLU FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
SOKAKTAN FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
CAMİLER								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
KİLİSELER								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
MEDRESE								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
HAMAM								
PLAN		●		●				
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
MEYDAN								
GENEL FOTOĞRAF	●		●			●	●	●
ANA AKSTAKİ CADDELR	●		●		●	●	●	●
TARİHİ SOKAK DOKUSU	●		●		●	●	●	●
ABBARA	●		●		●	●	●	●

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kentsel kimlik oluşumuna bağlı olarak etkili olan doğal ve yapay unsurlar tarihsel süreç içinde kentlere bir anlam kazandırmakta ve kentin kimliği buna göre tanımlanmaktadır. Kent kimliğini oluşturan öğeler kente özgü karakteristik özellikleri de vermektedir. Kentlerin özelliklerine göre tarihi kent, turizm kenti, tarım kenti, bilim kenti bunun gibi nitelendirme yapılmaktadır. Bu doğrultuda kentler çevreleriyle birlikte bir bütün olarak algılanmaktadır.

Bir bölgenin kimliğini oluşturan doğal unsurlar; topoğrafya, iklim, jeoloji iken yapay unsur ise kültürel değerlerdir. Bu doğrultuda oluşan kentsel çevre, içinde barındırdığı bu unsurlara göre bir bütün olarak ele alınmakta ve buna göre algılanmaktadır.

İncelenen ilk alan olarak Diyarbakır Suriçi bölgesinin birçok medeniyetin izlerini taşıyan eserlerle dolu kendine özgü dokusu olan bir alandır. Yerleşimin oluşumunda topoğrafya, jeoloji, ve iklim belirleyici doğal unsurlar olurken, aynı zamanda yapay unsurlarda kültürel yapısının oluşumunda etkilidir. Benzer şekilde Eski Mardin kentinin dokusunun şekillenmesinde topoğrafya, jeoloji ve iklim belirleyici unsur olmuş, kültürel yapının şekillenmesi de yapay unsurlara bağlı gelişmiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak kendi kentsel kimliğine sahip olan tarihi bölgelerden seçilen kale, sivil ve anıtsal yapılar, cadde, sokak ve geçit örneklerinin plan ve fotoğraflarını mimarlık öğrencileri üzerinden çevresel algısının nasıl olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Diyarbakır tarihi suriçi bölgesini çevreleyen surlar alanın sınırlarını oluşturmuştur. Surların uzunluğu ve eski ile yeni yerleşim arasında bir sınır görevi görmesi gestalt ilkelerine göre çevresel algısının şekil-zemin, kapalılık, devamlılık, tamamlama, basitlik ve benzerlik ilkeleri ile beraber *pragnanz*'ı (denge yasası) taşıdığını ortaya koymuştur. Aynı zamanda surların birçok noktada kesintisiz devam etmesi ve sadece bazalt taşı ile inşa edilmiş olmasının da bu algıya neden olduğu düşünülmektedir. Konutların bir avluya sahip olması ve plan algısının tamamlama ve kapalılık ilkesini sağladığını, avludan ve sokaktan dış cephesinden çekilen fotoğraflarda şekil-zemin, devamlılık, benzerlik, basitlik ve tüm bu ilkeleri kapsayan *pragnanz*'ı (denge yasası) ortaya çıkarmıştır. Burada yine bazalt taşın yoğun kullanımı ve yapının iç avluya cephe veren

duvarlar ile sokak cephesinin sürekliliği ve sokak avlu uyumuna neden olduğu düşünülmektedir.

Anıtsal yapıların genellikle iç avlularına ve dışa kapalı bir plana sahip olmaları kapalılık ve tamamlama ilkelerini yansıttığını ortaya çıkarmıştır. Genel fotoğraflar üzerinden yapılan algı ölçümlerine göre de şekil-zemin, devamlılık, benzerlik, basitlik ve tüm bu ilkeleri kapsayan pragnanz'ı (denge yasası) yansıttığı ortaya çıkarılmıştır. Yapılarda bazalt taşın yoğun kullanımı yapıların cephelerinin sürekliliği ve sokak ile uyumuna bu ilkelerin algılanmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Alanda incelenen meydanların algısının gestalt ilkelerine göre şekil-zemin, devamlılık, benzerlik, basitlik ve tüm ilkeleri kapsayan pragnanzı (denge yasası) yansıttığı ortaya çıkarılmıştır. Bu meydanların çevreleri ile uyumu, meydana bakan yapı cephelerinin sürekliliği, meydana hemen ulaşılabilir olması ve bazalt taşının zemin kaplamasında kullanılmasının bu ilkelerin algılanmasında etken olduğu düşünülmektedir. Seçilen ana cadde ve sokaklarda yer alan üstünde yapı bulunan kabaltının da şekil-zemin, devamlılık, yakınlık, benzerlik, basitlik ve tüm ilkeleri kapsayan pragnanz'ı (denge yasası) yansıttığı görülmektedir. Seçilen tarihi sokak dokusunun göre şekil-zemin, devamlılık, benzerlik, basitlik ve tüm ilkeleri kapsayan pragnanz'ı (denge yasası) yansıttığı görülmektedir.

Diyarbakır Suriçi Bölgesinin kent dokusunun benzer kimlik bileşenlerine göre çevresel algısı Çizelge 5.1.'de verilmiştir.

Çizelge 5.1. Diyarbakır Suriçi Bölgesinin Çevresel Algının Değerlendirilmesi

DİYARBAKIR SURIÇİ BÖLGESİNDE GÖRSEL ALGININ GESTALT İLKESİNE GÖRE YAPI DEĞERLENDİRİLMESİ			
SURLAR	SİVİL VE ANITSAL YAPILAR	TARİH SOKAKDOKUSU	ANA CADDE VE KABALTI
Şekil-Zemin	Şekil-Zemin	Şekil-zemin	Şekil-zemin
Kapalılık	Kapalılık	Yakınlık	Devamlılık
Devamlılık	Devamlılık	Basitlik	Yakınlık
Basitlik	Tamamlama	Benzerlik	Basitlik
Benzerlik	Basitlik	Pragnanz (Denge yasası)	Benzerlik
Pragnanz (Denge yasası)	Benzerlik		Pragnanz (Denge yasası)
	Pragnanz (Denge yasası)		

Diğer inceleme alanı olan Eski Mardin bölgesinin topoğrafik yapısından dolayı kale yerleşim ile birbirinden ayrılmış, yerleşimden bağımsız bir konumdadır. Yapılan çalışmada kale ve eteklerindeki yerleşimin bir bütün olarak değerlendirilmesine yol açmıştır. Bölgenin gestalt ilkelerine göre çevresel algısının kapalılık, basitlik, devamlılık ve benzerlik ilkelerini taşıdığını ortaya çıkmıştır. Yapılaşmanın sadece kalker taşı ile inşa edilmiş olmasının benzerlik algısına neden olduğu düşünülmektedir. Konutların bir avluya sahip olması ve planlarının algısının tamamlama ve kapalılık ilkesini sağladığını, avludan ve sokaktan dış cephesinden çekilen fotoğraflarda şekil-zemin, benzerlik, basitlik, devamlılık ilkelerinin algılandığı ortaya çıkarılmıştır. Burada yine kalker taşın yoğun kullanımı ve yapının iç avluya cephe veren duvarlar ile sokak cephesinin sürekliliği ve sokak avlu uyumuna neden olduğu düşünülmektedir.

Anıtsal yapıların genellikle iç avlularına ve dışa kapalı bir plana sahip olmaları kapalılık ve tamamlama ilkelerini yansıttığını ortaya çıkarmıştır. Genel fotoğraflar üzerinden yapılan algı ölçümlerine göre de şekil-zemin, benzerlik, basitlik, devamlılık ve tüm ilkeleri kapsayan pragnanzı (denge yasası) yansıttığı ortaya çıkarılmıştır. Yapılarda kalker taşın yoğun kullanımı yapıların cephelerinin veren sürekliliği ve sokak ile uyumuna bu ilkelerin algılanmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Alanda incelenen meydanların algısının gestalt ilkelerine göre şekil-zemin, kapalılık, devamlılık, tamamlama, yakınlık, benzerlik, basitlik ve tüm ilkeleri kapsayan pragnanz'ı (denge yasası) yansıttığı ortaya çıkarılmıştır. Bu meydanların çevreleri ile uyumu, meydana bakan yapı cephelerinin sürekliliği, meydana hemen ulaşılabilir olması ve kalker taşının zemin kaplamasında kullanılmasının bu ilkelerin algılanmasından etken olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte seçilen ana cadde, tarihi sokak ve bu sokakta yer alan üstünde yapı bulunan abbaraların da şekil-zemin, devamlılık, yakınlık, benzerlik, basitlik ve tüm ilkeleri kapsayan pragnanz'ı (denge yasası) yansıttığı da görülmektedir.

Eski Mardin Bölgesinin kent dokusunun kimlik bileşenlerine göre çevresel algısı Çizelge 5.2.'de verilmiştir.

Çizelge 5.2. Eski Mardin Bölgesinin Çevresel Algının Değerlendirilmesi

ESKİ MARDİN BÖLGESİNDE GÖRSEL ALGININ GESTALT İLKESİNE GÖRE YAPI DEĞERLENDİRİLMESİ		
BÖLGE	SİVİL VE ANITSAL YAPILAR	TARİH SOKAK DOKUSU-ANA CADDE VE ABBARA
Kapalılık	Şekil-Zemin	Şekil-zemin
Devamlılık	Kapalılık	Devamlılık
Basitlik	Devamlılık	Yakınlık
Benzerlik	Tamamlama	Basitlik
Pragnanz (Denge yasası)	Basitlik	Benzerlik
	Benzerlik	Pragnanz (Denge yasası)
	Pragnanz (Denge yasası)	

Sonuç olarak; Diyarbakır Suriçi bölgesi ve Eski Mardin bölgesinin kimlik bileşenlerine göre çevresel algıları benzer çıkmıştır. Diyarbakır Dicle Üniversitesinde Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü 4.sınıf öğrencileri ile Mardin Artuklu Üniversitesinde Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü 4.sınıf öğrencilerine uygulanan anket sonuçlarına göre yaşadıkları kentin tarihi dokusunun kentsel kimlik öğelerinin gestalt ilkelerine göre çevresel algı düzeyleri aynı doğrultuda olduğu görülmektedir.

Bu çalışmanın bir sonraki aşamasında mesleki yeterliliğini kazanmış mimarlara ve farklı meslek gruplarına sahip kişilere uygulanması, kentsel algının ortaya çıkarılması önerilmektedir. Ayrıca yeni tasarımlara ışık tutacak olması ve kültürel sürdürülebilirliği sağlayacağı düşünülmektedir.

6.KAYNAKLAR

Alioğlu, F. 1993. “Koruma Konusunda Genelleştirilmiş Yaklaşımlar ve Mardin Örneği”, *A.Ü. DTCF, Fakülte Dergisi*, s.262-280, Ankara.

Alioğlu, F. 2000. ‘Mardin Şehir Dokusu ve Evler’. Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayını. İstanbul.

Anıktar, S. , 2008. ‘Çocuklar Mekan Algısının Gelişmesinde Bilgisayarın Etkisinin Araştırması’ Yüksek Lisans Tezi, YTÜ, İstanbul.

Asar, H. , 2013.’Mimari Mekan Okunmasında Algısal Deneyim Analizinin Bir Yöntem Yardımıyla İrdelenmesi’, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Aslanoğlu, R., 1995. ‘Kentleri Zaman – Mekan Etkileşiminde Değerlendiren Yaklaşımlar ve Değişen Kentli Kimlikleri’, Bursa s. 92.

Arslan, R. 1999, ‘Diyarbakır Kentinin Tarihi ve Bugünkü Konumu’, Diyarbakır Müze Şehir, YKY, İstanbul, ss.39-80.

Atkinson, R, L. , Atkinson, R, C. ve Hilgard, E, R. (1995). Psikolojiye Giriş. (Çev. M. Atakay). İstanbul: Sosyal.

Aydınlı, S., 1986. ‘Mekansal Değerlendirmede Algısal Yargılara Dayalı Model’, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Beysanoğlu, Ş. , 2003, ‘Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi’, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi yay. , Diyarbakır.

Çakır, H., 1997 .’Çocukların Algılanmasında Etkili Olan Mimari Parametrelerin Belirlenmesi’, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ, İstanbul.

Ertürk, S. , 1979. ‘Mekan Bileşenlerinin Tasarımında Doku Boyutu’, KTÜ, Trabzon.

Ertürk, S. , 1984. ‘Mimari Mekanın Algılanması Üzerine Deneyisel Bir Çalışma’, Doktora Tezi, KTÜ, Trabzon.

Günel, 2006. ‘Mardin İlinde Kültürel Çekicilikler ve Turizm Amaçlı Kullanım Olanakları’, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Gibson, J. J. 1966. ‘The Senses Considered as Perceptual Systems’, Boston: Houghton Mifflin.

Gibson, J. J. 1979. ‘The Ecological Approach to Visual Perception’. Boston, MA: Houghton Mifflin.

Lang, J., 1987. ‘Creating Architectural Theory’, *The Rol Of The Behavioral Sciences In Environment Design*, Van Nostrand Reinhold, New York.

Lang, J., 1994. ‘Urban design: the American experience Van Nostrand Reinhold’, New York.

Karadoğan, S., 1996, ‘Türkiye’de İl Merkezlerinin Coğrafi Mekanla İlişkileri’, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 2, Elazığ.

Karagülle, C. , 2009. ‘Yerel Verilerin Konut Tasarım Sürecinde Değerlendirilmesi: Mardin Örneği’, Doktora tezi, İTÜ, İstanbul.

Kaypak, Ş. , 2011. “Bilgi Toplumu Olma Yolunda Kentsel Değişim ve Bilgi Kentleri”, *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 1, s. 117-130.

Kılınçarslan, İ., ve Önem, A.B., 2005. Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik, *İTÜ Dergisi/A*, Mimarlık, Planlama ve Tasarım, Cilt 4, Sayı 1, S:115-125.

Kılınçarslan ve Önem, 2005, Güremen, 2010, *e-Journal of New World Sciences Academy 2011*, Volume: 6, Number: 2, Article Number: 3C0073.

Kejanlı, D. Türkan, Dinçer, İ. , 2011. ‘Diyarbakır Kale Kenti’nde Koruma ve Planlama Sorunları ‘*Megaron Dergisi*; 6(2):95-108 27.

Ocakçı, M.,1989. Şehir Kimliği ve Çevre İlişkileri, 17. Dünya Gençlik Günü, Bursa.

Oğurlu, İ. , 2014. ‘Çevre- Kent İmajı - Kent Kimliği - Kent Kültürü Etkileşimlerine Bir Bakış’, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, Yıl: 13 Sayı: 26 Güz s. 275-293.

Önem, A.B., Kılınçaslan, İ., 2005. ‘Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik,’ *İTÜ Dergisi*, Mimarlık Planlama ve Tasarım, 4(1):115-125.

Özgüç N. , Tümertekin E. 2000. ‘Coğrafya, Geçmiş, Kavramlar, Coğrafyacılar’. Çantay Kitabevi, İstanbul.

Öz, P. , 2009. “Bilimin Sırtında Yükselen Gelecek ve Bilim Kenti Projeleri”, *Bilim ve Ütopya Dergi*.

Özbek, M. , 2004. Gelenekselden Türeyen Çağdaş Mardin Konut Yerleşimi, Yıldız Teknik Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Özer, N. , 1998. Kent Kimliğini Oluşum ve Değişim Sürecinde Konut Alanlarında Planlama Tasarımın Etkileri, Gazi Üniversitesi, Ankara s. 14.

Piaget, J., 1955. “The Child’s Construction of Reality”, London.

Meşelei, 2018. ‘Mardin’de Kültürel Turizm ve Diğer Çekicilikler, Tespitler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri’, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 6, Sayı: 79, Ekim 2018, s. 156-183.

Minez, B. ,” Mimarlık Eğitimi Sürecinde Bireyin Algı Değişiminin Görsel Çevre Değerlendirme Teknikleri İle İncelenmesi” Doktora Tezi, TÜ, Edirne, 2013.

Morgan, C. , 1977 “Psikolojiye Giriş”, Meteksan Yayınları, Ankara.

Schroeder, H. W. , 2007, Ağustos 6: Place Experience, Gestalt, and The Human–Nature Relationship, *Journal of Environmental Psychology*, 27, 293–309

Sugarman, S. , 1989. “Piaget’ s Construction of the Child’ s Reality”, Cambridge University Pres.

TMMOB Diyarbakır Kent Sempozyumu bildiriler kitabı TMMOB Diyarbakır il koordinasyon kurulu, 2009.

Turgut H., Yavuz Özalp A., Erdoğan A., “Artvin İlinde Doğal Çevrenin Kent Kimliğine Etkileri”, *SDÜ Orman Fakültesi Dergisi*, 2012, 13:293-180

Tüfekçioğlu Hanzade K. , 2008. ‘Tarihsel Çevrede Görsel Peyzaj Kalite Değerlendirmesi İstanbul Yedikule Örneği’, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Ustaömeroğlu, A.A. , 1998. ‘Mimari Analiz İçin Temel Tasarım Öge ve İlkelerinin Kullanımı Öle Oluşturulan Estetik Ağırlıklı Bir Yöntem Araştırması’ yayınlanmamış, Doktora Tezi, KTÜ, Trabzon.

Zülkadiroğlu, D. ,2013. Mimari Cephe Temsillerinin Kullanıcı Algısına Etkisinin İncelenmesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Zeren, N., 1981. Kentsel Alanlarda Alınan Koruma Kararlarının Uygulanabilirliği, Doktora Tezi, İTÜ, İstanbul.

İnternet Adresleri

Google. Erişim: (Community Food Security Coalition, 2007). Erişim Tarihi: 03.03.2019.

Google. Erişim: (European Commission, 2000). Erişim Tarihi: 01.01.2019.

Google. Erişim: (www.felsefe.gen.tr). Erişim Tarihi: 21.12.2018.

Google. Erişim: (www.diyarbakir.com). Erişim Tarihi: 10.12.2018.

Google. Erişim: (ww.arkitera.com). Erişim Tarihi: 10.07.2019.

Google. Erişim: (www.researchgate.net). Erişim Tarihi: 12.07.2019.

Google. Erişim: (www.wannart.com /parcalarından-ayrı-bir-butun-gestalt-ilkeleri/). Erişim Tarihi: 15.07.2019.

Google. Erişim: (http://handegrafik.blogspot.com/2013/03/gestalt-kuram_27.html). Erişim Tarihi: 15.07.2019.

Google. Erişim: (www.altinotu.blogspot.com). Erişim Tarihi: 16.07.2019.

Google. Erişim: (www.emlakkulisi.com). Erişim Tarihi: 16.07.2019.

Google. Erişim: (www.bodrum.bel.tr). Erişim Tarihi: 17.07.2019.

Google. Erişim: (www.kulturportali.com). Erişim Tarihi: 17.07.2019.

Google. Erişim: (www.ova.gen.tr). Erişim Tarihi: 17.07.2019.

Google. Erişim: (www.elazigkulturturizm.gov.tr). Erişim Tarihi: 17.07.2019.

Google. Erişim: (www.arkitera.com). Erişim Tarihi: 17.07.2019.

Google. Erişim: (www.booktwo.org). Erişim Tarihi: 17.07.2019.

Google. Erişim: (www.safranboluevleri.net). Erişim Tarihi: 18.07.2019.

Google. Erişim: (www.gezipgordum.com). Erişim Tarihi: 18.07.2019.

Google. Erişim: (www.wikiwand.com). Erişim Tarihi: 18.07.2019.

EKLER

Ek 1. SURIÇİ BÖLGESİ ANKET FORMU

Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Suriçi Bölgesi Görsel Etki Analizi Araştırma Anketi

Bu anket çalışması Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim dalında hazırlanan yüksek lisans tezi için yapılmaktadır. Gördüğünüz fotoğraflar hakkındaki düşüncelerinizi ölçmek için, satırda bulunan uygun gördüğünüz haneye bir adet çarpı işareti yerleştiriniz. Bu işlemi her satır için ayrı ayrı yapınız. Ankete verdiğiniz yardım için teşekkür ederim.

YÜKSEK LİSANS

ÖĞRENCİSİ

SENEM DİLEM

GÜNEL

ANKETE KATILANLARIN CİNSİYETİ:

KADIN ()	ERKEK ()
-----------	-----------

ANKETE KATILANLARIN YAŞ ARALIĞI:

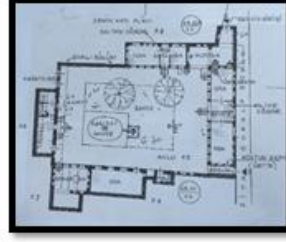
16-24 ()	24-30 ()
-----------	-----------

ANKETE KATILANLARIN İKAMET DURUMU:

ŞEHİR DIŞINDAN GELEN ()	DİYARBAKIR'DA YAŞAYAN ()
--------------------------------	------------------------------

SUR BÖLGESİ						SUR BÖLGESİ							
  	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME					 	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
		5	4	3	2	1			5	4	3	2	1
	KAPALI							KAPALI					
	AÇIK							AÇIK					
	HAVADAR							HAVADAR					
	SINIRLARI BELİRLENMİŞ							SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
		5	4	3	2	1			5	4	3	2	1
	SADE							SADE					
	UZATILMIŞ							UZATILMIŞ					
	UYGUN							UYGUN					
	DOLU							DOLU					
	BOŞ							BOŞ					
	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
		5	4	3	2	1			5	4	3	2	1
EVRENSEL						EVRENSEL							
ESKİ						ESKİ							
YENİ						YENİ							
ALÇAK						ALÇAK							
YÜKSEK						YÜKSEK							
DOKULU						DOKULU							
İYİ KORUNMUŞ						İYİ KORUNMUŞ							
FARKLI						FARKLI							
MAHREM						MAHREM							
TOPOĞRAFYA						TOPOĞRAFYA							
SÜSLÜ						SÜSLÜ							
BASİT						BASİT							
ÖZEL						ÖZEL							
KARMAŞIK						KARMAŞIK							
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.													
5:KEŞİNLİKLE KATILIYORUM		4:KATILIYORUM		3:KARARSIZIM		2:KATILMIYORUM		1:KEŞİNLİKLE KATILMIYORUM					

CAMİ KEBİR MAH. TELGRAFHANE SOK.3, ADA 334, PARSEL 3 (KONUT)

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI					
BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

(AVLUDAN FOTOĞRAF)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

(SOKAKTAN FOTOĞRAF)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

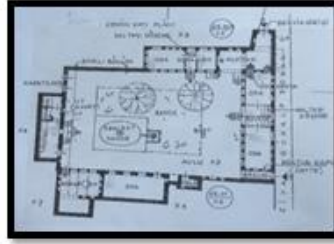
4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

İNÖNÜ MAH. GÜLLÜ SOK.3, ADA 149, PARSEL 8 (KONUT)

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

(AVLUDAN FOTOĞRAF)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

(SOKAKTAN FOTOĞRAF)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILYORUM

4:KATILYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

CAMİ KEBİR MAH. TELGRAFHANE SOK.3, ADA 334, PARSEL 3 (KONUT)

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI					
BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

(AVLUDAN FOTOĞRAF)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

(SOKAKTAN FOTOĞRAF)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

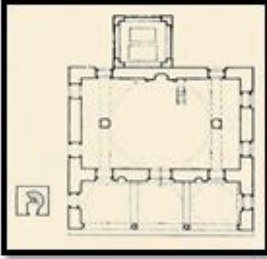
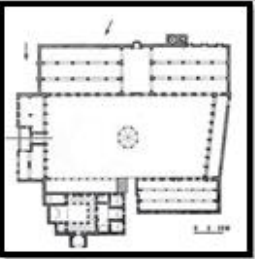
5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

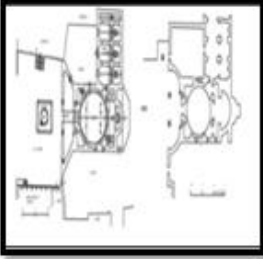
4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

NEBİ CAMİ					ULU CAMİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
(PLAN)					(PLAN)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>					TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI						<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>					TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>					TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						MI						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>					TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						MI						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
MI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
MI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
5.KESİNLİKLE KATILYORUM		4.KATILYORUM		3.KARARSIZIM		2.KATILMIYORUM		1.KESİNLİKLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

MERYEM ANA KİLİSESİ	SIRP GRAGOUS KİLİSESİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI						 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
(PLAN)	(PLAN)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
  <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
5:KESİNLİKLE KATILIYORUM	4:KATILIYORUM	3:KARARSIZIM	2:KATILMIYORUM	1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					

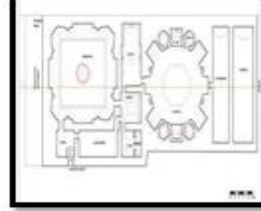
VAHAP AĞA HAMAMI

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

DEVA HAMAMI

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

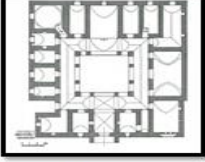
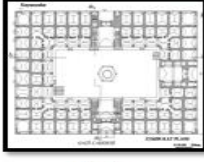
5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

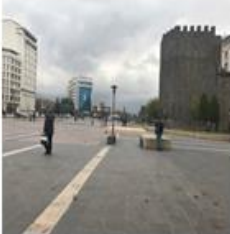
4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

ZİNCİRİYE MEDRESESİ	HASAN PAŞA HANI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
  (PLAN) 	 (PLAN) 																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
5.KESİNİMLE KATILIYORUM	4.KATILIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
3.KARARSIZIM	2.KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
1.KESİNİMLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															

DAĞKAPI MEYDANI	ULU CAMİ MEYDANI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
  	 																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
5.KESİNİMLE KATILIYORUM	4.KATILIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
3.KARARSIZIM	2.KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
1.KESİNİMLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

GAZİ CADDESİ

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

MELİKAHMET CADDESİ

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

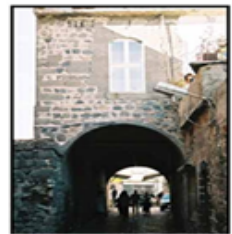
1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

TARİHİ SOKAK DOKUSU

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

TARİHİ SOKAK DOKUSU

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

Ek 2. ESKİ MARDİN BÖLGESİ ANKET FORMU

Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Eski Mardin Bölgesi Görsel Etki Analizi Araştırma Anketi

Bu anket çalışması Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim dalında hazırlanan yüksek lisans tezi için yapılmaktadır. Gördüğünüz fotoğraflar hakkındaki düşüncelerinizi ölçmek için, satırda bulunan uygun gördüğünüz haneye bir adet çarpı işareti yerleştiriniz. Bu işlemi her satır için ayrı ayrı yapınız. Ankete verdiğiniz yardım için teşekkür ederim.

YÜKSEK LİSANS

ÖĞRENCİSİ

SENEM DİLEM

GÜNEL

ANKETE KATILANLARIN CİNSİYETİ:

KADIN ()	ERKEK ()
-----------	-----------

ANKETE KATILANLARIN YAŞ ARALIĞI:

16-24 ()	24-30 ()
-----------	-----------

ANKETE KATILANLARIN İKAMET DURUMU:

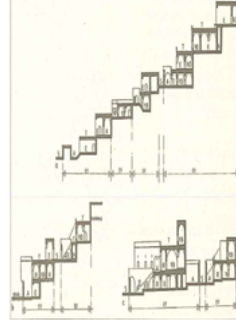
ŞEHİR DIŞINDAN GELEN ()	MARDİN'DE YAŞAYAN ()
--------------------------------	--------------------------

ESKİ MARDİN BÖLGESİ

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
KAPALI	5	4	3	2	1
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
SADE	5	4	3	2	1
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

ESKİ MARDİN BÖLGESİ

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
KAPALI	5	4	3	2	1
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
SADE	5	4	3	2	1
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNİZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

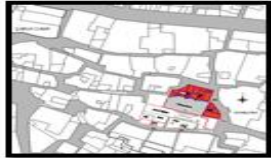
4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

LATİFİYE MAHALLESİ

(PLAN) - (Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
KAPALI	5	4	3	2	1
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

{AVLUDAN FOTOĞRAF}-
(Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
TUTARLILIK	5	4	3	2	1
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
SADE	5	4	3	2	1
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
EVRENSEL	5	4	3	2	1
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

{SOKAKTAN FOTOĞRAF}-
(Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
TUTARLILIK	5	4	3	2	1
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
SADE	5	4	3	2	1
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
EVRENSEL	5	4	3	2	1
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNİZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

ŞEHİDİYE MAHALLESİ

(PLAN) - (Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

(AVLUDAN FOTOĞRAF)-
(Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İM KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

(SOKAKTAN FOTOĞRAF)-
(Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İM KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5.KESİNLİKLE KATILIYORUM

4.KATILIYORUM

3.KARARSIZIM

2.KATILMIYORUM

1.KESİNLİKLE KATILMIYORUM

ŞEHİDİYE MAHALLESİ

(PLAN) - (Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

(AVLUDAN FOTOĞRAF)-
(Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

(SOKAKTAN FOTOĞRAF)-
(Karagülle, 2009)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

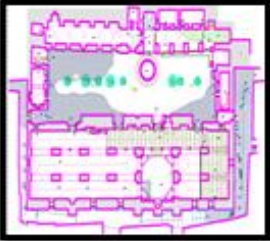
5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

MARDİN ULU CAMİ	ABDÜLLATİF CAMİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
  (PLAN)	 (PLAN)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI						<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>KAPALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>AÇIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>HAVADAR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SINIRLARI BELİRLENMİŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BİRLİK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	KAPALI						AÇIK						HAVADAR						SINIRLARI BELİRLENMİŞ						BİRLİK						BÜTÜN						PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																	
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
KAPALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
AÇIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
HAVADAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SINIRLARI BELİRLENMİŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BİRLİK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
 	 																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="width: 20%;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
5:KESİNLİKLE KATILIYORUM	4:KATILIYORUM	3:KARARSIZIM	2:KATILMIYORUM	1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					

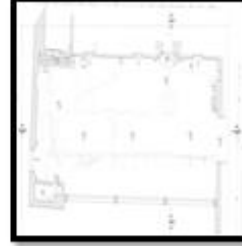
SURP KEVORK KİLİSESİ

{PLAN}

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

PROTESTAN KİLİSESİ

{PLAN}

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İNİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İNİ					
KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5.KESİNLİKLE KATILIYORUM

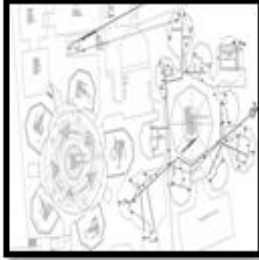
4.KATILIYORUM

3.KARARSIZIM

2.KATILMIYORUM

1.KESİNLİKLE KATILMIYORUM

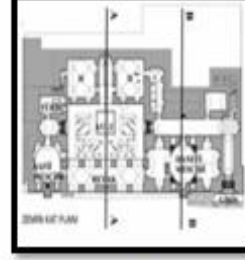
EMİR HAMAMI

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

ZİNCİRİYE MEDRESESİ

(PLAN)

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
KAPALI					
AÇIK					
HAVADAR					
SINIRLARI BELİRLENMİŞ					
BİRLİK					
BÜTÜN					
PARÇALI					

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
TUTARLILIK					
BÜTÜN					
PARÇALI					
TEK BİR STİL					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
SADE					
UZATILMIŞ					
UYGUN					
DOLU					
BOŞ					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME				
	5	4	3	2	1
EVRENSEL					
ESKİ					
YENİ					
ALÇAK					
YÜKSEK					
DOKULU					
İYİ KORUNMUŞ					
FARKLI					
MAHREM					
TOPOĞRAFYA					
SÜSLÜ					
BASİT					
ÖZEL					
KARMAŞIK					

FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜNÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.

5:KESİNLİKLE KATILIYORUM

4:KATILIYORUM

3:KARARSIZIM

2:KATILMIYORUM

1:KESİNLİKLE KATILMIYORUM

CUMHURİYET MEYDANI		TARİHİ SOKAK DOKUSU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
  	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
5.KESİNLİKLE KATILYORUM	4.KATILYORUM	3.KARARSIZIM	2.KATILMIYORUM	1.KESİNLİKLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

TARİHİ MARDİN CADDESİ		TARİHİ SOKAK DOKUSU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK						 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>TUTARLILIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BÜTÜN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>PARÇALI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TEK BİR STİL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>SADE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UZATILMIŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>UYGUN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOLU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BOŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th style="text-align: left;">TASARI İLKELERİ</th> <th colspan="5" style="text-align: center;">DEĞERLENDİRME</th> </tr> <tr> <th></th> <th>5</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> </tr> <tr><td>EVRENSEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ESKİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YENİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ALÇAK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>YÜKSEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DOKULU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>İYİ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KORUNMUŞ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>FARKLI</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>MAHREM</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TOPOĞRAFYA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SÜSLÜ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BASİT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ÖZEL</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARMAŞIK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	TUTARLILIK						BÜTÜN						PARÇALI						TEK BİR STİL						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	SADE						UZATILMIŞ						UYGUN						DOLU						BOŞ						TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME						5	4	3	2	1	EVRENSEL						ESKİ						YENİ						ALÇAK						YÜKSEK						DOKULU						İYİ						KORUNMUŞ						FARKLI						MAHREM						TOPOĞRAFYA						SÜSLÜ						BASİT						ÖZEL						KARMAŞIK					
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
TUTARLILIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BÜTÜN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
PARÇALI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TEK BİR STİL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
SADE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UZATILMIŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
UYGUN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOLU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BOŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TASARI İLKELERİ	DEĞERLENDİRME																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	5	4	3	2	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
EVRENSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ESKİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YENİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ALÇAK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
YÜKSEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
DOKULU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
İYİ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KORUNMUŞ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
FARKLI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
MAHREM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
TOPOĞRAFYA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
SÜSLÜ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
BASİT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
ÖZEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
KARMAŞIK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
FOTOĞRAFLARA BAKARAK UYGUN GÖRDÜĞÜZ KUTUCUĞA ÇARPI ATINIZ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
5.KESİNLİKLE KATILYORUM	4.KATILYORUM	3.KARARSIZIM	2.KATILMIYORUM	1.KESİNLİKLE KATILMIYORUM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

ÖZGEÇMİŞ

1991 yılında Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde doğdum. İlk ve ortaöğretimimi tamamladıktan sonra Selahaddin Eyyübi Anadolu Lisesine yerleştim. 2010 yılında Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesini kazanıp 2014 yılının Haziran ayında mezun oldum. 2016 yılında yüksek lisansı kazandım.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEZ İNTİHAL FORMU

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ

ADI VE SOYADI	Senem Dilem GÜNEL
ÖĞRENCİ NO	16808017
EĞİTİM – ÖĞRETİM YILI	2018-2019
YARIYIL	☐ Güz ☒ Bahar
ANABİLİM DALI	Mimarlık Anabilim Dalı
PROGRAM	Yüksek Lisans
TEZ KONUSU	Kentsel Kimlik Algısının Kullanıcılar Üzerinden Değerlendirilmesi: Diyarbakır Suriçi ve Eski Mardin Kenti Merkezi Karşılaştırması

İNTİHAL RAPORU BİLGİLERİ

RAPOR TÜRÜ	Tez Savunma Sınavı Sonrası
SAYFA SAYISI	189
BENZERLİK ORANI	% 22
RAPORLAMA TARİHİ	01/08/2019

Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın kapak sayfası, giriş, ana bölümler, sonuç ve tartışma kısımlarından oluşan toplam 189 sayfalık kısmına ilişkin, 01/08/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından *TURNITIN* adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan intihal raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 22'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- ☐ Kabul/Onay sayfaları hariç,
☐ Kaynakça hariç
☐ Alıntılar hariç/dâhil
☐ Diğer

Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Programlarda Tez Çalışması İntihal Raporu Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edilmesi durumunda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Senem Dilem GÜNEL

01/08/2019

Doç. Dr. D. Türkan KEJANLI
Tez Danışmanı

01/08/2019

Doç. Dr. D. Türkan KEJANLI
Anabilim Dalı Başkanı

01/08/2019

Formdaki bilgiler bilgisayar ortamında doldurulmalıdır. El yazısı ile doldurulan formlar geçersiz sayılmaktadır.

KGK-FRM-340/00

KGK-FRM-340/00